

Spis treści

I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

.....

II Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa

Komisja

2006/945/WE:

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 21 września 2005 r. w sprawie nadużyć w stosowaniu programu pomocy NR 192/1997 przez Włochy – Autonomiczna Prowincja Bolzano** (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 2723) ⁽¹⁾ 1

2006/946/WE:

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 6 września 2005 r. w sprawie pomocy państwa – Portugalia – przedłużenie terminu oddania dwóch chemikaliowców zbudowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A.** (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 3268) ⁽¹⁾ 16

2006/947/WE:

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 7 grudnia 2005 r. dotycząca pomocy państwa udzielonej przez Belgię na rzecz ABX Logistics (nr C 53/2003 (ex NN 62/2003))** (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4447) ⁽¹⁾ 21

2006/948/WE:

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 4 lipca 2006 r. dotycząca pomocy państwa, którą Włochy zamierzają przyznać spółce Cantieri Navali Termoli S.p.A (nr C 48/2004 (ex N 595/2003))** (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2972) ⁽¹⁾ 53

2006/949/WE:

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie środka pomocy udzielonego przez Królestwo Niderlandów na rzecz VAOP** (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 3224) ⁽¹⁾ 61

2006/950/WE:

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 26 września 2006 r. w sprawie pomocy publicznej nr C 49/2005 (ex N 233/2005) na rzecz Chemobudowy Kraków S.A.** (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 4214) ⁽¹⁾ 67

Cena: 18 EUR

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

(Ciąg dalszy na następnej stronie)

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

- ★ **Decyzja Komisji z dnia 12 października 2006 r. dotycząca naliczania przez Zjednoczone Królestwo podatku od nieruchomości niemieszkalnych od infrastruktury telekomunikacyjnej w Zjednoczonym Królestwie (C 4/2005 (ex NN 57/2004, ex CP 26/2004) (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 4378) ⁽¹⁾** 70

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 21 września 2005 r.

w sprawie nadużyć w stosowaniu programu pomocy NR 192/1997 przez Włochy – Autonomiczna Prowincja Bolzano

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 2723)

(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/945/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit 1,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzję C(2003)517 wersja ostateczna⁽¹⁾, na mocy której Komisja postanowiła wszcząć postępowanie przewidziane w art. 88 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do pomocy C18/2003 (ex NN01/2003).

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z ww. artykułami

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem zarejestrowanym w dniu 11.2.2002 r. (CAB(02)A/410) Komisja została powiadomiona o dwóch ustawach autonomicznej prowincji Bolzano, tj. o ustawie nr 4 z dnia 13.2.1997 r., rozdz. II i III oraz ustawie nr 9 z dnia 15.4.1991 r.
- (2) Pismem D/50813 z dnia 25.2.2002 r. oraz pismem D/53149 z dnia 18.6.2002 r. Komisja zwróciła się o przekazanie informacji uzupełniających. Władze włoskie odpowiedziały pismem nr A/32982 z dnia 22.4.2002 r. oraz

pismem A/36773 z dnia 18.9.2002 r. Jako załącznik do drugiego pisma przekazano tekst nowych kryteriów stosowania ustawy nr 4/97, przyjęty uchwałami Zarządu prowincji (*deliberazioni della Giunta provinciale*) nr 4732 z dnia 11.12.2000 r. oraz 4607 z dnia 17.12.2001 r.

- (3) Pismem SG(2003)D/228597 z dnia 21.2.2003 r. Komisja poinformowała władze włoskie o swojej decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu, w odniesieniu do przedmiotowej pomocy.
- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag w odniesieniu do przedmiotowej pomocy.
- (5) Komisja nie otrzymała żadnych uwag w tej kwestii od zainteresowanych stron.
- (6) Dnia 9. kwietnia i 5. sierpnia 2003 r. odbyły się w Brukseli dwa spotkania władz włoskich ze służbami Komisji.
- (7) Wielokrotnie przedstawiono Komisji w sposób nieformalny projekty odpowiedzi, dołączając do nich tekst nowych kryteriów stosowania programu pomocy, a następnie prowadzono wymianę korespondencji za pośrednictwem poczty elektronicznej. Dnia 22 października 2003 r. i 27 lutego 2004 r. Włochy zostały wezwane do formalnego przedstawienia swoich uwag.

⁽¹⁾ Opublikowana w Dz.U. C 120 z 22.5.2003, str. 2.

⁽²⁾ Patrz przypis 1.

- (8) Pismem nr 8000 z dnia 22.6.2004 r., zarejestrowanym w dniu 25.6.2004 r. pod numerem A/34747 Włochy przekazały swoje uwagi. przestrzegania wszystkich obowiązujących warunków określonych we wspólnotowych przepisach dotyczących pomocy państwa.
- (9) Po spotkaniu, które odbyło się w dniu 3 marca 2005 r., pismem nr D/52114 z dnia 18.3.2005 r. Komisja zażądała od władz włoskich dodatkowych informacji i zobowiązań, które zostały przekazane pismem A/34426 z dnia 2.6.2005 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY, WYNIKAJĄCEJ Z ZASTOSOWANIA UCHWAŁY (DELIBERAZIONE) 4607/2001

- (10) Zdaniem skarżącego, na mocy ww. ustaw została przyznana pomoc na inwestycje, w formie dotacji lub kredytów na preferencyjnych warunkach, o maksymalnej intensywności 40 % dla przedsiębiorstw z Prowincji Bolzano, mimo że nie może ona podlegać odstępstwu, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu.
- (11) Następujące ustawy Prowincji Bolzano, stanowiące przedmiot skargi, zostały zatwierdzone przez Komisję:
- (a) ustawa prowincjonalna (*legge provinciale*) nr 4 z dnia 13.2.1997 r. została zarejestrowana jako pomoc nr N192/97 i zatwierdzona pismem SG (97) D/10781 z dnia 19.12.1997 r.⁽³⁾ Ww. ustawa ustanawia różnego rodzaju działania, w szczególności działania na rzecz wsparcia inwestycji przedsiębiorstw (rozdział II); na rzecz inwestycji ekologiczno-środowiskowych (rozdział III); na rzecz promowania usług konsultingowych i szkoleń (rozdział V); na rzecz tworzenia miejsc pracy (rozdział VI); i na rzecz umiędzynarodowienie działalności (rozdział VIII).
- Zgodnie z ww. decyzją o zatwierdzeniu pomocy N192/97 wszelka pomoc na rzecz dużego przedsiębiorstwa, przekraczająca próg „*de minimis*”, musi stanowić przedmiot indywidualnego zgłoszenia. Jeśli chodzi o pomoc na inwestycje, władze włoskie zobowiązały się nie przekraczać progu odpowiednio 15 % i 7,5 % w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, zważywszy na fakt, że prowincja Bolzano nie może skorzystać z odstępstwa na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu. Komisja zatwierdziła jednak intensywność pomocy w wysokości 40 % dla mikroprzedsiębiorstw, które prowadzą działalność niestanowiącą przedmiotu wymiany wewnątrzspółnotowej;
- (b) ustawa nr 9 z dnia 15.4.1991 r., która została zatwierdzona i opatrzona numerem NN69/95 pismem SG(96) D/4842 z dnia 22.5.1996 r.⁽⁴⁾, dotyczy ustanowienia funduszu na rzecz wspierania działalności gospodarczej. Przedmiotowy środek pomocy ustanawia wyłącznie formę pomocy (w tym przypadku – kredyty na preferencyjnych warunkach) i odsyła do innych środków pomocy, które mają być ustanowione za pomocą dodatkowych środków, które zostały ustanowione ustawą nr 4/97. Władze włoskie zobowiązały się do ograniczenia stosowania tego programu wyłącznie odnośnie do MŚP oraz do
- (12) Tymczasem uchwałą zarządu prowincji (*deliberazione della giunta provinciale*) nr 4607 z dnia 17.12.2001 r., o której nie powiadomiono uprzednio Komisji, zostały przyjęte nowe kryteria udzielania pomocy określonej w ustawie nr 4/97 w sektorach rzemiosła, handlu, turystyki i usług. Uchwała ta nie została uprzednio zgłoszona Komisji.
- (13) Jeśli chodzi o pomoc na inwestycje, podstawowa przewidziana w ww. uchwale intensywność w wysokości 13 % i 6 %, odpowiednio dla małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze rzemiosła, turystyki i handlu (zarówno hurtowego jak i detalicznego), jest systematycznie przekraczana poprzez różnego rodzaju dodatki.
- (14) Dzięki ww. dodatkom:
- (a) przyznano intensywność pomocy w wysokości 40 % dla mikroprzedsiębiorstw (w stosunku do maksymalnej kwoty inwestycji w wysokości 2 mln EUR w ciągu 3 lat);
- (b) przewidziano intensywność pomocy w wysokości 25 % dla małych przedsiębiorstw (maksymalna kwota inwestycji w wysokości 3,5 mln EUR w ciągu 3 lat dla rzemiosła oraz 2 mln, również w ciągu 3 lat, dla turystyki i handlu),
- (c) wreszcie przewidziano intensywność pomocy w wysokości 22,5 % (20 % w sektorze handlu) dla średnich przedsiębiorstw (maksymalna dopuszczalna kwota inwestycji w sektorze rzemiosła wynosi 4 mln EUR w ciągu 3 lat oraz 3 mln EUR dla innych sektorów).
- Wszystkie te dodatki w stosunku do podstawowej intensywności są zdaniem władz włoskich udzielane na zasadzie „*de minimis*”.
- (15) Ponadto mikroprzedsiębiorstwa rzemieślnicze, niezależnie od ich rozmiarów i sektora działalności, mogą być beneficjentami pomocy o intensywności 40 %. W szczególności zatrudniające maksymalnie 2 osoby mikroprzedsiębiorstwa, których przetrwanie jest niepewne i których działalność wymieniona jest w przedmiotowej uchwale, mogą być beneficjentami pomocy o tego rodzaju intensywności nawet wówczas, gdy nie spełniają warunków obowiązujących inne mikroprzedsiębiorstwa.
- (16) Ponadto na mocy ww. uchwały również duże przedsiębiorstwa z sektora turystyki mogą być beneficjentami pomocy na inwestycje o intensywności podstawowej w wysokości 6 % i najwyraźniej nie przewidziano żadnego obowiązku uprzedniego indywidualnego zgłoszenia.

Przewidziano również zwiększenie do 22,5 % intensywności pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw na podstawie kryterium „*de minimis*”. Maksymalna wartość inwestycji, która może być objęta pomocą, wynosi 3 mln EUR w ciągu trzech lat.

⁽³⁾ Opublikowana w Dz.U. C 47/1998, str. 4, w formie formularza.

⁽⁴⁾ Opublikowano w Dz.U. C 188/1996, str. 1-2, w formie tabeli.

- (17) Ponadto przedmiotowa uchwała przewiduje pewne rodzaje pomocy na ochronę środowiska, udzielane w trzech przypadkach.

Po pierwsze przewidziano pomoc o intensywności 25 % dla MŚP z dowolnego sektora, a także dla dużych przedsiębiorstw z sektora turystyki na dostosowanie się do nowych obowiązujących norm.

Po drugie przewidziano pomoc o intensywności 40 % na spełnienie wymogów wykraczających poza obowiązkowe normy.

Wreszcie przewidziano wsparcie, również o intensywności 40 %, na projekty związane z audytami środowiskowymi.

Na podstawie zasady „*de minimis*” przewidziano zwiększenie maksymalnej intensywności pomocy do 30 %, 40 % i 75 % odpowiednio dla ww. trzech różnych środków. Maksymalna przewidziana wartość inwestycji kwalifikujących się do pomocy w przypadku pomocy na rzecz promowania przestrzegania nowych obowiązujących norm wspólnotowych wynosi od 1 do 4 mln EUR w zależności od wielkości przedsiębiorstwa.

- (18) W ramach pomocy na rzecz zatrudnienia uznano za kwalifikujące się do pomocy, na mocy uchwały nr 4607/2001, koszty związane z usługami doradztwa prawnego i podatkowego związane z tworzeniem nowych przedsiębiorstw lub z przeniesieniem przedsiębiorstw, jak również koszty nadzoru nad nowotworzonymi przedsiębiorstwami w ciągu dwóch pierwszych lat od ich powstania.

Do pomocy kwalifikują się ponadto wydatki na badania nad istniejącymi znakami towarowymi oraz patentami, a także koszty opatentowania nowych wyrobów. Przewidziana wielkość pomocy to 50 %. Również duże przedsiębiorstwa z sektora turystyki mogą, z zasady, być beneficjentami tej pomocy.

- (19) Wśród pomocy na umiędzynarodowienie działalności znajduje się pomoc przeznaczona na wydatki ponoszone przez MŚP na uczestnictwo w targach i wystawach (o intensywności – odpowiednio – 25 % w ramach UE i 40 % poza UE); pomoc na badania oraz usługi doradcze (intensywność do 50 %) i na inne inicjatywy wewnątrz UE i poza nią; (które najwyraźniej stanowi reklama przedsiębiorstw przez strony internetowe), w wysokości 50 %.

Do objęcia pomocą kwalifikują się również koszty ubezpieczenia kredytów eksportowych oraz ubezpieczenia z tytułu ryzyka kursowego o maksymalnej intensywności 50 % dla MŚP. Dla dużych przedsiębiorstw przewidziano również kredyt eksportowy do jakiegokolwiek kraju spoza UE do 50 %, zgodnie z zasadą „*de minimis*”.

- (20) Przewidziano pomoc na kształcenie i na usługi doradcze w wysokości 50 % kosztów kwalifikowanych. Przewidziano zwiększenie o 30 punktów procentowych na zasadzie „*de minimis*” za pierwsze cztery dni konsultacji, w których pośredniczy lub które przeprowadza Izba Handlowa lub „Business Innovation Centers” (BIC). Program pomocy dotyczy również dużych przedsiębiorstw; w analizowanym

przypadku przewidziano pomoc o intensywności 35 % na wykonanie stron internetowych. Na zasadzie „*de minimis*” dopuszczona jest tylko intensywność pomocy wyższa niż 35 % w przypadku szkoleń oraz 50 % w przypadku usług doradczych.

- (21) Przewidziano również pomoc o maksymalnej intensywności 80 % w ramach programów wspólnotowych, między innymi LEADER i INTERREG, na rzecz wspólnych projektów (z wyłączeniem jednak indywidualnych wkładów w określone przedsięwzięcia).

III. POWODY, DLA KTÓRYCH WSZCZĘTO POSTĘPOWANIE

- (22) Komisja zatwierdziła programy pomocy N192/97 i NN69/95, których podstawę prawną stanowi odpowiednio ustawa prowincjonalna (*legge provinciale*) 4/97 i 9/91 (patrz odnośny pkt 11 lit. a) i b).
- (23) Na podstawie analizy uchwały 4607/2001 stwierdzono, że nowe przyjęte w niej kryteria przyznawania w sektorze rzemiosła, handlu, turystyki i usług pomocy przewidzianej ustawą 4/97 (również w formie kredytów na preferencyjnych warunkach, przewidzianych ustawą 9/91), najwyraźniej nie były zgodne z decyzjami Komisji o zatwierdzeniu i również nie wydawały się zgodne z nowymi rozporządzeniami i z nowymi regulacjami prawnymi, obowiązującymi w tej kwestii, z poniżej wymienionych powodów.

Pomoc na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw

- (24) W pierwszej kolejności władze włoskie poinformowały pismem A/32982 w ramach niniejszego postępowania, że zarówno średnie jak i duże przedsiębiorstwa z sektora handlu i turystyki mogły być na podstawie uchwały 4607/2001 beneficjentami pomocy w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na kwalifikujące się do pomocy inwestycje w wysokości od 1 do 3 mln EUR.
- (25) Z tabel zawartych w uchwale 4607/2001 wynika, że dużym przedsiębiorstwom z sektora turystyki może być przyznana pomoc o intensywności podstawowej 6 %, która ewentualnie może być podniesiona do 22,5 % (zwiększenie na zasadzie „*de minimis*”) oraz że przewidziano intensywność pomocy od 6 do 20 % w przypadku przedsiębiorstw z sektora handlu.

W ww. uchwale, tylko w przypadku sektora handlu, uściśla się, że „pod warunkiem notyfikacji Komisji ‘w stosownych przypadkach’ dużym przedsiębiorstwom może zostać przyznana pomoc tylko na zasadzie „*de minimis*”,”. Nie jest jednak najwyraźniej przewidziane żadne ograniczenie, jeśli chodzi o duże przedsiębiorstwa z sektora turystyki.

- (26) Duże przedsiębiorstwa poza obszarami objętymi pomocą na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu nie powinny korzystać z pomocy na inwestycje. Prowincja Bolzano nie kwalifikowała się do pomocy na cele regionalne w czasie, gdy zatwierdzone zostały programy N192/97 i NN69/95 i nie kwalifikuje się do niej również dzisiaj.

W związku z tym podkreśla się, że decyzja Komisji w sprawie programu N192/97, już wcześniej wyraźnie wykluczyła możliwość korzystania z pomocy innej niż pomocy na zasadzie *de minimis* przez duże przedsiębiorstwa.

- (27) Jeśli chodzi o pomoc udzieloną w formie kredytów na preferencyjnych warunkach, udzielanych na podstawie ustawy 9/91, pomoc ta również należy do programu NN69/95, dotyczącego formy pomocy. Komisja wcześniej zatwierdziła tę ostatnią pomoc tylko i wyłącznie pod warunkiem, że jej beneficjentami będą MŚP oraz w następstwie powziętego przez władze włoskie zobowiązania do przestrzegania wszystkich, obowiązujących w owym czasie, przepisów prawa, dotyczących MŚP oraz do poinformowania o nich w formie okólnika, dotyczącego kryteriów stosowania programu, skierowanego do służb administracji prowincji celem zagwarantowania prawidłowego stosowania programu pomocy.
- (28) Pomimo to uchwała 4607/2001, dotycząca kryteriów stosowania programu N192/97 (oraz programu NN69/95 w zakresie pomocy przyznawanej w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na podstawie ustawy 9/91), stanowi o przyznaniu pomocy na inwestycje również na rzecz dużych przedsiębiorstw.
- (29) W związku z tym Komisja uznała, że uchwała 4607/2001 stanowi przypadek nadużycia w stosowaniu pomocy N192/97 i NN69/95, w myśl art. 16 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/99⁽⁵⁾ i poddała w wątpliwość fakt, że pomoc na inwestycje przyznana dużym przedsiębiorstwom na podstawie ww. uchwały i niestanowiąca pomocy na zasadzie *de minimis* mogła korzystać z odstępstwa od zakazu ustanowionego w art. 87 ust. 1 Traktatu.

Pomoc na inwestycje dla MŚP

- (30) Po ocenie dossier NN65/95 przez Komisję, władze włoskie zobowiązały się do przestrzegania wszystkich warunków przewidzianych przez przepisy wspólnotowe, dotyczące pomocy państwa na rzecz MŚP. W zgłoszeniu pomocy N192/97 zobowiązały się również nie przyznawać im żadnej pomocy na działalność operacyjną.
- (31) Należy podkreślić natomiast, że inwestycje kwalifikujące się do pomocy, przewidziane w uchwale 4607/2001, nie odpowiadają definicji inwestycji początkowej, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 70/2001⁽⁶⁾, ponieważ nie są wyłączone inwestycje polegające na zwykłym zastąpieniu.
- (32) Ponadto fakt, że beneficjentami pomocy są wyłącznie MŚP, mające siedzibę prawną na terenie Prowincji Bolzano, stanowi naruszenie zasady swobody zakładania przedsiębiorstw w ramach Unii Europejskiej.

- (33) Wreszcie zasada potrzeby pomocy nie jest przestrzegana, ponieważ wnioski o pomoc z zasady muszą być składane przed upływem sześciu miesięcy od rozpoczęcia prac lub od daty pierwszej faktury, dotyczącej ww. prac.
- (34) W związku z powyższym Komisja miała wątpliwości co do zgodności przedmiotowej pomocy.

Pomoc dla mikroprzedsiębiorstw uważana za zwolnioną z zakazu, o którym mowa w art. 87 ust. 1 Traktatu

- (35) Władze włoskie stwierdziły, że intensywność pomocy w wysokości 40 % była zastrzeżona dla mikroprzedsiębiorstw rzemieślniczych, zatrudniających nie więcej niż 2 osoby, których przetrwanie jest niepewne i prowadzących jeden z rodzajów działalności ściśle określonych w tabeli⁽⁷⁾,⁽⁷⁾, która została zacytowana w treści pisma A/36773 z dnia 18.9.2002 r. a także dla niektórych mikroprzedsiębiorstw handlowych.
- (36) Z analizy uchwały 4607/2001 wynika, że mikroprzedsiębiorstwa rzemieślnicze, o których mowa powyżej, mogą być beneficjentami pomocy o ww. intensywności również wówczas, gdy nie zaistnieją warunki przewidziane dla tego rodzaju zwiększeń intensywności dla innych mikroprzedsiębiorstw, ale także, że ww. intensywność jest rozszerzona na wszystkie mikroprzedsiębiorstwa rzemieślnicze, niezależnie od ich wielkości i sytuacji ekonomicznej. Zważywszy na fakt, że wartość inwestycji kwalifikującej się do pomocy wynosi 2 mln EUR w ciągu trzech lat (1 mln EUR w przypadku mikroprzedsiębiorstw zatrudniających nie więcej niż 2 osoby), poziom pomocy mógł sięgnąć 800 000 EUR (400 000 EUR dla mikroprzedsiębiorstw zatrudniających nie więcej niż 2 osoby).
- (37) Ponadto wydaje się, że definicja mikroprzedsiębiorstwa, które z założenia nie wpływa na wymianę wewnątrzspółnotową i w związku z tym kwalifikuje się do 40 % intensywności pomocy, przyznanej uchwałą 4607/2001⁽⁸⁾, kładzie akcent raczej na fakt, że działalność prowadzona przez indywidualnych beneficjentów pomocy nie może powodować nawiązania stosunków gospodarczych z przedsiębiorstwami z innych państw członkowskich niż na brak wymiany wewnątrzspółnotowej w sektorze działalności zainteresowanych przedsiębiorstw, co byłoby bardziej właściwe.
- (38) W świetle powyższego i zważywszy na kategorię mikroprzedsiębiorstw, jako że MŚP w myśl zalecenia 96/280/WE⁽⁹⁾ jako takie nie podlegają stosowaniu art. 87 ust. 1 Traktatu, Komisja wyraziła wątpliwości co do faktu, że całość przyznanej im na mocy przedmiotowego środka pomocy odpowiada definicji pomocy państwa.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 (obecnie art. 88) Traktatu WE, opublikowane w Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33.

⁽⁷⁾ Lista rodzajów działalności znajduje się w przypisie nr (3) do tabeli A w załączniku nr 1 „Sektor rzemieślniczy” do uchwały nr 4607.

⁽⁸⁾ Patrz punkt 3.1 załącznika nr 1 „Sektor rzemieślniczy” do uchwały nr 4607/2001.

⁽⁹⁾ Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

Pomoc na rzecz ochrony środowiska

- (39) Komisja zatwierdziła pomoc na rzecz ochrony środowiska, przewidzianą ustawą prowincjonalną 4/97, na podstawie wcześniej obowiązujących wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽¹⁰⁾, które następnie zostały zastąpione nowymi wytycznymi, opublikowanymi dnia 3 lutego 2001 r. (Dz. U. C 37, str. 3).

W momencie wejścia w życie nowych wytycznych państwom członkowskim zaproponowano przyjęcie odpowiednich środków. Ponieważ Włochy je zatwierdziły, były zobowiązane do ich wprowadzenia. Dlatego też Komisja, oceniając przedmiotowy środek, oparła się na nowych, obecnie obowiązujących wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska.

- (40) Na podstawie pkt 28 wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽¹¹⁾ (zwanymi dalej „wytycznymi”), pomoc przejściowa na inwestycje przyznawana na rzecz MŚP celem dostosowania się do nowych norm wspólnotowych może być dozwolona do poziomu 15 % brutto kosztów kwalifikowanych przez okres trzech lat od momentu wejścia w życie nowych obowiązkowych norm wspólnotowych.
- (41) W związku z powyższym Komisja uznała, że intensywność w wysokości 25 % dla MŚP celem dostosowania się do nowych norm wspólnotowych, przewidziana w ustawie i potwierdzona uchwałą 4607/2001, nie jest zgodna z wytycznymi i że pomoc na rzecz dużych przedsiębiorstw przeznaczona na dostosowanie się do nowych obowiązkowych norm w dziedzinie ochrony środowiska nie może korzystać z żadnego odstępstwa.
- (42) Ponadto na podstawie pkt 29 wytycznych dopuszczalna jest intensywność podstawowa w wysokości 30 % na spełnienie wymogów wykraczających poza normy wspólnotowe oraz na pomoc dla inwestycji realizowanych w sytuacji braku obowiązkowych norm wspólnotowych.
- (43) W związku z tym Komisja uznała, że 40 % intensywność pomocy na rzecz inwestycji na spełnienie wymogów wykraczających poza normy wspólnotowe, przewidziana w szczególności dla dużych przedsiębiorstw z sektora turystyki, nie może zostać uznana za zgodną z pkt 29 wytycznych.
- (44) Wreszcie w rozumieniu pkt 41 wytycznych może zostać przyznana pomoc na działalność konsultingową i doradczą w sektorze ochrony środowiska dla MŚP zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 70/2001⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Opublikowane w Dz.U. C 72 z 10.3.1994, str. 3

⁽¹¹⁾ Opublikowane w Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33.

- (45) Dlatego też na projekty audytów środowiskowych, przewidziane w przedmiotowej uchwale, mogłaby zostać przyznana pomoc zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 70/2001 po warunkiem, że jej beneficjentami byłyby wyłącznie MŚP i że byłyby spełnione warunki, o których mowa w art. 5 lit. a) ww. rozporządzenia.
- (46) Komisja wyraziła ponadto wątpliwości co do przestrzegania pkt 36 i 37 wytycznych, dotyczących odpowiednio inwestycji, jakie należy uwzględnić oraz sposobów obliczania kosztów kwalifikowanych w przypadku pomocy na inwestycje na ochronę środowiska, w odniesieniu do dwóch pierwszych elementów środka na cele środowiskowe, wskazanych w pkt 41 i 43 niniejszego uzasadnienia.

Pomoc na rzecz zatrudnienia

- (47) Komisja zatwierdziła dla MŚP, w ramach programu N192/97, pomoc na rzecz zatrudnienia o maksymalnej intensywności w wysokości 25 % kosztów wynagrodzeń.
- (48) Zważywszy, że pomoc przewidziana z tego tytułu w uchwale 4607 nie dotyczy ani tworzenia ani utrzymania miejsc pracy, Komisja zauważyła, że nie może ona być określana jako pomoc na rzecz zatrudnienia; określona pomoc (pomoc na usługi doradcze) mogłaby ewentualnie korzystać z odstępstwa, o ile byłyby spełnione warunki, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 70/2001 i o ile beneficjentami byłyby wyłącznie MŚP.
- (49) Ponadto Komisja uznała, że pomoc na badania w dziedzinie istniejących znaków towarowych i patentów oraz pomoc w zakresie opatentowania znaków towarowych i wyrobów, przewidziana między innymi w ramach specjalnego środka, dotyczącego pomocy na rzecz zatrudnienia, nie może korzystać z jakiegokolwiek odstępstwa dla dużych przedsiębiorstw, ponieważ nie wydaje się związana z jakąkolwiek działalnością badawczo-rozwojową.

Pomoc na umiędzynarodowienie działalności

- (50) Wszczynając postępowanie, przypomniano, że pomoc związana z uczestnictwem w targach i wystawach może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 5 lit. b) rozporządzenia 70/2001 pod warunkiem, że wydatki, do których stosuje się pomoc o intensywności nieprzekraczającej 50 % poniesione zostały na wynajem, ustawienie i prowadzenie stoiska. Takie wyłączenie jest stosowane wyłącznie w przypadku pierwszego uczestnictwa przedsiębiorstwa w danych targach czy wystawie.

Usługi doradcze świadczone przez zewnętrznych doradców nie mogą być działalnością stałą lub okresową, ani też nie mogą być związane ze zwykłymi wydatkami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak reklama.

Wreszcie pomoc na rzecz działalności związanej z wywozem⁽¹³⁾ nie jest objęta rozporządzeniem nr 70/2001, ani rozporządzeniem nr 69/2001⁽¹⁴⁾, ani też komunikatem Komisji z 1996 r. w sprawie pomocy „*de minimis*”⁽¹⁵⁾.

- (51) W związku z tym zdaniem Komisji pomoc na umiędzynarodowienie działalności, o której mowa w uchwale 4607/2001, nie może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem również przy założeniu, że jej beneficjentami są wyłącznie MŚP, za wyjątkiem uczestnictwa w targach i wystawach i pod warunkiem przestrzegania warunków, o których mowa w art. 5 rozporządzenia 70/2001.
- (52) Ponadto Komisja uznała, że kredyt eksportowy, w szczególności przyznawany dużym przedsiębiorstwom, który został wyraźnie wyłączony w zawiadomieniu o ustawie 4/97, nie może korzystać z żadnego odstępstwa, nawet na mocy rozporządzenia nr 69/2001.

Pomoc przewidziana w ramach programów wspólnotowych

- (53) Takie wkłady, nieprzewidziane przez program N192/97, nie zostały uznane za pomoc państwa w uchwale nr 4607.
- (54) Komisja wyraziła jednak wątpliwości co do faktu, że przedsiębiorstwa w żaden sposób nie skorzystały na konkurencyjności w związku z uczestnictwem w projektach unijnych Leader i Interreg, dla których przewidziano intensywność w wysokości 80 %.

Usługi doradcze

- (55) Należy wyjaśnić pojęcie usług doradczych, bowiem na podstawie obecnej definicji Komisja uważa, że żadna pomoc dla dużych przedsiębiorstw na usługi doradcze nie może korzystać z wyłączenia, za wyjątkiem przypadków, w których usługi te stanowią koszt kwalifikowany w projekcie pomocy szkoleniowej w rozumieniu art. 4 ust. 7 lit. e) rozporządzenia Komisji nr 68/2001 z 12 stycznia 2001 r. w sprawie pomocy szkoleniowej.

Zastosowanie zasady „*de minimis*”

- (56) Według władz włoskich wszelkie zwiększenie intensywności pomocy względem poziomu podstawowego 13 % i 6 % odpowiednio dla małych i średnich przedsiębiorstw w przypadku pomocy na inwestycje było przyznawane na zasadzie „*de minimis*”.
- (57) W związku z tym należy zauważyć, że ani w ustawie nr 4/1997 ani w treści uchwały 4607, która została przyjęta dnia 17 grudnia 2001 r., to jest po wejściu w życie rozporządzenia 69/2001, nie znalazło się żadne odniesienie do sposobów kontrolowania progu i innych warunków ustalonych w rozporządzeniu „*de minimis*”⁽¹⁶⁾ lub

w poprzednim komunikacie z 1996 r. na ten sam temat⁽¹⁷⁾.

- (58) Zważywszy na kwotę dopuszczalnych inwestycji (3,5 i 4 mln EUR w ciągu trzech lat odpowiednio dla małych i średnich przedsiębiorstw) oraz na maksymalną intensywność przewidzianą w uchwale 4607 (25 % i 22,5 %, w tym 12 i 16,5 punktów procentowych tytułem „*de minimis*”, odpowiednio w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw), Komisja wyraziła wątpliwości co do faktycznego przestrzegania progu 100 000 EUR w okresie trzech lat, o którym mowa w rozporządzeniu „*de minimis*”.
- (59) Bardziej ogólnie Komisja wyraziła wątpliwości co do przewidzianego w uchwale 4607/2001 wyjątkowo szerokiego zastosowania zasady „*de minimis*”, mającego na celu systematyczne przekraczanie maksymalnych dopuszczalnych progów intensywności dla MŚP, a także przyznawanie pomocy w maksymalnej wysokości 22,5 % dużym przedsiębiorstwom spoza obszarów objętych pomocą, zważywszy również na wysoką kwotę kwalifikowanych inwestycji.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (60) Nie zostały przedłożone żadne uwagi ani przez zainteresowane strony trzecie ani przez zgłaszającego naruszenie przepisów, który został poinformowany pismem D/51908 z 24.3.2003 r. o wszczęciu postępowania i o możliwości przedstawienia, w świetle wspomnianego postępowania, uwag odmiennych od zawartych w pierwotnym zgłoszeniu naruszenia przepisów.

V. UWAGI WŁOCH

- (61) W odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania Włochy udzieliły uzupełniających informacji i przedstawiły swoje uwagi, których główne punkty są streszczone poniżej. Po dwóch spotkaniach przedstawicieli Prowincji Bolzano i służb Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Włochy przekazały uwagi pismem A/34747 z dnia 25.6.2004 r.

W swoim piśmie władze włoskie przedstawiają następujące argumenty:

V.1 Odnośnie pomocy na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw

- (62) Uchwała 4607/2001 nie przewidywała wyraźnie wyłączenia dużych przedsiębiorstw z sektora turystyki, co miało miejsce w przypadku przedsiębiorstw z sektora handlowego z powodu błędu merytorycznego.
- (63) Mimo to żadne duże przedsiębiorstwo z sektora turystyki nie skorzystało z pomocy w ramach programu N 192/1997 (ustawa prowincjonalna 4/97) ani programu NN 69/1995 (ustawa prowincjonalna 9/91). Jeśli chodzi o sektor handlu,

⁽¹³⁾ To jest pomoc bezpośrednio związana z eksportowanymi towarami, z tworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucji, z innymi wydatkami bieżącymi, związanymi z działalnością eksportową.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30

⁽¹⁵⁾ Opublikowane w Dz.U. C 68 z 6.3.1996, str. 9.

⁽¹⁶⁾ Patrz przypis 14.

⁽¹⁷⁾ Komunikat Komisji dot. pomocy „*de minimis*” opublikowany w Dz. U. C 68 z 6.3.1996, str. 9.

duże przedsiębiorstwa były już wykluczone jako beneficjenci poza przypadkami „*de minimis*” w rozumieniu uchwały 4607/01.

- (64) W odniesieniu do pomocy przyznanej w formie kredytów na preferencyjnych warunkach zgodnie z programem NN69/95 władze włoskie zobowiązały się do wyraźniejszego wykluczenia dużych przedsiębiorstw, mimo że żadne z nich nie skorzystało z pomocy, chyba że na zasadzie „*de minimis*”.
- (65) Następnie pismem z dnia 2.6.2005 r., na skutek precyzyjnego zapytania Komisji, wyjaśniono dodatkowo, że nie została przyznana żadna pomoc dla dużych przedsiębiorstw z żadnego sektora oraz że przedsiębiorstwa, których podstawową działalnością jest transport, były wyłączone jako beneficjenci.
- (66) Ponadto projekt nowych kryteriów stosowania wyraźnie wyłącza wszystkie duże przedsiębiorstwa, chyba że na zasadzie „*de minimis*”, zgodnie ze wszystkimi warunkami rozporządzenia 69/2001.

V.2 Odnośnie pomocy dla MŚP

V.2.1. Niewyłączenie inwestycji, polegających na zwykłym zastąpieniu, z kosztów kwalifikowanych.

- (67) Chociaż kryteria stosowania nie wykluczyły wyraźnie inwestycji, polegających na zwykłym zastąpieniu, według władz włoskich żadna pomoc na tego rodzaju inwestycje nie została przyznana.
- (68) W szczególności uznano za kwalifikujące się do pomocy inwestycje w rzeczowe aktywa trwale dokonane zgodnie z definicją w art. 2 lit. c) rozporządzenia 70/2001 a w szczególności na tworzenie nowych przedsiębiorstw oraz inwestycje na modernizację lub dywersyfikację, które powodowałyby zasadniczą zmianę wyrobów lub procesów produkcyjnych istniejącego przedsiębiorstwa. W tym celu zostały ustalone minimalne progi inwestycji stosunkowo wysokie w porównaniu ze średnimi wymiarami zainteresowanych przedsiębiorstw.
- (69) W przekazanym tekście nowych kryteriów zarówno inwestycje polegające na zwykłym zastąpieniu jak i koszty utrzymania są wyraźnie wyłączone, a opis inwestycji kwalifikujących się do pomocy jest w pełni zgodny z definicją przewidzianą w rozporządzeniu 70/2001.

V.2.2 Odnośnie swobody zakładania przedsiębiorstw

- (70) Warunek posiadania siedziby na terenie Prowincji Bolzano, którego spełnienie wymagane było według starych kryteriów przyznawania pomocy, nie był rygorystycznie stosowany również w przeszłości. W celu udokumentowania tego twierdzenia dostarczono listę 16 beneficjentów pomocy na inwestycje zgodnie z przedmiotowym programem, których siedziba znajduje się poza Prowincją Bolzano (a w jednym przypadku wręcz poza terytorium Włoch). Pomoc taka odnosi się w wielu przypadkach (dokładnie 6 na 16) do roku 1998, to jest dużo wcześniej niż Komisja

wszczęła postępowanie w niniejszej sprawie. Ponadto również przedsiębiorstwa, posiadające tylko jeden oddział w Prowincji Bolzano, mogą być beneficjentami przedmiotowego programu pomocy.

V.2.3 Odnośnie przestrzegania zasady potrzeby pomocy

- (71) Taka zasada jest już przestrzegana w myśl art. 7 ust. 2 rozporządzenia 70/2001, jako że warunki przyznania pomocy były tak obiektywne, że całkowicie wykluczały możliwość oparcia się Prowincji na opiniach subiektywnych.
- (72) Władze włoskie zobowiązały się jednak do ustalenia warunku, że wniosek winien być obowiązkowo składany przed przystąpieniem do realizacji projektu, do którego odnosi się pomoc.

V.2.4 Odnośnie pomocy na rzecz mikroprzedsiębiorstw

- (73) Jakikolwiek zwiększenie intensywności pomocy na inwestycje dla mikroprzedsiębiorstw ogólnie, ponad poziom 15 %, jest od teraz przewidziane wyłącznie na zasadzie „*de minimis*”.
- (74) Pomoc o intensywności 40 %, które nie jest objęta zastosowaniem art. 87 ust. 1 Traktatu WE i która nie jest też uważana za „*de minimis*”, jest teraz zastrzeżona wyłącznie dla pewnych rodzajów działalności, w szczególności dla drobnego rzemiosła o niepewnym przetrwaniu i dla drobnej działalności handlowej, w sposób wyczerpujący wymienionych w nowych kryteriach.

- (75) Dochodzenie przeprowadzone przez władze włoskie wykazało w każdym razie, że dotychczas nie została przyznana żadna pomoc, która przekraczałaby jednocześnie intensywność 15 % i próg „*de minimis*”.

V.2.5 Odnośnie pomocy na rzecz ochrony środowiska

- (76) Obecnie jest już przewidziana tylko pomoc o intensywności 15 % i 30 % dla, odpowiednio, pomocy przejściowej na inwestycje, przyznawanej dla MŚP na spełnienie obowiązujących norm wspólnotowe oraz pomocy na spełnienie wymogów wykraczających poza normy wspólnotowe lub na wsparcie inwestycji realizowanych w sytuacji braku obowiązkowych norm wspólnotowych.
- (77) Jeśli chodzi o audyt środowiskowy, obecnie ograniczony jest tylko do MŚP w myśl art. 5 lit. a) rozporządzenia 70/2001, pozostając natomiast dopuszczalnym dla dużych przedsiębiorstw na zasadzie „*de minimis*”. Przepis, o którym mowa w art. 12, ust. 4 ustawy 4/97, zgodnie z którym również i duże przedsiębiorstwa mogą korzystać z przedmiotowego środka, zostanie zniesiony najszybciej, jak to możliwe; władze włoskie zobowiązały się ponadto do niestosowania go już do czasu zniesienia.
- (78) Na koniec władze włoskie zobowiązały się do przestrzegania warunków określonych w pkt. 36 i 37 wytycznych odnośnie inwestycji, jakie należy uwzględnić oraz sposobów obliczania kosztów kwalifikowanych.

(79) Tylko jeden wniosek został przyjęty na podstawie kryteriów obowiązujących wcześniej w sektorze rzemiosła na podstawie przedmiotowego środka na kwotę pomocy równą 14 719,02, która przekracza intensywność dopuszczalną o kwotę 7 359,51 EUR. Dlatego też ta ostatnia kwota została zaksięgowana na zasadzie „*de minimis*”.

V.2.6 *Odnosnie dotacji zwanych „pomocą na rzecz zatrudnienia”*

(80) Jako że pomoc ta związana jest z fazą uruchamiania nowych przedsiębiorstw (pierwsze 24 miesiące od utworzenia), choć stanowią ją formy wsparcia na usługi doradcze oraz na badania i/lub opatentowanie marek i wyrobów, zdaniem władz włoskich jej celem jest tworzenie miejsc pracy, a więc jest ona zgodna ze wspólnym rynkiem. W każdym razie żadne duże przedsiębiorstwo nie było beneficjentem tego rodzaju pomocy.

(81) W każdym razie pomoc ta jest przewidziana, zgodnie z rozdziałem V ustawy 4/97, tylko w formie kredytów na preferencyjnych warunkach, zgodnie z rozdziałem VI ww. ustawy, aby zwiększyć dostępność środków pieniężnych na zasadzie i w granicach kryterium „*de minimis*”.

V.2.7 *Odnosnie pomocy na umiędzynarodowienie działalności*

(82) Do tej pory kilka razy przyznano pomoc w niewielkiej kwocie z tego tytułu. Jeśli chodzi o udział w wystawach i targach przyznano kilku MŚP pomoc o intensywności 25 %, zamiast dopuszczalnej intensywności 50 %, bez sprawdzania, czy chodzi o pierwsze uczestnictwo w danej imprezie, podczas gdy tylko dwa razy przyznano pomoc w formie udziału (50 %) w kosztach zabezpieczenia kredytów eksportowych do krajów spoza UE, na kwotę 3 500 EUR i 7 milionów ITL.

(83) Jeśli chodzi o nowe kryteria stosowania, przewidują one wsparcie o intensywności 50 % w formie udziału w kosztach usług doradczych świadczonych przez zewnętrznych konsultantów oraz w kosztach uczestnictwa w targach lub wystawach tylko dla MŚP, zarówno w ramach Unii jak i poza nią.

(84) Jeśli chodzi o pomoc w formie ubezpieczenia kredytów eksportowych, kwalifikowana jest już tylko składka na ryzyko nieubezpieczalne na rynku, względem transakcji z państwami trzecimi z wyłączeniem niektórych państw OECD, których ryzyko jest ubezpieczalne na rynku (tzn. tak zwane „marketable countries”; obecnie Australia, Kanada, Islandia, Japonia, Nowa Zelandia, Norwegia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone).

V.2.8 *Odnosnie pomocy przewidzianej w ramach programów wspólnotowych*

(85) Pomoc o intensywności 80 % przewidziana wcześniej w stosunku do niektórych wspólnych projektów w ramach wspólnotowych programów Leader i Interreg, w których uczestniczą również i przedsiębiorstwa, nie jest już przyznawana.

V.2.9 *Odnosnie do zastosowania zasady „de minimis”*

(86) Zdaniem władz włoskich przestrzeganie zasady „*de minimis*” jest zagwarantowane. W tym celu przede wszystkim właściwe organy administracyjne Prowincji Bolzano są połączone siecią Intranet. Ponadto przed otrzymaniem jakiegokolwiek pomocy na podstawie tej zasady beneficjenci muszą przedstawić oświadczenie dotyczące wszelkiej innej pomocy otrzymanej z tego tytułu w danym okresie trzech lat.

(87) Wreszcie jest też w trakcie realizacji inny automatyczny system przetwarzania danych do kontrolowania wszelkiej pomocy, a nie tylko pomocy przyznanej przez Prowincję, który z kolei będzie połączony z siecią ogólnokrajową, obecnie w trakcie realizacji.

VI. OCENA ŚRODKA

VI.1. Ocena charakteru pomocowego przedmiotowych środków

(88) Środek może być uznany za pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu tylko wówczas, gdy spełnia jednocześnie cztery następujące warunki: przyznanie przy użyciu zasobów państwowych, selektywność, niezakłócanie konkurencji, wpływ na wymianę handlową.

(89) W przedmiotowym przypadku spełniony jest warunek pierwszy, ponieważ środek finansowany jest z dochodów autonomicznej Prowincji Bolzano, a więc z zasobów państwowych; drugi, ponieważ tylko przedsiębiorstwa działające na terenie Prowincji Bolzano są beneficjentami pomocy; trzeci ze względu na fakt, że sytuacja finansowa beneficjentów była dzięki środkowi wzmocniona; czwarty, ponieważ zainteresowane przedsiębiorstwa mogą rzeczywiście prowadzić międzynarodową działalność, jako że znajdują się w regionie przygranicznym, który dodatkowo jest bardzo aktywny w sektorze turystyki. Z tych właśnie powodów przedmiotowe środki mogą mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, co jednak nie przesądza o ocenie środków, wynikających z zastosowania nowych kryteriów na rzecz określonych mikroprzedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 116 niniejszej decyzji.

(90) Ponadto środki, stanowiące przedmiot niniejszego postępowania, zostały już wcześniej uznane za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu po przeprowadzeniu analizy przez Komisję w ramach postępowania dotyczącego pomocy państwa N192/97 i NN69/95.

VI.2. Przyznanie środka zgodnie z prawem

(91) Ponieważ środki nie zostały zgłoszone Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, zostały przyznane niezgodnie z prawem ze względu na brak zgłoszenia. Ponieważ w przedmiotowej sprawie stanowią kryteria stosowania programu N192/97 (i pośrednio programu NN69/95), stanowiły one podstawę nadużycia w zastosowaniu tych programów.

VI.3. Zgodność środków pomocy wynikających z zastosowania uchwały 4607/2001

VI.3.1. Pomoc na inwestycje na rzecz dużych przedsiębiorstw

- (92) Ponieważ Prowincja Bolzano nie kwalifikowała się do pomocy na cele regionalne w całym okresie obowiązywania przedmiotowych środków, nie może być przyznane żadne odstępstwo względem pomocy na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw na jej terenie.
- (93) Zresztą decyzja Komisji, dotycząca przypadku N192/97, już wcześniej wyraźnie wyłączyła duże przedsiębiorstwa z grona beneficjentów programu, chyba że na zasadzie „*de minimis*”.
- (94) Ponadto, jeśli chodzi o pomoc przyznaną w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na podstawie ustawy nr 9/91, to należy ona również do programu pomocy NN69/95. Komisja zatwierdziła ten ostatni program pod warunkiem, że jego beneficjentami będą tylko MŚP oraz po zobowiązaniu się władz włoskich do przestrzegania wszystkich przepisów dotyczących MŚP i do powiadomienia o nich służb administracji prowincji celem zapewnienia właściwego stosowania programu.
- (95) Dlatego też przepisy uchwały 4607/2001 w sprawie kryteriów stosowania programu N192/97 (i programu NN69/95 w zakresie, w którym pomoc jest przyznawana w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na podstawie ustawy nr 9/91), jako że przewidują przyznawanie pomocy na inwestycje również dla dużych przedsiębiorstw, są niezgodne ze wspólnym rynkiem.
- (96) Na koniec Komisja zauważa na podstawie dostarczonych jej przez władze włoskie informacji, że żadne duże przedsiębiorstwo w rzeczywistości nie było beneficjentem tego środka.

VI.3.2. Pomoc na inwestycje dla MŚP

- (97) Przede wszystkim Komisja potwierdza, że jakkolwiek pomoc przyznana na inwestycje, polegające na zastąpieniu, musi być uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem, choć jednocześnie zauważa, że władze włoskie poinformowały, że nie przyznały w ramach analizowanego programu, żadnej pomocy dla tego typu inwestycji.
- (98) Ponadto pomoc na inwestycje, które przekraczają próg 15 % dla małych przedsiębiorstw i 7,5 % dla średnich przedsiębiorstw, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

VI.3.3. odnośnie mikroprzedsiębiorstw

- (99) Komisja potwierdza, że kategoria mikroprzedsiębiorstwa, stanowiąc część MŚP, zarówno na podstawie zalecenia 96/280/WE⁽¹⁸⁾ jak i nowej definicji, obowiązującej od

⁽¹⁸⁾ Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r., dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz. U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

1 stycznia 2005 r.⁽¹⁹⁾, nie jest jako taka wyłączona z zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu. Wynika stąd, że przyznana takim przedsiębiorstwom pomoc na inwestycje, jeśli przekracza intensywność 15 % i nie może zostać uznana za korzystające z zasady „*de minimis*”, musi być uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

- (100) Komisja przyjmuje do wiadomości uściślenie w tej kwestii podane przez władze włoskie, z którego wynika, że nie została przyznana żadnemu mikroprzedsiębiorstwu pomoc, przekraczająca jednocześnie intensywność 15 % oraz próg „*de minimis*”.

VI.3.4. odnośnie pomocy na rzecz ochrony środowiska

- (101) Komisja uważa, że pomoc o intensywności odpowiednio 25 % i 40 %, przewidziana dla dwóch pierwszych aspektów przedmiotowego specjalnego środka (tj. na dostosowanie się do nowych obowiązkowych norm oraz na spełnienie wymagań norm wspólnotowych) oraz kwalifikowanie dużych przedsiębiorstw do pomocy na projekty związane z audytami środowiskowymi są niezgodne ze wspólnym rynkiem.
- (102) Komisja zauważa w tym względzie na podstawie informacji dostarczonych przez Włochy, że do tej pory tylko raz została przyznana pomoc, która przekraczała dopuszczalne progi na kwotę dużo niższą niż „*de minimis*” oraz że podstawa prawna dla trzeciej kategorii pomocy, o której mowa powyżej (pomoc na audyty środowiskowe) nie jest już stosowana i zostanie zniesiona tak szybko, jak tylko to będzie możliwe.

VI.3.5. odnośnie dotacji zwanych „pomocą na rzecz zatrudnienia”

- (103) Komisja potwierdza, że pomoc określana tą nazwą przewidziana w uchwale 4607 nie odpowiada w żadnym wypadku pomocy zatwierdzonej na mocy decyzji Komisji w sprawie pomocy N192/97. Ponadto nie dotyczy ona ani utworzenia ani utrzymania miejsc pracy, ale raczej usług doradczych i działalności związanej ze znakami towarowymi oraz patentami, nie może więc zostać uznana za pomoc na rzecz zatrudnienia.
- (104) Ponieważ jednak większość wydatków kwalifikowanych zgodnie z przedmiotowym środkiem stanowią wydatki na działalność doradczą-konsultingową dla nowopowstałych MŚP lub na opatentowanie znaków towarowych i wyrobów, które mogą być kwalifikowane zgodnie z art. 5 i 5c rozporządzenia 70/2001, pomoc ta jest niezgodna ze wspólnym rynkiem tylko w stopniu, w jakim nie są spełnione warunki przewidziane w rozporządzeniach 70/2001 i 364/2004⁽²⁰⁾.

- (105) Pomoc ta jest natomiast niezgodna ze wspólnym rynkiem, o ile jej beneficjentami są też duże przedsiębiorstwa.

⁽¹⁹⁾ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r., dotyczące definicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 136.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 364/2004 z 25 lutego 2004 r., zmieniające rozporządzenie (WE) nr 70/2001 i rozszerzające jego zakres w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju, opublikowane w Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22

VI.3.6. odnośnie pomocy na umiędzynarodowienie działalności

(106) Komisja przyjmuje do wiadomości, że w tym zakresie została udzielona pomoc w niewielkiej kwocie, zgodnie z kryteriami stosowania, które stanowiły przedmiot wszczęcia postępowania. Ponadto przyznana intensywność w przypadku udziału w targach i wystawach wynosi 25 %, zamiast dopuszczalnych 50 %, choć prawdą jest, że nie sprawdzono, czy chodzi tu o pierwsze uczestnictwo w danej imprezie. Łącznie odnotowano 5 przypadków na kwotę pomocy od 1 250 do 8 875 EUR. Odnotowano tylko dwa przypadki, jeśli chodzi o pomoc na ubezpieczenie kredytów eksportowych o intensywności pomocy w wysokości 50 %, ograniczonych do kosztu składki ubezpieczeniowej oraz w odniesieniu do krajów spoza UE, w kwocie pomocy równej 3 500 EUR i 7 mln ITL (które odpowiadają kolejnym około 3 500 EUR). Jest ona w tym przypadku zgodna ze wspólnym rynkiem tylko pod warunkiem, że spełnia warunki komunikatu Komisji odnośnie ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych ⁽²¹⁾.

(107) W każdym razie wszelka pomoc na usługi doradcze dla dużych przedsiębiorstw i na działalność związaną z wywozem (ta ostatnia również wówczas, gdy dotyczy MŚP) jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Niezgodna jest również pomoc na usługi doradcze dla przedsiębiorstw jakiegokolwiek wielkości, jeśli usługi te stanowią działalność stałą lub okresową oraz pomoc przyznawana na zwykłe wydatki operacyjne przedsiębiorstwa, jak na przykład wydatki na reklamę.

VI.3.7. odnośnie pomocy przewidzianej w ramach programów wspólnotowych

(108) Komisja zauważa, że taki rodzaj pomocy, o intensywności 80 %, przewidziany w uchwale 4607, nie został zatwierdzony na mocy decyzji Komisji w sprawie przypadku N192/97. Zważywszy na wysoką intensywność, poza faktem, że nie został uwzględniony żaden dopuszczalny cel, taka pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim ma zastosowanie art. 87 ust. 1, w szczególności, jeśli beneficjentami mogą być również podmioty prowadzące działalność gospodarczą poprzez uczestniczenie we wspólnych projektach, dotowanych z przedmiotowego specjalnego środka.

(109) Komisja zauważa jednak, że kwoty przyznane z tego tytułu dla poszczególnych branż pod uwagę projektów, są – według informacji udzielonych przez władze włoskie – bardzo niewielkie, w szczególności zaś sytuują się znacznie poniżej progu „*de minimis*”. Stąd wynika brak wpływu na wymianę międzynarodową. Można więc uznać, że te środki nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu, pod warunkiem, że władze włoskie przedstawią Komisji dowód, że zostały spełnione wszystkie kryteria stosowania rozporządzenia 69/2001. Na koniec Komisja przyjmuje do wiadomości okoliczność, że pomoc na wspólne projekty w ramach projektów Leader i Interreg, w których uczestniczą również przedsiębiorstwa, nie jest już przewidziana w projekcie nowych kryteriów stosowania przedmiotowego programu.

VI.3.8. odnośnie pomocy na usługi doradcze

(110) Komisja utrzymuje swoje stanowisko, zgodnie z którym nie może być przyznana żadna pomoc na usługi doradcze i konsultingowe świadczone dużym przedsiębiorstwom, za wyjątkiem pomocy przyznanej w ramach projektu pomocy szkoleniowej zgodnie z art. 7 ust. 7 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 68/2001 ⁽²²⁾. Jeśli pomoc nie spełnia tego warunku, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

VI.3.9. odnośnie stosowania zasady „*de minimis*”

(111) Komisja przyjmuje do wiadomości zapewnienia władz włoskich w tej kwestii, według których wszystkie, mające zastosowanie warunki przewidziane w przepisach dotyczących zasady „*de minimis*”, tj. w chwili obecnej warunki przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 69/2001 ⁽²³⁾, są rygorystycznie przestrzegane, w szczególności dzięki systemowi kontroli „*service controlling ASTAT*”.

VI.4. Zgodność środka w świetle nowych kryteriów przekazanych pismem A/34/747 z dnia 25.6.2004 r., zmienionych i uzupełnionych zgodnie z pismem A/34426 z dnia 2.6.2005 r.

(112) Komisja zauważa, że, jeśli chodzi o pomoc na inwestycje, nowe kryteria stosowania wykluczają wyraźnie duże przedsiębiorstwa, chyba że na zasadzie „*de minimis*”.

(113) Jeśli chodzi o pomoc na inwestycje dla MŚP, przypomina się, że definicja inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą przewidziana w nowych kryteriach spełnia warunki ustanowione w rozporządzeniu 70/2001 ⁽²⁴⁾ i że są wyraźnie wyłączone zarówno inwestycje, polegające na zastąpieniu, jak i koszty utrzymania.

(114) Ponadto Komisja zauważa, że zasada swobody zakładania przedsiębiorstwa jest przestrzegana również z formalnego punktu widzenia, podczas gdy uprzednio była przestrzegana tylko faktycznie, jak wynika z odpowiedniej listy przekazanej w trakcie postępowania (patrz pkt 70 niniejszej decyzji), ponieważ wystarczające jest posiadanie oddziały na terenie prowincji Bolano, aby mieć dostęp do analizowanej pomocy.

(115) Wreszcie przestrzegana jest zasada potrzeby pomocy, ponieważ jest teraz przewidziany obowiązek złożenia wniosku przed przystąpieniem do prac związanych z realizacją projektu stanowiącego przedmiot pomocy.

(116) Jeśli chodzi o mikroprzedsiębiorstwa, to art. 87 ust. 1 Traktatu nie ma zastosowania o tyle, o ile pomoc dotyczy tylko przedsiębiorstw, które prowadzą działalność lokalną i nie są zdolne mieć jakiegokolwiek wpływu na wewnątrz-wspólnotową wymianę handlową w związku ze swoją specyfiką, wielkością i lokalizacją, a także ze względu na brak zainteresowania wejściem na ich rynek ze strony przedsiębiorstw z innych państw członkowskich. Takie przedsiębiorstwa zatrudniają nie więcej niż dwie osoby i prowadzą określone rodzaje działalności w sektorze rzemiosła (w szczególności typowe tradycyjne zanikające

⁽²¹⁾ Opublikowany w Dz.U. C 281 z 17.9.1997, str. 4, zmieniony komunikatem 2001/C 217/02 opublikowanym w Dz.U. C 217 z 2.8.2001, str. 2

⁽²²⁾ Opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20.

⁽²³⁾ Patrz przypis 14.

⁽²⁴⁾ Patrz przypis 14.

zawody, takie jak szlifierz, bednarz, greplarz i przedzarz, fabrykant świec lub wosku, wikliniarz, kowal itd.) oraz handlu (w szczególności działalność w zakresie sprzedaży detalicznej artykułów codziennego użytku – przede wszystkim artykułów żywnościowych – w gminach liczących nie więcej niż tysiąc mieszkańców, zlokalizowanych poza centrami handlowymi a w każdym razie poza obszarami najbardziej rozwiniętymi z punktu widzenia turystyki) ściśle określone, zarówno jeśli chodzi o rzemiosło jak i o handel, wymienione w nowych kryteriach stosowania programu.

- (117) Jeśli chodzi o pomoc na ochronę środowiska, Komisja uważa, że pomoc przejściowa tylko dla MŚP na spełnienie wymogów wykraczających poza nowe obowiązkowe normy, na okres trzech lat począwszy od ich wejścia w życie, o intensywności 15 %, są zgodne z pkt. 28 wspólnotowych wytycznych dotyczących przepisów odnośnie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego ⁽²⁵⁾ (zwanych dalej „wytycznymi”).
- (118) Ponadto pomoc na zachęcenie przedsiębiorstw o jakiegokolwiek wielkości do spełnienia wymogów wykraczających poza obowiązkowe normy wspólnotowe lub do uruchomienia inwestycji, również ukierunkowanych na ochronę środowiska, realizowanych w sytuacji braku obowiązkowych norm unijnych, o intensywności 30 % spełniają już warunki pkt 29 wytycznych.
- (119) Ponadto pomoc na działalność doradczą i konsultingową w sektorze ochrony środowiska, tylko w odniesieniu do MŚP, spełnia warunki art. 5 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 70/2001 ⁽²⁶⁾, a więc są zgodne ze wspólnym rynkiem.
- (120) W każdym razie niniejsza decyzja nie przesądza zgodności uchwały nr 4007 z dnia 4.11.2002 r., na mocy której została dostosowana do nowych zaleceń Komisji całość pomocy na ochronę środowiska w Prowincji Bolzano, ponieważ uchwała ta nie jest przedmiotem niniejszego postępowania.
- (121) Jeśli chodzi o rzekomą pomoc na rzecz zatrudnienia, Komisja przyjmuje do wiadomości fakt, że pomoc ta ograniczona jest do przyznawania pożyczek na uzyskanie płynności, zgodnie z rozporządzeniem 69/2001 ⁽²⁷⁾ w sprawie pomocy „*de minimis*”.
- (122) Odnośnie pomocy na umiędzynarodowienie działalności Komisja zauważa, że w nowych przekazanych kryteriach stosowania została utrzymana tylko pomoc o intensywności 50 %, dotycząca kosztów usług doradczych świadczonych przez zewnętrznych konsultantów oraz kosztów pierwszego uczestnictwa w określonych targach lub wystawie i przeznaczona jest tylko dla MŚP. Jest to zgodne z art. 5 rozporządzenia 70/2001 ⁽²⁸⁾.

⁽²⁵⁾ Opublikowane w Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z 12 stycznia 2001 r., w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33

⁽²⁷⁾ Patrz przypis 14.

⁽²⁸⁾ Patrz przypis 26.

- (123) Komisja zauważa, że teraz kwalifikująca się do pomocy jest już tylko składka na zabezpieczenie kredytów nieubezpieczalnych na rynku, dotyczące operacji z krajami trzecimi, wyłączwszy kraje OECD, w których ryzyko jest ubezpieczalne na rynku (tzw. „marketable countries”; obecnie: Australia, Kanada, Islandia, Japonia, Nowa Zelandia, Norwegia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone). Jest to zgodne z komunikatem, dotyczącym ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych ⁽²⁹⁾.

VII. UWAGI KOŃCOWE

- (124) Komisja potępia fakt, że kryteria stosowania ustawy prowincjonalnej 4/97, przyjęte uchwałą 4607 z dnia 17.12.2001 r., mimo że uprzednio nie zostały zgłoszone Komisji, zostały wprowadzone w życie we Włoszech, w Prowincji autonomicznej Bolzano, z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu i dlatego są niezgodne z prawem. Spowodowało to nadużycia w stosowaniu programu pomocy N192/97 (i pośrednio również programu NN69/95), zgodnie z art. 16 rozporządzenia 659/99 ⁽³⁰⁾.
- (125) Dlatego też Komisja postanowiła wszcząć niniejsze formalne postępowanie wyjaśniające odnośnie przedmiotowej pomocy.
- (126) W każdym razie w toku postępowania władze włoskie wyjaśniły, że w większości przypadków przepisy przewidziane w uchwale 4607/2001, które w świetle analizy przeprowadzonej przez Komisję mogą być uznane za niezgodne ze wspólnym rynkiem, oprócz tego, że są niezgodne z prawem, nigdy nie zostały zastosowane lub zostały zastosowane dla ograniczonej liczby przypadków i na nieznaczne kwoty, dużo niższe od progu „*de minimis*”, również dla MŚP.
- (127) W tym celu dostarczono wiele danych, w szczególności odnośnie liczby i kwoty przyznanych pomocy oraz najbardziej kontrowersyjnych aspektów różnych specjalnych środków programu. Wynika z nich, że żadne duże przedsiębiorstwo nie było beneficjentem wsparcia z przedmiotowego programu, jeśli chodzi o pomoc na inwestycje. Dlatego też te ostatnie miały być rzeczywiście zastrzeżone dla MŚP, jak przewidziano w decyzji Komisji o zatwierdzeniu programów N192/97 i NN69/95.
- (128) Ponadto władze włoskie aktywnie współpracowały, wstrzymując stosowanie niektórych przepisów, które zostaną uchylone najszybciej, jak tylko to będzie możliwe (w szczególności jeśli chodzi o pomoc na usługi doradcze dla dużych przedsiębiorstw) i proponując zmiany w kryteriach stosowania pomocy, o której mowa w niniejszym postępowaniu.

⁽²⁹⁾ Komunikat Komisji skierowany do państw członkowskich, stosownie do art. 93 ust. 1 Traktatu WE, odnośnie zastosowania art. 92 i 93 Traktatu do ubezpieczeń krótkoterminowych kredytów eksportowych, opublikowany w Dz.U. C 217 z 2.8.2001, str. 2

⁽³⁰⁾ Patrz przypis 5.

- (129) Wreszcie Komisja przyjmuje do wiadomości gwarancje i zapewnienia składane przez Włochy odnośnie przestrzegania warunków i progu „*de minimis*”, co do bardzo szerokiego stosowania których Komisja wyraziła wątpliwości w ramach wszczętego postępowania.
- (130) Ponieważ beneficjentami przedmiotowej pomocy nie były ani wyłączone sektory ani działalność związana z wywozem i ponieważ nie była przewidziana żadna pomoc polegająca na preferencyjnym stosowaniu wyrobów krajowych względem wyrobów importowanych, do tej pomocy może być zastosowana, zgodnie z rozporządzeniem nr 69/2001, zasada „*de minimis*” pod warunkiem, że nie zostanie przekroczony próg 100.000 EUR dla każdego z przedsiębiorstw w odpowiednim okresie trzech lat. Dlatego też pomoc ta nie jest objęta art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (131) Komisja zauważa ponadto, że decyzja dotycząca programu pomocy nie przesądza możliwości zakwalifikowania indywidualnych środków jako pomocy państwa (jeśli indywidualna pomoc jest zgodna na przykład z zasadą „*de minimis*”, jak wskazano w punkcie poprzednim) lub uznania ich, w całości lub w części, za zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie ich specyfiki (w szczególności na podstawie zasady wyłączenia).
- (132) Choć w tym konkretnym przypadku, w świetle pkt 124-131 powyżej i uwag przedstawionych w części VI.3 dotyczącej zgodności środków wynikających ze stosowania uchwały 4607/2001, mogłoby się wydawać, że nie należy przeprowadzać procedury odzyskiwania pomocy – lub też wystarczy odzyskanie bardzo niewielkich kwot – jest jednak utrwaloną praktyką Komisji zarządzenie odzyskania od beneficjentów pomocy, która na podstawie art. 88 Traktatu została określona jako niezgodna z prawem lub niezgodna ze wspólnym rynkiem. Praktykę tę potwierdza art. 14 rozporządzenia nr 659/99 ⁽³¹⁾.
- (133) Komisja zarządza, by Włochy podjęły wszelkie środki niezbędne dla odzyskania pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem od beneficjentów programu pomocy, za wyjątkiem indywidualnych przypadków, które spełniają warunki konieczne do zakwalifikowania pomocy jako zgodnej na podstawie właściwych przepisów. W tym celu Komisja oczekuje od władz włoskich, by poleciły beneficjentom programu pomocy zwrócić pomoc z odsetkami w ciągu dwóch miesięcy od daty niniejszej decyzji.
- (134) W świetle art. 14 ust. 2 rozporządzenia 659/99 pomoc, która ma być odzyskana, obejmuje odsetki, które należy obliczyć zgodnie z warunkami ustalonymi w rozdziale V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽³²⁾. Odsetki naliczane są od daty, w której niezgodna z prawem pomoc została udostępniona beneficjentowi do daty ich odzyskania.
- (135) Komisja zachęca Włochy do przekazania załączonego formularza dotyczącego stanu zaawansowania procedury odzyskania pomocy, do sporządzenia listy beneficjentów mających zwrócić przyznaną pomoc oraz do wyraźnego wskazania konkretnych środków przyjętych celem natychmiastowego i skutecznego odzyskania pomocy. Ponadto należy przekazać kompletną listę wszystkich środków pomocy wymienionych w niniejszej decyzji w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji, podając dla każdego środka przyznaną kwotę pomocy, kwotę zgodną na mocy jednego z wymienionych wyłączeń oraz kwotę do odzyskania.
- (136) Komisja zachęca ponadto Włochy do przekazania w ciągu dwóch miesięcy od daty niniejszej decyzji dokumentów poświadczających wszczęcie postępowania odzyskiwania od beneficjentów pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem (jak np. wystosowane okólniki, polecenia zwrotu itd.).
- (137) Wreszcie nowe kryteria stosowania, przekazane pismem A/34747 z 25.6.2004 r., zmienione i uzupełnione pismem A/34426 z dnia 2.6.2005 r., spełniają warunki konieczne do uznania ich za zgodne ze wspólnym rynkiem, jak wskazano, omawiając poszczególne przypadki, w części VI.4 (punkt 112-123).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Kryteria stosowania ustawy prowincjonalnej (*legge provinciale*) 4/97, przyjęte uchwałą (*deliberazione*) 4607 z dnia 17.12.2001 r., są bezprawne z powodu braku uprzedniego zgłoszenia Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu. Powodują one nadużycia w stosowaniu programu pomocy N 192/1997 i pośrednio programu NN 69/1995.

Artykuł 2

Niezgodna ze wspólnym rynkiem jest następująca pomoc przewidziana uchwałą 4607/2001:

- a) wszelka pomoc na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw;
- b) pomoc dla MŚP przyznawana na inwestycje polegające na zastąpieniu oraz wszystkie inwestycje w części przekraczającej próg 15 % intensywności pomocy brutto w przypadku małych przedsiębiorstw oraz 7,5 % w przypadku średnich przedsiębiorstw;
- c) pomoc na inwestycje dla mikroprzedsiębiorstw, inna niż pomoc wskazana w art. 3, w części przekraczającej próg 15 % intensywności pomocy brutto;

⁽³¹⁾ Patrz przypis 5.

⁽³²⁾ Rozporządzenie Komisji z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia rady (WE) nr 659/1999, ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 (obecnie art. 88) Traktatu WE, opublikowane w Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1

- d) na skutek wejścia życie nowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽³³⁾ i zaakceptowania przez państwo członkowskie⁽³⁴⁾ propozycji odpowiednich środków na dostosowanie uprzednio zatwierdzonych programów, zgodnie z punktem 77 ww. wytycznych, tj. od dnia 1 stycznia 2002 r.:
- i. pomoc na inwestycje na ochronę środowiska, na dostosowanie do obowiązkowych norm wspólnotowych, które niedawno weszły w życie, w części przekraczającej próg 15 % intensywności pomocy brutto – jeśli są przeznaczone dla MŚP – a w każdym razie, jeśli beneficjentami są duże przedsiębiorstwa.
 - ii. pomoc na inwestycje na ochronę środowiska, celem spełnienia wymogów wykraczających poza obowiązkowe normy wspólnotowe lub w sytuacji ich braku, w części przekraczającej intensywność 30 % pomocy brutto dla dużych przedsiębiorstw (40 % dla MŚP),
 - iii. wszelka pomoc na usługi doradcze i konsultingowe w sektorze ochrony środowiska udzielana dużym przedsiębiorstwom;
- e) pomoc na umiędzynarodowienie działalności przedsiębiorstw, za wyjątkiem pomocy na pierwsze uczestnictwo przedsiębiorstwa w targach lub wystawie, tylko w odniesieniu do MŚP i pomoc, spełniająca kryteria ustanowione w komunikacie Komisji dotyczącym ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych⁽³⁵⁾;
- f) dotacje zwane „pomocą na rzecz zatrudnienia” (które faktycznie stanowią pomoc na usługi konsultingowe i doradcze oraz wydatki związane z opatentowaniem znaków towarowych), których beneficjentami są duże przedsiębiorstwa;
- g) wszelka pomoc na usługi doradcze, której beneficjentami są duże przedsiębiorstwa;
- h) pomoc o intensywności 80 %, przyznawana na wspólne projekty w ramach programów wspólnotowych, których beneficjentami są między innymi przedsiębiorstwa.

Artykuł 3

Środki przewidziane w nowych kryteriach stosowania programu N192/97, przekazanych pismem A/34747 z dnia 25.6.2004 r., zmienionych i uzupełnionych pismem A/34426 z dnia 2.6.2005

⁽³³⁾ Wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego opublikowane w Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽³⁴⁾ Pismem nr 4592 z 5.4.2001, zarejestrowanym dnia 6.4.2001 (A/32899)

⁽³⁵⁾ Opublikowany w Dz.U. z 17.9.1997, str. 4, zmieniony komunikatem 2001/C 217/02, opublikowanym w Dz.U. C 217 z 2.8.2001, str. 2.

dla mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających nie więcej niż dwie osoby, prowadzących działalność rzemieślniczą, stanowiącą typowe tradycyjne zanikające zawody oraz niektóre rodzaje działalności w sektorze handlu – ściśle określone, wymienione w tekście nowych kryteriów stosowania programu, nie stanowią pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 4

Odmienne od przewidzianych w art. 3 środki, przewidziane w nowych kryteriach stosowania programu N192/97, przekazanych pismem A/34747 z dnia 25.6.2004 r., zmienione i uzupełnione zgodnie z pismem A/34426 z 2.6.2005, są zgodne ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 5

1. Włochy zastosują wszelkie niezbędne środki w celu odzyskania od beneficjentów przyznanej im pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem, o której mowa w art. 2.

2. Włochy wstrzymają wszelkie wypłaty pomocy niezgodnych z dniem otrzymania notyfikacji niniejszej decyzji.

3. Odzyskiwanie przeprowadzone będzie bezzwłocznie zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, o ile pozwalają one na natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.

4. Odzyskaną pomoc powiększa się o odsetki naliczane od dnia, w którym kwoty zostały przekazane beneficjentom do dnia ich faktycznego zwrotu.

5. Odsetki obliczane są na podstawie przepisów, o których mowa w rozdziale V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE.

6. Włochy nakazą wszystkim beneficjentom pomocy, o których mowa w art. 2, zwrócić w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji przyznaną niezgodnie z prawem pomoc powiększoną o odsetki, obliczone w wyżej opisany sposób.

Artykuł 6

Włochy poinformują Komisję w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji o środkach podjętych w celu jej wykonania, wypełniając kwestionariusz załączony do niniejszej decyzji.

W szczególności Włochy przekażą Komisji w tym samym terminie kompletną listę wszystkich środków pomocy wymienionych w niniejszej decyzji, podając dla każdego środka przyznaną kwotę pomocy, kwotę zgodną na mocy jednego z wymienionych wyłączeń oraz kwotę do zwrotu. Wreszcie Włochy przekażą w tym samym terminie wszelkie dokumenty, poświadczające wszczęcie postępowania odzyskiwania od beneficjentów pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 września 2005.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

Informacje dotyczące wykonania decyzji Komisji C(2005)2723

1. Łączna ilość beneficjentów i łączna wartość pomocy do zwrotu

1.1. Opisać szczegółowo, jak zostanie obliczona kwota pomocy do zwrotu przez poszczególnych beneficjentów, osobno dla:

— kapitał

— odsetki

1.2. Podać łączną wartość pomocy przyznanych niezgodnie z prawem w ramach przedmiotowego programu i które podlegają zwrotowi (równowartość subwencji brutto, zaktualizowana na dzień...)

1.3. Podać łączną liczbę beneficjentów, którzy mają zwrócić pomoc przyznane niezgodnie z prawem w ramach przedmiotowego programu

2. Działania podjęte i działania przewidziane w celu odzyskania pomocy

2.1. Wymienić środki przewidziane i środki już wprowadzone w celu jak najszybszego i skutecznego odzyskania pomocy. Podać podstawę prawną wymienionych środków.

2.2. Podać datę, w której zakończony zostanie zwrot pomocy?

3. Informacje o poszczególnych beneficjentach

3.1. Prosimy o podanie w poniższej tabeli danych dot. każdego beneficjenta, od którego będzie odbierana pomoc przyznana niezgodnie z prawem w ramach przedmiotowego programu:

Dane beneficjenta	Wartość pomocy przyznanej niezgodnie z prawem (*) Waluta:.....	Kwoty zwrócone (**) Waluta:.....

(*) Kwota pomocy przekazana beneficjentowi (równowartość subwencji brutto)

(**) Kwoty zwrócone brutto (wraz z odsetkami)

DECYZJA KOMISJI**z dnia 6 września 2005 r.****w sprawie pomocy państwa****Portugalia – przedłużenie terminu oddania dwóch chemikaliowców zbudowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A.**

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 3268)

(Jedynie tekst w języku portugalskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/946/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1540/98, ustanawiające nowe reguły dotyczące pomocy dla przemysłu stoczniowego⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego”), w szczególności jego art. 3 ust. 2,po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia swoich uwag zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami⁽²⁾ oraz uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem z dnia 21 stycznia 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 29 stycznia tego samego roku, Portugalia przedstawiła Komisji wniosek o przedłużenie trzyletniego terminu oddania dwóch chemikaliowców zbudowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo. Następnie, pismami z dnia 1 kwietnia 2004 r. (zarejestrowanym w dniu 2 kwietnia 2004 r.), z 11 czerwca 2004 r. (zarejestrowanym w dniu 15 czerwca 2004 r.) oraz z 24 sierpnia 2004 r. (zarejestrowanym w dniu 31 sierpnia 2004 r.), Portugalia przedstawiła Komisji dodatkowe informacje.
- (2) Pismem z dnia 20 października 2004 r. Komisja powiadomiła Portugalię o swojej decyzji wszczęcia procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu WE dotyczącej przedmiotowych środków pomocy.
- (3) Pismem z dnia 23 listopada 2004 r. (zarejestrowanym w dniu 1 grudnia tego samego roku) władze portugalskie przedstawiły swoje uwagi w ramach wspomnianej procedury.
- (4) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia formalnej procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii*

Europejskiej⁽³⁾. Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o przedstawienie uwag.

- (5) Komisja otrzymała uwagi od zainteresowanych stron, które następnie przekazała Portugalii, aby ta mogła się do nich ustosunkować. Uwagi Portugalii otrzymano w piśmie z dnia 3 marca 2005 r. (zarejestrowanym w dniu 7 marca tego samego roku). W dniu 22 kwietnia 2005 r. zorganizowano spotkanie przedstawicieli służb Komisji i władz Portugalii. Pismem z dnia 23 maja 2005 r. (zarejestrowanym w dniu 27 maja tego samego roku) Portugalia przedstawiła dodatkowe uwagi.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

- (6) Zgłoszony środek polega na udzieleniu pomocy operacyjnej związanej z umową na rzecz Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A., dotyczącej budowy dwóch zbiornikowców przeznaczonych do przewozu produktów naftowych i chemikaliów, oznaczonych jako C 224 oraz C 225. Zgłoszona pomoc wynosi 2 675 275 EUR dla każdego ze statków.
- (7) Portugalia zgłosiła środek pomocy jako zgodny z rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego⁽⁴⁾. Artykuł 3 tego rozporządzenia pozwala na przyznanie pomocy operacyjnej w odniesieniu do statków, na których budowę umowy zawarto przed dniem 31 grudnia 2000 r., jeśli statki zostaną oddane w maksymalnym terminie trzech lat od daty podpisania umowy. Dlatego też nie może zostać przyznana żadna pomoc operacyjna w związku z umowami na statki oddawane po upływie trzech lat od daty podpisania umowy, z zastrzeżeniem, że Komisja może przyznać przedłużenie tego terminu, zgodnie z postanowieniami art. 3 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1540/98.
- (8) Portugalia wniosła o przedłużenie trzyletniego terminu oddania statku w odniesieniu do dwóch tankowców przeznaczonych do przewozu produktów naftowych i chemikaliów, zbudowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A., uzasadniając ten wniosek złożonością techniczną projektu powiązaną z wystąpieniem nieprzewidzianych okoliczności opisanych poniżej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 202 z 18.7.1998, str. 1.⁽²⁾ Dz.U. C 308 z 14.12.2004, str. 6.⁽³⁾ Patrz przypis 2.⁽⁴⁾ Patrz przypis 1.

- (9) W tym kontekście Portugalia oświadczyła, że umowy na budowę statków dotyczące dwóch jednostek zostały podpisane dnia 22 grudnia 2000 r. pomiędzy Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. a spółką Alpha Navigation Ltd (dalej zwane „pierwotnymi umowami”). Dnia 14 maja 2001 r. spółka Alpha Navigation przeniosła prawa i obowiązki nabywcy na przedsiębiorstwo ABB Credit OY z siedzibą w Finlandii na mocy „umowy cesji” podpisanej przez trzy zainteresowane osoby: Alpha Navigation, ABB Credit OY oraz Estaleiros Navais de Viana do Castelo S. A. Nowy armator zażądał nowych specyfikacji, a mianowicie odpowiedniej adaptacji statków w celu zapewnienia zgodności z „klasą IA super” umożliwiającej żeglugę na zamarzających wodach, wobec czego podpisał z Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. w dniu 14 maja 2001 r. „zmienioną i poprawioną umowę budowy statków” dotyczącą wspomnianych jednostek.
- (10) Według władz portugalskich nowe specyfikacje techniczne, których zażądał nowy armator, miały duży wpływ na różne właściwości jednostek oraz użyte materiały, co wymagało od stoczni zastosowania nowych technik, a to z kolei opóźniło proces produkcyjny. Portugalia w szczególności wymieniła następujące najważniejsze trudności związane ze złożonością projektu:
- Adaptacja początkowych projektów w celu zapewnienia zgodności statków z „klasą IA super” w zakresie nawigacji w warunkach silnego oblodzenia.
 - Zastosowanie nowej normy ISO 8501-3 dotyczącej przygotowania podłoża stalowych przez nałożeniem farb. Podczas podpisywania umów norma ta była jeszcze przyjęta⁽⁵⁾. Portugalia twierdzi, że wymagało to przeznaczenia pewnego okresu na szkolenie pracowników stoczni.
 - Zastosowanie specjalnej farby „Marineline 784”, o cyklu nakładania dłuższym niż farba tradycyjna.
 - Dodatkowe modyfikacje dokonane przy różnych okazjach na żądanie armatora podczas procesu produkcyjnego.
 - Blachy stalowe zostały dostarczone z istotnymi wadami, co wymagało poprawek.
- (11) Zdaniem Portugalii opisane trudności, w szczególności te związane z zastosowaniem nowej normy oraz z dostawą wadliwych blach stalowych, stanowią nieprzewidziane okoliczności.
- (12) Zgodnie z warunkami ustalonymi z ABB Credit OY, stocznia miała oddać statek C 224 w dniu 30 października 2003 r., a statek C 225 w dniu 15 listopada 2003 r., to znaczy w przewidzianym terminie trzech lat. Jednak ze względu na wyżej wymienione czynniki statki zostały

w rzeczywistości oddane odpowiednio w dniach 29 października 2004 r. i 4 lutego 2005 r.⁽⁶⁾

Uzasadnienie wszczęcia formalnej procedury dochodzenia

- (13) Komisja wszczęła formalną procedurę dochodzenia z następujących głównych powodów:
- (14) Komisja początkowo miała wątpliwości, czy zmienione i poprawione umowy podpisane z ABB Credit OY w dniu 21 maja 2001 r. mogą być uznawane za tożsame z pierwotnymi umowami, podpisanymi z Alpha Navigation. Zmienione i poprawione umowy zawarte z ABB Credit OY wprowadzają zmiany w pewnych cechach charakterystycznych statków, rodzajach farby wykorzystanej do pokrycia zbiorników ładunkowych, tożsamości nabywcy oraz cen statków. W związku z tym można było mieć wątpliwości co do tego, czy przedmiot tych umów jest taki sam, jak przedmiot umów pierwotnych oraz czy umowy zawarte z ABB Credit OY kwalifikują się do otrzymania pomocy.
- (15) W odniesieniu do argumentu przedstawionego przez Portugalię, uzasadniającego przedłużenie terminu techniczną złożonością projektu, Komisja miała wątpliwości, czy typ statków budowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. może zostać na takiej podstawie objęty przedłużeniem terminu. Komisja stara się interpretować argumenty dotyczące złożoności technicznej w sposób restrykcyjny i obiektywny⁽⁷⁾, a elementy przedstawione przez Portugalię były niewystarczające do wyciągnięcia rozstrzygającego wniosku.
- (16) Komisja miała także wątpliwości, czy fakty wskazane przez Portugalię można uznać za „wyjątkowe i nieprzewidywalne okoliczności zewnętrzne” w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego. Komisja zauważyła, że większość trudności napotkanych przez stocznię wynikała ze zmian żądanych przez nowego armatora i w zakresie, w jakim stocznia zaakceptowała takie zmiany, wątpliwe jest, aby mogły one zostać uznane za „nieprzewidywalne okoliczności zewnętrzne”.

III. UWAGI OSÓB ZAINTERESOWANYCH

- (17) Komitet związkowy stoczniovców Unii Europejskiej (CESA) zauważył, że w sektorze stoczniowym przeniesienie umowy budowy statku przez jednego nabywcę na drugiego zdarza się co jakiś czas, zaś stocznia, która znajdzie się w takiej sytuacji, ma niewielkie możliwości, aby takiemu przeniesieniu zapobiec. W szczególności w Europie stocznie często zmuszone są dostosowywać się do zmian wymogów nabywców. W opinii CESA nie oznacza to, że zmienione umowy stają się nowymi umowami, o ile rodzaj

⁽⁵⁾ Norma ISO 8501-3 weszła w życie dopiero dnia 22 grudnia 2001 r.

⁽⁶⁾ Portugalia przedstawiła początkowo wniosek o przedłużenie terminu do lipca 2004 r. w odniesieniu do statku C 224 i do listopada 2004 r. w odniesieniu do statku C 225, następnie terminy te zostały przesunięte na daty rzeczywistego oddania w październiku 2004 r. i w lutym 2005 r.

⁽⁷⁾ Patrz sprawa N 731/01, w której Komisja stwierdziła, iż zbiornikowiec służący do przewożenia gazu płynnego jest przykładem szczególnie złożonego statku, Dz.U. C 238 z 3.10.2002, str. 2.

produktu – to znaczy zbiornikowce przeznaczone do przewozu produktów naftowych oraz chemikaliów – jak również przedział ładowności lub tonażu całkowitego statków, pozostają niezmienione.

- (18) Jedna z osób zainteresowanych wniosła, aby Komisja sprawdziła prawidłowość klasyfikacji statków (zbiornikowce przeznaczone do przewozu produktów naftowych i chemikaliów w odróżnieniu od zwykłych chemikaliowców, o jakich początkowo była mowa w decyzji w sprawie wszczęcia procedury).

IV. UWAGI PORTUGALII

- (19) Portugalia zaznaczyła, że stocznia miała w planie ukończenie budowy statków w trzyletnim terminie określonym w rozporządzeniu w sprawie przemysłu stoczniowego. W chwili podpisania umów cesji na rzecz ABB portfel zamówień stoczni był praktycznie pełny, co zostawiało stoczni bardzo niewielkie pole manewru w odniesieniu do rozpoczęcia procesu budowy z uwzględnieniem nowych wymogów armatora. Ponadto Portugalia uznała, że trudności technicznych, jakie napotkała stocznia, nie dało się przewidzieć w chwili podpisywania umów. Jeżeli chodzi o specjalne pokrycie, już w zaawansowanej fazie projektu armator zażądał, aby wykorzystano je w większej liczbie zbiorników, co ponownie opóźniło proces produkcyjny.
- (20) Na poparcie swoich argumentów Portugalia przedstawiła oświadczenia armatora oraz przedsiębiorstwa Det Norske Veritas zajmującego się klasyfikacją omawianych statków, potwierdzające, że wspomniane nowe konstrukcje należy traktować jako konstrukcje o „zwiększonym poziomie złożoności technicznej w ramach segmentu, do którego należą”. Przedsiębiorstwo dokonujące klasyfikacji w szczególności zwróciło uwagę, że nowe zbiorniki spełniają najwyższe wymogi stawiane statkom przeznaczonym do żeglugi w warunkach silnego oblodzenia, dysponują najnowocześniejszą technologią elektroniczną w zakresie bezpieczeństwa żeglugi oraz są zgodne z niezwykle wymagającymi umownymi specyfikacjami konstrukcyjnymi, dotyczącymi wykończenia podłóży stalowych oraz ich pokrycia.
- (21) Władze portugalskie stwierdzają również, że nie istniała żadna znana konkurencja w zakresie przedmiotu tych konkretnych umów ze strony innych stoczni na terenie UE, co ograniczało możliwość wystąpienia zakłócenia konkurencji w wyniku przyznania pomocy.

V. OCENA POMOCY

Przyznawanie pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (22) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu WE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem

w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

- (23) Omawiana pomoc operacyjna dotyczy pokrycia z zasobów państwowych części kosztów, które przedmiotowa stocznia w normalnych warunkach musiałaby ponieść w celu zbudowania statku, co jest działaniem sprzyjającym teźe stoczni. Ponadto przemysł stoczniowy stanowi działalność gospodarczą wpływającą na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Dlatego teź przedmiotowa pomoc podlega zakresowi stosowania art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

Zgodność pomocy z Traktatem WE

- (24) Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego⁽⁸⁾, przez „budowę statków” rozumie się budowę dalekomorskich statków handlowych z własnym napędem. Stocznia Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. zajmuje się budową takich statków, dlatego teź pomoc przyznana stoczni podlega zakresowi stosowania wspomnianego rozporządzenia.
- (25) Art. 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego stanowi, że do dnia 31 grudnia 2000 r. dozwolona jest pomoc operacyjna związana z umowami budowy statków do maksymalnej wysokości 9 % wartości umowy (w odniesieniu do umów o wartości przekraczającej 10 mln EUR). Zgodnie z postanowieniami ust. 2 wspomnianego artykułu maksymalnym pułapem pomocy mającym zastosowanie w odniesieniu do danej umowy będzie pułap obowiązujący w dniu podpisania ostatecznej wersji umowy. Tym niemniej postanowienie to nie ma zastosowania wobec statków oddawanych w terminie przekraczającym trzy lata od daty podpisania ostatecznej umowy. W takich przypadkach maksymalnym pułapem mającym zastosowanie do danej umowy będzie pułap obowiązujący na trzy lata przed datą oddania statku. Dlatego teź ostatecznym terminem, do którego statek mógł zostać objęty pomocą operacyjną, był dzień 31 grudnia 2003 r.
- (26) Jednakże art. 3 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia umożliwia Komisji udzielenie zezwolenie na „przedłużenie trzyletniego terminu oddania, jeżeli jest to uzasadnione techniczną złożonością projektu lub niespodziewanymi zakłóceniami w pracach stoczniowych o poważnym charakterze, spowodowanych wyjątkowymi i nieprzewidywalnymi okolicznościami zewnętrznymi.”
- (27) Należy zauważyć, że Portugalia uzasadniła swój wniosek złożonością techniczną projektu powiązaną z nieprzewidywalnymi okolicznościami, powołując się w ten sposób na obie przyczyny uprawniające do wyjątkowego traktowania.
- (28) Jeśli chodzi o złożoność techniczną projektu, służby Komisji zasięgnęły opinii niezależnego eksperta. Poniżej przedstawiono wnioski Komisji w świetle uwag przedłożonych przez eksperta oraz uwag przedstawionych przez Portugalię oraz osoby zainteresowane.

⁽⁸⁾ Patrz przypis 1. Rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego wygaśo w dniu 31 grudnia 2003 r. Tym niemniej nadal winno być stosowane w celu rozpatrywania wniosków o przedłużenie terminów oddania, o ile kwestia dotyczy pomocy przyznanej na podstawie powyższego rozporządzenia oraz w przypadku, gdy zasady ramowe dotyczące pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego obowiązujące od dnia 1 stycznia 2004 r. nie zawierają żadnych wytycznych dotyczących takich zamówień.

Uznanie umów za kwalifikujące się do otrzymania pomocy

- (29) Stwierdza się, że pomimo przeniesienia prawa własności z Alpha Navigation na ABB Credit OY, rodzaj produktu będącego przedmiotem umów pozostaje niezmienny: jest nim zbiornikowiec przeznaczony do przewozu produktów naftowych i chemikaliów. Tonaż statku nie zmienił się w znaczący sposób, przy uwzględnieniu przedziału właściwego dla tego typu produktu⁽⁹⁾. Ponadto, zgodnie z informacjami dostarczonymi przez Portugalię, spółka ABB Credit OY przejęła wszystkie prawa i obowiązki Alpha Navigation przewidziane w pierwotnych umowach i zwróciła tej ostatniej kwotę płatności dokonanych na rzecz Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. W związku z powyższym można wnioskować, że przeniesienie własności samo w sobie nie zmieniło charakteru umów i w związku z tym nie wpłynęło na to, czy umowy kwalifikują się do otrzymania pomocy.

Złożoność techniczna projektu

- (30) Uwagi przedstawione w następstwie wszczęcia procedury potwierdzają istnienie argumentów na złożoność projektu mogących stanowić uzasadnienie przedłużenia terminu oddania, wnioskowanego przez Portugalię.
- (31) „Klasa IA super” mająca zastosowanie do omawianych statków jest najbardziej wymagająca w całej czteroklasowej skali, jeśli chodzi o grubość pokrywy lodowej, jaką statek winien pokonywać. Umożliwia statkom żeglugę w warunkach oblodzenia o grubości jednego metra, co powoduje konieczność sprostania specjalnym wymogom w zakresie konstrukcji. Wymogi te mają fundamentalny wpływ na całą koncepcję projektu (kadłub, napęd, instalacje), powodując konieczność dokonania odpowiednich zmian.
- (32) Wymogi dotyczące przygotowania powierzchni stalowych oraz zastosowania farb mogą stanowić szczególne wyzwanie w przypadku zbiornikowców, mając na uwadze ryzyko związane z rodzajem produktów, do jakich przewożenia statki te są projektowane. Wydaje się, że w przypadku statków „klasy IA super” wymagana jest stal o specjalnej klasie jakości w celu utrzymania integralności konstrukcji przy niskich temperaturach.
- (33) W omawianym przypadku stocznia początkowo napotkała trudności związane z jakością dostarczonej stali, w której wykryto wady wymagające poprawek. Ponadto poziom trudności w zakresie przygotowania powierzchni stalowych został znacznie zwiększony ze względu na same specyfikacje armatora. Władze portugalskie wyjaśniły, że powierzchnie stalowe zostały przygotowane zgodnie z parametrami przewidzianymi przez nową normę⁽¹⁰⁾, która wymaga, by stal była „bez jakichkolwiek widocznych usterek” i że stocznia miała trudności ze sprostaniem

oczekiwaniom armatora wynikającym z jego interpretacji tej normy. Sytuacja taka doprowadziła do przerw w procesie produkcyjnym i wymagała zwiększonego poziomu dokładności i precyzji wykonywanych robót.

- (34) Farba „Marineline 784” używana do malowania konstrukcji to specjalny rodzaj farby mający zapewnić zwiększoną odporność na korozję. Wymaga wygładzenia kątów oraz bardzo gładkich powierzchni. Farba nakładana jest przy bardzo wysokich temperaturach (od 80 °C do 122 °C), co sprawia, że przylegające powierzchnie nie mogą być malowane, jeśli nie są w stanie wytrzymać takich temperatur. Powoduje to zwiększenie ryzyka powstawania wad i usterek oraz odmowy odbioru robót, co z kolei powoduje konieczność prowadzenia prac naprawczych oraz wykończeniowych, które mogą mieć znaczące skutki dla harmonogramu robót.
- (35) W ramach decyzji w sprawie wszczęcia procedury Komisja przyjęła, że dostarczenie wadliwych blach stalowych, które wymagały dokonania napraw przez stocznię, miało wpływ na opóźnienie realizacji projektu o około 2 miesiące.

- (36) Wobec informacji otrzymanych w następstwie wszczęcia procedury uznaje się, że wyżej wymienione okoliczności miały znaczący wpływ na harmonogram realizacji projektu. Stopień doskonałości powierzchni stalowych stanowił podstawowy element omawianego projektu i był konieczny do właściwego nałożenia specjalnego pokrycia. Z drugiej strony stwierdzono, że takiego stopnia złożoności stocznia nie mogła przewidzieć, gdyż uzależnione to było od osób trzecich (wadliwość blach oraz wymogi dotyczące poziomu jakości przedstawione przez armatora) oraz że stocznia nie miała żadnego doświadczenia ze specjalnym rodzajem pokrycia, jakie zostało zastosowane.

VI. WNIOSKI

- (37) W związku z powyższym Komisja jest zdania, zgodnie z postanowieniami art. 3, ust. 2, akapit drugi rozporządzenia nr 1540/98, że można zaakceptować przedłużenie trzyletniego terminu oddania dla dwóch zbiornikowców przeznaczonych do przewozu produktów naftowych i chemikaliów, zbudowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A., ze względu na złożoność techniczną projektu. Komisja jednocześnie stwierdza, w świetle powyższego wniosku, że nie uważa za konieczne ponownego analizowania argumentów Portugalii w celu sprawdzenia, czy można uznać, że wystąpiły wyjątkowe i nieprzewidywalne okoliczności zewnętrzne w rozumieniu przywołanego artykułu.

- (38) Zatwierdza się przedłużenie terminu oddania do dat rzeczywistego oddania statków (29 października 2004 r. i 5 lutego 2005 r.).

⁽⁹⁾ Pierwotne umowy mówiły o zbiornikowcach 15 500 DWT, przeznaczonych do przewozu produktów naftowych i chemikaliów, które w zmienionych umowach zostały zamienione na jednostki 14 000 DWT. Z dostępnych informacji wynika, że tego rodzaju zbiornikowce budowane są w przedziale od 4 000 DWT do ponad 40 000 DWT.

⁽¹⁰⁾ Norma ISO 8501-3 dotycząca przygotowania podłoża stalowych przed nakładaniem farb.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Trzyletni termin oddania przewidziany w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1540/98 zostaje przedłużony dla dwóch zbiornikowców przeznaczonych do przewozu produktów naftowych i chemikaliów, zbudowanych przez Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A., do dnia 29 października 2004 r. w odniesieniu do statku C 224 oraz do dnia 5 lutego 2005 r. w odniesieniu do statku C 225.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja jest skierowana do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 września 2005 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI

z dnia 7 grudnia 2005 r.

dotycząca pomocy państwa udzielonej przez Belgię na rzecz ABX Logistics (nr C 53/2003
(ex NN 62/2003))

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4447)

(Jedynie teksty w językach francuskim i niderlandzkim są autentyczne)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/947/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospo-
darczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedkładania uwag
dotyczących wyżej wspomnianych artykułów⁽¹⁾ i po uwzględ-
nieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 28 listopada 2002 r. zarejestrowanym w Komisji dnia 29 listopada 2002 r. (nr DG Tren/A 71122) władze belgijskie zawiadomiły o pomocy udzielonej celem ratowania firmy ABX Logistics (filie F, D, NL i grupa). Pomoc ta (dokumentacja N 769/2002) została zatwierdzona decyzją Komisji z dnia 21 stycznia 2003 r.
- (2) Pismem z dnia 17 lutego 2003 r., Belgia zgłosiła plan restrukturyzacji ABX Logistics, który został zarejestrowany dnia 17 lutego 2003 r. pod numerem Tren A/13396. Poprzez to zgłoszenie, jak również dzięki innym informacjom znajdującym się w jej posiadaniu, Komisja została poinformowana, że Belgia wydała pewne kwoty z funduszy publicznych na rzecz ABX Logistics poza zgłoszonym planem restrukturyzacji. W szczególności pismami z dnia 7 maja 2003 r., Belgia podała Komisji dodatkowe informacje.
- (3) Pismem z dnia 24 lipca 2003 r. (nr SG (2003) D/231003), Komisja poinformowała Belgię o swojej decyzji wszczęcia postępowania (nr C 53/03) przewidzianego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do tych środków.
- (4) Po wyrażeniu zgody na usunięcie informacji o charakterze poufnym, decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja poprosiła zainteresowane strony o przedkładanie uwag na temat przedmiotowych środków pomocowych.
- (5) W piśmie z dnia 29 sierpnia 2003 r. (nr GAB. Loyola de Palacio entrada nr 2805) władze belgijskie przedstawiły

swoje uwagi w odniesieniu do wszczęcia tego postępowania.

- (6) Komisja otrzymała od zainteresowanych stron trzecich uwagi dotyczące tematu. Przekazała je następnie Belgii pismem z dnia 18 lutego 2004 r. (nr D (2004) 2823), dając jej możliwość ustosunkowania się do nich i otrzymała jej uwagi w piśmie z dnia 18 marca 2004 r. (nr A/15992).
- (7) W międzyczasie, władze belgijskie dostarczyły informacji dodatkowych pismami z dnia 12 grudnia 2003 r. (nr A/37839), 19 grudnia 2003 r. (nr A/38582) i 12 listopada 2004 r. (nr A/35928) i zaktualizowały plan restrukturyzacji ABX w szczególności pismami z dnia 14 stycznia 2005 r. (nr A/2010), 24 lutego 2005 r. (nr A/4889) i 14 marca 2005 r. (nr A/6690). Informacje dodatkowe zostały dostarczone w szczególności pismami z dnia 18 sierpnia 2005 r., 31 sierpnia 2005 r., 2 września 2005 r. i 26 września 2005 r.
- (8) Pismem z dnia 4 maja 2005 r., Komisja poinformowała Belgię o swojej decyzji rozszerzenia postępowania nr C 53/03 na nowe elementy przekazanych informacji. Po udzieleniu przez władze belgijskie zgody na usunięcie informacji o charakterze poufnym, decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽³⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony trzecie do przedkładania uwag odnośnie do przedmiotowych środków pomocowych.
- (9) Komisja otrzymała uwagi dotyczące tego tematu od władz belgijskich i zainteresowanych stron trzecich. Przekazała uwagi stron trzecich Belgii pismem z dnia 18 lipca 2005 r. dając jej możliwość ich skomentowania i otrzymała jej uwagi w piśmie z dnia 18 sierpnia 2005 r. Po tych pismach zostały przesłane pisma informacyjne z dnia 2 września 2005 r. i 29 września 2005 r.
- (10) Pismem z dnia 3 sierpnia 2005 r., po upływie terminu wyznaczonego na przedkładanie uwag dotyczących rozszerzenia wspomnianej procedury, władze włoskie przekazały Komisji skargę dotyczącą sprzedaży ABX Logistics Worldwide. Pismem z dnia 19 sierpnia 2005 r., Komisja poprosiła władze belgijskie o przekazanie jej swojego stanowiska dotyczącego faktów podanych w piśmie władz włoskich. Władze belgijskie odpowiedziały pismem z dnia 15 września 2005 r.

⁽¹⁾ DZ.U. C 9 z 14.1.2004 r., str. 12.⁽²⁾ Patrz przypis u dołu strony 1.⁽³⁾ Dz.U. C 142 z 11.6.2005, str. 2.

- (11) Na koniec, władze belgijskie dostarczyły różnych dodatkowych informacji w listopadzie 2005 r., w szczególności pismem z dnia 1 grudnia 2005 r. (nr A/30862).

2. OGÓLNY KONTEKST RESTRUKTURYZACJI ABX

2.1. Główne etapy postępowania

- (12) W ramach uzupełnienia szczegółowych danych dostarczonych w trakcie wszczęcia postępowania, Komisja pokrótce przypomniała, że Société nationale des chemins de fer belges (SNCB) nabyła w latach 1998-2001 grupę przedsiębiorstw indywidualnych. Grupa ta w tym czasie nie była jeszcze prawnie zorganizowana w formie holdingu, niemniej stanowiła sieć gospodarczą ABX LOGISTICS obejmującą około 107 skonsolidowanych filii na świecie, których 89 % sprzedaży było realizowane w Europie, 6 % w Azji i 5 % w Ameryce.
- (13) Niniejsza dokumentacja dotyczy restrukturyzacji tej sieci, którą władze belgijskie zgłosiły oficjalnie w dniu 17 lutego 2003 r.
- (14) Poniżej zostaną przypomniane główne zgłoszone elementy, jak również wątpliwości przedstawione przez Komisję w trakcie wszczęcia postępowania.

2.1.1. Powiadomienie z dnia 17 lutego 2003 r.

- (15) Początkowy plan restrukturyzacji przewidywał, z jednej strony, że 107 filii ABS spółki SNCB, będących w posiadaniu różnych holdingów ABX, powinno zostać przegrupowane w jeden ogólny holding. Z drugiej strony, filie firmy ABX LOGISTICS (Niemcy) GmbH (w dalszej części zwanej „ABX-D”), ABX LOGISTICS Holding (Holandia) BV (w dalszej części zwanej „ABX-NL”) i ABX LOGISTICS (Francja) (w dalszej części zwanej „ABX-F”) przeżywające trudności, musiały zostać zrestrukturyzowane, aby odzyskać rentowność.
- (16) Środki operacyjne mające na celu restrukturyzację polegały zasadniczo na reorganizacji struktur prawnych w taki sposób, aby połączyć zespół jednostek prawnych grupy z jedną spółką główną (i.)⁽⁴⁾, na zbyciu i zamknięciu aktywów (ii.)⁽⁵⁾ oraz na innych działaniach operacyjnych w Niemczech, Holandii i Francji podjętych w celu uzyskania

⁽⁴⁾ W celu utworzenia spójnej i samodzielnej grupy (i.), ułatwienia utworzenia synergii pomiędzy jednostkami grupy (ii.), umożliwienia otwarcia kapitałowego dla zewnętrznego inwestora przemysłowego lub finansowego (iii.).

⁽⁵⁾ Chodziło o sprzedaż 3 filii (Rheinkraft, Safety First et Worldpack) reprezentujących kwotę 98,5 milionów EUR obrotów (CA), o zamknięcie: 7 oddziałów i 3 magazynów w Niemczech, 4 oddziałów we Francji i 2 oddziałów w Holandii oraz operacje sale & rent-back (sprzedaży i podnajęcie) budynków i innych nieruchomości.

dodatkowej poprawy wyników operacyjnych (iii.)⁽⁶⁾.

- (17) W tym celu, władze belgijskie zawiadomiły Komisję, że SNCB wnieśli zasadniczy wkład finansowy niezbędny dla tej restrukturyzacji. Początkowo podane kwoty wynosiły 91,6 milionów EUR tytułem konwersji przez SNCB zadłużenia na kapitał (finansowanie długoterminowe) spółki ABX-D, -NL i -F, i około 140 milionów EUR kredytu zwrotnego (finansowanie krótkoterminowe) udzielonego przez SNCB tym jednostkom.

2.1.2. Wątpliwości Komisji z dnia 23 lipca 2003 r.

- (18) W trakcie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, Komisja prowizorycznie wyraziła swoje wątpliwości dotyczące niektórych aspektów.
- (19) *Obecność pomocy:* Najpierw Komisja przedstawiła swoje wątpliwości dotyczące zapewnienia władz belgijskich, z którego wynikało, że wpłata środków (czy to w formie kredytów zwrotnych, czy też w formie konwersji wierzytelności na kapitał własny) dokonana przez SNCB w ramach restrukturyzacji ABX stanowiła normalną transakcję w ramach grupy i nie stanowiła pomocy państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu.
- (20) *Restrukturyzacja – kwalifikowanie:* Komisja przedstawiła również swoje wątpliwości dotyczące kwalifikowania się ABX-D, -NL i -F do otrzymania pomocy w ramach restrukturyzacji, wobec tego, że nie było jasne, w jakim stopniu pozostała część grupy ABX mogłaby wspomagać finansowo jednostki przewidziane do restrukturyzacji.
- (21) *Restrukturyzacja – rentowność, zakłócenie i ograniczenie pomocy:* Komisja wyraziła swoje wątpliwości dotyczące strony finansowej planu „restrukturyzacji”, który przewidywał złagodzenie potrzeb finansowych długoterminowych (potrzeba w środkach własnych) jednostek ABX za pośrednictwem dofinansowania zasadniczo krótkoterminowego (kredyt zwrotny w wysokości 140 milionów EUR). Wobec tego Komisja wyraziła również swoje wątpliwości, czy takie dofinansowanie mogłoby pozwolić na długotrwałe przywrócenie trwałej rentowności tych jednostek, czy zaproponowane kompensaty (zwłaszcza w odniesieniu do zmniejszenia zdolności produkcyjnych) będą wystarczające, aby nie spowodować zakłóceń rynku sprzecznych ze wspólnym interesem i czy taka zakładana pomoc nie umożliwi ABX wygenerowania potencjalnych nadwyżek środków finansowych.

- (22) Komisja wyraziła ponadto swoje wątpliwości dotyczące domniemanego braku pomocy państwa i zgodności (re) inwestycji dokonanych przez SNCB w ABX, jak również środków wykorzystanych do ich finansowania (ewentual-

⁽⁶⁾ Środki te miały zostać realizowane głównie poprzez poprawę produktywności (poprzez zmniejszenie zatrudnienia o około ~690 zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin dla 3 krajów restrukturyzowanych, wliczając wpływ z zamknięcia filii) (1), dzięki redukcji kosztów (2) i renegocjacji umów najmu (3).

nych gwarancji, subwencji skrośnych, finansowania bezpośredniego, przestrzegania obowiązujących dyrektyw). Zwłaszcza, jeżeli chodzi o następujące działania:

- a) „Nabycie ABX przez SNCB” : Chodzi o inwestycje poczynione przez SNCB w latach 1998-2001 w wysokości 672,4 milionów EUR (która w międzyczasie została zweryfikowana do 433,8 milionów EUR ⁽⁷⁾ na „nabycie” sieci ABX, jak również o niektóre wskazówki dotyczące przyznania gwarancji udzielonych bądź przez SNCB, bądź przez państwo na sfinansowanie (re)inwestycji w ABX, odnośnie do których chodziło o zweryfikowanie treści.
- b) „Inne kwoty” : Wątpliwości Komisji dotyczyły również legalności/zgodności wpłaty dokonanej w 2001 r. „innych subwencji” o łącznej wysokości 150 milionów EUR (która w międzyczasie została zweryfikowana do 114,6 milionów EUR ⁽⁸⁾) przyznanych przez SNCB firmom ABX-D, -NL i -F, przekazanych bez uprzedniego zawiadomienia Komisji. Wątpliwości Komisji w tym zakresie odnosiły się do domniemanego braku obecności pomocy i zgodności takiej potencjalnej pomocy.
- c) „Kwoty równoległe” : Komisja również wyraziła swoje wątpliwości, co do zapewnienia władz belgijskich, według którego przekształcenie w 2004 r. w kapitał pożyczek udzielonych przez SNCB spółce ABX w wysokości ogółem 21 milionów EUR (która w międzyczasie została zweryfikowana do 12,1 milionów EUR ⁽⁹⁾), w dalszej części zwanych „kwotami równoległymi” na rzecz ABX LOGISTICS (Irlandia) Ltd. (3,2 miliony EUR), ABX LOGISTICS (Portugalia) Lda. (2 miliony EUR), ABX LOGISTICS (Singapur) Pte Ltd. (3,8 milionów EUR) i ABX LOGISTICS International (Belgia) NV/SA (12 milionów EUR), (w dalszej części zwanych odpowiednio „ABX-Irl”, „ABX-P”, „ABX-Sing” i „ABX-B”) stanowiło normalną transakcję w ramach grupy SNCB. Władze belgijskie uznały, że kwota ta została przekazana „poza zakresem ogłoszonej restrukturyzacji” i nie stanowiła w związku z tym pomocy państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu. Wobec powyższego wątpliwości Komisji w tym zakresie dotyczyły również kwestii zgodności takiej potencjalnej pomocy.

2.1.3. Uzupelnienie zawiadomienia

- (23) Pismami w szczególności z dnia 14 stycznia 2005 r. i 24 lutego 2005 r., władze belgijskie uzupełniły zawiadomienie początkowe informacjami zmieniającymi zasadniczo plan restrukturyzacji ABX. Zmiany te dotyczyły zwłaszcza zwiększenia dofinansowania restrukturyzacji przez SNCB i przez grupę ABX, sprzedaży ABX-Francja w formie wykupu przedsiębiorstwa przez pracowników („RES”) po cenie poniżej wartości rynkowej, zmniejszenia zdolności dodatkowych, zasadniczych działań w zakresie restrukturyzacji wewnętrznej, jak również sprzedaży po cenie rynkowej całej grupy ABX.

⁽⁷⁾ Patrz rozdział „wpływ finansowy w liczbach”.

⁽⁸⁾ Patrz rozdział „wpływ finansowy w liczbach”.

⁽⁹⁾ Patrz rozdział „wpływ finansowy w liczbach”.

2.1.4. Rozszerzenie postępowania z dnia 3 maja 2005 r.

- (24) Komisja rozszerzyła postępowanie wyjaśniające. Jeżeli chodzi o dwa główne punkty tych dodatkowych informacji: zmiany budżetu przeznaczonego na restrukturyzację ABX i warunków sprzedaży, zwłaszcza ABX-Francja, ale również ABX-WW (ABX Worldwide), nowego holdingu ABX utworzonego w trakcie restrukturyzacji, to rozszerzenie to nie zastępuje, ale uzupełnia wszczęcie postępowania początkowego.
- (25) Zgodnie z nową sytuacją, powinny więc zostać wniesione:
 - (a) 157,4 miliony EUR zamiast 50 milionów EUR jako środki własne na restrukturyzację ABX w Niemczech, celem doprowadzenia wysokości środków własnych ABX-D do poziomu 14,4 milionów EUR (na dzień 31 grudnia 2004 r.), porównywanych z sumą bilansową 234 milionów EUR (na dzień 31 grudnia 2003 r.);
 - (b) 10,6 miliony EUR zamiast 12,6 milionów EUR jako środki własne na restrukturyzację ABX w Holandii, celem doprowadzenia wysokości środków własnych ABX-NL do poziomu 9,3 milionów EUR (na 31 grudnia 2004 r.), porównywanych z sumą bilansową 35,7 milionów EUR (na dzień 31 grudnia 2003 r.).
Dla ABX-D i -NL, te kwoty przyjmują formę podwyższenia kapitału bądź poprzez konwersję istniejących zobowiązań, bądź też przez aport nowych środków własnych;
 - (c) 223 milionów EUR, aby umożliwić „RES” części ABX we Francji. Ta kwota odpowiada ostatecznym obciążeniom SNCB i przyjmuje szczególnie formę zrzczenia się wierzytelności i pokrycia przyszłych strat.

- (26) Jeżeli chodzi o sprzedaż ABX-F (RES) po cenie poniżej wartości rynkowej, Komisja miała zastrzeżenia, co do obecności pomocy państwa w środkach wniesionych przez SNCB na rzecz nabywcy. Co do przewidywanej sprzedaży ABX-WW, Komisja przypomniała konieczność dostarczenia wszystkich informacji niezbędnych do zweryfikowania, czy taka sprzedaż odbędzie się rzeczywiście po cenie rynkowej.

2.1.5. Inne uzupełnienia informacji

- (27) W szczególności pismem z dnia 9 czerwca 2005 r., Belgia przedstawiła Komisji cały szereg informacji związanych z rozszerzeniem postępowania, przypominając i dorzucając elementy informacji dotyczące całej dokumentacji.
- (28) W piśmie z dnia 1 grudnia 2005 r., Belgia przedstawiła kilka uzupełniających informacji zawierających zasadniczo szczegóły informacji przekazanych wcześniej i stanowiących część nowego zobowiązania dotyczącego obecności ABX w Niemczech.

2.2. Działania ABX

- (29) Oprócz działań ABX przedstawionych powyżej, a także opisanych we wszczęciu postępowania, władze belgijskie sprecyzowały, że pozycja strategiczna i handlowa ABX LOGISTICS Worldwide ma wyraźnie charakter „organizatora” lub „spedytora towarowego”.
- (30) Jako taka, ABX realizuje operacje wchodzące w zakres logistyki transportowej. Według opinii eksperckiej zleconej przez Komisję (w dalszej części zwanej „Jacobs”) ⁽¹⁰⁾, ogólnie rzecz biorąc, logistyka polega na „zarządzaniu jak i kiedy przewieźć zasoby do miejsca, w którym są one wymagane”. Według tej opinii, w przypadku ABX chodzi konkretniej o optymalizację ciągłego przepływu materiału przez powiązaną ze sobą sieć transportową i węzłowe punkty składowania.
- (31) Władze belgijskie dodają, że „przewoźnicy” nie posiadają zazwyczaj środków transportu (ciężarówek, statków, samolotów i innych), ale korzystają z przedsiębiorstw transportowych, co potwierdziła Jacobs.
- (32) W tym przypadku, z kilkoma wyjątkami, głównie w Holandii, zdolność transportowa grupy ABX jest prawie całkowicie realizowana przez podspedytorów. Liczba ciężarówek posiadanych na własność w Holandii od 2001 r. ciągle spada, a ponadto celem jest jej zmniejszenie do zera. W 2001 r., ABX LOGISTICS posiadała w Holandii 240 ciężarówek, w 2002 r. liczba ta została zmniejszona do 166, w 2003 r. do 138 i w 2004 r. do 110.
- (33) Dla potrzeb transportu drogowego krajowego lub międzynarodowego ABX LOGISTICS podnajmuje usługi transportowe u niezależnych przewoźników drogowych. W zakresie transportu lotniczego i morskiego ABX LOGISTICS działa jako „pośrednik” kupując w przedsiębiorstwach transportu morskiego („shipping lines”) lub lotniczego („airlines”) zdolność transportową wymaganą dla potrzeb swoich klientów.
- (34) Poniższa tabela potwierdza wyraźnie tę strategiczną pozycję: tylko 3 % ciężarówek wykorzystywanych przez ABX LOGISTICS jest własnością lub jest wykorzystywana w ramach leasingu przez spółki grupy ⁽¹¹⁾.
- (35) „Zdolność transportowa” ABX LOGISTICS

	Posiadana własność (lub w leasingu)	Podnajmowane
Zdolność transportowa ciężarówkami	3 %	97 %
Zdolność transportowa samolotami	0	100 %
Zdolność transportowa statkami	0	100 %

⁽¹⁰⁾ „Jacobs Consultancy” : Capacity of ABX Logistics and Sernam markets, sprawozdanie końcowe, Maj 2004.

⁽¹¹⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 24.2.2005, str. 13.

(36) *Pozycja ABX w różnych segmentach rynku:* Według władz belgijskich, działania ABX w 2003 r. w 49 % realizowane były na rynku transportu drogowego, w 42 % na rynkach Air&Sea, a w 8 % na rynku logistyki umów, który wchodzi w zakres składowania dóbr.

(37) Uwzględniając poziom aktywności w Niemczech, Holandii i we Francji, ABX nie wlicza się do 5 najważniejszych przedsiębiorstw na rynkach indywidualnych na poziomie krajowym (drogi, powietrze, morze, umowy logistyczne), co wydaje się potwierdzać Jacobs.

(38) *Potencjał wzrostu przedmiotowych rynków – aspekt ogólny:* Zarówno według władz belgijskich, jak i Jacobs, pomimo niedawnych trudności spowodowanych w szczególności wydarzeniami z 11 września 2001 r., popyt na usługi logistyczne wciąż rośnie. Według Jacobs, spowodowane to jest wzrostem liczby ludności w Europie, wzrastającymi preferencjami konsumentów odnośnie do zróżnicowanego wyboru produktów, wzrostem siły nabywczej konsumentów i wzrostem eksternalizacji usług logistycznych od producentów do specjalistów logistyki.

(39) *Potencjał wzrostu w Niemczech :* Według Jacobs, niemiecki rynek logistyczny ma duży potencjał wzrostu. Rozwój podzlecenia usług logistycznych na rynku niemieckim w ostatnich ośmiu latach wskazuje, że w najbliższych latach zarówno podaż, jak i popyt mogłyby wzrosnąć od 15 do 20 % rocznie.

(40) *Potencjał wzrostu transportu lotniczego:* Zarówno Airbus, jak i Boeing przewidują podwojenie liczby samolotów cargo w ciągu najbliższych 15-20 lat, spowodowane wzrostem transportu powietrznego towarów, przewyższającego transport pasażerski. Airbus przewiduje trzykrotny wzrost transportu towarów do 2021 r., przy średnim wzroście 5,7 % rocznie, a Boeing – 6,4 %. Te duże marginesy wzrostu powinny również zapewnić margines wzrostu dla przewoźników i operatorów logistyki.

(41) *Potencjał wzrostu transportu drogowego:* Ekspert wskazuje, że dla całej Europy, transport drogowy to przemysł z niskimi barierami wejścia, który wobec tego cierpi na stały strukturalny przerost zdolności produkcyjnych ⁽¹²⁾, co zostało potwierdzone spadkiem cen w ostatnich pięciu – siedmiu latach. Niemniej, ten przerost zdolności produkcyjnych dotyczy przedsiębiorstw realizujących przedmiotowy transport, a to nie jest przypadek ABX, która „organizuje” transport nie będąc jednakże jego wykonawcą. Według Jacobs, rynek drogowego transportu towarów wykazuje silną tendencję wzrostową. Wynika z tego, że taka ewolucja rynku powinna zapewnić również margines wzrostu przewoźnikom i operatorom logistyki.

⁽¹²⁾ Pomimo, iż wydaje się, że niedawne rozszerzenie czasowo złagodziło obecną sytuację. Tym niemniej fakt, że znaczna liczba przedsiębiorstw transportowych podzleca transport drogowy towarów tańszemu przewoźnikom pochodzącym z nowych państw członkowskich, powinien wzmocnić presję konkurencyjności w odniesieniu do cen na rynku transportu drogowego.

(42) *Potencjał wzrostu transportu morskiego*: Według Jacobs, wzrost w sektorze morskiej freight forwarding (reekspedycja towarów) w latach 1998 – 2002 wynosił średnio 7%. Przyszła ewolucja wzrostu transportu towarów drogą morską będzie zależała od ogólnego rozwoju na poziomie światowym.

2.3. Utworzenie sieci ABX

2.3.1. Nabycie spółek sieci ABX przez SNCB

(43) Pomimo, że operacje nabycia sieci ABX przez SNCB, które ze swej natury nie mogą przynieść korzyści dla ABX, nie stanowią przedmiotu niniejszej decyzji, Komisja, tytułem ogólnego kontekstu, przypomina poniżej główne etapy, jakie przedstawiły władze belgijskie.

(44) Władze belgijskie podały, że decyzja o nabyciu poszczególnych spółek grupy ABX LOGISTICS została podjęta przez SNCB w oparciu o ogólny biznesplan wykazujący, w momencie podejmowania inwestycji, perspektywę szybkiego przywrócenia rentowności. Dla Thyssen Haniel Logistik („THL”)/Bahntrans, Dubois i Saima Avandero (które stały się ABX w Niemczech, Francji i Włoszech), warunki zakupu zostały pokrótce przedstawione poniżej.

(45) *Nabycie THL/Bahntrans (która stała się ABX w Niemczech)* : Według informacji uzyskanych od władz belgijskich, zwłaszcza z października 2000 r., cena zakupu całej grupy THL wynosiła [...] (*) milionów marek niemieckich (DEM) (grupa Thyssen) + [...] DM (Deutsche Bahn AG). Wartość aktywów tej grupy została wyceniona na [wartość wyższą niż podana powyżej cena zakupu (**)] milionów DEM za Coopers & Lybrand (z czego [...] milionów DEM za działania połączenia w grupę) i na [...] milionów DEM biorąc pod uwagę koszty tego holdingu. W czasie tego zakupu, SNCB przejęła zobowiązania byłych akcjonariuszy dotyczące zwłaszcza wcześniej istniejącego zabezpieczenia na budynku w Monachium. Cena poniżej wartości rynkowej w wysokości [...] milionów EUR ([...] milionów DEM) za nabycie Bahntrans została zapłaconą przez byłych akcjonariuszy spółek Bahntrans, Thyssen Handelsunion AG i Deutsche Bahn AG, dnia 1 października 1998 r.

(46) ABX-D wykazywała straty od początku jej nabycia. Straty te mocno osłabiły strukturę finansową przedsiębiorstwa, którego środki własne stały się ujemne poczynając od roku obrotowego 1999 r. Ta sytuacja, która przedłużała się do 2005 r., doprowadziła SNCB, jako spółkę-matkę, do wystawienia pisma o braku zastrzeżeń związanego z ryzykiem wynikającym z sytuacji ujemnego kapitału własnego.

(47) *Nabycie Dubois (która stała się znaczącą częścią ABX we Francji)*: władze belgijskie wskazują, że w okresie 1998 – 2002,

(*) Dane poufne

(**) Dokładna liczba została usunięta i została zastąpiona przez ten zapis.

obliczenia będące w dyspozycji SNCB wykazywały IRR („Internal Rate of Return”, wewnętrzna stopa zwrotu) w wysokości 12,7 % dla WACC („Weighted Average Cost of Capital”, średni ważony koszt kapitału) na poziomie 9,5 % i NPV („Net Present Value”) na poziomie 9,7 milionów EUR, umożliwiająciego spodziewanie się umiarkowanego zwrotu z inwestycji.

(48) *Nabycie Grupy Saima Avandero (która stała się ABX we Włoszech)*: władze belgijskie wskazują, że w okresie 1998 – 2008, obliczenia będące w dyspozycji SNCB wykazywały IRR w wysokości 13,0 % dla WACC na poziomie 9,0 % i NPV na poziomie 51,8 milionów EUR, umożliwiając spodziewanie się umiarkowanego zwrotu z inwestycji.

(49) Ponadto, Komisja podniosła kwestię ewentualnej pomocy skrośnej wykorzystanej przez SNCB na dofinansowania swoich inwestycji w ABX. Władze belgijskie podają następujące wyjaśnienie:

a) Władze belgijskie podają, że „dla całego okresu od 1998 do 2002 roku, interwencje państwa są niedostateczne, aby pokryć wydatki na zadania usług użyteczności publicznej [spółki SNCB]”⁽¹³⁾. Przypominają one, że w 2001 r. Trybunał Obrachunkowy wskazał już, że „jeżeli chodzi o czynności inwestycyjne i eksploatacyjne, dla całego okresu, za wyjątkiem roku obrotowego 1997 r., to wykorzystanie przekracza w sumie zasoby dla tych dwóch czynności, tak, że nie ma żadnych oznak transferu, per saldo, pomiędzy dwoma zadaniami usług użyteczności publicznej i innymi działaniami [spółki SNCB]”⁽¹⁴⁾.

b) Podają również, że ponieważ „koszty eksploatacyjne i inwestycje SNCB odnoszące się do jej zadań usług użyteczności publicznej nie były nawet pokrywane przez interwencje państwa, SNCB musiała skorzystać z pożyczki w celu pokrycia swoich potrzeb”⁽¹⁵⁾. To samo dotyczy zresztą zasobów SNCB, które posłużyły na potrzeby inwestycji w ABX, które zresztą „nie zostały sfinansowane ze specjalnych pożyczek, (...) ale ze środków pochodzących z ogólnych zasobów środków płynnych”⁽¹⁶⁾.

(50) Wreszcie władze belgijskie precyzują, że w następstwie tego nabycia, SNCB udzieliła pewnej liczby pism o braku zastrzeżeń wierzycielom licznych filii ABX, a zwłaszcza na rzecz wierzycieli ABX-D i ABX Hiszpania. Władze belgijskie uważają, że te pisma o braku zastrzeżeń w gospodarce prywatnej stanowią część zwyczajowych relacji pomiędzy spółką-matką i jej filiami.

⁽¹³⁾ Zwłaszcza pisma władz belgijskich z dnia 23 grudnia 2003 r., zarejestrowane w dniu 29 grudnia 2003 r. pod numerem A/38604 i pismo zarejestrowane w dniu 20 czerwca 2003 r. pod numerem A/23465.

⁽¹⁴⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 221.

⁽¹⁵⁾ Pismo władz belgijskich zarejestrowane w dniu 20 czerwca 2003 r., pod numerem A/23465.

⁽¹⁶⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 29 sierpnia 2003 r., zarejestrowane w dniu 29 sierpnia 2003 r., pod numerem GAB. Loyola de Palacio Entrada nr 2805, str. 12.

2.3.2. Reinvestycje zrealizowane przez SNCB w 2001 roku

- (51) *Podwyższenie kapitału w Niemczech:* SNCB pod koniec 2000 i w 2001 roku dokonała podwyższenia kapitału swojej niemieckiej filii (ex-Bahntrans), aportem w gotówce w wysokości 17,5 milionów EUR oraz w formie konwersji na kapitał pożyczki krótkoterminowej SNCB w wysokości 55 milionów EUR. Decyzja ta została podjęta w oparciu o zalecenia i analizy przeprowadzone przez Boston Consulting Group („BCG”).
- (52) Dokumenty BCG przedstawiały następujące argumenty i zalecenia:
- (a) Grupa ABX stanowiła szansę na budowanie znaczącej wartości, a także strategiczny interes dla SNCB.
- (b) Inwestycja finansowa i wzmocnienie zarządzania były konieczne, aby skorzystać z tej możliwości.
- (53) Władze belgijskie podają, że IRR inwestycji ogółem wynoszących 72,5 milionów EUR, która mogłaby być spodziewana w momencie inwestycji, jest na poziomie 8 do 10 % w zależności od wziętych pod uwagę przewidywań wyniku. Taka wewnętrzna stopa zwrotu jest porównywalna z kosztem kapitału SNCB w tym momencie.
- (c) Samofinansowanie przez SNCB tej inwestycji finansowej postrzegane było wówczas jako najlepsza opcja.
- (d) Wobec realizacji strategii budowania wartości za pośrednictwem ABX LOGISTICS, uzdrowienie Bahntrans było priorytetowe dla SNCB.
- (e) We wnioskach, eksperci BCG byli zdania, że plan uzdrowienia powinien zostać wdrożony z trzech powodów:
- W razie powodzenia, uzdrowienie umożliwiłoby kontynuowanie strategii ABX LOGISTICS „która ma potencjał zbudowania wartości powyżej 300 mln EUR”.
 - Nawet w przypadku częściowego sukcesu, uzdrowienie mogłoby umożliwić wygenerowanie ceny wyższej w odniesieniu do wartości odsprzedaży Bahntrans.

Obliczenie wewnętrznej stopy zwrotu (IRR) dla reinwestycji SNCB w ABX Niemcy w 2001 roku w wysokości [...] milionów euro

Yearly growth rate of EBIT	[...]							
Discount rate	[...]						Terminal value	
Year	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Discount factor	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	Terminal value
Obroty handlowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Wynik operacyjny przed opodatkowaniem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Wykorzystanie [...] M euro nadwyżki ceny zakupu	[...]							
Inwestycja w kwocie [...] M euro w 2001 r.	[...]							
Free Cash Flows	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Weighted average cost of capital	9 %							
Total discounted cash flow	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
IRR	10,04 %							

- (54) *Podwyższenie kapitału o 12,2 milionów EUR w Holandii:* plan strategiczny dotyczący „odcinka holenderskiego” (ex-grupa Kersten Hunik nabyta w lutym 1999 r., łącząc równocześnie udziały w Irlandii) polegał na:
- (a) Wzmocnieniu działań krajowych poprzez nabycie spółki aktywnej w dystrybucji krajowej w Holandii; wielkość działalności spółki wynosiła 2 000 wysyłek dziennie, a dyrekcja SNCB szacowała, że wielkość 6 000 wysyłek byłaby konieczna, aby działać w sposób rentowny w dystrybucji krajowej.

- (b) Kontynuowaniu restrukturyzacji przedsiębiorstwa Kersten Hunik Holding (nazwa zmieniona na ABX LOGISTICS Holding BV) nabytego w 1999 r.
- (c) Odsprzedaniu działalności transportu morskiego („rederijen”) Kersten Hunik Scheepvaartmaatschappij BV i Link Line Europa BV, generując w ten sposób 1 milion EUR gotówki.
- (d) W praktyce potrzeby finansowania zostały pokryte następująco:
- 9,2 milionów EUR wierzytelności krótkoterminowych SNCB zostało zamienionych na kapitał w marcu 2001 r.
 - We wrześniu 2001 r., SNCB podwyższyła kapitał ABX LOGISTICS Holding BV do kwoty 10 milionów EUR. Te 10 milionów EUR zostało przeznaczone na sfinansowanie nabycia Wegtransport BV przez ABX LOGISTICS Holding BV. Cena zapłacona za akcje wyniosła [...] milionów EUR, saldo dodatkowych [...] milionów EUR pozostało dostępne w celu pokrycia ewentualnego uregulowania ceny wynikającej z analizy należytej staranności.

- W sumie, władze belgijskie uważają, że kwota finansowania udzielonego przez SNCB filii holenderskiej (oprócz ceny nabycia Wegtransport za [...] milionów EUR) wyniosła więc 9,2 milionów EUR w marcu 2001 r. + 3 miliony EUR we wrześniu 2001 r., ogółem 12,2 milionów EUR.
- Według nich, rekapitalizacja ta jest uzasadniona w oparciu o perspektywę przywrócenia rentowności w 2002 r. działalności holenderskiej, odzwierciedlone w pozytywnym rozwoju wyników, tak jak przewidziano na koniec 2000 r.:

	2000A	Budżet 2001 (ustalony koniec 2000)	Budżet 2002 (ustalony koniec 2001) (*)
Obroty handlowe	54,1	60,9	86,4
Wynik operacyjny (EBIT)	- 2,59	- 2,73	0,68

(*) wliczając wielkość obrotu handlowego dotyczącego nabycia Wegtransport

- (55) Władze belgijskie uważają, że wewnętrzna stopa zwrotu inwestycji w oparciu o przewidywania wyników wówczas dostępne kształtuje się na poziomie 11 % dla tej inwestycji w wysokości 12,2 milionów EUR.

Obliczenie wewnętrznej stopy zwrotu (IRR) dla reinwestycji SNCB w ABX Holandia w 2001 r. w wysokości 12,2 milionów EUR (kwoty w milionach EUR)

Yearly growth rate of EBIT	[...]						
Discount rate	[...]	Terminal value					
Year	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Discount factor	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2000A	Budżet 2001 ustalony koniec 2000	Budżet 2002 ustalony koniec 2001 (*)	Plan 2003 (**)	Plan 2004 (**)	Plan 2005 (**)	Terminal value
Obroty handlowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Wynik operacyjny przed opodatkowaniem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Rekapitalizacja 12,2 M EUR w 2001	[...]						
Free Cash Flows	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Weighted average cost of capital	9 %						
Total discounted cash flow	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
IRR	11,3 %						

(*) w tym obroty handlowe dotyczące zakupu Wegtransport

(**) Dane historyczne niedostępne. Ponowna wycena ex-post przeprowadzona w oparciu (1) osiągnięcie marży zysku operacyjnego brutto w wysokości [...] % w 2003 r. i (2) rocznej stopy wzrostu na poziomie [...] % obrotów handlowych i wyników począwszy od 2004.

(56) Podwyższenie kapitału o 30 milionów EUR we Francji: W grudniu 2001 r., SNCB podwyższyła kapitał zakładowy francuskiej spółki nabytej w latach 1999-2000, aby umożliwić uruchomienie programu sekurytyzacji wierzytelności w celu uzyskania bankowej linii kredytowej w wysokości 70 milionów EUR. To podwyższenie kapitału zostało narzucone przez Société Générale, dystrybutora kredytu ABX LOGISTICS (Francja) SA jako niezbędny warunek wstępny sekurytyzacji portfela wierzytelności handlowych ABX LOGISTICS (Francja) SA.

(57) Według władz belgijskich, prognozy finansowe ABX LOGISTICS (Francja) SA wówczas dostępne wykazywały perspektywę przywrócenia rentowności w ramach planu uzdrowienia. Ten plan przewidywał poprawę wyników przedsiębiorstwa (EBIT) z - 19,6 milionów EUR w 2001 r. do 4,6 milionów EUR w 2003 r., w następstwie szeregu środków poprawy operacyjnej (w zakresie informatyki, przeglądu procesów dystrybucji, zamknięcia i zaprzestania działalności, harmonizacji warunków zatrudnienia, zintegrowania działalności).

(59) Władze belgijskie uważają, że przewidywania wyników dostępne wówczas, wykazywały IRR na poziomie 14 % dla tej inwestycji o wartości 30 milionów EUR.

Przewidywany rozwój wyników ABX Logistics Francja (we wrześniu 2001 r.)

	2000 rzeczywisty	2001 budżet	2002 przewidywania	2003 przewidywania
Obroty handlowe	516,0	631,0	626,0	664,0
„Zysk eksploatacyjny” (EBT)	- 6,1	- 19,6	- 8,2	4,6
Wynik netto	- 2,1	- 28,4	- 11,6	4,0

Źródło: Plan reorganizacji, strona 43; kurs 1 EUR = 6,55957 FRF

(58) SNCB szacowała, że operacja sekurytyzacji pozwoli na zmianę finansowania zewnętrznego przez finansowanie krótkoterminowe realizowane przez SNCB. W krótkim okresie, znaczna część nadwyżek finansów uwolniona przez tę sekurytyzację mogła w rzeczywistości zostać wstrzyknięta w cash pool (wzajemność finansowa) ABX, umożliwiając w ten sposób spółkom będącym jej członkami częściowy zwrot ich własnych zobowiązań kredytowych w stosunku do SNCB.

Obliczenie wewnętrznej stopy zwrotu (IRR) dla reinwestycji SNCB w ABX Francja w 2001 r. w wysokości 30 milionów EUR (kwoty w milionach EUR)

Yearly growth rate of EBIT	[...]						
Discount rate	[...]	Terminal value					
Year	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Discount factor	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2000 rzeczywisty	2001 budżet	2002 przewidywania	2003 przewidywania	Plan 2004 (*)	Plan 2005 (*)	Terminal value
Obroty handlowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Wynik netto	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rekapitalizacja 30 M euro w 2001 r.	[...]						
Free Cash Flows	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Weighted average cost of capital	9 %						
Total discounted cash flow	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
IRR	14,0 %						

(*) Dane historycznie niedostępne. Ponowna wycena ex-post przeprowadzona w oparciu (1) osiągnięcie marży zysku operacyjnego brutto w wysokości [...] % w 2004 r. i [...] % w 2005 r. i (2) rocznej stopy wzrostu na poziomie [...] % obrotów handlowych i wyników począwszy od 2004 r.

(**) [...] % w oparciu o wynik operacyjny przed opodatkowaniem (EBT)

2.3.3. „Wkłady równoległe” spółki SNCB na rzecz ABX

- (60) Władze belgijskie sprecyzowały, że po nabyciu przez SNCB spółek w Irlandii, Portugalii i działalności Air&Sea w Belgii, SNCB przejęła na siebie wszystkie lub część długów tychże spółek, a następnie dokonała ich konwersji na kapitał. Według władz belgijskich, konwersje na kapitał, które zakwalifikowały jako „wkłady równoległe”, miały na celu:
- bądź umożliwić fuzję niektórych spółek i doprowadzić do uproszczenia sytuacji prawnej grupy (Irlandia, Portugalia),
 - bądź umożliwić utrzymanie licencji transportowych (Irlandia),
 - bądź umożliwić spółkom kontynuowanie ich działalności Air&Sea z zachowaniem minimalnego poziomu środków własnych w celu uzyskania zewnętrznych źródeł finansowania (Air&Sea Belgia).
- (61) Według Belgii, odtworzenie środków własnych i szybkie przywrócenie rentowności były zagwarantowane z racji: (1) relacji strat do wielkości obrotów handlowych, (2) wysokości bezwzględnej kwoty konwersji i (3) przewidywań finansowych (budżet na 2003 r.) ustalonych przez dyrekcję pod koniec 2002 r. przewidujących przywrócenie równowagi pod koniec 2003 roku. Filie te nie miały być traktowane jako przedsięwzięcia „zagrożone”, a więc ich

sytuacja nie jest porównywalna do sytuacji trzech jednostek zagrożonych, wskazanych w początkowym planie restrukturyzacji. Według władz belgijskich, miejscowa i jednorazowa interwencja SNCB w przedmiocie tych filii stanowi normalną operację finansowania niektórych filii przez spółkę-matkę w trakcie prowadzenia działalności, a wobec tego jest całkowicie zgodna z zasadami prywatnego inwestora działającego w gospodarce rynkowej.

- (62) Budżet 2003 r., ustalony na koniec 2002 r., dla trzech przedmiotowych spółek, wykazał ponadto perspektywę przywrócenia równowagi lub quasi-równowagi (straty poniżej 1 miliona EUR) w przeciągu 12 miesięcy od wprowadzenia planu.

	Wynik netto 2002	Wynik netto z budżetu za 2003 r. (*)
ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd.	- 0,3	0,0
ABX LOGISTICS (Portugal) Lda	- 3,5	- 0,3
ABX LOGISTICS Int. (Belgium) SA/NV	- 2,0	- 0,8

(*) Budżet ustalony przez dyrekcję we wrześniu 2002 r.

Dane finansowe kluczowe w 2002 spółek w Irlandii, w Portugalii i Air&Sea Belgique (Mln EUR)

	Obroty 2002 (rzeczywiste)	Zysk operacyjny (EBIT) 2002 (rzeczywisty)	Zysk netto 2002 (rzeczywisty)	Straty netto 2002 w % obrotów	Wysokość bezwzględna konwersji	
					Zgodnie z planem początkowym (*)	Rzeczywiście przeprowadzone
ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd.	31,4	0,2	- 0,3	-1 %	3,2	4,3
ABX LOGISTICS (Portugal) Lda.	13,7	- 1,3	- 3,5	-25 %	2,0	2,0
ABX LOGISTICS Int. (Belgium) SA/NV	39,0	- 0,5	- 2,0	-5 %	12,0	2,0
					17,2	8,3

(*) Konwersje na kapitał 91,6 mln EUR + do dysp. dodatk. 140 mln EUR, w tym margines bezpiecz. 21 mln EUR dla filii

- (63) Władze belgijskie dostarczyły obliczenia wewnętrznej stopy zwrotu (IRR) dla każdej operacji. W obliczeniach tych, które nie zostały tutaj przedstawione *in extenso*, wykorzystuje się metodę porównywalną do metody obliczeniowej przedstawionej dla reinwestycji z 2001 r. Za każdym razem wykazują IRR mieszczącą się w granicach 9,6 do 12,7 %.
- (64) SNCB dokonała również inwestycji w wysokości 3,8 milionów EUR w ABX Singapur. Według władz belgijskich, interwencje dotyczące ABX Singapur nie podlegają w żaden sposób zakresowi zastosowania art. 87 Traktatu. Na wniosek Komisji władze belgijskie dostarczyły wycenę

rentowności wewnętrznej dla tej inwestycji, z której wynika IRR na poziomie 10,9 %.

- (65) SNCB udzieliła również w 2000 r. gwarancji w wysokości 3 milionów EUR na budowę budynku w Singapurze. Władze belgijskie uważają, że ta operacja jest tak samo poza zakresem zastosowania Traktatu. Sprecyzowały one następnie, że wiarygodność gwarantowana w pierwszym rządzie ma pokrycie w budynku, uważanym za dobrze zlokalizowany na dynamicznym rynku znajdującym się w ciągłym wzroście. Budynek ten został sprzedany w 2005 r.

2.4. Rola państwa w decyzjach SNCB dotyczących ABX

- (66) Uzupełniając elementy zatwierdzone przy wszczęciu postępowania, Komisja podsumowuje tutaj niektóre aspekty dotyczące SNCB i potencjalnego wpływu państwa na jej decyzje.

2.4.1. Rada Nadzorcza i działania SNCB

- (67) SNCB jest samodzielnym przedsiębiorstwem publicznym. Jako samodzielne przedsiębiorstwo publiczne SNCB nie podlega ustawie o upadłości w myśl ustawy z 21 marca 1991 r. ⁽¹⁷⁾ dotyczącej reformy niektórych publicznych przedsiębiorstw gospodarczych. Przedmiotem jej działalności jest transport pasażerów i towarów, jednak może ona również prowadzić wszelką działalność handlową bezpośrednio lub pośrednio związaną z przedmiotem jej działalności. Jej organami są Rada Nadzorcza (CA), Zarząd (CD) i pełnomocny członek Zarządu (AD). Rada Nadzorcza składa się z dziesięciu członków, w tym członek Zarządu. Członkowie Zarządu ⁽¹⁸⁾ powoływani są przez Króla i wybierani w zależności od komplementarności ich umiejętności ⁽¹⁹⁾.

- (68) Pomimo, że SNCB ma swobodę w prowadzeniu każdej działalności spójnej z jej przedmiotem działalności, prawodawca belgijski wprowadził pewne mechanizmy ograniczające celem weryfikacji, czy samodzielne przedsiębiorstwo publiczne nie łamie prawa, swojego statutu lub umowy dotyczącej zarządzania. Głównym mechanizmem jest obecność w ramach organów zarządzania, zwłaszcza Rady Nadzorczej i Zarządu, komisarza rządu, który czuwa nad przestrzeganiem prawa, statutu SNCB i umowy dotyczącej zarządzania.

2.4.2. Wnioski Trybunału Obrachunkowego

- (69) Belgijski Trybunał Obrachunkowy w maju 2001 r. przedstawił raport ⁽²⁰⁾ na temat SNCB, który zawiera kilka wskazówek istotnych dla wyjaśnienia kwestii wpływu państwa na decyzje podejmowane przez SNCB, a dotyczące jej działalności handlowej. Raport ten podaje z jednej strony, że „przedmiot działalności S.N.C.B. został określony następująco: 'Przedmiotem działalności Spółki jest transport pasażerów i towarów kolejami żelaznymi. Spółka może, samodzielnie lub w drodze udziałów w jednostkach istniejących, lub które zostaną utworzone, belgijskich,

zagranicznych lub międzynarodowych, dokonywać wszelkich operacji handlowych, przemysłowych lub finansowych odnoszących się, bezpośrednio lub pośrednio, w całości lub części, do jej przedmiotu działalności lub umożliwiających jego realizację lub sprzyjających jego realizacji lub rozwojowi (...).’

Oryginalny tekst ustawy z dnia 23 lipca 1926 r., w myśl którego utworzono S.N.C.B. nie podawał przedmiotu działalności. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1960 r. (zawierająca nowelizację wyżej wspomnianej ustawy) uzupełnia przedmiot działalności spółki w tekście ustawy, w oparciu o następujące uwagi: ‘przedstawiony projekt ustawy precyzuje więc przedmiot działalności S.N.C.B. zastrzegając, że spółka może na mocy prawa poświęcać się wszelkiej działalności związanej z eksploatacją sieci, zwłaszcza z użytkowaniem bufetów, barów, itp., konstruowaniem taboru przeznaczanego do jej użytku, organizacją całego transportu drogowego w celu ułatwienia przewozu towarów (...).’

Przedmiot działalności SNCB jest więc celowo bardzo szeroki. Definicja ta nie zawiera ponadto żadnych ograniczeń o charakterze geograficznym (...). Ten przedmiot działalności może więc być interpretowany w sposób, który pozwala uzasadnić każdą działalność handlową, a nawet finansową.”

- (70) Z drugiej strony, odnośnie do wydatków SNCB na rzecz ABX, Trybunał Obrachunkowy wskazuje perspektywę, w jakiej zostały zredagowane niektóre części tego raportu: „Biorąc pod uwagę samodzielność S.N.C.B., poziom ryzyka oraz wyzwania, szczególną uwagę zwrócono na decyzje dotyczące nabywania w ramach rozwoju sieci ABX. Analiza ta ma na celu zasadniczo wyjaśnienie warunków, w jakich zostały podjęte te decyzje oraz ich następstwa, przede wszystkim, aby ukazać trudności związane z wdrażaniem przepisów prawnych umożliwiających państwu zapobieganie sytuacji, w której zostałyby zagrożona zdolność przedsiębiorstwa do wypełniania jego zobowiązań usług użyteczności publicznej” ⁽²¹⁾.

- (71) W tym kontekście Trybunał Obrachunkowy dochodzi do następujących wniosków:

- (a) „ewolucja strategii rozwoju sieci ABX została niewątpliwie zainicjowana przez dyrekcję [SNCB]” ⁽²²⁾.

⁽¹⁷⁾ Chodzi w szczególności o art. 2, 3, 8, 12 i 41 tej ustawy.

⁽¹⁸⁾ Według informacji udostępnionych przez Belgię, funkcji członków zarządu (wszystkich członków CA) nie można łączyć z mandatem lub funkcjami członka Parlamentu Europejskiego, członka Izby ustawodawczych, Ministra lub Sekretarza Stanu, członka Rady lub Zarządu Wspólnoty lub Regionu, gubernatora prowincji, członka stałego przedstawicielstwa rady prowincji i członka personelu SNCB.

⁽¹⁹⁾ Według Trybunału Obrachunkowego (str. 46): Jeżeli chodzi o odwoływanie członków zarządu, to obecnie wymagana jest zgodna opinia rady nadzorczej podjęta większością dwóch trzecich głosów.

⁽²⁰⁾ Trybunał Obrachunkowy: Dobre wykorzystanie środków publicznych przez S.N.C.B.; Audyt przeprowadzony w ramach wykonania rezolucji Izby reprezentantów z dnia 11 maja 2000 r.; Bruksela, maj 2001 r.

⁽²¹⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 142.

⁽²²⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 151.

- (b) „przedsiębiorstwu publicznemu [SNCB] została przyznana szeroka autonomia w zakresie dotyczącym inwestycji niekolejowych, jak również udziału w działalności handlowej”⁽²³⁾.
- (c) „decyzje podejmowane przez SNCB w zakresie działań [handlowych] ograniczone są jedynie przestrzeganiem jej przedmiotu działalności i przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r., których celem jest przeciwdziałanie ryzyku naruszania zadań usług użyteczności publicznej”⁽²⁴⁾.
- (d) „inwestycje w działalność handlową niekolejową nie stanowią (...) przedmiotu wcześniejszego zatwierdzenia, tak że kontrola państwa opiera się całkowicie na interwencji komisarza rządowego”⁽²⁵⁾.
- (e) „obecne przepisy prawa przyznające komisarzowi rządowemu prawo odwołania się, a ministrowi prawo anulowania w odniesieniu do decyzji, które mogłyby stanowić zagrożenie dla realizacji usług użyteczności publicznej [SNCB], nie stanowią wystarczającej gwarancji, że cel ciągłości tych usług jest realizowany”⁽²⁶⁾.
- (72) To właśnie w ten kontekst świadomości ryzyka zagrażającego usługom użyteczności publicznej SNCB i niedostatecznych środków kontroli, którymi dysponuje państwo w celu ograniczenia tego ryzyka, wpisują się działania komisarza rządu i odpowiedniego ministra przedstawione przez Trybunał Obrachunkowy. W ten sposób, interwencja komisarza rządowego z dnia 2 marca 2000 r.⁽²⁷⁾ miała na celu sprawdzenie, czy inwestycja w ABX, gałąź włoską, „... nie narusza realizacji usług użyteczności publicznej [SNCB] ...”. Dnia 28 kwietnia 2000 r.⁽²⁸⁾, Minister Komunikacji i Transportu interweniuje, aby wyrazić życzenie, by „strategiczne operacje przedsiębiorstwa wpisywały się w okres długoterminowy i mogły zapewnić jego ciągłość i rentowność”. Dnia 31 maja 2000 r.⁽²⁹⁾, Minister Komunikacji i Transportu sprecyzował „... warunki sprawowania nadzoru państwa w przypadku nabycia lub objęcia udziałów ...” interwencja, która była następstwem interwencji komisarza rządu z dnia 26 maja 2000 r.⁽³⁰⁾, w której przypomina on „... wymogi zgodności działań handlowych z przedmiotem działalności spółki S.N.C.B., jak również misję, która została jej przypisana na mocy prawa ...”.

2.4.3. Rada Ministrów angażuje się w restrukturyzację ABX

- (73) Ponadto, wszczynając postępowanie wyjaśniające, Komisja przywołała sprawozdanie z posiedzenia Rady Ministrów [rządu belgijskiego] z dnia 22 lutego 2002 r. i komunikat

⁽²³⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 142.

⁽²⁴⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 141.

⁽²⁵⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 154.

⁽²⁶⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 154.

⁽²⁷⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 152.

⁽²⁸⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 150.

⁽²⁹⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 153.

⁽³⁰⁾ Raport Trybunału Obrachunkowego z dnia 18 maja 2001 r., str. 153.

prasowy dotyczący posiedzenia⁽³¹⁾, które wyraźnie ukazują zaangażowanie rządu, w tym okresie, w podjęcie decyzji dotyczącej restrukturyzacji ABX : „Na wniosek Premiera, Rada Ministrów zatwierdziła szereg środków dotyczących działalności ABX. Następujące decyzje zostały podjęte w oparciu o informacje i uwagi strategiczne przekazane przez SNCB: utworzenie przez SNCB holdingu obejmującego całą działalność ABX, (...)”

2.4.4. Zdolność finansowa SNCB w latach 1998 – 2001

- (74) Komisja stwierdziła, że w latach 1998-2001 SNCB sama była w dostatecznie dobrej sytuacji finansowej, pozwalającej jej na uzyskanie pożyczek na rynku. Wynika to w szczególności:

(a) z faktu, że w 1998 r., struktura bilansowa SNCB była zdrowa, wskaźnik zadłużenia finansowego do środków własnych wynosił 51 % w 1998 r., 54 % w 1999 r., 62 % w 2000 r. i 90 % w 2001 r., a wynik skonsolidowany był dodatni⁽³²⁾.

(b) z badania przeprowadzonego przez niezależnego biegłego „NERA”, który wskazuje, że zadłużenie SNCB w tym okresie było na średnim trwałym poziomie w porównaniu z przedsiębiorstwami z tego samego sektora. Według NERA, taki trwały poziom odpowiada wskaźnikowi zadłużenie/środki własne na poziomie 0,8/1 do 1,25/1⁽³³⁾. A przecież w tym samym badaniu, NERA stwierdza, że współczynnik SNCB nie przekraczał tych wartości w latach 1997 – 2001⁽³⁴⁾.

- (75) Niemniej, począwszy od 2002 roku, sytuacja finansowa SNCB pogorszyła się. W istocie jej zadłużenie finansowe wykazywane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych przekroczyło 3,9 miliardów EUR w 2001 r., w 2000 r. urosło do 5 miliardów EUR, a w 2003 r. jej zadłużenie wynosiło 6,2 miliardów EUR, przy całkowitym zadłużeniu skonsolidowanym wynoszącym 8,6 miliardów EUR w 2001 r., 9,6 miliardów EUR w 2002 r. i 10,7 miliardów EUR w 2003 r., podczas gdy kapitał własny SNCB zmniejszył się z 4,9 miliardów EUR w 2001 r. do 4,4 miliardów EUR w 2002 r. i 4,2 miliardów EUR w 2003 r. Biorąc pod uwagę wyłącznie zadłużenie finansowe na okres krótszy i dłuższy niż jeden rok⁽³⁵⁾, ten stosunek wzrasta od poziomu 80 % w 2001 r., dochodząc do 114 % w 2002 r. i 150 % w 2003 r., kiedy to SNCB ogłosiła skonsolidowaną stratę w stosunku do tych lat.

⁽³¹⁾ Dostępne na stronie internetowej: „http://www.belgium.be/”

⁽³²⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 29 sierpnia 2003 r. zarejestrowane w dniu 29 sierpnia 2003 r. pod numerem GAB. Loyola de Palacio Entrada nr 2805, str. 4.

⁽³³⁾ Raport NERA, str. 58.

⁽³⁴⁾ Według NERA, (dodatek D.1. s.7), stosunek zadłużenie/środki własne ewoluował z 0,6 w latach 1997, 1998 i 1999, do 0,8 w 2000 r. i 1,0 w 2001 r.

⁽³⁵⁾ Jeżeli chodzi o lata 1998-2001, to SNCB ustaliła wyżej wymieniony stosunek wliczając zadłużenie finansowe LT z terminem płatności w danym roku, wyjaśniając różnicę pomiędzy 90 % i 80 % za rok 2001 i różnicę dla lat następnych.

3. OPIS SZCZEGÓŁOWYCH ŚRODKÓW RESTRUKTURYZACYJNYCH I PRYWATYZACYJNYCH ABX

- (76) Działalności grupy ABX zostały połączone w ramach holdingu o nazwie ABX LOGISTICS Worldwide NV/SA (w dalszej części zwanego „ABX-WW”) ⁽³⁶⁾. Ponadto, działalność Air&Sea do tej pory połączona w różnych jednostkach krajowych ABX jest już w większości połączona w ramach ABX LOGISTICS Air&Sea Worldwide SA/NV, nowoutworzonej podgrupy ABX-WW, w dalszej części zwanej „ABX-Air&Sea” ⁽³⁷⁾.

To połączenie wpisuje się w ramy głębokiej restrukturyzacji całej działalności grupy, rozpoczętej w 2002 r. Restrukturyzacja ta obejmuje zarówno środki operacyjne (połączenie różnych jednostek, utworzenie służby centralnej, organizacja w centrach zysku, zmniejszenie zdolności i wysiłków produkcyjnych, ...), jak również środki finansowe mające na celu odbudowę struktury finansowej i rentowności grupy. Biorąc pod uwagę te środki restrukturyzacji, SNCB zawarła z inwestorem umowę przedwstępną dotyczącą sprzedaży grupy ABX-Worldwide, pod warunkiem zatwierdzenia restrukturyzacji przez Komisję.

Główne elementy składowe tej restrukturyzacji zostały opisane poniżej.

- (77) Władze belgijskie podają, że dzięki tej restrukturyzacji, ABX-WW odzyska swoją rentowność operacyjną począwszy od 2004 r. (EBIT na poziomie 11,6 milionów EUR) i powinna odzyskać swoją rentowność netto od 2006 r. (Wynik netto 10,7 milionów EUR) ⁽³⁸⁾.

3.1. Integracja i reorganizacja grupy ABX

- (78) Zostały wprowadzone różne działania mające na celu integrację spółek grupy ABX: integracja struktury zarządzania grupą (program Phoenix), systemów informatycznych, zarządzania finansowego i zarządzania zasobami ludzkimi.
- (79) *Phoenix*: władze belgijskie wskazują, że program ten dąży do zintegrowania międzynarodowego zarządzania różnych form działalności grupy, uzyskania synergii operacyjnej, skoncentrowania wielkości zakupów u mniejszej liczby dostawców, wzmocnienia „Corporate Centra” wyposażając

⁽³⁶⁾ To połączenie miało miejsce w dniu 29 grudnia 2003 r., za wyjątkiem działalności międzynarodowej ABX LOGISTICS (Francja) S.A., która została przekazana w końcu grudnia 2004 r. Według władz belgijskich, ta działalność jest rentowna lub bliska rentowności. Połączenie dotyczy jednostek ABX LOGISTICS Air&Sea (Francja) SAS, „Road International”, Mitjaville S.A.S. i Lacombe Transports Internationaux Sarl.

⁽³⁷⁾ Działalność Air&Sea w Belgii, Azji i Ameryce w tym czasie zostały już połączone w ramach ABX-Air&Sea. Początek działalności Air&Sea w Holandii przypada na styczeń 2005 r. Przeniesienie działalności Air&Sea w Niemczech zostało odłożone z dwóch powodów: i.) okazało się, że ten transfer wygenerowałby zysk księgowy rzędu [...] milionów EUR na rachunku ABX LOGISTICS (Deutschland) GmbH w roku transferu, ale pociągnąłby następnie za sobą odpływ gotówki powyżej [...] milionów EUR rocznie oraz ii.) ta operacja przyniosłaby stratę dla ABX LOGISTICS (Deutschland) GmbH środków finansowych wygenerowanych w programie sekuryzacji wiarytelności związanych z tą działalnością, to znaczy [...] milionów EUR. Środki te powinny zostać pozyskane z innych źródeł finansowania, co jest niemożliwe do zrealizowania dopóki struktura bilansowa Spółki nie zostałaby wzmocniona.

⁽³⁸⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r. Chodzi o aktualizację liczb, które wobec tego mogą różnić się od przewidywań ze stycznia 2005 r.

je w procesy, kompetencje i narzędzia informatyczne niezbędne do wykorzystania ich umiejętności, koordynowania, poprzez komórki „Produkt”, działań handlowych i operacyjnych pomiędzy krajami i jakości obsługi klienta oraz do wzmocnienia odpowiedzialności i motywacji lokalnego managementu do pracy przy współdziałaniu z innymi jednostkami grupy.

- (80) *Informatyka*: władze belgijskie wskazują, że integracja systemów informatycznych ma na celu zintegrowanie istniejących systemów, racjonalizowanie aplikacji i wprowadzenie globalnych rozwiązań dla grupy.

- (81) *Centralizacja finansów*: zespół zarządzania finansowego w siedzibie grupy został wzmocniony w celu scentralizowania tej służby w ramach grupy. I tak, wzmocnione zostały zespoły kontrolowania finansowego i finansów oraz zorganizowane zostały nowe zespoły w celu skonsolidowania wyników i obsługi wiarytelności klientów. Jakość informacji finansowej została poprawiona dzięki wyżej wspomnianym projektom integracji informatycznej i zastosowaniu standaryzacji informacji finansowych przekazywanych przez poszczególne kraje do siedziby grupy.

- (82) W ramach tej centralizacji finansowej, ABX wprowadziło mechanizm wspólnego zarządzania finansami wszystkich spółek należących do grupy. Ten „cash pooling” doprowadził grupę ABX do otwarcia w instytucji finansowej, w styczniu 2001 r., z gwarancją SNCB, jednej linii kredytowej środków pieniężnych w maksymalnej wysokości [...] milionów EUR.

Władze belgijskie podały Komisji, że bank, który udzielił tej linii w wysokości [...] milionów EUR otrzymuje wynagrodzenie handlowe i że gwarancja udzielona w styczniu 2001 r. przez SNCB na tę linię kredytową stanowi przedmiot wynagrodzenia w wysokości [...] punktów bazowych.

- (83) *Zasoby ludzkie*: Dyrektor Zasobów Ludzkich grupy został zatrudniony w listopadzie 2003 r., z zadaniem utworzenia struktur i procesów koordynacji zarządzania zasobami ludzkimi w filiach oraz wspólnych procedur rekrutacji, oceny i wynagradzania kadry kierowniczej i „high potentials” grupy. W 2005 r. została powołana Europejska Rada Przedsiębiorstwa.

- (84) Władze belgijskie podają, że centralizacja działań koordynacji doprowadziła do lepszej efektywności służb centralnych. Koszt obsługi centralnej, składający się z kosztu „Global Accounts” (rozliczenia globalne) klientów międzynarodowych i/lub wielo-produktów, koszty informatyki centralnej, i koszty struktury (finansowej, prawnej, zasobów

ludzkich, komunikacyjnej) jest refakturowany na filie ABX-WW za „license i service fees” (opłaty licencyjne i opłaty za dostęp do sieci). To refakturowanie wynosi około [...] % obrotu handlowego filii ABX-WW i pokrywa koszty związane z ochroną i wykorzystaniem znaku towarowego, jak również ze wszystkimi usługami, które siedziba świadczy na rzecz filii.

- (85) Ponadto, cytując zwłaszcza niedawne badania ⁽³⁹⁾, władze belgijskie sygnalizują, że koszty struktury ABX-WW są mniejsze niż przeciętne koszty grupy o podobnej wielkości, bez względu na sektor. Rzeczywiście, jeżeli chodzi o względną wielkość „Headquarters” (siedziba) w stosunku do wielkości grupy, z tych wskazówek wynika, że średnia geometryczna wszystkich zbadanych grup mieści się na poziomie 186 zatrudnionych w Headquarters na 10 000 zatrudnionych ogółem. Ta średnia jest wyższa niż w ABX, która liczy 60 zatrudnionych w jednostce centralnej na 10 000 zatrudnionych ogółem.
- (86) Operacje ABX podzielone są na pewną ilość „centrów zysku” odpowiadających ilości typów działalności, które indywidualnie mogą być rentowne (w tym działalność Road Domestic w Niemczech, której sytuacja była najtrudniejsza) do 2006 r.
- (87) *Środki operacyjne*: oprócz środków restrukturyzacji operacyjnej opisanych we wszczęciu postępowania, środki dodatkowe w formie zbycia filii i działalności, zamknięcia przedstawicielstw i działalności, jak również zyski produkcyjne, przyniosą w rezultacie ogólne zmniejszenie liczby zakładów o 64 (69 %), obrotu handlowego o 184 milionów EUR (-30 %), personelu o 1 589 osób zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin (-43 %) i powierzchni operacyjnej o 405 062 m² (-56 %) ⁽⁴⁰⁾, od zakończenia planu restrukturyzacji, przypadającego zasadniczo na koniec 2005 r. przy przywróceniu rentowności grupy w latach 2006-2007.
- (88) W piśmie z dnia 1 grudnia 2005 r., władze belgijskie wskazały ponadto, że „z powodu niekorzystnego rozwoju rynku w Niemczech, a także biorąc pod uwagę wymogi określone w Wytycznych Komisji Europejskiej, ABX pracuje nad planem, który umożliwiłby jej zmniejszenie [...] zakresu jej działalności krajowego transportu drogowego w Niemczech. (...)”

Ten plan nie został jeszcze sfinalizowany. ABX LOGISTICS może tymczasem przyjąć wobec Komisji Europejskiej zobowiązanie zredukowania, przed [...], swojej sieci krajowych przedsiębiorstw spedycji drogowej w Niemczech, w drodze zamknięcia, zbycia lub umów partnerskich, stawiając sobie za cel zmniejszenie liczby agencji kontrolowanych przez ABX, aktualnie wynoszącej 30 o [...] agencji. ABX mogłaby ponadto pozostać akcjonariuszem [...] około [...] zakładów [...].”

⁽³⁹⁾ Źródło: Collis D., Young D. and Goold M., „The Size, Structure and Performance of Corporate Headquarters”, Harvard Business School Strategy Working Papers Series, 2003; ABX LOGISTICS.

⁽⁴⁰⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 14 stycznia 2005 r., str. 23.

(89) *Zyski produkcyjne*: Według informacji przekazanych przez władze belgijskie, środki restrukturyzacji operacyjnej w Niemczech wygenerują poprawę (teoretycznie w formie stałych obrotów handlowych) marży operacyjnej rządu 14,6 milionów EUR dla ABX Niemcy.

(90) *Restrukturyzacja finansowa*: SNCB zamierza przystąpić do konwersji na kapitał wierzycielności w wysokości 50 milionów EUR, oddania do dyspozycji dodatkowych środków własnych w wysokości 100 milionów EUR i do konwersji na kapitał odsetek w wysokości 7,4 milionów EUR. Środki zostaną podjęte po uprzednim ich zatwierdzeniu przez Komisję. Ten aport do kapitału powinien umożliwić ABX-D przywrócenie poziomu środków własnych na dzień 31 grudnia 2004 r., z - 143 milionów EUR (w międzyczasie kwota została aktualizowana na - 141,2 milionów EUR) do 14,4 milionów EUR. Według władz belgijskich, taka kwota jest wymagana dla ABX-D, aby przeprowadzić przewidzianą prywatyzację ABX-WW ⁽⁴¹⁾.

(91) *Spodziewane wyniki*: Zastosowanie wszystkich tych środków powinno, według business planu (planu przedsiębiorstwa), doprowadzić do przywrócenia rentowności operacyjnej ABX-D od 2006 r. (EBIT na poziomie [...] milionów EUR) i przywrócenia rentowności netto od 2007 r. (wynik netto na poziomie [...] milionów EUR).

3.2. Środki szczególne w ABX Niemcy

3.3. Środki szczególne w ABX Holandia

(92) *Środki operacyjne*: oprócz środków restrukturyzacji operacyjnej opisanych we wszczęciu procedury, zbycia filii i działalności, zamknięcie przedstawicielstw i filii, jak również zysk produkcyjny przyniosą w rezultacie ogólne zmniejszenie liczby zakładów o 4 (-44 %), obrotu handlowego o 14 milionów EUR (-21 %), personelu o 93 osoby zatrudnione w pełnym wymiarze godzin (-22 %) i powierzchni operacyjnej o 18 4000 m² (-28 %).

(93) *Zysk produkcyjny*: Według informacji przekazanych przez władze belgijskie, środki restrukturyzacji operacyjnej w Holandii wygenerują poprawę (teoretycznie w formie stałych obrotów handlowych) marży operacyjnej rządu 5,7 milionów EUR dla ABX Holandia najpóźniej do momentu przywrócenia rentowności grupy spodziewanej w latach 2006-2007.

(94) *Restrukturyzacja finansowa*: SNCB zamierza przystąpić do konwersji na kapitał wierzycielności w wysokości 10 milionów EUR, odsetek w wysokości 0,6 milionów EUR, po uprzednim zatwierdzeniu przez Komisję. Ten aport do kapitału powinien umożliwić ABX-NL przywrócenie poziomu środków własnych na dzień 31 grudnia 2004 r., z - 1,3 milionów EUR (w międzyczasie kwota została aktualizowana na - 1,5 milionów EUR) do 9,3 milionów EUR. Według władz belgijskich, taka kwota jest wymagana dla ABX-NL, aby przeprowadzić przewidzianą prywatyzację ABX-WW ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 24 lutego 2005 r., str. 12.

⁽⁴²⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 24 lutego 2005 r., str. 12.

- (95) *Spodziewane wyniki* : Zastosowanie wszystkich tych środków powinno, według business planu (planu przedsiębiorstwa), doprowadzić do przywrócenia rentowności operacyjnej ABX-NL od 2005 r. (EBIT na poziomie [...] milionów EUR) i do przywrócenia rentowności netto od 2006 r. (wynik netto na poziomie [...] milionów EUR).

3.4. Wycofanie się z działalności road domestic we Francji

- (96) W obliczu trudności jakie napotkała ABX-F, uznanych za krytyczne dla rentowności całej grupy ABX, władze belgijskie podały, że SNCB wycofała się z krajowej działalności drogowej ABX-Francja za pośrednictwem „RES”. Ponieważ RES jest szczegółowo opisane w rozszerzeniu procedury, przypomina się pokrótce, że działalność krajowa ABX-F została sprzedana w drodze RES, po cenie poniżej wartości rynkowej wynoszącej [...] milionów EUR. Rzeczywista sprzedaż miała miejsce w dniu 13 marca 2005 r. o północy. Pozostałe zakresy działalności ABX-F zostały przekazane do ABX-WW.
- (97) Dwóch ekspertów, Deloitte i Ernst & Young Transaction Advisory Services doszło do wniosku, że cena sprzedaży w wysokości [...] milionów euro z podziału krajowego ABX-F jest właściwa i odpowiada wartości rynkowej.
- (98) Według władz belgijskich, „SNCB zrezygnowała z kontynuowania swojej inwestycji w ABX Francja: środki dotyczące rekapitalizacji, takie jak podano w zawiadomieniu z lutego 2003 r., nie zostały podjęte. Środki dotyczące Francji – w tym RES – wpisały się w logikę zaprzestania działalności, ale kontrolowanego i odpowiedzialnego na płaszczyźnie społecznej, pozwalającego uratować ponad 2300 miejsc pracy. SNCB wycofuje się z Francji: po wdrożeniu 'RES', jedyną działalnością ABX Francja jest

realizacja trzech rentownych umów logistycznych, która będzie kontynuowana aż do końca [...], a które zamykają się wielkością obrotów jedynie na poziomie 29 mln EUR. W tym momencie, ABX Francja nie będzie miała już żadnej działalności operacyjnej i zostanie bez wątpienia postawiona w stan likwidacji” (43). „Od tego momentu, jeżeli można uznać, że wycofanie się z działalności we Francji stanowi część, w szerokim rozumieniu, restrukturyzacji grupy ABX Logistics, nie chodzi o restrukturyzację działalności ABX LOGISTICS we Francji w znaczeniu środków podjętych w Niemczech i Holandii, będących przedmiotem zawiadomienia” (44) .

3.4.1. Wybór „RES”

- (99) Dla przypomnienia, władze belgijskie porównały scenariusz „RES” (wykupienie przedsiębiorstwa przez pracowników) w odniesieniu do części krajowej działalności ABX ze scenariuszem likwidacji dobrowolnej i doszły do wniosku, że „RES” stanowiło rozwiązanie mniej kosztowne. W rozszerzeniu procedury, Komisja zakwestionowała to rozumowanie wskazując, że powinno zostać również przeprowadzone właściwe porównanie „RES” ze scenariuszem likwidacji przymusowej, uzasadniając, że inwestor prywatny znajdujący się w porównywalnej sytuacji szukałby rozwiązania najmniej kosztownego dla siebie, nie wykluczając hipotezy likwidacji sądowej, jeżeli byłaby ona bardziej interesująca z punktu widzenia ekonomicznego.
- (100) Władze belgijskie nadal utrzymują, że likwidacja sądowa byłaby w każdym razie kosztowniejsza niż „RES” i utrzymują również, że pomimo wątpliwości Komisji porównanie z likwidacją dobrowolną jest nie tylko społecznie bardziej odpowiedzialne, ale pozostaje przede wszystkim porównaniem właściwym, z niżej podanych przyczyn.

3.4.2. Koszt różnych scenariuszy

- (101) Władze belgijskie porównały koszty trzech opcji: „RES”, likwidacji dobrowolnej i likwidacji sądowej. Szczegóły tego porównania przedstawia poniższa tabela (45):

	R.E.S.	Likwidacja dobrowolna lub polubowna	Likwidacja sądowa lub przymusowa
Środki własne ujemne na 30/09/2004	[...]	[...]	[...]
Straty oczekiwane w ostatnim kwartale 2004	[...]	[...]	[...]
Środki własne ujemne szacowane na 31/12/2004	[...]	[...]	[...]
W tym zadłużenie wobec SNCB	[...]	[...]	[...]
Obniżenie wartości aktywów niematerialnych i prawnych	[...]	[...]	[...]
Wartość dodatkowa od sprzedaży Umowy Logistycznej MGF jeszcze nie zaksięgowana	[...]	[...]	[...]
Wartość dodatkowa od transferu Eurocargo, Air&Sea, Mitjavile i Lacombe	[...]	[...]	[...]
Sfinalizowanie Planu socjalnego w trakcie (PSE4) – wydatki 2004	[...]	[...]	[...]
Pokrycie strat z 2005 r. z działalności nie objętej R.E.S.	[...]	[...]	[...]

(43) Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., str. 18.

(44) Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., zarejestrowane w dniu 16 czerwca 2005 r. pod numerem 15050. str. 18.

(45) Pismo władz belgijskich z 2 września 2005 r.

	R.E.S.	Likwidacja dobrowolna lub polubowna	Likwidacja sądowa lub przymusowa
Wpływ cash dla SNCB przed wyborem scenariusza wycofania się z działalności	[...]	[...]	[...]
Cena sprzedaży poniżej wartości rynkowej (negatywna) – maximum	[...]		
Pokrycie strat w okresie negocjowania planu socjalnego – 2005		[...]	
Pokrycie strat podczas 4 miesięcy dodatkowych – 2006 (ryzyko)		-15	
Nowy plan socjalny dla pozostałego personelu		[...]	
Zerwanie umów najmu		-8	
Zerwanie innych umów		-6	
Ryzyko [...] SNCB [...]			
Zadłużenie handlowe wobec dostawców na 31.12.2004			
Zadłużenie wobec pracowników			
Plan socjalny dla personelu ABX Francja			[...]
Odszkodowanie dla wierzycieli – Najem			-8
Odszkodowanie dla wierzycieli – Inne umowy			-6
Ryzyko wezwania do zapłaty gwarancji SNCB z tytułu zadłużenia wobec Soc. Gen/Natexis			
Utrata wartości grupy ABX LOGISTICS			-112
Koszt zwolnień dodatkowych na skutek zmniejszenia wielkości działalności			[...]
Wpływ na zapotrzebowanie w środki obrotowe			-45
Wpływ na koszt finansowania zadłużenia bankowego SNCB			-14
Wpływ na koszt finansowania zadłużenia bankowego ABX LOGISTICS			-7
Ogółem koszt SNCB	- 137,5	-183	-346

(102) Jeżeli chodzi o różnicę kosztów „RES” i likwidacji dobrowolnej (głównie koszt planu socjalnego dla personelu pozostającego i pokrycie strat podczas okresu negocjacji tego planu), to władze belgijskie podają, że zostało to sprawdzone i potwierdzone przez Spółkę Ernst & Young. Eksperti ci stwierdzili co następuje: „... we conclude that on an overall level the price differential between the scenario of the Management Buy-Out and the scenario of the Liquidation of Domestic Road Transport Activities amounting to € 45,5 million to be fair and reasonable” („Z tego wnioskujemy, że ogólnie, różnica ceny pomiędzy scenariuszem wykupu przedsiębiorstwa przez jego kierownictwo a likwidacją wewnętrzną działalności transportu drogowego wynosząca 45,5 milionów EUR jest rzetelna i rozsądna”).

(103) Według władz belgijskich, koszt likwidacji sądowej byłby o wiele wyższy niż aktywa netto ABX Francja w momencie realizacji operacji (to znaczy –[...] milionów EUR) z powodu:

(a) ryzyka dla SNCB [...]

(b) wpływu utraty klientów wynikającej z pogorszenia się wizerunku ABX i wpływu tej utraty na wartość grupy ABX LOGISTICS Worldwide,

(c) kosztów zwolnień personelu zbyt licznych wobec utraty klientów,

(d) wpływu na zapotrzebowanie na kapitał obrotowy grupy oraz

(e) wpływu na koszt finansowy grupy ABX LOGISTICS i samej SNCB, z powodu braku płatności z jednej z ich filii.

(104) Ryzyko wysokości [...] ([...] milionów EUR): Według władz belgijskich⁽⁴⁶⁾ „scenariusz likwidacji sądowej naraziłby SNCB na ryzyko [...] podważając jej odpowiedzialność. [...]”⁽⁴⁷⁾, [...]”⁽⁴⁸⁾, [...]”⁽⁴⁹⁾”⁽⁵⁰⁾.

(105) Władze belgijskie cytują również jako przykład niedawną decyzję [...]”⁽⁵¹⁾.

(106) Władze belgijskie uważają, że „Komisja powinna ograniczyć się do stwierdzenia istnienia ryzyka i jego prawdopodobnego charakteru oraz do określenia, czy wobec takiego ryzyka, prywatny operator, w tej samej sytuacji, starałby się prawdopodobnie uniknąć likwidacji sądowej i wybrać likwidację dobrowolną [...]”⁽⁵²⁾.

⁽⁴⁶⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., zarejestrowane w dniu 16 czerwca 2005 r. pod numerem 15050. str. 22.

⁽⁴⁷⁾ [...].

⁽⁴⁸⁾ [...].

⁽⁴⁹⁾ [...].

⁽⁵⁰⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., zarejestrowane w dniu 16 czerwca 2005 r. pod numerem 15050. str. 22.

⁽⁵¹⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., załącznik C 4.

⁽⁵²⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., zarejestrowane w dniu 16 czerwca 2005 r. pod numerem 15050. str. 22.

- (107) Francuska kancelaria adwokacka Grand, Auzas et Associés zwróciła uwagę SNCB na to ryzyko pod koniec roku 2004 r. i potwierdziła pisemnie swoją analizę tego ryzyka.
- (108) Podobnie kancelaria Linklaters wskazała władzom belgijskim, że jeżeli „[...]”⁽⁵³⁾ „[...]”⁽⁵⁴⁾.
- (109) Jeżeli chodzi o SNCB [...], władze belgijskie uważają, że powinna co najmniej sfinansować plan socjalny dla 1300 pozostających pracowników, to znaczy koszt w wysokości [...] milionów EUR, i wypłacić odszkodowanie wierzycielom ABX Francja (8 milionów EUR dla wierzycieli nieruchomości i 6 milionów EUR dla innych wierzycieli).
- (110) *Spadek wartości grupy ABX na skutek utraty klientów (112 milionów EUR):* Władze belgijskie szacują, że likwidacja sądowa działalności road domestic we Francji poważnie i trwale pogorszyłaby wizerunek i reputację grupy i pociągnęłaby za sobą utratę klientów niekorzystną dla całej grupy. Ich szacunkowe obliczenie spadku wartości grupy ABX zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Władze belgijskie szacują, że utrata obrotów handlowych zostałaby częściowo zrekompensowana przez natychmiastowe zniknięcie bezpośrednich kosztów transportu. Ale koszty pośrednie (koszty struktury) mogłyby być zmniejszane jedynie stopniowo (poprzez zwolnienia personelu proporcjonalnie do rozmiarów utraconej działalności) w ciągu 3 lat, tak aby wrócić do sytuacji sprzed likwidacji sądowej. Wpływ utraty klientów na wynik operacyjny (EBIT) byłby więc maksymalny w pierwszym roku i zmniejszał się w 2 kolejnych latach, aż do przywrócenia sytuacji sprzed likwidacji sądowej.

Zmniejszenie wartości grupy spowodowane zmniejszeniem wolumenu na skutek likwidacji sądowej ABX LOGISTICS Francja S.A.

Milionów euro, w oparciu o przewidywania dostępne na koniec 2004 r.	2005	2006	2007	Ogółem
We Francji				
Road International Francja				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klientów w %	30 %	15 %	7,5 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	8,8
Air&Sea Francja				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klientów w %	10 %	6 %	2 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	3,1
Poza Francją				
Road Niemcy				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klientów w %	30 %	15 %	7,5 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	46,7
Air&Sea Niemcy				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klientów w %	5 %	3 %	1 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	3,1
Road Domestic Holandia				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klientów w %	30 %	15 %	7,5 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	3,3

⁽⁵³⁾ [...]

⁽⁵⁴⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., załącznik C.2.

Milionów euro, w oparciu o przewidywania dostępne na koniec 2004 r.	2005	2006	2007	Ogółem
Road Domestic Belgia				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klienteli w %	30 %	15 %	7,5 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	16,5
Inne kraje i linie produktów				
Planowany zysk brutto	[...]	[...]	[...]	
Utrata klienteli w %	5 %	3 %	1 %	
Szacowany wpływ EBIT	[...]	[...]	[...]	25,2
Total				
Planowany zysk brutto	455,6	489,7	519,7	
Utrata klienteli w % (średnia wyważona)	14 %	7 %	3 %	
Szacowany wpływ EBIT	61,6	34,4	16,4	112,4

(111) W tym względzie, władze belgijskie podały również, że według Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, „należy (...) przyjąć, że spółka-matka może również, w ograniczonym okresie, ponieść straty jednej ze swoich filii w celu umożliwienia zaprzestania działalności filii przy jak najkorzystniejszych warunkach. Takie decyzje mogą być uzasadniane nie tylko prawdopodobieństwem osiągnięcia w tej sytuacji pośrednich korzyści materialnych, ale również innymi powodami, takimi jak staranie o utrzymanie wizerunku marki grupy lub zmiana kierunku działalności”⁽⁵⁵⁾.

(112) Koszty zwolnienia personelu, którego liczebność jest nadmierna na skutek zmniejszenia wielkości obrotów ([...] milionów EUR): Jak podano poniżej, władze belgijskie przyjęły hipotezę, że w celu przywrócenia równowagi, koszty pośrednie mogłyby być stopniowo zmniejszane, poprzez zwolnienia w okresie 3 lat. Szacunki wzięte pod uwagę przez władze belgijskie podają około 1 000 zwolnień (to znaczy około 550 osób w Niemczech, 200 we Francji, 100 w Belgii i 200 w pozostałych miejscach na świecie).

(113) Wpływ na zapotrzebowanie grupy ABX na kapitał obrotowy (45 milionów EUR) : władze belgijskie szacują, że scenariusz likwidacji sądowej grupy spowodowałby istotną presję ze strony dostawców reszty grupy na re negocjacje terminów płatności ich faktur (na przykład, wymagana płatność natychmiastowa zamiast płatności na koniec miesiąca po 30 dniach). Obliczają, że skrócenie o 7 dni średniego terminu płatności wobec dostawców spowodowałoby natychmiastowe zapotrzebowanie na gotówkę rządu 45 milionów EUR.

(114) Wpływ na średni koszt finansowania SNCB i ABX LOGISTICS Worldwide (14 + 7 milionów EUR): Według władz belgijskich, średni koszt finansowania SNCB i ABX LOGISTICS w odpowiednich bankach mogłyby wzrosnąć z powodu wstrzymania płatności jednej z ich filii. Potencjalny wzrost

kosztu finansowania został oszacowany na 100 punktów bazowych (1 %) z tytułu zadłużenia bankowego ABX LOGISTICS (około 240 milionów EUR) i na 50 punktów bazowych z tytułu zadłużenia bankowego SNCB (około 900 milionów EUR), które nie stanowiło przedmiotu przejęcia przez państwo belgijskie. Zakładając, że wzrost kosztu zostałyby zneutralizowany w przeciągu trzech lat, władze belgijskie szacują, że wzrost kosztów związany z finansowaniem zadłużenia SNCB sięgałby rządu 14 milionów EUR, a wzrost kosztów związany z finansowaniem zadłużenia związanego z ABX LOGISTICS sięgałby rządu 7 milionów EUR.

3.4.3. Inne względy podkreślone przez władze belgijskie

(115) W uzupełnieniu porównań szacowanego kosztu różnych scenariuszy, władze belgijskie uważają, że również inne czynniki brane są pod uwagę przez inwestorów w przypadku zaprzestania lub zamknięcia działalności.

(116) Uważają one, że ogłoszenie upadłości mogłoby spowodować zakłócenia społeczne prowadzące do zablokowania działalności ABX LOGISTICS w zakładach nieobjętych likwidacją (działalność międzynarodowa), co miałoby wpływ na obroty z innymi krajami, na przykład obroty SNCB. Według władz belgijskich spółka prywatna, która znalazłaby się w takiej samej sytuacji, również brałaby pod uwagę analogiczne, bardzo ważne ryzyko i wybrałaby scenariusz likwidacji dobrowolnej.

(117) Ogólnie, według władz belgijskich, „nie jest prawdą, że inwestor prywatny, a tym bardziej europejski o podobnej wielkości jak SNCB, z pewnością wybrałby scenariusz przymusowej likwidacji, jeżeli byłaby ona mniej kosztowna niż likwidacja dobrowolna. Zresztą, inne spółki prywatne, w tych samych okolicznościach, wybrały scenariusz

⁽⁵⁵⁾ Sprawa C 303/88, Republika Włoska przeciwko Komisji (Eni-Lanerossi) [1991] Rec. I-1433, para. 21.

likwidacji dobrowolnej z dofinansowaniem planu socjalnego dla pracowników, których dotyczyło zamknięcie działalności”⁽⁵⁶⁾. Według ekspertyzy, o którą zabiegały władze belgijskie w kancelarii adwokackiej specjalizującej się w prawie socjalnym (Claeys & Engels), istnieje wiele niedawnych przykładów spółek, które przyjęły taki sposób postępowania.

(118) Ponadto, władze belgijskie podają, że prywatna spółka TNT podjęła takie same działania jak SNCB, decydując się raczej zamknąć swoją deficytową działalność w zakresie transportu krajowego i część działalności „umów logistycznych” we Francji niż ogłosić ich likwidację dobrowolną lub sądową⁽⁵⁷⁾.

(119) Wreszcie, władze belgijskie cytują komunikat Komisji z marca 2005 r. dotyczący restrukturyzacji przedsiębiorstw, wskazujący w szczególności, że „zachowywanie spójności społecznej, będącej charakterystyczną cechą europejskiego modelu socjalnego, wymaga wdrożenia polityki wspierającej mającej na celu minimalizowanie kosztów społecznych, jak również wspieranie poszukiwania alternatywnych źródeł zatrudnienia i przychodów. (...) Restrukturyzacje przedsiębiorstw często postrzegane są jako zjawisko wyłącznie negatywne, przy czym podkreślany jest przede wszystkim bezpośredni wpływ na zatrudnienie oraz na warunki pracy. (...) Konieczne jest zatem wspieranie tych przemian w taki sposób, aby ich wpływ na zatrudnienie i warunki pracy był tak przejściowy i ograniczony, jak to możliwe”⁽⁵⁸⁾.

(120) Podsumowując, władze belgijskie wskazały, że SNCB wybrała scenariusz „RES” z następujących powodów:

- Znacząco mniejszy koszt i ryzyko niż w przypadku scenariuszy likwidacji sądowej lub dobrowolnej,
- Ograniczony wpływ na wartość i wizerunek grupy ABX LOGISTICS Worldwide,
- Bardziej akceptowalne konsekwencje społeczne (zachowanie 1 300 miejsc pracy we Francji w ramach nowego prywatnego przedsiębiorstwa „Cool Jet”),
- Odpowiedzialność społeczna firmy SNCB w stosunku do jej dostawców i wierzycieli, polegająca na zachowaniu się w sposób odpowiedzialny, tak jak każde inne przedsiębiorstwo europejskie tej wielkości.

3.5. Redukcja sieci ABX

(121) Restrukturyzacja grupy ABX pociągnęła za sobą istotne redukcje zdolności jej działalności „freight forwarding” (reekspedycja ładunku). W tej działalności, zdolność jest stale mierzona takimi wskaźnikami, jak zafakturowane obroty handlowe, liczba zakładów, powierzchnia składowania lub liczba pracowników.

(122) Według władz belgijskich, ogół środków restrukturyzacji operacyjnej zastosowanych do całej grupy ABX-WW wykracza znacząco poza pierwotnie przewidziane środki.

Początkowy plan przewidywał sprzedaż 3 filii przedstawiających 98,5 milionów EUR obrotów, zamknięcie 7 oddziałów i 3 magazynów w Niemczech, 4 oddziałów we Francji, 2 oddziałów w Holandii, redukcję o 690 ilości pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin, w tym wpływ zamknięcia oddziałów.

Środki w zakresie redukcji zdolności, o których powiadomiono w 2005 r. roku przyniosły od tego momentu do końca restrukturyzacji, redukcję liczby zakładów o 176 (-31 %), obrotów o 624 milionów EUR (-21 %), personelu o 5827 pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin (-40 %) i powierzchni operacyjnej⁽⁵⁹⁾ o 917 377 m² (-54 %).

Dodatkowe zobowiązania wobec Niemiec, jakie podjęła Belgia w listopadzie 2005 r., pogłębiły te redukcje.

(123) Władze belgijskie podają, że redukcje strefy i zbycia przeprowadzone od 2002 r., również te ostatnio jeszcze przewidziane, są maksymalne i że dodatkowe redukcje doprowadziłyby do zniszczenia sieci ABX LOGISTICS. Według władz belgijskich, istnienie sieci międzynarodowej stanowi w rzeczywistości podstawę strategicznej i handlowej pozycji ABX i jej konkurentów; zniszczenie sieci miałooby poważny, negatywny wpływ, który zagrażałoby strukturalnej konkurencyjnej pozycji grupy na rynku, możliwości zrealizowania planu restrukturyzacji oraz atrakcyjności grupy dla potencjalnych partnerów w ramach prywatyzacji.

Uważają one w tym względzie, że operacji zaprzestania działalności transportu krajowego we Francji nie można powielić w Niemczech; integracja działalności krajowego i międzynarodowego transportu drogowego towarów realizowanego przez spółki grupy w Niemczech i w Holandii jest w rzeczywistości bardziej zaawansowana niż w przypadku działalności transportu drogowego we Francji, z powodu integracji operacji i systemów informatycznych oraz znaczącej proporcji klientów wspólnych; ta większa integracja wynika nie tylko ze struktury rynku niemieckiego, ale również z danych historycznych ABX LOGISTICS – ponieważ oddziały „międzynarodowy” i „krajowy” we Francji zostały połączone dopiero w 2003 r. i tylko częściowo, podczas, gdy w Niemczech, działalność transportu krajowego i międzynarodowa działalność freight forwarding transportu drogowego współistniały w ramach tej samej jednostki od momentu fuzji w 1996 r. spółek THL i Bahntrans (które stały się ABX w Niemczech).

⁽⁵⁹⁾ Według danych, którymi dysponuje Komisja, chodzi głównie o powierzchnię magazynową.

⁽⁵⁶⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., zarejestrowane w dniu 16 czerwca 2005 r. pod numerem 15050. str. 21.

⁽⁵⁷⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 2 września 2005 r., str. 6.

⁽⁵⁸⁾ Komunikat Komisji – Restrukturyzacje i zatrudnienie: „Antycypacja i towarzyszenie restrukturyzacji na rzecz poprawy zatrudnienia: rola Unii Europejskiej”, COM(2005) 120 wersja ostateczna, str. 2 – 3.

Dodają one, że, zarówno w Niemczech, jak i w Holandii, dodatkowe zmniejszenie gęstości sieci Road doprowadziłoby do wyjścia z rynku niemieckiego, wzięwszy pod uwagę liczbę zakładów ABX LOGISTICS oraz jej konkurentów w każdym z tych krajów.

Porównanie liczby zakładów „Road” ABX LOGISTICS i jej głównych konkurentów na rynkach niemieckich i holenderskich (przed uwzględnieniem zobowiązań dotyczących dodatkowej redukcji w Niemczech) ⁽⁶⁰⁾

Niemcy		Holandia	
Schenker/Stinnes	57	DHL/Danzas (Van Gend&Loos)	17
IDS (Elix)	37	Frans Maas	13
Dachser	34	Vos Logistics	10
DHL/Danzas	32	Wim Bosman	8
ABX LOGISTICS	30	ABX LOGISTICS	4

Źródło: Strony internetowe, szacunki ABX LOGISTICS

Podkreślają one wreszcie, że wycofania się z działalności mają miejsce w chwili, gdy główni konkurenci ABX przystępują do zakupu spółek transportowych lub łączą się w grupy, zwłaszcza w Niemczech, w celu rozwijania swojej własnej sieci transportu krajowego w danym kraju.

3.6. Pożyczki przyznane przez SNCB spółce ABX w 2002 roku

(124) SNCB przyznała pożyczki różnym filiom ABX.

Odpowiednio w kwietniu i maju 2002 roku SNCB przyznała swojej belgijskiej filii ABX LOGISTICS group NV trzy pożyczki w wysokości odpowiednio 50 milionów EUR, 10 milionów EUR i 29 milionów EUR, oprocentowanych według stopy zmiennej. Według władz belgijskich, średnia stopa oprocentowania tych pożyczek wynosi odpowiednio [...] %, [...] % i [...] %.

W dniu 30 czerwca 2004 r., pożyczki te zostały przejęte przez SNCB i udzielone bezpośrednio ABX Niemcy, ABX Holandia i ABX Francja, ze stopami oprocentowania odpowiednio [...] %, [...] % i [...] %.

3.7. Prywatyzacja ABX-WW

(125) Według władz belgijskich „SNCB potwierdziła swoją chęć sprywatyzowania ABX LOGISTICS Worldwide w przeciągu sześciu miesięcy od decyzji Komisji zatwierdzającej plan restrukturyzacji. (...) Umowa zasadnicza zobowiązująca („Term sheet”) została zawarta przez SNCB Holding z potencjalnym nabywcą i podpisana dnia 22 marca 2005 r. Ta umowa jest jednakże określona warunkiem zawieszającym, że Komisja podejmie pozytywną decyzję zatwierdzającą plan restrukturyzacji.” ⁽⁶¹⁾

(126) Władze belgijskie podały, że w następstwie decyzji o restrukturyzacji i sprzedaży ABX przez SNCB,

przedsiębiorstwo rozpoczęło negocjacje z różnymi potencjalnymi nabywcami. W tej perspektywie, SNCB upoważniła ABX-WW, jak również spółkę „Petercam”, do jej reprezentowania w ramach tej sprzedaży.

(127) Od czerwca 2003 r., ABX-WW rozpoczęła wstępne rozmowy z pierwszym partnerem, grupą przemysłową. W marcu i czerwcu 2004 r., został sporządzony projekt „memorandum of understanding” (protokołu porozumienia). W okresie od czerwca do sierpnia 2004 r. negocjacje zostały zawieszane z przyczyn zależnych od pierwszego potencjalnego partnera.

(128) W czerwcu 2004 r., ABX-WW skontaktowała się z drugim partnerem przemysłowym. Jednakże, we wrześniu 2004 r., ten drugi potencjalny partner położył ostateczny kres negocjacji z ABX-WW.

(129) Pod koniec sierpnia 2004 r. zostały nawiązane kontakty z trzecim potencjalnym partnerem, inną grupą przemysłową. Jednakże, negocjacje zostały przerwane na rzecz owocnych kontaktów z czwartym partnerem, który w listopadzie 2004 r. przedstawił SNCB wiążącą ofertę przejęcia ABX-WW, taką jaką opisano powyżej. To z tym kandydatem, w dalszej części zwanym „Yvan”, SNCB zawarła, w marcu 2005 r., przedwstępną umowę sprzedaży i wyżej wspomniany „Term Sheet” (istotne warunki).

(130) Według wyżej wspomnianego „Term sheet” (istotne warunki), Yvan zobowiązał się, pod warunkiem pozytywnej decyzji Komisji, zainwestować kwotę [pomiędzy 60 a 150^(*)] milionów EUR, z czego [...] milionów EUR jako płatność za akcje ABX LOGISTICS Worldwide dla SNCB Holding. Co do reszty, inwestycja ta realizowana przez Yvan byłaby wykorzystana w następujący sposób:

(a) [...] milionów EUR celem pokrycia w „back-to-back” (pożyczki do pożyczki) gwarancji udzielonej przez SNCB na budynek w [...];

(b) [...] milionów EUR w formie pożyczki podporządkowanej, udzielonej ABX LOGISTICS Worldwide, w celu sfinansowania:

— Kosztów transakcji, obejmujących między innymi koszty Yvan, a zwłaszcza jej doradców strategicznych, prawnych i finansowych. Te koszty oszacowano na kwotę od [...] do [...] milionów EUR.

— Potrzeby finansowania związane z ewentualnym wycofaniem się lub ewentualnymi żądaniem gwarancji ze strony niektórych instytucji finansowych w następstwie zmiany akcjonariusza. Saldo w wysokości [...] milionów EUR po kosztach transakcji, czyli [...] do [...] milionów EUR, jest przeznaczone na pokrycie potrzeb finansowania, które wyniknęłyby z tego wycofania.

⁽⁶⁰⁾ Tabela przedstawiona przez władze belgijskie.

⁽⁶¹⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r., str. 26.

(131) „Term Sheet” (istotne warunki) przewiduje, że, z zastrzeżeniem warunków i analiz due diligence stosowanych w przypadku sprzedaży, Yvan i SNCB będą zobowiązane przystąpić do sprzedaży grupy ABX, kiedy tylko warunek zawieszający odnoszący się do decyzji Komisji zostanie zniesiony.

W razie, gdyby warunek nie został zniesiony, Yvan i SNCB mogłyby, w niektórych okolicznościach, nie być już związane przedwstępną umową sprzedaży.

(132) Wreszcie, władze belgijskie sprecyzowały, że „po prywatyzacji ABX-WW, SNCB zostanie uwolniona od wszelkich zobowiązań pozabilansowych, gwarancji i pism o braku zastrzeżeń . [...] Pisma o braku zastrzeżeń nie będą już miały racji bytu i tracą ważność, kiedy tylko środki finansowe rekapitalizacji filii niemieckiej zostaną zatwierdzone przez Komisję i uruchomione”⁽⁶²⁾.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

4.1. Wszczęcie postępowania

(133) Mając na uwadze okoliczności sprawy, w szczególności wnioski przedstawione przez Komisję przy wszczęciu postępowania, następujące zainteresowane strony przedstawiły, oddzielnie i niezależnie od siebie, następujące uwagi.

(134) Najpierw przedstawiono argumenty pierwszej grupy zainteresowanych stron, to znaczy: 1. Verein zur Förderung des Wettbewerbs und lauterer Verhaltens im Speditions-Logistik- und Transportgewerbe E.V. Köln, 2. H.A.L.T.E., 3. Ziegler, 4. Freshfields, Bruckhaus, Deringer (w charakterze pełnomocnika Deutschen Post AG) 5. De Beroepsorganisatie van de Vlaamse Goedertransport Ondernemers w Logistieke Dienstverleners (SAV), których argumenty łączą się i zostały przedstawione poniżej⁽⁶³⁾.

(135) *W odniesieniu do planu restrukturyzacji:* Zainteresowane strony podkreślają istotne słabości planu restrukturyzacji przedstawionego pierwotnie przez ABX. Kwestionuje się fakt, że przedmiotowe jednostki kwalifikują się do pomocy na restrukturyzację, od momentu ich integracji, przynajmniej gospodarczej, z grupą przedsiębiorstw, która powinna móc współfinansować planowane środki. Podkreśla się, że pomoc na restrukturyzację może zostać przyznana tylko w przypadku, gdy łączy się ona ze skutecznym planem restrukturyzacji, który zapewnia przywrócenie rentowności w dłuższej perspektywie czasowej. Tak więc, zainteresowane strony są zgodne co wszczęcia postępowania biorąc pod uwagę, że plan ten nie prowadzi do długotrwałego przywrócenia rentowności, wobec niedostatecznego finansowania oraz niewystarczających środków operacyjnych restrukturyzacji. Wynika z tego, że zatwierdzenie pomocy nie prowadzącej do przywrócenia rentowności zakłócałoby konkurencję w sposób sprzeczny z interesem wspólnotowym.

(136) Ogólnie, prawdopodobieństwo przywrócenia normalnej rentowności kapitałów nie byłoby oczywiście, nie bardziej niż warunki takiego rozwoju w znaczeniu globalnego wzrostu rynku, zyski z części rynku, poprawa produktywności i jakości usług oraz zmiana zachowania klienteli.

(137) Przewidziane środki restrukturyzacji i racjonalizacji odpowiadają dostosowaniu do zmian cech przedsiębiorstwa spedycyjnego i logistycznego, które ABX powinna była przeprowadzać wiele lat temu, a które inne przedsiębiorstwa tego sektora już przeprowadziły za cenę dużych wysiłków. W ten sposób, zatwierdzenie planu przez Komisję spowodowałoby jedynie istniejące już zakłócenie rynku i przyniosłoby trudności ekonomiczne przedsiębiorstwom, które poniosły już wysiłek restrukturyzacji, szczególnie średnim przedsiębiorstwom z prywatnym kapitałem, a wręcz doprowadziłoby niektóre spośród nich do sytuacji, w której nie byłyby w stanie pokonać trudności.

(138) *W odniesieniu do ingerencji państwa:* Opóźnienia restrukturyzacji ABX wynikały w dużej części z ciągłego wpływania SNCB na codzienne zarządzanie ABX i politycznego mianowania członków zarządu ABX. Niektóre zainteresowane strony podkreślają brak przejrzystości w wyborze członków zarządu, zarówno ABX Logistics Group, jak i na skutek tego ABX Logistics Worldwide. Członkowie zarządu byli mianowani w sposób uznaniowy przez dyrekcję SNCB według kryteriów politycznych, co uniemożliwiało samodzielność zarządzania przedsiębiorstwem. Zostało w szczególności przypomniane, że decyzje dotyczące zarządzania spółką ABX były podejmowane zarówno przez Radę Ministrów, jak i przez dyrekcję SNCB oraz że nie można utrzymywać, aby ABX była zarządzana przez własny komitet wykonawczy.

(139) *W odniesieniu do restrukturyzacji filii we Francji :* Kwota niezbędnego refinansowania jest niedoszacowana. Początkowy plan niedoszacował wielkości wsparcia niezbędnego po prostu aby usunąć straty zarejestrowane od momentu utworzenia sieci filii ABX. Ogólnie, przewidywania poprawy działalności były nierealne i niemożliwe do zrealizowania bez uzupełniającej, dodatkowej pomocy i bez przejęcia rynku ze szkodą dla konkurencji przez politykę dezorganizującą rynek.

(140) *W odniesieniu do prywatyzacji ABX:* Niektóre zainteresowane strony domagały się prywatyzacji ABX. Krytykuje się, że ta prywatyzacja jest jedynie rozważana, a nie pojawiają się tymczasem sygnały wskazujące na konkretyzację podobnej sprzedaży.

(141) *W odniesieniu do nabycia i rozszerzenia sieci ABX :* Wyżej wspomniane strony trzecie szacują, że interwencja ABX w sektorze przesyłek transportowych i usług logistycznych od 1998 r. realizowana jest z wykorzystaniem nielegalnej pomocy państwa, która spowodowała poważne zakłócenia konkurencji na rynku. Utworzenie sieci ABX było możliwe tylko dzięki olbrzymiej pomocy państwa udzielonej przez SNCB.

(142) Następnie przedstawiono argumenty drugiej grupy zainteresowanych stron trzecich, to znaczy: 6. FGTE CFTD Route (Union Fédérale Route), 7. Fédération Nationale des Syndicats de Transports CGT, 8. Fédération Royale Belge

⁽⁶²⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 9 czerwca 2005 r.

⁽⁶³⁾ Nawet jeżeli wszystkie przedstawione poniżej argumenty, nie zostały indywidualnie przywołane przez wymienione strony, niemniej podsumowują elementy zasadnicze wynikające z tej grupy uwag.

des Transporteurs, 9. ABX Logistics – reprezentanci niemieckiej grupy ABX Logistics, których argumenty łączą się i zostały podsumowane poniżej⁽⁶⁴⁾.

- (143) Sytuacja pracowników ABX stanowi przedmiot wielu uwag zainteresowanych stron. Strony te przypominają, że wiele setek pracowników zostało już objętych poprzednimi planami socjalnymi we Francji i że miejsca pracy w działalności logistycznej są zagrożone. Reprezentanci filii niemieckiej przypominają również redukcję wynoszącą około 4 000 pracowników od 1998 r., do których należy doliczyć związanych z nią 2 000 miejsc pracy podwykonawców. Przypomniano ponadto, że ABX rozważa prywatyzację oraz że wysiłki prowadzące do tego celu nie powinny zostać zniszczone.
- (144) Fédération Nationale des Syndicats de Transport CGT żąda, bardziej konkretnie, utworzenia społecznej obowiązkowej taryfikacji, aby walczyć z „dumpingiem ekonomicznym”, jawnie praktykowanym przez przedsiębiorstwa konkurencyjne dla ABX we Francji.
- (145) La Fédération Royale Belge des Transporteurs (FRBT) podkreśla jednak, że ABX potrafiła dowieść chęci współpracy, zgadzając się dobrowolnie na wgląd do swoich ksiąg. W ten sposób, FRBT ma możliwość potwierdzenia, że przepisy obowiązujące w zakresie zezwoleń i ubezpieczenia pojazdów są przestrzegane.
- (146) Poza tym zasygnalizowano, że dyrekcja ABX (Belgia) S. A. przekazała Komisji, po wygaśnięciu terminu zgłaszania uwag, petycję kierowców działających w różnych regionalnych centrach dystrybucji ABX Belgia, proszących wyraźnie o pozytywną decyzję w sprawie restrukturyzacji ABX.

4.2. Rozszerzenie postępowania

- (147) Mając na uwadze rozszerzenie postępowania, następujące zainteresowane strony przedstawiły, oddzielnie i niezależnie, następujące uwagi.
- (148) Najpierw przedstawiono argumenty pierwszej grupy zainteresowanych stron trzecich, to znaczy: 1. „HALTE”; 2. Freshfields Bruckhaus Dehringer; 3. BCA – Belgian Courier Association; 4. Monsieur Rober Ziegler⁽⁶⁵⁾, 5. Febetra (Federation Royale Belge des Transporteurs i des Prestataires de Services Logistiques) ; 6. SAV – Koninklijke Beroepsvereniging Goederenvervoerders Vlaams Gewest en Brusselsse Hoofdstedelijk Gewest, których argumenty łączą się i zostały podsumowane poniżej⁽⁶⁶⁾.
- (149) Strony te wyrażają zasadniczo wątpliwości, co do zgodności pomocy otrzymanej przez ABX i domagają się przywrócenia przejrzystych warunków konkurencji. Zwłaszcza uwzględniając zwiększenie zgłoszonej pomocy

i biorąc pod uwagę ważną pozycję, jaką grupa ABX zajmuje na rynkach, na których występuje silna konkurencja, szczególnie w Niemczech. Niemniej jednak, ewentualnemu zatwierdzeniu pomocy musiałyby towarzyszyć wystarczające kompensaty ze strony ABX. W sprawie sprzedaży części ABX Francja, strony te wnioskuje, aby zweryfikowano, czy ta sprzedaż została przeprowadzona w sposób niedający miejsca nowemu udzieleniu pomocy. Sprzedaż ABX jest traktowana jako pozytywny krok, pod warunkiem, że jest ona realizowana w warunkach rynkowych, sprzedaż, która nie powinna jednakże doprowadzić Komisji do podjęcia mniej surowej decyzji w stosunku do pomocy otrzymanej przez ABX w przypadku braku sprzedaży.

- (150) Zostało ponadto zaznaczone przez Pana Zieglera, że ogłoszony zwrot pożyczki w wysokości 140 milionów EUR na rzecz ABX nie miał miejsca, że należy się obawiać czy ABX uzyska jakieś korzyści po prywatyzacji grupy ABX, biorąc pod uwagę warunki tej prywatyzacji, że SNCB nie przystąpiła do sprzedaży ABX-Francja, że restrukturyzacja ABX nie wydaje się realna w obecnych warunkach zarządzania i strategii przedsiębiorstwa oraz że upadłość ABX miałyby poważne konsekwencje.
- (151) Następnie przedstawiono argumenty drugiej grupy zainteresowanych stron trzecich, to znaczy: 1. ABARENT N.V., 2. DOL & SERVICES, 3. Pierre Lepoint, 4. Geert Lagae BVBA, 5. WEVETRA – Werner Vranckx Transport, 6. Claude Bogaerts, 7. Johan Vergote, 8. Cooljet, 9. UPTR – Union Professionnelle du Transport par Route, 10. Vervoerbedrijf Van Hauwermeiren „BA.AN” BVBA, 11. SD Transport BVBA, 12. Gincotrans, 13. Vervoer Marc Cobbaert, 14. François Timmermans, 15. Tractrans, 16. GPF, 17. Transport Fabrice, 18. SOS Transport, 19. Eddy Ommeslag, których argumenty łączą się i zostały podsumowane poniżej⁽⁶⁷⁾.
- (152) Te strony trzecie w większości zaznaczyły, że nie chcą, aby Komisja narażała na niebezpieczeństwo zatrudnienie tysięcy podwykonawców pracujących dla ABX z powodu ewentualnej negatywnej decyzji.
- (153) Cool Jet zaznacza, że działalności odkupione w ramach operacji „RES” będą mogły być w dobrej kondycji po reorganizacji, która powinna zostać przeprowadzona według strategicznego planu, w okresie 3 lat od przejścia działalności; cena sprzedaży uwzględnia straty rozsądnie oczekiwane i ujęte w budżecie; przejęte działalności nie dysponują znaczącą częścią rynku (1,5 % rynku transportu przesyłek i przesyłek ekspresowych we Francji) i wreszcie, że Spółka Cool Jet zatrudnia 1300 osób, miejsca pracy, które zostałyby utracone, jeżeli Cool Jet nie mogłaby nabyć przedmiotowych działalności.
- (67) Nawet, jeżeli wszystkie przedstawione poniżej argumenty nie zostały indywidualnie przywołane przez wymienione strony, niemniej podsumowują zasadnicze elementy wynikające z tej grupy uwag.

⁽⁶⁴⁾ Nawet, jeżeli wszystkie przedstawione poniżej argumenty nie zostały indywidualnie przywołane przez wymienione strony, niemniej podsumowują elementy zasadnicze wynikające z tej grupy uwag.

⁽⁶⁵⁾ Według Pisma Prezesa Zarządu grupy Ziegler z dnia 18 sierpnia 2005 r., M. Robert Ziegler nie jest upoważniony do samodzielnego zwracania się do Komisji w imieniu grupy Ziegler lub Ziegler S.A.

⁽⁶⁶⁾ Nawet, jeżeli wszystkie przedstawione poniżej argumenty nie zostały indywidualnie przywołane przez wymienione strony, niemniej podsumowują zasadnicze elementy wynikające z tej grupy uwag.

(154) Ponadto, UPTR podaje, że mogła zapoznać się z księgami ABX całkowicie jawnie i stwierdza poprawę wyników grupy, która była rentowna na poziomie operacyjnym po raz pierwszy w 2004 r. UPTR zachęca Komisję do podjęcia szybkiej decyzji, aby umożliwić prywatyzację ABX, która zagwarantuje stabilność lojalnego podmiotu, a którego obecność jest korzystna dla belgijskiego sektora transportu drogowego.

(155) Komisja otrzymała również, poza terminem wyznaczonym przez postępowanie, skargę na sprzedaż ABX-WW, według którego SNCB Holding nie spełniła warunków przejrzystej, otwartej i niedyskryminującej procedury, mającej na celu prywatyzację ABX Logistics, w ten sposób odsuwając skarżących inwestorów.

5. UWAGI BELGII

5.1. Wszczęcie i rozszerzenie postępowania

(156) Podstawowe elementy zawarte w uwagach Belgii dotyczących wszczęcia i rozszerzenia postępowania, zasadniczo są ujęte w części opisowej. Pozostałe elementy zostały zasadniczo przedstawione poniżej.

(157) *W odniesieniu do przypisania niektórych działań państwu belgijskiemu* : Władze belgijskie zaznaczały, że w ciągu trwania całej sprawy nie było żadnej ingerencji państwa belgijskiego, w znaczeniu prawodawstwa *Stardust* Trybunału Sprawiedliwości, w proces decyzyjny SNCB dotyczący ABX Logistics. Przypomniały one również, że to Komisja powinna wykazać, w danym przypadku, przypisanie takiej odpowiedzialności.

(158) Jeżeli chodzi o inwestycje w ABX, to władze belgijskie podtrzymywały podczas całego postępowania, że państwo nie interweniowało w podejmowanie decyzji w SNCB.

(159) Jeżeli chodzi o komunikat prasowy Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r., to władze belgijskie przypomniały ⁽⁶⁸⁾, że:

(a) „władze publiczne nie mogą prawnie narzucić decyzji lub kierunków organom zarządzającym samodzielnymi przedsiębiorstwami publicznymi (takimi jak SNCB) w sprawach, które nie należą do ich misji usług użyteczności publicznej (jak zarządzanie ABX LOGISTICS)”.

(b) „w komunikacie prasowym z dnia 22 lutego 2002 r., Rada Ministrów ogranicza się do wyrażenia swojego poparcia dla niektórych kierunków dotyczących restrukturyzacji ABX LOGISTICS (kierunków, które zresztą nie zostały podtrzymane przez Radę Nadzorczą SNCB, za wyjątkiem jednej, która została wydana przed dniem 22 lutego 2002 r.)”.

(c) „fakt, że władze publiczne, w czasie narad wewnątrzgabinetowych lub przy innych okazjach, zapoznają się z raportami lub analizami dotyczącymi SNCB i ABX LOGISTICS, należy do normalnego zachowania

akcjonariusza, którego troską jest śledzenie głównych zmian dotyczących jego inwestycji”.

5.2. Odpowiedź władz belgijskich na uwagi stron trzecich

(160) W odpowiedzi na uwagi zainteresowanych stron dotyczących wyboru członków zarządu w zależności od ich przynależności politycznej, władze belgijskie podają, że działania ABX Logistics nie dotyczą zadań służby publicznej SNCB. Te działania i zarządzanie nimi dotyczyły więc w pełni autonomicznego zarządzania SNCB. Wynika stąd, że procedura mianowania członków zarządu ABX Logistics była taka, jak procedura przewidziana przez prawo belgijskie dla każdej spółki akcyjnej regulowanej przez to prawo. Powoływanie członków zarządu ABX Logistics lub jej filii było więc zgodne z przejrzystością procedury określonej przez prawo, a więc nie zależało od arbitrażu według przynależności politycznej.

(161) *W odniesieniu do finansowania sieci ABX Logistics*: Władze belgijskie zapewniają, że struktura bilansu SNCB aż do 2001 r. była zdrowa i że wynik skonsolidowany za lata 1998 i 1999 był dodatni.

(162) *Argumenty Belgii dotyczące (re)inwestycji*: Oprócz informacji władz belgijskich dotyczących (re)inwestycji, zgodnie z tym, co streszczono w przedstawieniu faktów, władze belgijskie podają również, że miejscowa interwencja SNCB odnośnie do przedmiotowych filii (Niemcy, Francja, Holandia, Irlandia, Portugalia, Belgia) jest wobec tego całkowicie zgodna z zasadą prywatnego inwestora działającego w gospodarce rynkowej. Ponadto zauważono, że interwencje dotyczące ABX LOGISTICS Singapur nie podlegają zakresowi zastosowania art. 87 Traktatu.

(163) Jeżeli chodzi o uwagi stron trzecich dotyczące rozszerzenia postępowania, to władze belgijskie podają, że już w poprzednich swoich deklaracjach odpowiedziały na uwagi, które tylko powtarzają wątpliwości Komisji.

(164) Jeżeli chodzi o interwencję Pana Roberta Ziegler'a, to władze belgijskie podają, że pożyczka na czas określony w wysokości 140 milionów EUR, podobnie jak nowe środki mające na celu kapitalizację tej pożyczki, zostały podane do wiadomości Komisji. W oczekiwaniu na zatwierdzenie, nie było zobowiązań ze strony SNCB lub ABX. To samo dotyczy zresztą aportu 157,4 milionów EUR w środki własne na restrukturyzację ABX-Niemcy, podobnie jak i innych środków, o których powiadomiono. Jeżeli chodzi o potencjalny zysk, jaki mogłaby osiągnąć ABX dzięki swojej prywatyzacji, to władze belgijskie odsyłają do „fairness opinion” (opinii o rzetelności) przygotowanej przez KPMG, a dostarczonej Komisji, która podaje, że „the terms of the proposed sale to [Yvan] are fair and reasonable and represent fair market value” („Zaproponowane postanowienie dotyczące sprzedaży na rzecz [Yvan] są słuszne i zasadne i stanowią uczciwą wartość rynkową”). Jeżeli chodzi o rzekomy brak sprzedaży ABX Francja, to władze

⁽⁶⁸⁾ Pismo władz belgijskich z dnia 29 sierpnia 2003 r., str. 16.

belgijskie przypominają, że podały one jakie części zostały sprzedane. Jeżeli chodzi o warunki tej sprzedaży to powołują się one zwłaszcza na raport Ernst & Young, według którego „the price valuation for Road Domestic Transport Activities amounting to (...) is fair” („Szacunkowa cena działalności krajowego transportu drogowego wynosząca (...) jest właściwa”). Wreszcie, na zapytanie dotyczące konsekwencji ewentualnej upadłości grupy ABX, władze belgijskie mogą jedynie podkreślić poważne konsekwencje, nawet tylko częściowo negatywnej, decyzji Komisji zarówno dla ABX LOGISTICS Worldwide, jak i dla SNCB Holding.

- (165) Sprzedaż ABX-WW : Według władz belgijskich, SNCB Holding nie była w żaden sposób zobowiązana do przeprowadzenia prywatyzacji ABX Logistics Worldwide drogą zaproszenia do składania ofert przetargowych.
- (166) Władze belgijskie podają, że analiza praktyki Komisji w zakresie pomocy państwa odnośnie do prywatyzacji pokazuje, że w przypadku braku zaproszenia do składania ofert przetargowych, Komisja zadawała się sprawdzeniem czy sprzedaż aktywów miała miejsce po cenie rynkowej, w oparciu o wycenę przeprowadzoną przez niezależnego biegłego. W tym względzie, władze belgijskie przedłożyły Komisji – zgodnie z tymi zasadami – niezależną ocenę warunków sprzedaży ABX Logistics Worldwide, przeprowadzoną przez biuro doradców KPMG Corporate Finance.

6. OCENA KOMISJI

6.1. Obecność pomocy państwa

- (167) W rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”
- (168) Tytułem wstępu, Komisja stwierdza, że wyżej opisane środki dotyczyły wielu spółek należących do sieci ABX od jej utworzenia, a które później, na skutek utworzenia holdingu ABX-WW, zostały włączone do grupy ABX. Zauważa ona, że nawet przed prawnym utworzeniem tego holdingu, spółki te tworzyły, w ramach grupy SNCB, wyraźnie odrębną jednostkę gospodarczą (w dalszej części zwaną „grupą ABX”), którą, dla potrzeb poniższej analizy, należy traktować jako właściwą jednostkę.
- (169) Komisja stwierdza od razu, że trzy z czterech kryteriów art. 87 ust. 1 Traktatu („sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom”, „groźenie zakłóceniem konkurencji” i „wpływanie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi”) są spełnione.

Istotnie, wkłady wniesione przez SNCB do grupy ABX faworyzują tę spółkę w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami obecnymi na jej rynkach.

Ponadto, środki te, przynosząc korzyści wyłącznie grupie ABX lub jej filiom, zakłócają lub grożą zakłóceniem konkurencji w części jej działalności podlegającej wolnej konkurencji.

Wreszcie, ponieważ analizowana działalność konkurencyjna prowadzona jest również w wielu innych państwach członkowskich, środki te wpływają na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Ten wniosek ma również zastosowanie do środków przyznanych na rzecz spółek grupy aktywnych poza Wspólnotą. W rzeczywistości, z jednej strony, zgodnie z orzecznictwem „Tubetubemeuse”⁽⁶⁹⁾, uwzględniając wzajemną zależność rynków, na których działają przedsiębiorstwa wspólnotowe, nie jest wykluczone, że pomoc może zakłócić konkurencję wewnątrzwspólnotową, nawet, jeżeli przedsiębiorstwo beneficjent pomocy eksportuje prawie całą swoją produkcję poza Wspólnotę. Z drugiej strony, ponieważ chodzi o grupę transportu międzynarodowego, prowadzącą swoją działalność na poziomie światowym, w konkurencji z innymi operatorami wspólnotowymi, pomoc przyznana jednej spółce grupy działającej w krajach trzecich wzmacnia całą grupę, a tym samym, wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi i zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji w obrębie Wspólnoty.

- (170) Następnie, ponieważ przedmiotowe środki mobilizują zasoby SNCB, dlatego muszą być traktowane jako zaangażowanie zasobów państwa (środków publicznych).
- (171) Istotnie, posiadanie SNCB przez państwo i jej specjalny status przedsiębiorstwa publicznego prowadzą do wniosku, że zasoby SNCB pozostają wciąż pod kontrolą publiczną. Ten wniosek jest wzmocniony przez stwierdzenie, że SNCB podlega przepisom ustawy z dnia 21 marca 1991 r., która daje jej specjalną ochronę przed ryzykiem upadłości, podobną do gwarancji udzielanej przez państwo.
- (172) Tak więc, w swoim orzeczeniu Stardust Marine⁽⁷⁰⁾, Trybunał podaje: „należy przypomnieć, co wynika już z orzecznictwa Trybunału, że art. 87 ust. 1 WE obejmuje wszystkie środki pieniężne, które władze publiczne mogą rzeczywiście wykorzystywać do wspierania przedsiębiorstw, bez względu na to czy te środki rzeczowo należą lub nie do majątku państwa. W konsekwencji, nawet jeżeli sumy odpowiadające przedmiotowym środkom nie znajdują się trwale w posiadaniu Skarbu Państwa, a fakt, że pozostają one stale pod kontrolą publiczną, a więc w dyspozycji właściwych władz krajowych, wystarczy, żeby zostały one zakwalifikowane jako zasoby państwowe”.

⁽⁶⁹⁾ Orzeczenie z dnia 21 marca 1990 r., C-142/87, Belgia/Komisja, sprawa zwana „Tubemeuse” (Rec. str. I-959, punkt 35).

⁽⁷⁰⁾ Orzeczenie Trybunału z dnia 16 maja 2002 r., C-482/99, Francja/Komisja, sprawa zwana „Stardust Marine” (Rec. str. I-4397, punkt 37).

- (173) Ponadto, również w orzeczeniu Stardust Marine, w punkcie 52, Trybunał podaje, że: „... sam fakt, że przedsiębiorstwo publiczne jest pod kontrolą państwową nie wystarczy, aby państwu przypisać środki podejmowane przez to przedsiębiorstwo, takie jak środki przedmiotowego wsparcia finansowego. Należy jeszcze przeanalizować czy władze publiczne powinny być postrzegane jako zaangażowane, w taki czy inny sposób, w podejmowanie tych środków”.
- (174) Aby środki podjęte przez przedsiębiorstwo mogły nosić znamiona pomocy państwa musi być spełniony jeszcze jeden warunek, a mianowicie, że środki te nie byłyby zgodne z zachowaniem, jakie przyjąłby prywatny inwestor znajdujący się z porównywalnej sytuacji.
- (175) W konsekwencji, dla każdego ze środków podjętych przez SNCB na rzecz grupy ABX, Komisja zbada w dalszej części czy można je równocześnie przypisać państwu i czy różnią się od prawdopodobnego zachowania prywatnego inwestora. Jeżeli te dwa warunki łączą się, to środki noszą znamiona pomocy państwa, a Komisja bada jej cel i wysokość.
- #### 6.1.1. Inwestycje z 2001 r. i wkłady równoległe
- (176) Władze belgijskie wskazały, że reinwestycje dokonane w 2001 r. przez SNCB w działalność niemiecką, holenderską i francuską grupy ABX opierały się na pozytywnych prognozach ekonomicznych i radach ekspertów do spraw rozwoju przedsiębiorstwa.
- (177) Wyżej przedstawione obliczenia rentowności wydają się opierać na akceptowalnych założeniach rozwoju działalności, takich jakie mogły być postrzegane przez SNCB w 2001 r.
- (178) Inwestycje w Niemczech opierają się na ekspertyzie, która szacowała, że udane uzdrowienie ABX-D umożliwiłoby kontynuowanie strategii ABX z potencjalną wartością do wytworzenia rządu 300 milionów EUR porównywalną ze wstrzyknięciem 50 milionów EUR oraz zadowalającą wydajnością wewnętrzną.
- (179) Dla inwestycji w wysokości 30 milionów EUR we Francji, obliczenie rentowności prowadzi do oceny, że SNCB mogła oczekiwać wewnętrznej stopy zwrotu na poziomie 8 – 14 %. Ponadto, ta inwestycja umożliwiła uruchomienie programu sekurytyzacji, umożliwiając spółce uzyskanie bankowej linii kredytowej w wysokości 70 milionów EUR.
- (180) Jeżeli chodzi o inwestycje zrealizowane w 2001 r. w ABX-NL, Komisja uważa, że nie jest wystarczająco uzasadnione, jak proponują władze belgijskie, aby obliczenie IRR opierać na kwocie podwyższenia kapitału po odjęciu kosztów nabycia Wegtransport. Jednakże, zakładając, że całkowita kwota inwestycji SNCB obejmuje ten koszt nabycia i wynosi 19,2 milionów EUR, a nie 12,2 milionów EUR, to IRR inwestycji plasuje się w przedziale pomiędzy 8,9 % a 10,2 % i pozostaje więc do zaakceptowania, przede wszystkim w zestawieniu z faktem, że w momencie inwestycji, przywrócenie rentowności całego ABX-NL było przewidywane w krótkim okresie – dwóch lat.
- (181) Tak samo, szacunki stopy rentowności „wkładów równoległych” w kapitał Spółek Grupy ABX obecnych w Irlandii, Belgii, Portugalii i Singapurze (które nie znajdowały się w trudnej sytuacji finansowej), pokazuje przewidywaną IRR w przedziale między 9,6 % a 12,7 %, i wydaje się być do przyjęcia.
- (182) Komisja przypomina ponadto, że aż do końca 2001 r. SNCB dysponowała strukturą finansową umożliwiającą finansowanie jej rozwoju handlowego bez nadmiernego obciążania własnej struktury finansowej (wskaźnik zadłużenia w stosunku do środków własnych ewoluował od 0,6 do 0,9 w okresie 1997 – 2001), przy czym sytuacja ta zmieniła się począwszy od 2002 r.
- (183) Wreszcie, należy odnotować, że wszystkie te decyzje inwestycyjne wpisują się w strategię grupy. W tych warunkach, było rzeczą uzasadnioną, z punktu widzenia SNCB, uwzględnienie nie tylko wewnętrznej rentowności oczekiwanej od każdej z tych operacji, ale również pozytywnych wyników oczekiwanych na poziomie grupy.
- (184) Komisja wnioskuje z tego, że z punktu widzenia perspektywy, przystępując do realizacji inwestycji w 2001 r. i do „wkładów równoległych” SNCB zachowała się tak, jakby mógł to zrobić prywatny inwestor i że te środki nie stanowią pomocy państwa.
- (185) Natomiast, Komisja stwierdza, że SNCB udzieliła swojej gwarancji ABX Singapur nie żądając od niej wynagrodzenia, inaczej niż zrobiłby to inwestor prywatny. Wiedząc, że taka gwarancja została udzielona w czerwcu 2000 r., w momencie, gdy ABX zaczęła wzbudzać zainteresowanie publiczne, jak również interwencje władz publicznych dotyczące SNCB, i uwzględniając w swojej analizie każdy element potencjalnej pomocy, Komisja uważa, że udzielenie tej gwarancji nieodpłatnie, może zawierać w sobie pomoc państwa. Ponieważ ta gwarancja została udzielona jednej ze spółek grupy ABX w momencie, gdy decyzja o reorganizacji i restrukturyzacji sieci została już podjęta i była w trakcie realizacji, Komisja przeanalizuje tę pomoc wraz z innymi środkami restrukturyzacji grupy ABX, która wchłonęła ABX Singapur.
- #### 6.1.2. Środki rekaptalizacji
- (186) Posiedzenie belgijskiej Rady Ministrów z lutego 2002 r. stanowi niezbitą dowód zaangażowania się rządu belgijskiego, poczynając od tego dnia, w zarządzanie sprawą ABX przez SNCB. Środki rekaptalizacji ABX Niemcy (w kwocie 157,4 milionów EUR) i ABX Holandia (w kwocie 10,6 milionów EUR) zostały przekazane przez Belgię po tej dacie i nie zostały jeszcze wdrożone. Belgia nie przedstawiła tych środków jako inwestycji rozważnej, ale jako pomoc na restrukturyzację. Wobec tego nie ma wątpliwości, że te środki należy zakwalifikować jako pomoc państwa i przeanalizować jako pomoc na restrukturyzację.

(187) Pismo o braku zastrzeżeń, które SNCB musiała wystawić dla swojej niemieckiej filii, ponieważ stan środków własnych filii był negatywny w miesiącach po jej nabyciu, był powtarzany co roku aż do 2005 r., w tym także w okresie, kiedy możliwość przypisania państwu decyzji SNCB dotyczących ABX nie ulega wątpliwości. Jako, że pismo to zawiera zobowiązania porównywalne do zobowiązań gwarancyjnych i nie wiąże się z wynagrodzeniem dla SNCB, Komisja uważa, że ma do czynienia z elementami pomocy państwa. Jednakże, wobec tego, że rekapitalizacja ABX Niemcy przez SNCB, stanowiąca przedmiot niniejszej decyzji, przynosi wierzycielom tej spółki, faktycznie i definitywnie, bezpieczeństwo, którego szukali w formie tego pisma o braku zastrzeżeń, które wobec tego staje się bezprzedmiotowe, nie ma powodu, aby uczynić z niego przedmiot badania odrębny i niepotrzebny w stosunku do badania samych środków rekapitalizacji.

6.1.3. Pożyczki z 2002 r.

(188) SNCB udzielała pożyczek ABX Logistics NV, ABX-D, -NL i -F od kwietnia i maja 2002 r., a więc w okresie, kiedy możliwość przypisania państwu decyzji SNCB dotyczących ABX nie ulega wątpliwości.

(189) Jak podano w części opisowej, pożyczki te skutkowały wynagrodzeniami zawierającymi się w przedziale [...] do [...] %. Komisja uważa, biorąc pod uwagę sytuację omawianych przedsiębiorstw, że ten poziom wynagrodzenia jest nieadekwatny. Za wskaźnik o właściwym poziomie stopy uważa ona stopę referencyjną Komisji, która zresztą została zastosowana do taryfikacji pomocy na ratowanie przyznanej w 2003 r. dla ABX Niemcy, to znaczy 5,06 %.

(190) Komisja wnioskuje z tego, że te pożyczki zawierają elementy pomocy państwa. Komisja szacuje, w oparciu o wyżej wspomnianą stopę referencyjną, powiększoną o 400 punktów bazowych dla przedsiębiorstwa zagrożonego, ale także będącego w trakcie restrukturyzacji, że wysokości elementu pomocy odpowiadająca tej pożyczce sięga rzędu 8 milionów EUR.

(191) Ponieważ pożyczki zostały udzielone różnym Spółkom Grupy ABX, w momencie, gdy decyzja o reorganizacji i restrukturyzacji już zapadła i była w trakcie realizacji, Komisja przeanalizuje tę pomoc wraz z innymi środkami restrukturyzacji grupy ABX, która wchłonęła zachowane działalności spółek mających korzystać z tych pożyczek.

6.1.4. Gwarancja przyznana na utworzenie cash pool (konsolidacja środków pieniężnych)

(192) Jak przypomniano w opisie środków restrukturyzacji, władze belgijskie podały, że linia środków pieniężnych, otwarta w instytucji finansowej dla grupy ABX, w wysokości [...] milionów EUR skutkowałą wynagrodzeniem handlowym i że gwarancja udzielona w styczniu 2001 r. przez SNCB na tę linię kredytową stanowi przedmiot wynagrodzenia w wysokości [...] punktów bazowych.

(193) Ta stopa wydaje się dopuszczalna w porównaniu ze stopami bankowymi zazwyczaj ustalonymi w podobnych sytuacjach⁽⁷¹⁾. Komisja wnioskuje z tego, że ta gwarancja nie przyniosła grupie ABX korzyści stanowiącej pomoc państwa. Zresztą, nawet jeżeli należałoby uznać, że stopa wymagana przez prywatnego inwestora byłaby wyższa o kilka punktów bazowych lub nawet byłaby dwukrotnie wyższa, wynikłaby z tego korzyść bez znaczenia w porównaniu z innymi środkami pomocowymi (0,07 milionów EUR rocznie) i która nie zmieniłaby poniższej analizy zgodności całości środków pomocowych na restrukturyzację.

6.1.5. Inne zobowiązania pozabilansowe SNCB

(194) Władze belgijskie potwierdziły, że poza gwarancjami przejętymi w chwili początkowego nabycia niektórych spółek należących do sieci, jedynymi nowymi gwarancjami udzielonymi przez SNCB na rzecz grupy ABX są dwie wyżej wspomniane gwarancje na rzecz ABX Singapour, które zakończyły się w 2005 r. oraz na rzecz przedsiębiorstwa, któremu została udzielona linia środków pieniężnych dla potrzeb cash pool. SNCB wystawiła jednak kilka pism o braku zastrzeżeń.

(195) Władze belgijskie uważają, że te pisma o braku zastrzeżeń, które nie skutkują wynagrodzeniem, stanowią normalną praktykę w gospodarce rynkowej w relacjach pomiędzy spółką-matką i jej filiami. W tym szczególnym przypadku, poza analizowanym już pismem na rzecz ABX Niemcy i pismem o braku zastrzeżeń na rzecz ABX Hiszpania na kwotę 12,3 milionów EUR, Komisja stwierdziła, że żadne z nowych znanych jej pism o braku zastrzeżeń, a które zostały wystawione od 2000 r. (w momencie, gdy ABX zaczyna wzbudzać zainteresowanie publiczne) nie zawiera treści prawnie wiążących SNCB. Komisja uważa, że pismo o braku zastrzeżeń wspierające ABX Hiszpania jest równoznaczne z gwarancją bankową, ponieważ SNCB zobowiązuje się udzielić środków koniecznych do tego, aby ABX Espagne mogła zapłacić swoje wierzycielności bankowi. Komisja przypomina, że elementem pomocy jest koszt gwarancji, który przedsiębiorstwo musiało ponieść, aby uzyskać taką pożyczkę, a który należy dodać do kosztu samego kredytu. Ten element jest w każdym razie ograniczony i odpowiada kilku punktom bazowym. Zatem jeżeli uzna się za odpowiednią marżę w wysokości [...] punktów bazowych, zapłaconą zresztą przez grupę ABX na rzecz SNCB, to wynikający z tego element pomocy pozostanie marginalny (0,02 milionów EUR rocznie). Nawet, jeżeli ten koszt gwarancji powinien być znacznie wyższy, na przykład dwukrotnie, to znaczy [...] punktów bazowych, co wydawałoby się dużo, element pomocy sam w sobie pozostałby tak samo marginalny (0,04 milionów EUR rocznie) i nie zmieniłby wniosków dotyczących pomocy na restrukturyzację.

⁽⁷¹⁾ Jako przykład, można podać stopę w wysokości [...] punktów bazowych płaconą przez filię ABX bankom tytułem udzielonych przez nie gwarancji.

6.1.6. *Zaprzestanie działalności road domestic Franca*

(196) Ponieważ wybór i warunki zaprzestania przez ABX Franca swojej działalności road domestic Franca można wyraźnie przypisać państwu belgijskiemu, Komisja musi zweryfikować argumenty wysuwane przez władze belgijskie na uzasadnienie wyboru „RES”, jako zgodnego z tym, jakiego dokonałby prywatny inwestor znajdujący się w takich samych warunkach.

(197) *Koszt scenariusza wybranego przez SNCB* : całkowity koszt scenariusza zaprzestania działalności wybranego przez SNCB wynosi 137,5 milionów EUR, to znaczy [...] milionów EUR odpowiadających ujemnym aktywom netto w momencie zaprzestania działalności i kwocie [...] milionów EUR ceny sprzedaży poniżej wartości rynkowej.

(198) Komisja zauważa, co potwierdziły dwie niezależne ekspertyzy, że ta kwota, wynosząca [...] milionów EUR, odpowiada wartości ujemnej działalności road domestic Franca odstępnej pracownikom.

Zatem, „Deloitte Corporate Finance” przejrzał business plan (plan przedsiębiorstwa) przedmiotowej działalności i wycenił ją, korzystając z metody „discounted cash flows” (zdyskontowanych przepływów pieniężnych). Plan przedsiębiorstwa obejmuje lata 2005 – 2008. Wycena doprowadziła do wartości krajowej ABX-F, która odpowiada wyżej wymienionej cenie poniżej wartości rynkowej. Ten wynik został potwierdzony przez Ernst & Young Transaction Advisory Services, która przejrzała wycenę przeprowadzoną przez Deloitte.

Zważywszy, że ci dwaj niezależni eksperci korzystali z ogólnie przyjętych i właściwych metod wyceny, Komisja akceptuje, że ta cena odpowiada cenie rynkowej i że przejmujący działalność Road domestic Franca nie skorzystał z pomocy państwa przy okazji tego wykupu.

(199) *Koszt scenariusza likwidacji dobrowolnej*: Według władz belgijskich, koszt scenariusza likwidacji dobrowolnej wyniósłby 183 milionów EUR, to znaczy [...] milionów EUR tytułem ujemnych aktywów netto w momencie podjęcia decyzji o sprzedaży. i [...] milionów EUR innych kosztów dodatkowych.

(200) W zakresie planu likwidacji dobrowolnej, SNCB musiałaby spłacić grupę wierzycieli likwidowanej spółki, czego nie można byłoby pokryć ze środków płynnych. Jest więc rzeczywistość uzasadniona, aby uwzględnić koszt [...] milionów EUR.

(201) Inne koszty dodatkowe wzięte pod uwagę przez władze belgijskie obejmują zwłaszcza [...] milionów EUR tytułem planu socjalnego, który miałby być zrealizowany przez SNCB po likwidacji oraz [...] milionów EUR tytułem strat, które poniosłaby grupa ABX w trakcie negocjacji tego planu.

(202) Te dwie wyceny wydają się słuszne. Rzeczywiście, ponieważ chodzi o plan socjalny, ta kwota odpowiada kosztowi planu socjalnemu w wysokości [...] EUR na pracownika, co jest do przyjęcia; odnośnie do strat, jakie należy ponieść podczas realizacji tego planu,

przewidywana kwota jest porównywalna z poziomem straty szacowanym na 2005 r. w planie przedsiębiorstwa w momencie sprzedaży (pomiędzy [...] a [...] milionów EUR). Władze belgijskie biorą zresztą pod uwagę w swoich szacunkach dodatkową kwotę 15 milionów EUR tytułem strat dotyczących pierwszego kwartału 2006 r.

(203) W konsekwencji, ponieważ ABX Franca musiałaby stawić czoła różnym odszkodowaniom za zerwanie umów (w kwocie oszacowanej przez władze belgijskie na 14 milionów EUR) i konsekwencjom, jakie miałyby dla pozostałych obszarów grupy utrata dostępu do rynku francuskiego, należy uznać, że likwidacja dobrowolna doprowadziłaby SNCB do poniesienia kosztu wyższego niż koszt wykupu działalności road domestic Franca przez pracowników.

(204) *Koszt scenariusza likwidacji sądowej*. Według władz belgijskich, koszt scenariusza likwidacji sądowej wyniósłby 346 milionów EUR, czyli [...] milionów EUR tytułem ujemnych aktywów netto sprzedawanej spółki w momencie podjęcia decyzji o sprzedaży i [...] milionów EUR innych kosztów dodatkowych.

(205) Według Komisji, w odróżnieniu od scenariusza sprzedaży lub likwidacji dobrowolnej, nie jest uzasadnione przyjęcie, że w scenariuszu likwidacji przymusowej SNCB musiałaby pokryć całość kwoty [...] milionów EUR odpowiadających ujemnym aktywom netto w momencie podjęcia decyzji o sprzedaży, ponieważ z definicji nie starałaby się spłacić wierzycieli swojej filii.

(206) Wśród innych kosztów dodatkowych, władze belgijskie zakładają, że w tym scenariuszu SNCB mogłaby ponieść ryzyko [...] w wysokości 58 milionów EUR.

(207) Na poparcie tej tezy władze belgijskie dostarczyły Komisji wiele dokumentów, a zwłaszcza opinię ekspertów Linklaters et Grand Auzas et Associés, według których scenariusz likwidacji sądowej naraziłby SNCB na realne i nie bez znaczenia ryzyko [...] podważając jej odpowiedzialność.

(208) Komisja nie neguje, że w niektórych wyjątkowych przypadkach, niektóre krajowe przepisy prawne przewidują możliwość zwrócenia się stron trzecich przeciwko akcjonariuszom likwidowanej spółki, zwłaszcza, jeżeli ci akcjonariusze mogą być postrzegani jako [...] i/lub osoby, które popełniły błędy w zarządzaniu.

(209) Jednakże, w danym wypadku, pomimo, że taka możliwość istnieje w prawie francuskim i że władze belgijskie dostarczyły kilku informacji dotyczących takiego ryzyka, w tym konkretnym przypadku podczas rozszerzenia postępowania w kwietniu 2005 r., nie rozwiały one w wystarczającym stopniu wątpliwości przedstawionych w niniejszej sprawie. Komisja wnioskuje z tego, że nie jest uzasadnione, w tym przypadku, zaliczenie do kosztów tego scenariusza kwoty 58 milionów EUR związanych, według władz belgijskich, z ryzykiem w wysokości [...].

(210) W ten sam sposób, Komisja, przeciwnie niż sądzą władze belgijskie, uważa, że, biorąc pod uwagę zwłaszcza specjalny status SNCB, jest mało prawdopodobne, aby ewentualna

likwidacja sądowa działalności road domestic Francja wpłynęła w znaczący sposób na koszt finansowania SNCB. Można natomiast przyjąć, że likwidacja ta mogłaby spowodować nadwyżkę kosztów finansowania zadłużenia bankowego grupy ABX, w maksymalnej kwocie 7 milionów EUR szacowanych przez władze belgijskie.

(211) Symulacja władz belgijskich uwzględnia również wpływ na zapotrzebowanie na środki obrotowe grupy, z tego powodu, że wierzyciele całej grupy mogliby, na skutek postawienia w stan likwidacji działalności road domestic Francja, zażądać drastycznego skrócenia ich terminów płatności. Oszacowanie wpływu tego zjawiska na 45 milionów EUR, oparte na założeniu skrócenia o jeden tydzień średniego terminu płatności przyznanego dostawcom, czyli 15 %, wydaje się do przyjęcia. Nawet jeżeli wpływ mógłby być umiarkowany dla klientów filii grupy znajdujących się w dobrej sytuacji finansowej, mógłby być znacznie poważniejszy niż jeden tydzień dla klientów pozostałych filii znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w momencie likwidacji działalności we Francji.

(212) Wreszcie władze belgijskie uważają, że likwidacja działalności road domestic Francja mogłoby również spowodować utratę klientów od 5 do 30 % w roku likwidacji w pozostałych obszarach działalności grupy. Odnośnie do grupy oferującej zintegrowane usługi w Europie, a której poszczególne rodzaje działalności są silnie współzależne, uzasadnione jest, aby rozważyć, czy postawienie w stan likwidacji sądowej mogłoby w efekcie spowodować pogorszenie wizerunku i utratę działalności dla pozostałych rodzajów działalności grupy, tym bardziej, że jak wynika z szacunków władz belgijskich działalność i/lub przedmiotowy kraj są zbliżone do działalności i kraju spółki, która zostałaby zlikwidowana. Takie rozumowanie nie mogłoby zostać zastosowane do wybranego scenariusza „RES”. Istotnie, z jednej strony to rozwiązania zachowuje wizerunek grupy, z drugiej strony umowa sprzedaży działalności road domestic zawiera porozumienie o współpracy pomiędzy spółką obejmującą działalność zbytą w trybie „RES” oraz działalność międzynarodową ABX-F, które pozostają w ramach grupy ABX, dzięki której klienci tej ostatniej zachowują dostęp do usługi we Francji. Komisja zauważa, że trudno jest potwierdzić utratę klientów dochodzącą aż do poziomu 30 %. Podobnie, zważywszy na fakt, że poszczególne filie grupy mają wielu ważnych klientów wspólnych, a także mając na uwadze znaczenie Francji w działalności międzynarodowych grupy we Francji, w Niemczech i w Holandii (która mieści się w przedziale 14 – 36 %), zamiast nadwyżki kosztów w wysokości 112 milionów EUR przewidywanej przez władze belgijskie, Komisja uważa, że aby oszacować wpływ tego zjawiska, należy ostrożnie przyjąć szacunkową wartość kosztów odpowiadającą maksymalnej stracie w wysokości 20 % klientów w pierwszym roku w tych rodzajach działalności, które zostałyby najbardziej dotknięte), czyli około 75 milionów EUR.

(213) Jest również uzasadnione przyjęcie hipotezy, że zmniejszenie działalności doprowadziłoby grupę do zmniejszenia zatrudnienia, ponieważ w celu uniknięcia zbyt dużej straty

marży brutto przedsiębiorstwo mogłoby być zmuszone do konieczności dodatkowych zwolnień pracowników. Władze belgijskie oszacowały ten dodatkowy koszt na 35 milionów EUR. Z tą wielkością, a więc kosztem tych zwolnień, związana jest wielkość straty działalności; taka sama ostrożna hipoteza jak powyżej pozwala uznać wartość szacunkową dwóch trzecich tych dodatkowych kosztów, to znaczy 24 milionów EUR.

(214) Ogółem Komisja szacuje, że zamiast 346 milionów EUR przyjętych przez władze belgijskie, można uznać, że scenariusz likwidacji sądowej działalności road domestic Francja mogłoby doprowadzić SNCB do poniesienia kosztu w wysokości co najmniej 7 + 45 + 75 + 24, czyli 151 milionów EUR (poza ewentualnym ryzykiem [...]), który jest wyższy od kosztu scenariusza przyjętego przez SNCB.

(215) *Wniosek:* Na zakończenie tej analizy, Komisja uważa, że wybór dokonany przez SNCB dotyczący sprzedaży pracownikom swojej działalności road domestic Francja i tryb jej przeprowadzenia mogą być uważane jako zgodne z wyborem, jakiego dokonałby prywatny inwestor kierujący się wyłącznie racjami ekonomicznymi, a więc, że ta operacja nie zawiera elementów pomocy państwa.

(216) Komisja opiera powyższą analizę jedynie na tych założeniach, które wydają się jej uzasadnione i wystarczająco umotywowane. Te oceny prowadzą do stwierdzenia, że różnica pomiędzy scenariuszem wybranym przez SNCB a alternatywami likwidacji wynosi co najmniej 13 milionów EUR, co powinno dostatecznie pokryć ewentualny margines błędów w szacunkach przyjętych po analizie.

6.1.7. Sprzedaż ABX-WW

(217) Komisja stwierdza, że SNCB dokonała szeroko zakrojonego poszukiwania nabywcy ABX-WW korzystając zwłaszcza z pośrednictwa specjalistycznej spółki.

(218) Jeżeli chodzi o cenę i warunki sprzedaży ABX-Worldwide, Komisja wzięła pod uwagę raport KPMG, której zlecono sprawdzenie pod kątem finansowym („fairness”) oferty sprzedaży wszystkich pozostałych, wyżej opisanych, aktywów ABX-WW.

(219) W swoim raporcie ⁽⁷²⁾, KPMG opiera się zasadniczo na porównaniu dwóch metod wyceny: metodzie „discounted cash flow” (DCF, zdyskontowanych przepływów pieniężnych) polegającej na wycenie aktualnej wartości netto przyszłych zdyskontowanych dochodów i metody „capitalised earnings” (CEA, wartości produkcyjnej kapitalizowanej) polegającej na porównaniu różnych poziomów dochodów (CA, EBITDA, EBIT ...) zdyskontowanych dla przedsiębiorstwa w stosunku do innych przedsiębiorstw z tego samego sektora, z zastosowaniem mnożników danego rynku.

(220) Biorąc pod uwagę fakt, że ekspert przeprowadził dogłębną analizę przypadku zbycia i skorzystał z uznanych metod wyceny stosowanych do tego typu fairness opinion,

⁽⁷²⁾ KPMG: Project Yvan – Valuation summary, Presentation to NMBS/SNCB Holding NV/SA, 26 May 2005 r. v.2.2.

Komisja uważa, że końcowy wniosek KPMG, według którego „*the term of the proposed sale to Yvan is fair and reasonable and represents fair market value*” („Zaproponowane warunki dotyczące zbycia na rzecz [Yvan] są właściwe i zasadne i stanowią uczciwą wartość rynkową”) jest do przyjęcia. Wyciąga stąd wniosek, że zbycie ABX WW, pod warunkiem, że nastąpi ono po uzgodnionej cenie i pod warunkiem jedynie zwyczajowych i ekonomicznie uzasadnionych w przypadku zbycia wyrównań, nie zawiera elementów pomocy państwa na rzecz przejmującego.

- (221) Warunki zbycia gwarantują Belgii cenę zbycia i zobowiązanie istotnego wkładu ze strony Yvan, co obniży publiczne wydatki przeznaczone przez Belgię na tę sprawę. Gwarantują również rzeczywiste zbycie przez SNCB całej działalności grupy ABX.

6.2. Zgodność pomocy z restrukturyzacją

- (222) Komisja przeanalizuje w dalszej części zgodność pomocy państwa, którą właśnie rozpoznała względem swoich wytycznych w zakresie pomocy udzielanej na ratowanie i na restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji. Pierwotne zgłoszenie zostało złożone przez władze w 2003 r. i spowodowało wszczęcie postępowania w lipcu 2003 r. w oparciu o wytyczne wspólnotowe w zakresie pomocy państwa na ratowanie i na restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw z 1999⁽⁷³⁾ r. (w dalszej części zwanych „wytycznymi z 1999 r.”). Jednakże, z jednej strony, aktualizacja planu restrukturyzacji, która miała miejsce po wejściu w życie nowych wytycznych, przewiduje zasadniczy wzrost kwoty pomocy przewidzianej pierwotnie; z drugiej strony, z powyższej analizy wynika, że SNCB udzieliła nielegalnej pomocy grupie ABX. Biorąc pod uwagę te elementy oraz pkt 103 i 104 wytycznych wspólnotowych w zakresie pomocy państwa udzielanej na ratowanie i na restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r.⁽⁷⁴⁾ (w dalszej części zwane „wytycznymi z 2004 r.”), Komisja rozważa całość tej pomocy w odniesieniu do tego ostatniego tekstu, biorąc pod uwagę, że początkowa notyfikacja planu została przedstawiona w odniesieniu do wytycznych z 1999 r.. W każdym przypadku, poniższa analiza wykazuje, że przedmiotowa pomoc może zostać uznana za zgodną z tymi samymi warunkami zarówno w rozumieniu wytycznych z 1999 r., jak z wytycznymi z 2004 r.

6.2.1. Kwalifikowanie

- (223) Komisja stwierdza, w oparciu o wiele rzeczowych wskazówek, że grupa ABX, jako całość, musi być traktowana jako przedsiębiorstwo zagrożone w rozumieniu pkt 11 wytycznych z 2004 r. Istotnie, z jednej strony straty operacyjne grupy zwiększyły się w latach 2001 i 2002 i w 2002 r. osiągnęły poziom 50 milionów EUR; straty również zwiększyły się, wynik netto spadł z - 73 milionów EUR w 2000 r. do - 186 milionów EUR w 2002 r.;

obciążenia finansowe wzrosły w tym samym okresie z 15 do 41 milionów EUR, podobnie jak zadłużenie z 442 do 512 milionów EUR. Z drugiej strony i przede wszystkim, działalność grupy ABX w Niemczech, we Francji i w Holandii napotkała na poważne trudności finansowe, które zostały opisane w decyzji zatwierdzającej pomoc na ratowanie ABX i stanowią tym samym bezspornie przedsiębiorstwa zagrożone, jak to stwierdziła Komisja we wspomnianej powyżej decyzji⁽⁷⁵⁾; otóż te jednostki odgrywały wówczas decydującą rolę w strategii grupy ABX i w jej zdolności do zapewnienia zintegrowanej obsługi logistycznej transportu w Europie; ponadto miały znaczący wkład (rzędu 60 % w 2002 r.) w obroty grupy, na tyle duży, że poważne trudności tych jednostek stanowiły zagrożenie dla przeżycia całej grupy w jej konfiguracji w tamtym okresie.

- (224) Komisja uważa ponadto, że pozostała część grupy ABX nie mogła wnieść większego wkładu w jej restrukturyzację.

- (225) Istotnie, władze belgijskie podały, że ABX-WW wygenerowała 24,3 milionów EUR, uzyskanych ze zbycia, z dofinansowania zewnętrznego oraz z zysków produkcyjnych (zwłaszcza we Włoszech, Niemczech, Portugalii, Holandii i Hiszpanii), które umożliwiły częściowe sfinansowanie restrukturyzacji grupy.

- (226) Te sprzedaże aktywów, które zbiegły się z wewnętrznymi środkami racjonalizacji, zasadniczo zredukowały skalę grupy ABX: liczba zakładów została zredukowana o 31 %, obroty handlowe o 21 %, personel (zatrudniony pełnym wymiarze godzin) o 40 %, a powierzchnia (magazynowa) o 54 %. Te liczby są jeszcze wyższe w Niemczech, gdzie redukcje doszły do 69 %, przed uwzględnieniem zobowiązań podjętych przez Belgię w listopadzie 2005 r. Można uznać, że to dodatkowe zbycie aktywów mogłoby wpłynąć na zdolność do prowadzenia działalności grupy jako sieci zintegrowanych usług logistycznych wielomodalnych w Europie.

- (227) Ponadto zdrowe jednostki grupy utrzymywały jednostki przeżywające trudności przyczyniając się w ten sposób do przywrócenia ich równowagi. Na przykład ABX LOGISTICS (Belgia) NV/SA odstąpiła od żądania zapłaty wierzytelności przez ABX Holandia w wysokości 10,6 milionów EUR.

- (228) Wreszcie należy zaznaczyć, że stan środków pieniężnych [...] całej grupy, która od 2001 r. wspólnie zarządza finansami, jest ujemny, ponieważ przepływy uwolnione z działalności dochodowej zostały pochłonięte przez działalność deficytową.

- (229) Istotnie, sytuacja linii środków pieniężnych cash pool jest ciągle ujemna i często bliska maksymalnego poziomu przyznanego w kwocie [...] milionów EUR (na przykład: - [...] milionów EUR w czerwcu 2005 r.), a grupa jest [...] dłużnikiem krótkoterminowych środków pieniężnych:

⁽⁷⁵⁾ Decyzja z dnia 21 stycznia 2003 r., nr C(2003) 245 fin: Pomoc państwa N 769/2002, Pomoc na ratowanie ABX Logistics (filii F, D, NL i grupy). Opublikowana na stronie internetowej Komisji pod następującym adresem: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/transport-2002/n769-02-fr.pdf.

⁽⁷³⁾ DZ.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

⁽⁷⁴⁾ DZ.U. C 244 z 1.10.2004 r., str. 2.

Stan skonsolidowanych środków płynnych ABX LOGISTICS Worldwide S.A.

	Miliony euro		
	31.12.2003	31.12.2004	30.06.2005
Bieżące rachunki bankowe	[...]	[...]	[...]
Zadłużenie finans. długoterminowe (powyżej jednego roku)	[...]	[...]	[...]
Debet krótkoterminowy	[...]	[...]	[...]
Stan środków płynnych netto	- 36,8	- 62,2	- 114,4

(230) Wreszcie Komisja stwierdza, że pomimo, iż holding ABX-WW został utworzony zaledwie w 2003 r., grupa jako jednostka gospodarcza nie stanowi przedsiębiorstwa nowoutworzonego w rozumieniu wytycznych z 2004 r., ponieważ powstała z połączenia wielu wcześniej istniejących jednostek aktywnych w tym samym sektorze i że nowa struktura grupy została utworzona właśnie w celu restrukturyzacji.

6.2.2. Przywrócenie rentowności

(231) Szacunkowe wyniki spodziewane dla ABX-WW, ABX-D i – NL, jak wskazano w powyższej części opisowej i oparte na realnych założeniach, przewidują przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa w latach 2006 – 2007.

(232) Ponadto, wyniki finansowe wyraźnie się poprawiły od 2002 r., roku opracowania planu restrukturyzacji. Na poziomie ABX LOGISTICS Worldwide S.A., chodzi o poprawę wyniku operacyjnego (EBIT) z –28,7 milionów EUR (2002 r.) do + 11,6 milionów EUR (2004 r.). Wynik operacyjny ABX LOGISTICS (Niemcy) GmbH (poza Air&Sea) zmienił się z –32,0 milionów EUR na –[...] milionów EUR w tym samym okresie, a wynik operacyjny ABX LOGISTICS Holding (Holandia) BV zbliżył się do równowagi ewoluując z –6,7 milionów EUR do –[...] milionów EUR.

(233) Oprócz tej niezaprzeczalnej reorganizacji finansowej obserwowanej w ostatnich latach, z części opisowej wynika, że grupa ABX wyraźnie przechodzi prawdziwą organiczną restrukturyzację, która pozwoli na długotrwałe przywrócenie rentowności.

(234) Wreszcie, Komisja uważa, że podpisanie porozumienia o sprzedaży całej grupy ABX LOGISTICS WW, z którego wynika obowiązek zbycia pod warunkiem jego zatwierdzenia i zastosowania zwyczajowych warunków stosowanych w przypadku zbycia, a także połączony ze znaczącymi zobowiązaniami inwestycyjnymi ze strony prywatnego nabywcy, stanowi dodatkowy wskaźnik

określający jakość planu restrukturyzacji grupy ABX i jej długotrwałej rentowności.

6.2.3. Zapobieganie przypadkom niepożądanego zakłócenia konkurencji

(235) Według wytycznych z 2004 r., powinny zostać podjęte środki kompensujące na rzecz złagodzenia, na tyle na ile to możliwe, niekorzystnych dla konkurencji skutków pomocy. W razie braku takich środków, pomoc powinna zostać uznana jako sprzeczna ze wspólnym interesem.

(236) Grupa ABX od teraz zaangażowała się poważnie w ograniczenie swoich zdolności. Jak już wspomniano, w ramach restrukturyzacji znacznie ograniczy liczbę swoich zakładów, swoją powierzchnię operacyjną, swoje obroty lub zatrudnienie, aby osiągnąć redukcję na poziomie ABX-WW do 54 %, na poziomie ABX-D do 69 %, na poziomie ABX-NL do 44 % i na poziomie ABX-F do 76 % (zwłaszcza w formie zbycia i zamykania agencji). Te redukcje będą jeszcze większe na rynku niemieckim z powodu dodatkowych zobowiązań podjętych przez władze belgijskie w [...] 2005 r. Te redukcje, które znacznie wykraczają poza redukcje przewidziane w planie początkowym, w takiej części zwolnią udziały w rynku na korzyść konkurencji.

(237) Komisja uważa, że te zamknięcia i zbycia mogą być traktowane jako proporcjonalne, uwzględniając zarazem ich znaczenie ilościowe, małą część rynku pozostałą dla grupy ABX jako freight forwarding (poniżej 2 % w Niemczech, 1 % w Holandii w 2002 r.), konieczność dysponowania minimalną siecią w wielu krajach Europy w celu ochrony dochodowej działalności usług logistycznych intermodalnych w Europie, i wreszcie fakt, że rynek logistyki transportowej nie charakteryzuje się przerostem zdolności produkcyjnych, a znajduje się w sytuacji ekspansji, jak wynika z analizy przedstawionej w sekcji 2.2. Celem przypomnienia, grupa ABX prawie nie posiada środków transportu i wobec tego prawie nie prowadzi działalności jako przewoźnik drogowy.

(238) Ponadto Komisja w oparciu o informacje przedstawione przez władze belgijskie zweryfikowała, że bardzo istotną część redukcji zdolności dotyczy jej aktywów krótkoterminowych. Te dodatkowe redukcje dotyczą 19 % w stosunku do ogółu 31 % redukcji zakładów, 12 % w stosunku do ogółu 21 % redukcji obrotów handlowych, 15 % w stosunku do ogółu 40 % redukcji personelu i 40 % w stosunku do ogółu 54 % redukcji powierzchni magazynowej.

6.2.4. Pomoc ograniczona do minimum

(239) Wytyczne z 2004 r. wymagają, żeby wysokość i natężenie pomocy były ograniczone do minimum.

- (240) W tym względzie, Komisja stwierdza, po pierwsze, że rekapitalizacja prowadzi grupę do relacji zadłużenia do środków własnych na poziomie 80 %, po wdrożeniu notyfikowanych środków. Ta stopa wyniesie 155 % po wyeliminowaniu goodwill w wysokości 146 milionów EUR w rachunkach grupy.

ABX LOGISTICS Worldwide S.A., bilans skonsolidowany

	31.12.03	31.12.04	30.6.05	31.12.05 przed konwersją	31.12.05 po konwersji	31.12.05 po konwersji i wyeliminowaniu Goodwill	31.12.06	31.12.07
Środki własne skonsolidowane	185,8	173,9	158	131,9	300	154	[...]	[...]
Zadłużenie finansowe	369	414,3	407	407	239	239	[...]	[...]
Współczynnik zadłużenia	199 %	238 %	258 %	309 %	80 %	155 %	[...]	[...]

- (241) Komisja uważa za zasadne uwzględnienie również tej drugiej liczby 155 %, ponieważ goodwill pochodzi w znacznej części z pierwotnego nabycia ABX-D ([...] milionów EUR) i NL ([...] milionów EUR), których zdolności zostaną poważnie ograniczone w ramach restrukturyzacji (co zostało wzmocnione w wyniku zobowiązań [...] do redukcji obecności w Niemczech, o których władze belgijskie powiadomiły w grudniu 2005 r.). Władze belgijskie uważają ponadto, że wprowadzenie środków restrukturyzacji spowodowałoby całkowite zniknięcie w rachunkach SNCB [...] goodwill dla filii niemieckich i holenderskich.

- (246) Ponadto Komisja musi również upewnić się, że korzystający z pomocy wniesie istotny wkład w plan restrukturyzacji, w formie własnych środków pieniężnych lub finansowania zewnętrznego na warunkach rynkowych.

- (247) W tym celu Komisja przystąpi do określenia całkowitego kosztu restrukturyzacji, po odjęciu zysków produkcyjnych i redukcji zapotrzebowania na środki obrotowe.

- (242) Tak więc, te dwa wskaźniki 80 i 155 % są zasadniczo wyższe niż wskaźniki obserwowane u większości konkurentów porównywalnych z grupą ABX. Tytułem przykładu, średnia (ważona dla obrotów) wskaźników tych konkurentów wynosi 43 % (i obniży się do 16 %, jeżeli uwzględnimy Spółkę DPWN, co nie wydaje się jednak wystarczająco porównywalne, aby mogło być uwzględnione).

- (243) Oznacza to, że grupa ABX będzie rekapitalizowana na poziomie niższym od średniej w sektorze i nie będzie dysponowała, przez swoją strukturę finansową, nadwyżką zasobów.

- (244) Po drugie, Komisja przypomina, że sytuacja środków pieniężnych netto ABX-WW jest negatywna od 2003 r., tak że grupa ABX nie ma do swojej dyspozycji nadwyżki środków pieniężnych.

- (245) Po trzecie należy wziąć pod uwagę fakt, że cena, jaką musi otrzymać SNCB jako wynagrodzenie ze sprzedaży swoich akcji ABX WW przyczyni się do rzeczywistego zmniejszenia pomocy. Istotnie, byłoby to równoznaczne dla grupy i jej konkurentów, jak również dla SNCB i Yvan, z tym, że pomoc udzielona przez SNCB zostanie zmniejszona o tę samą wielkość, że sprzedaż miała miejsce za cenę symboliczną i że stosowne finansowanie zostanie wniesione bezpośrednio przez nabywcę.

Koszty netto restrukturyzacji

Zwolnienia, zamknięcia	- 49,0
Cash-drain podczas restrukturyzacji (po odjęciu zysków produkcyjnych)	- 121,0
Zadłużenie wobec SNCB (przed 2002 r.)	- 60,0
Odsetki od zadłużenia SNCB (zadłużenie przed 2002 r. + pomoc na ratowanie)	- 8,0
Zwrot kredytów i pożyczek na skutek wycofania się banków	[...]
Zwrot przez Yvan innych gwarancji i wierzycielności wierzycielom ABX	[...]
Redukcja zapotrzebowania na środki obrotowe	29,1
Ogółem	- 296,6

- (248) W tym względzie, Komisja uważa za zasadne uwzględnienie kosztów podanych w powyższej tabeli, szczególnie z następujących powodów:

- (a) Kwota 49 milionów EUR odpowiada kosztom bezpośrednio poniesionym przy restrukturyzacji, takim jak odprawy z tytułu zwolnień lub koszty zamknięcia filii;
- (b) Kwota 121 milionów EUR odpowiada potrzebom dofinansowania (lub cash-drain) jednostek objętych restrukturyzacją w latach 2003 do 2005. Odpowiada ona zasadniczo EBITDA skorygowanemu o inwestycje niezbędne dla potrzeb restrukturyzacji, obciążenia finansowe i niektóre wyjątkowe elementy. Komisja

upewniła się, opierając się na informacjach podanych przez władze belgijskie, że uwzględnione inwestycje dotyczą w większości do inwestycji informatycznych, a w każdym razie znajdują się poniżej kwoty amortyzacji. Inwestycje informatyczne stanowią jeden z istotniejszych elementów reorganizacji i wzrostu wydajności grupy. Władze belgijskie ponadto potwierdziły, że te inwestycje nie spowodują w żadnym stopniu wzrostu zdolności. Komisja mogła się również upewnić, że elementy wyjątkowe obejmują głównie koszty związane z restrukturyzacją przedsiębiorstwa; dotyczy to jego reorganizacji i środków dotyczących produktywności (zwolnienia w służbach centralnych, środki uproszczenia strony prawnej, pozostałe środki dotyczące produktywności, ...) niezbędnych do zapewnienia przywrócenia długotrwałej rentowności przedsiębiorstwa.

Należy zauważyć, że sam koszt pozycji cash-drain w okresie restrukturyzacji wynoszący 150,9 milionów EUR, tutaj został pomniejszony o oczekiwane pozytywne wyniki restrukturyzacji i wygenerował cash-flow pozytywny dla całego okresu w wysokości 29,9 milionów EUR, to znaczy przedstawiony tutaj koszt netto wynosi 121 milionów EUR;

(c) Inne zapotrzebowania finansowe na koniec 2005 r. muszą zostać pokryte przed zbyciem ABX-WW w celu przywrócenia struktury finansowej grupy. Dotyczą one zarówno zadłużenia wobec SNCB, które zostanie poddane konwersji na kapitał (60 milionów EUR) i odsetek z nim związanych (8 milionów EUR), jak również wycofania linii bankowych w okresie od 2003 do 2005 r. ([...] milionów EUR), a wreszcie przewidzianego przejęcia istniejących gwarancji wiarytelności przez Yvan ([...] milionów EUR);

(d) Redukcja zapotrzebowania na środki obrotowe wynika z lepszego zarządzania stosunkami handlowymi grupy z jej klientami i dostawcami, a pochodzi z potrącenia kosztu restrukturyzacji.

(249) Aby sfinansować te środki, grupa ABX zmobilizowała pewną ilość środków pieniężnych własnych lub środków pieniężnych zewnętrznych uzyskanych na warunkach rynkowych. Zostały one zasadniczo wygenerowane ze sprzedaży aktywów stronom trzecim (24,2 milionów EUR), opisanego już wykupu działalności od jednostek restrukturyzowanych przez zdrowe jednostki ABX lub przez holding ABX-WW (22,6 milionów EUR) i odstąpienia od wiarytelności, jak również finansowania przyznanego przez zdrowe części grupy (10,6 + 6 milionów EUR). Te wysiłki przyjęte przez zdrowe części grupy stanowią rzeczywisty wkład beneficjenta, którym jest grupa jako całość. Do tego należy dorzucić finansowanie przyznane przez Yvan ([...] milionów EUR). Ogółem wkład własny wynosi [...] milionów EUR.

(250) Z powyższej analizy wynika, że procent wkładu własnego beneficjenta wynosi co najmniej 43,4 % potrzeb na restrukturyzację. W tym przypadku, Komisja uważa za

stosowne zaakceptowanie wkładu własnego w wysokości mniejszej niż 50 %, biorąc pod uwagę zwłaszcza: szczególne trudności kontekstu restrukturyzacji (od której bezpośrednio zależy 13 000 miejsc pracy w Europie); znaczenie redukcji zdolności produkcyjnych (redukcja dochodząca do 50 %, która głównie odbija się na działalnościach krótkoterminowych); ryzyko, jakie dodatkowe redukcje mogłyby stanowić dla zdolności do prowadzenia działalności sieci logistycznej transportu międzynarodowego ABX-WW; fakt, że notyfikacja początkowa została dokonana pod wpływem wytycznych z 1999 r., które nie przewidywały minimalnego poziomu; prywatyzację ABX-WW, która jest równocześnie elementem określającym rentowność grupy oraz brak przyszłej pomocy dla grupy.

(251) Inne elementy przyczyniają się do wykazania, że rynki wierzą w wykonalność przywrócenia długotrwałej rentowności przedsiębiorstwa, zgodnie z wytycznymi z 2004 r. Na przykład, Komisja przypomina, że grupa ABX mogła uzyskać od instytucji finansowej linię środków pieniężnych w wysokości [...] milionów EUR, która stałaby się przedmiotem gwarancji udzielonej przez SNCB, która z przyczynności nie zostaje uwzględniona w powyższym obliczeniu wkładu beneficjenta, ponieważ Komisja nie mogła wykluczyć z całą pewnością obecności ewentualnych elementów pomocy w odniesieniu do rat spłacanych bankowi i SNCB. Ponadto, banki prywatne nadal przyznają grupie ABX znaczące kwoty kredytów krótkoterminowych, bez pomocy i gwarancji publicznych.

(252) Komisja szacuje więc, że warunek, w myśl którego pomoc musi być ograniczona do minimum, a przedsiębiorstwo musi ponieść zasadniczy wkład w koszty swojej restrukturyzacji w formie własnych środków pieniężnych, został spełniony.

6.2.5. Zasada „jednorazowej pomocy”

(253) Komisja przypomina, że sieć ABX została utworzona od 1998 r. i że w żadnym momencie Komisja nie przyznała pomocy na restrukturyzację tej sieci przed wydaniem niniejszej decyzji.

(254) Komisja uważa ponadto, że przewidziana prywatyzacja grupy ABX, powinna nie tylko zagwarantować przywrócenie długotrwałej rentowności, ale także zagwarantować zasadę „jednorazowej pomocy”, żeby wyraźnie zmniejszyć prawdopodobieństwo nowego zastrzyku środków publicznych dla przedsiębiorstwa, które przekształciło się w przedsiębiorstwo prywatne.

6.2.6. Wniosek

(255) W świetle powyższego, Komisja stwierdza, że pomoc udzielona przez SNCB na restrukturyzację grupy ABX jest spójna z kryteriami wytycznych z 1999 r., jak również wytycznych z 2004 r. i że wobec tego jest spójna z art. 87 ust. 3 Traktatu. W szczególności uważa, że zdrowe części grupy ABX wniosły zasadniczy wkład w finansowanie

jednostek zagrożonych i że oprócz tego wkładu, grupa znacząco zredukowała swój potencjał w zamian za pomoc. Ponadto, prywatyzacja grupy ABX zapewni nie tylko przyszłą długotrwałą rentowność, ale również pozwoli zapobiec ewentualności przyznania jej nowej pomocy przez państwo.

- (256) Komisja przypomina wreszcie, że dzięki głównym liniom polityki w zakresie pomocy państwa w sektorze kolejowym, które ogłosiła w swojej decyzji z dnia 2 marca 2005 r., w sprawie nr N 386/2004 zbadane zostaną w sposób horyzontalny kwestie postawione przez nieograniczoną gwarancję, z której korzystają przedsiębiorstwa kolejowe w wielu państwach członkowskich.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc będąca przedmiotem analizy w niniejszej decyzji, udzielona przez Société nationale des chemins de fer belges (SNCB) w ramach restrukturyzacji grupy ABX Logistics jest zgodna ze wspólnym rynkiem na warunkach przewidzianych w art. 2.

2. Finansowanie, które SNCB wykorzystwała, aby sfinansować wycofanie z działalności części ABX Logistics (Francja), a także i inne dofinansowania zbadane w niniejszej decyzji, szczególnie inwestycje w kapitał przeprowadzone w 2001 r. oraz „wkłady równoległe”, nie stanowią pomocy państwa.

Artykuł 2

Komisja uzależnia zatwierdzenie pomocy na restrukturyzację, o której mowa w art. 1 ust. 1 od sprzedaży grupy ABX Logistics, w terminie [...] od daty opublikowania niniejszej decyzji, po cenie rynkowej, nabywcy niemającemu żadnych powiązań prawnych z SNCB i z zachowaniem zobowiązań dotyczących warunków zakupu i finansowania zaproponowanych przez potencjalnego nabywcę zgodnie z tym, co przedstawiono w niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Belgia poinformuje Komisję w terminie dwóch miesięcy od dnia opublikowania niniejszej decyzji o środkach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Belgii.

Sporządzono w Brukseli, dnia 7 grudnia 2005.

W imieniu Komisji

Jacques BARROT

Wice-przewodniczący

DECYZJA KOMISJI

z dnia 4 lipca 2006 r.

dotycząca pomocy państwa, którą Włochy zamierzają przyznać spółce Cantieri Navali Termoli S.p.A (nr C 48/2004 (ex N 595/2003))

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2972)

(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/948/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1540/98 w sprawie pomocy dla przemysłu stoczniowego⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego”), w szczególności jego art. 3 ust. 2,zwróciwszy się do zainteresowanych stron o przedstawienie uwag⁽²⁾ oraz po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem z dnia 22 grudnia 2003, zarejestrowanym tego samego dnia, władze włoskie zgłosiły Komisji, zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego⁽¹⁾, wniosek o przedłużenie trzyletniego terminu na dostarczenie statku, oznaczonego C.180, na który została przyznana pomoc operacyjna. Statek jest budowany przez stocznnię Cantieri Navali Termoli S.p.A. (zwaną dalej „stocznia”).
- (2) Pismem z dnia 30 grudnia 2004 r. Komisja poinformowała Włochy o swojej decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 traktatu WE, w sprawie zgłoszonego środka pomocy.
- (3) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o przedstawienie uwag w zakresie wspomnianego środka pomocy.
- (4) Pismami z dnia 28 stycznia 2005 r., 1 kwietnia 2005 r., 1 czerwca 2005 r., 6 lipca 2005 r., zarejestrowanymi odpowiednio 2 lutego 2005 r., 6 kwietnia 2005 r., 6 czerwca 2005 r. i 7 lipca 2005 r., Włochy zwróciły się o przedłużenie terminu składania uwag dotyczących decyzji Komisji o wszczęciu postępowania, na które Komisja odpowiedziała pismami z dnia 4 lutego 2005 r., 8 kwietnia 2005 r., 29 czerwca 2005 r. i 17 lipca 2005 r.

⁽¹⁾ patrz przypis 1.⁽²⁾ patrz przypis 2.

- (5) Włochy złożyły swoje uwagi w piśmie z dnia 26 lipca 2005 r., zarejestrowanym 29 lipca 2005 r. Komisja zwróciła się o uzupełnienie informacji pismem z dnia 6 stycznia 2006, na które włoskie władze odpowiedziały pismami z dnia 23 stycznia 2006 r. i 2 lutego 2006 r., zwracając się o przedłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi. Pismami z dnia 27 stycznia 2006 r. i 9 lutego 2006 r. Komisja wyraziła zgodę na przedłużenie terminu. Pismem z dnia 6 marca 2006 r., zarejestrowanym tego samego dnia, włoskie władze przekazały część uzupełnionych informacji, natomiast resztę przekazały pismem z dnia 6 kwietnia 2006 r.
- (6) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.

SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY

- (7) Włochy zwróciły się do Komisji o przedłużenie ostatecznego terminu dostawy statku (ustalonego na dzień 31 grudnia 2003), który określono w rozporządzeniu w sprawie przemysłu stoczniowego jako warunek korzystania z pomocy operacyjnej w sektorze budownictwa okrętowego związanej z umową. Wniosek o przedłużenie terminu dotyczy statku oznaczonego C.180, budowanego przez stocznnię Cantieri Navali Termoli S.p.A., zlokalizowaną w regionie Molise. We wniosku tym zwrócono się o przedłużenie terminu do dnia 31 października 2004 (o 10 miesięcy).
- (8) Kontrakt na budowę statku, podpisany dnia 30 grudnia 2000, zakładał pierwotnie termin dostawy na dzień 30 czerwca 2003. Zamówienie na budowę statku złożył włoski armator, spółka Marnavi S.p.A., który określił, że statek ma służyć do transportu produktów chemicznych i naftowych. W związku z powyższym kontraktem armator otrzymał promesę pomocy operacyjnej w wysokości 9 %, czyli około 3,9 mln EUR, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego.
- (9) Jednak, według władz włoskich, proces budowy trwał dłużej niż przewidziano ze względu na zbieg kilku okoliczności, a mianowicie: wpływ wydarzeń z 11 września 2001 r. i wynikająca stąd konieczność dostosowania statku do zmienionych wymogów techniczno-handlowych, a także dwóch klęsk żywiołowych: trzęsienia ziemi i powodzi. Stocznia została w konsekwencji zmuszona zwrócić się

o odroczenie ostatecznego terminu dostawy statku C.180 o dziesięć miesięcy, licząc od dnia 31 grudnia 2003, czyli terminu wskazanego w rozporządzeniu w sprawie przemyślu stoczniowego.

- (10) W zgłoszeniu władze włoskie powołują się na decyzję Komisji z dnia 5 czerwca 2002 r., na mocy której zatwierdzono analogiczne przedłużenie terminu (ustalonego na 31 grudnia 2003 r.), dla statków wycieczkowych budowanych w stoczni Meyer Werft, w Papenburgu w Niemczech (zwana dalej „decyzją w sprawie Meyer Werft”). Władze włoskie wskazywały na liczne analogie zachodzące między tymi dwoma przypadkami, dotyczące: (i) uzasadnienia wniosku o przedłużenie terminu (skutki zamachów terrorystycznych z dnia 11 września 2001); (ii) właściwego rynku (transport drogą morską ropy naftowej i produktów chemicznych) oraz (iii) trwałych relacji handlowych między stoczną a armatorem⁽³⁾. Podsumowując, władze włoskie twierdzą, że decyzja w sprawie Meyer Werft stanowi wyraźny precedens pozwalający zatwierdzić, na zasadzie wyjątku, przedłużenie terminu dostawy w przedmiotowej sprawie. Władze włoskie powołują się także na decyzję Komisji z dnia 13 listopada 2002 r. zatwierdzającą z tych samych powodów przedłużenie terminu dostawy statku wycieczkowego, budowanego w stoczni Kvaerner Masa, w Finlandii (zwaną dalej „decyzją w sprawie Kvaerner Masa”).
- (11) Jako uzasadnienie wniosku władze włoskie przywołują okoliczności, w ich opinii, wyjątkowe, nieprzewidywalne i niezależne od stoczni, które wywołały nieoczekiwane, poważne i dające się uzasadnić zakłócenia, co w konsekwencji wpłynęło na plan pracy stoczni. Dokładniej mówiąc, na opóźnienie wpłynęły następujące czynniki (patrz poniżej: wykaz w tabeli 1):

(i) *Wpływ wydarzeń z 11 września 2001*

W dniu 1 października 2001 r., przed rozpoczęciem budowy, armator zwrócił się do stoczni Cantieri Navali Termoli o zawieszenie, ale nie anulowanie, wykonania kontraktu do dnia 30 września 2003. Wniosek o zawieszenie wykonania kontraktu armator wycofał w dniu 29 września 2003.

(ii) *Konieczność wprowadzenia zmian w konstrukcji statku w celu jej dostosowania do nowych wymogów techniczno-handlowych*

Do powyższych wydarzeń należy dodać fakt, że odwołując wnioski o zawieszenie wykonania kontraktu, armator zwrócił się o wprowadzenie zmian do projektu statku, odbiegając od pierwotnych specyfikacji, zawartych w kontrakcie, w celu dostosowania konstrukcji statku do nowych wymogów techniczno-handlowych. Zmiany te dotyczyły rozmiaru i liczby zbiorników, jak również całkowitej długości i szerokości statku. Zaproponowane zmiany w konstrukcji

statku zostały przedłożone, celem zatwierdzenia, RINA, włoskiej jednostce certyfikującej. Zmiany te zostały formalnie przyjęte w dniu 10 grudnia 2003 w formie aneksu do pierwotnego kontraktu na budowę statku.

(iii) *Skutki klęsk żywiołowych*

Dnia 31 października 2002 region Molise został dotknięty trzęsieniem ziemi, które wywołało szkody w stoczni, wśród pracowników i dostawców. Następnie, między 23 stycznia 2003 a 25 stycznia 2003, w regionie wystąpiła powódź, która wywołała dalsze zniszczenia w stoczni, szkody wśród pracowników i dostawców. Te dwie klęski żywiołowe były przyczyną strat bezpośrednich w stoczni, związanych z niezdolnością do pracy jej pracowników, oraz pośrednich, związanych z jednostronnym rozwiązaniem umów przez lokalne przedsiębiorstwa, którym podzlecono roboty w związku z budową statku C.180, a które uzasadniały rozwiązanie umów stratami w infrastrukturze produkcyjnej swoich dostawców, wywołanymi klęskami żywiołowymi. Władze włoskie argumentowały w szczególności, że powyższe zdarzenia zakłóciły przebieg prac inżynierskich, poprzedzających samą budowę statku.

Władze włoskie przyznają, że obie te klęski wystąpiły w okresie, w którym wykonanie kontraktu było zawieszona, twierdzą jednak, że zdarzenia te poważnie zakłóciły harmonogram pracy stoczni i zwracają uwagę, że w związku z obiema klęskami ogłoszono zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów stan wyjątkowy do dnia 1 lutego 2004 r.

Włoskie władze podkreślają, że kwestia przyznania pomocy jest sprawą pilną ze względu na ograniczone środki finansowe i zasoby przemysłowe stoczni⁽⁴⁾, jako że cena ustalona w kontrakcie została obliczona w oparciu o perspektywę dopłat, które miały być wypłacone na mocy przepisów prawodawczych. Ponadto zdaniem władz włoskich, bez zatwierdzenia przedłużenia ostatecznego terminu dostawy statku (do dnia 16 grudnia 2003 zrealizowano 25,65 % planu budowy statku), a tym samym nieprzyznania pomocy na budowę statku, nie będzie możliwe zakończenie jego budowy bez znaczących strat finansowych po stronie stoczni, co wywoła spadek zatrudnienia zarówno w samej stoczni, jak i w przedsiębiorstwach z nią współpracujących. Włoskie władze informują również, że armator, spółka Marnavi, oraz stocznia uzgodnili, iż anulują kontrakt na budowę innego statku, oznaczonego symbolem C.173, którego budowa także została zakłócona przez powyższe wydarzenia, i przeznaczą elementy już wykonane przez poddostawców dla tego statku na budowę statku C.180.

⁽³⁾ W latach 2000-2004 zamówienia spółki Marnavi stanowiły około 43 % obrotów stoczni Cantieri Navali Termoli; w poprzedzającym okresie, czyli w latach 1995-1999, udział tych zamówień w obrotach stoczni był bliski zeru.

⁽⁴⁾ Stocznia jest przedsiębiorstwem bardzo małym, zatrudniającym 51 pracowników.

Tabela 1

Wykaz opóźnień związanych z dostawą statku C.180

Statek	Powód opóźnienia	Odpowiedzialność	Problemy	Opóźnienie (m-ce)	Dodatkowe miesiące
C.180	(i) Wydarzenia z 11 września 2001 : — zawieszenie i spóźnione wznowienie zamówienia	Marnavi S.p.A. (armator)	Zawieszenie wykonania kontraktu od 1 października 2001 do 30 września 2003 Wznowienie kontraktu 29 września 2003	24	nieokreślone
	(ii) Zmiany techniczne	Marnavi S.p.A. (armator)	Zmiany dotyczące rozmiaru i liczby zbiorników, długości i szerokości statku	nieokreślone	nieokreślone
	(iii) Opóźnienia związane z klęskami żywiołowymi w regionie Molise: — trzęsienie ziemi (31 października 2002) — powódź (23-25 stycznia 2003)	Siła wyższa	Wpływ klęsk żywiołowych na stocznię, jej pracowników i dostawców	> 2	> 2
Razem				ponad 26 m-cy	ponad 2 m-ce
Wnioskowane przedłużenie terminu					10 m-cy

UZASADNIENIE WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (12) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyrażała wątpliwości, czy powody przywołane jako uzasadnienie opóźnień w przedmiotowej sprawie są zgodne z art. 3 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego, a w związku z tym czy przedmiotową pomoc można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. e) traktatu WE.

UWAGI WŁADZ WŁOSKICH

- (13) Aby rozwiązać wątpliwości, wyrażone przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania, włoskie władze przedstawiły dodatkowe dane i wyjaśnienia na uzasadnienie tezy o dopuszczalności powodów przedłużenia terminu dostawy, jak również o zgodności omawianego środka pomocy ze wspólnym rynkiem.

- (i) W zakresie dotyczącym wpływu wydarzeń z 11 września 2001

Władze włoskie stwierdziły, że były to wydarzenia wyjątkowe, nieprzewidywalne i niezależne od stoczni i podkreśliły, że w odróżnieniu od tego, co twierdzi Komisja, w ich opinii wydarzenia te wywołały nieoczekiwane, poważne i dające się uzasadnić zakłócenia w harmonogramie prac stoczni.

Broniąc swojej analizy, argumentowały, że ocena Komisji opiera się na raporcie opracowanym na jesieni 2003 ⁽⁵⁾, czyli dwa lata po tych wydarzeniach, podczas gdy wywierały one wpływ na strategię handlowe podmiotów gospodarczych, które musiały podejmować decyzje w czasie, gdy wydarzenia te miały miejsce, a więc od września 2001 r. i w kolejnych miesiącach.

Zdaniem władz włoskich jest rzeczą wiadomą i dodatkowo potwierdzoną przez raporty instytutu Clarksona ⁽⁶⁾, że wydarzenia te odbiły się na całym rynku transportu towarów drogą morską, a nie tylko w zakresie jednego rodzaju statków, tj. statków wycieczkowych. Przedstawiły nowe informacje, poświadczające wpływ powyższych zdarzeń na budowę statku, przekazując kopie umów, zawartych między armatorem, spółką Marnavi, a spółką Novamar z siedzibą w Houston (USA), dotyczących dzierżawy dwóch chemikaliowców zamówionych przez armatora w stoczni Cantieri Navali Termoli ⁽⁷⁾, oraz odstąpienia spółki Novamar od tych umów w związku z wydarzeniami z 11 września 2001 r. Władze włoskie stwierdzają zatem, że te tragiczne

⁽⁵⁾ Władze włoskie zauważają, że powołanie się Komisji na raport instytutu Clarksona, o którym mowa w przypisie 11 decyzji o wszczęciu postępowania, jest niedokładne, ponieważ zamiast o październiku 2003 mowa jest o listopadzie 2003.

⁽⁶⁾ Clarkson „Shipping Review & Outlook” z jesieni 2003, str. 7-44 i str. 127; Clarkson „Review of Tanker/Chemical/Small LPG Markets and Newbuilding Investment over 2001 and onwards”, październik 2003, str. 17-20.

⁽⁷⁾ Statki, o których mowa również poniżej, to C.173 oraz C.180.

wydarzenia miały analogiczny wpływ na budowę statku, którego dotyczy przedmiotowy środek pomocy, i że, w odróżnieniu od tego, co twierdzi Komisja, nie ograniczyło się do statków wycieczkowych. Dlatego też władze włoskie potwierdzają swoje stanowisko, w świetle którego wpływ wyżej opisanych wydarzeń spełnia warunki, o których mowa w art. 3 ust. 2 akapit drugi zdanie trzecie rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego.

- (ii) *Konieczność wprowadzenia zmian do konstrukcji statku celem jej dostosowania do zmienionych wymogów techniczno-handlowych*

Włoskie władze przekazały informacje dotyczące zmian, wprowadzonych do konstrukcji statku C.180.

Wyjaśniły w szczególności, że w 2000 r. armator i stocznia podpisały kontrakty na budowę dwóch chemikaliowców, oznaczonych jako C.173 i C.180. Kontrakty te zakładały pierwotnie jako terminy dostaw: 31 marca 2002 i 30 czerwca 2003; zostały one następnie przedłużone do 31 marca 2003 i 31 grudnia 2003. Wyjaśniały ponadto, że wydarzenia z 11 września 2001 r. oraz dwie klęski żywiołowe, o których mowa w dalszej części, tak poważnie zakłóciły harmonogram pracy stoczni, że w terminie 31 grudnia 2003 możliwe było dostarczenie tylko jednego z dwóch powyższych statków.

Dlatego też w listopadzie 2002 r. armator zdecydował się zrezygnować z trwającej już w stoczni budowy jednego ze statków, aby umożliwić dokończenie budowy drugiego z nich. W praktyce po pierwsze statek C.173 przemianowano na C.180 (ten ostatni był większym spośród statków zamówionych przez armatora w stoczni), po drugie zwrócono się o wprowadzenie zasadniczych zmian do konstrukcji statku C.180⁽⁸⁾,⁽⁹⁾,⁽¹⁰⁾, a wreszcie rozwiązano kontrakt na budowę statku C.173. W konsekwencji statek C.180 (dawny C.173) stał się statkiem większym, szybszym, o większej pojemności i o wyższej cenie umownej w stosunku do pierwotnego C.173, choć ogólne parametry są niższe niż założone w pierwotnym kontrakcie na statek C.180.

Władze włoskie deklarują jednak, że powyższe zmiany przyczyniły się do opóźnienia budowy statku jedynie pośrednio i że opóźnienie to spowodowane było głównie klęskami żywiołowymi, które stały się przyczyną wypowiedzenia umowy przez firmę doradcą, której zlecono wykonanie projektu modyfikacji statku C.180 (dawny C.173).

- (iii) *Wpływ klęsk żywiołowych (trzęsienie ziemi z 31 października 2002 i powódź w dniach 23–25 stycznia 2003)*

Władze włoskie podkreślają rozmiary i skutki wyżej wymienionych klęsk żywiołowych, które dotknęły region, na terytorium którego zlokalizowana jest stocznia.

Przypominają też, że z uwagi na rozległość dotkniętego klęskami obszaru i podwyższonego ryzyka dla mienia prywatnego i publicznego w regionie ogłoszony został stan wyjątkowy zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2002, wprowadzającego ten stan do dnia 30 czerwca 2003; termin ten został następnie wydłużony do 1 lutego 2004 r. zarządzeniem z dnia 31 stycznia 2003. Władze włoskie zwracają także uwagę Komisji na fakt, że w związku z tymi wydarzeniami, w ramach przeglądu map pomocy regionalnej, Komisja⁽¹¹⁾ zgodziła się na przedłużenie terminu z uwagi na stan klęski żywiołowej w regionie Molise i Termoli, a więc na obszarze, na którym zlokalizowana jest stocznia.

Jeżeli chodzi o stocznię, włoskie władze przekazały informacje, w świetle których na skutek wyżej opisanych klęsk żywiołowych, w okresie od listopada 2002 r. do lutego 2003 r., harmonogram prac stoczni uległ opóźnieniu, spowodowanemu opóźnieniem początkowym, a następnie wypowiedzeniem umów przez licznych dostawców i podwykonawców, którzy mieli dostarczyć materiały i usługi o podstawowym znaczeniu⁽¹²⁾ dla budowy statku C.180⁽¹³⁾ (dawny C.173).

- (iv) *Wstrzymanie prac nad budową statku C.180 (dawny C.173) w 2004 r.*

W lipcu 2005, w odpowiedzi na wszczęcie postępo-

⁽⁸⁾ Dotyczące w szczególności rozmiaru i liczby zbiorników, jak również długości i szerokości statku.

⁽⁹⁾ Włoskie władze deklarują, że zmiany te dotyczyły zarówno pierwotnego statku C.173, jak i C.180 (dawny C.173) i że zostały uzgodnione między armatorem a stocznia przed zawieszeniem wykonania kontraktu, które nastąpiło w 2001 r. w następstwie pisma spółki Novamar z lutego 2001 r., w którym zapowiadano potencjalne zmiany w konstrukcjach obu statków. Władze włoskie oświadczają ponadto, że prace nad zmienionym statkiem C.180 (dawny C.173) były już w toku, zanim formalnie podpisany został aneks do kontraktu, co nastąpiło w grudniu 2003.

⁽¹⁰⁾ Według interpretacji decyzji Komisji nr 691/2003 z 9 lipca 2003 oraz 727/1993 z 21 grudnia 1993, przyjętej przez władze włoskie, rodzaj statku i opisane zmiany mogłyby stanowić uzasadnienie akceptowanego przez Komisję odstępowania ze względu na „złożoność techniczną”.

⁽¹¹⁾ Decyzja Komisji C(2004)3344 wersja ostateczna poprawiona z 8 września 2004 r. dotycząca sprawy N 147/2004.

⁽¹²⁾ Chodzi tu o podsystemy kadłuba, o usługi i materiały wykończeniowe i wyposażeniowe statku, o dostawę blach ze stali nierdzewnej, o dostawę i montaż instalacji elektrycznych, jak również o usługi doradcze w zakresie zmian w konstrukcji statku C.173 w celu podniesienia sprawności i mocy statku C.173, którego nazwa miała następnie zostać zmieniona na C.180.

⁽¹³⁾ Na skutek rozwiązania tych umów stocznia została zmuszona do powołania się na klauzulę „siły wyższej” w negocjacjach z armatorem, składając go w ten sposób do podjęcia decyzji o zaniechaniu budowy jednego z dwóch statków zamówionych w stoczni.

wania, władze włoskie powiadomiły Komisję, że zakończone zostało około 66 % budowy statku, ale stocznia wstrzymała prace i statek został zwodowany w sierpniu 2004 r., w oczekiwaniu na zatwierdzenie przez Komisję wydłużenia terminu dostawy. Stąd też, zgodnie z wnioskiem armatora i stoczni, wnosi się o to, by 10-miesięczne przedłużenie terminu było liczone od chwili wydania przez Komisję decyzji zatwierdzającej.

- (14) Władze włoskie kończą stwierdzeniem, że przyczyny przywołane jako uzasadnienie opóźnień w omawianym przypadku są zgodne z przepisami art. 3 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego i że 10-miesięczne przedłużenie terminu dostawy, liczone od daty przyjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji, jest zgodne ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. e) traktatu WE.

OCENA ŚRODKA POMOCY

- (15) Artykuł 87 ust. 1 traktatu WE stanowi, że pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem handlu, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, kryterium zakłócenia wymiany handlowej ma zastosowanie, jeżeli przedsiębiorstwo będące beneficjentem pomocy prowadzi działalność gospodarczą obejmującą wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (16) Artykuł 87 ust. 3 lit. e) traktatu stanowi, że za zgodne ze wspólnym rynkiem można uznać kategorie pomocy przedstawione przez Komisję i zatwierdzone decyzją Rady stanowiącą większość kwalifikowaną. Komisja podkreśla, że Rada w oparciu o taką właśnie podstawę prawną przyjęła w dniu 29 czerwca 1998 r. rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego. Mimo iż rozporządzenie to wygasło z dniem 31 grudnia 2003 r., jego przepisy nadal stosuje się w procesie oceny wniosków o przedłużenie ostatecznych terminów dostaw, ponieważ kwestia ta odnosi się do pomocy przyznanej na mocy tego rozporządzenia, a przepisy dotyczące pomocy państwa na rzecz przemysłu stoczniowego⁽¹⁴⁾ nie obejmują w tym zakresie żadnych wytycznych.
- (17) Komisja stwierdza, że kwestia przedłużenia ostatecznego terminu dostawy ma decydujące znaczenie dla uznania kontraktu za kwalifikujący się do objęcia pomocą operacyjną, zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego. Pomoc operacyjna, o której tu mowa, polega na dofinansowaniu ze źródeł krajowych części kosztów, jakie zwykle ponosi stocznia na budowę statku. Do tego należy dodać, że budowa statków jest działalnością gospodarczą, która wiąże się z wymianą handlową między państwami członkowskimi. Pomoc ta wchodzi zatem w zakres stosowania art. 87 ust. 1 traktatu.
- (18) Przypomina się, że na podstawie rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego, pod pojęciem „budowa statków” rozumie się budowę statków handlowych pełnomorskich z własnym napędem. Statek budowany w stoczni Cantieri Navali Termoli – chemikaliowiec – jest pełnomorskim statkiem z własnym napędem, przeznaczonym do wyspecjalizowanych usług morskich, czyli przewozu produktów chemicznych i ropopochodnych, i jako taki podlega przepisom wspomnianego rozporządzenia, zgodnie z art. 1 lit. a).
- (19) Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego do 31 grudnia 2000 r. można było przyznawać dotację w wysokości maksymalnie 9 % tytułem pomocy operacyjnej związanej z umową. Na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia pułap pomocy mającej zastosowanie do umowy to pułap obowiązujący w dniu podpisania ostatecznej umowy. Nie ma to jednak zastosowania do statków, które zostały dostarczone później niż trzy lata od podpisania umowy. W takich przypadkach stosuje się pułap obowiązujący trzy lata przed datą dostawy. A zatem ostatecznym terminem dostarczenia statku kwalifikującego się do objęcia pomocą operacyjną był zasadniczo 31 grudnia 2003 r.
- (20) Pomoc przewidziana dla omawianego statku zostałaby przyznana na podstawie art. 3 zatwierdzonej przez Komisję ustawy nr 88 z dnia 16 marca 2001 tytułem pomocy państwa nr N502/00. Wyplacona kwota pomocy wyniosłaby około 3,9 mln EUR na statek C.180, a więc nie więcej niż 9 % wartości kontraktu.
- (21) Artykuł 3 ust. 2 akapit drugi zdanie trzecie rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego stanowi, że Komisja może jednak zezwolić na przedłużenie ostatecznego trzyletniego terminu dostawy, o ile jest to uzasadnione złożonością techniczną pojedynczego projektu stoczniowego lub opóźnieniami w programie pracy stoczni wynikającymi z niespodziewanych zakłóceń o poważnym i uzasadnionym charakterze, spowodowanymi wyjątkowymi, nieprzewidywanymi i niezależnymi od przedsiębiorstwa okolicznościami. Komisja stwierdza, że wniosek o przedłużenie terminu jest uzasadniony niemożnością zakończenia budowy statku przez stocznnię Cantieri Navali Termoli ze względu na nieprzewidywalne i niezależne od przedsiębiorstwa opóźnienia.
- (22) Rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego wymaga, by przedłużenie ostatecznego terminu dostawy uzasadnione było okolicznościami a) wyjątkowymi, b) nieprzewidywanymi i c) niezależnymi od przedsiębiorstwa. Należy ponadto wykazać: d) związek przyczynowo-skutkowy między tymi wydarzeniami a nieoczekiwanymi zakłóceniami leżącymi u podstaw opóźnienia oraz e) czas trwania tych zakłóceń i f) ich poważny i dający się

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 317 z 30.12.2003, str. 11.

uzasadnić charakter. W poniższych punktach przedstawiono ocenę argumentów, podanych przez władze włoskie.

(i) *Wpływ wydarzeń z 11 września 2001*

W sprawie tego argumentu Komisja przyjmuje do wiadomości nieprzewidywalny charakter tych wydarzeń, niezależnych od stoczni. Zgodnie z poprzednimi decyzjami Komisji uzasadnienia takiego nie można jednak przyjąć w rozpatrywanym przypadku. W myśl stosowanej wielokrotnie przez Komisję praktyki w sprawach decyzji⁽¹⁵⁾ spowolnienie wzrostu gospodarczego lub pogorszenie się sytuacji rynkowej w odniesieniu do jednego rodzaju statków nie może być uznane za wydarzenie wyjątkowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego. Przypomina się, że uzasadnienie takie zostało dopuszczone tylko w stosunku do statków wycieczkowych ze względu na bezpośrednie skutki, jakie wydarzenia te wywarły na ten rodzaj statków, natomiast w przypadku innych rodzajów statków skutki tych wydarzeń są pośrednie i bardziej ogólne.

W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdza, że zgodnie z raportem opracowanym przez instytut Clarkson Research w listopadzie 2003⁽¹⁶⁾, wydarzenia z 11 września 2001 r. bez wątpienia zaostrzyły problemy gospodarki światowej, już wcześniej przeżywającej okres spowolnienia. Ponadto jeśli chodzi o inwestycje w chemikaliowce o tonażu do 20 000 ton, tak jak w przypadku statku C.180, w tym samym raporcie instytutu Clarkson Research stwierdza się, że w okresie między 1998 a 2000 r. nie odnotowano nasilonej działalności i pomimo ożywienia na początku 2001 r., poziom działalności spadł w ostatnim kwartale 2001 r., co dało się zauważyć również w pozostałej części sektora. Znaczący wzrost zamówień zarejestrowano na początku 2002 r. i od tej pory trend ten utrzymuje się.

Ponadto jeżeli chodzi o argumentację, przytoczoną przez władze włoskie, podważając zasadność opinii Komisji na temat wpływu tych wydarzeń, ponieważ została ona oparta na raporcie sporządzonym *ex post*, Komisja zauważa przede wszystkim, że oparła się na raporcie, przedłożonym przez same władze włoskie; po drugie podkreśla, że w toku obecnego postępowania także władze włoskie opierają się na raportach z końca 2003 r. Komisja stwierdza w końcu, że żaden z innych raportów, do których odwołują się władze włoskie, nie przeczy opinii Komisji w tej kwestii.

Komisja zauważa, że obecna ocena powyższej przyczyny jest zgodna z innymi decyzjami dotyczącymi analogicznych przypadków, zgłoszonych przez Włochy, a dotyczących wniosku o przedłużenie trzyletniego terminu, obowiązującego w przypadku dostaw chemikaliowców i statków przeznaczonych do transportu gazu płynnego LPG.

(ii) *Konieczność wprowadzenia zmian do konstrukcji statku celem jej dostosowania do zmienionych wymogów techniczno-handlowych*

W sprawie drugiego argumentu stwierdza się przede wszystkim, że modyfikacje techniczne zostały wprowadzone na żądanie armatora w celu sprostania zmienionym wymogom techniczno-handlowym. Poza tym zgodnie z tym, co stwierdza się w aneksie do pierwotnego kontraktu na budowę statku, sporządzonym dnia 10 grudnia 2003, stocznia zamierzała zwrócić się do armatora o przedłużenie terminu dostawy statku C.180, przejmując na siebie wszystkie koszty i ryzyko związane z ewentualnym przyznaniem i wypłatą pomocy państwa na ten cel.

Komisja zwraca uwagę, że zakładając, iż armator może zawsze poprosić o wprowadzenie zmian do kontraktu na budowę statku, zmiany takie nie są wydarzeniem rzadkim w sektorze budownictwa okrętowego. Tego typu zdarzenia są elementem normalnej działalności stoczni. W związku z powyższym przytoczone uzasadnienie nie może zostać przyjęte.

Tytułem uzupełnienia Komisja stwierdza także, iż w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego władze włoskie wyjaśniały, że omawiane modyfikacje – dotyczące obu statków C.173 i C.180 – były już uprzednio sygnalizowane przez amerykańską spółkę Novamar, dzierżawcę statków, w piśmie do armatora z lutego 2001 i były uzgadniane między stoczną a armatorem przed zawieszeniem wykonania kontraktu, które nastąpiło w 2001 r. Stwierdza się ponadto, zgodnie z oświadczeniem władz włoskich, że w pierwotnym zamiarze statek C.173 miał być wybudowany już dużo wcześniej przez inną stocznię, która znalazła się w trudnej sytuacji w latach dziewięćdziesiątych, i że w związku z tym statek ten należy do kategorii, która obecnie została już zastąpiona statkami nowej generacji, o większych rozmiarach i mocy.

W świetle powyższego wydaje się oczywiste, że wspomniane modyfikacje nie były ani wyjątkowe, ani nieprzewidywalne. Dlatego też Komisja uznaje, iż przytoczona przez Włochy argumentacja nie może zostać przyjęta.

(iii) *Wpływ klęsk żywiołowych, które dotknęły region Molise, gdzie zlokalizowana jest stocznia*

Uznaje się, że trzęsienia ziemi i inne „okoliczności działania siły wyższej” stanowią na ogół dopuszczalne uzasadnienie. Podobnie uznaje się, że zdarzenia te wpłynęły na działalność prowadzoną w regionie Molise – co poświadcza wprowadzenie zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów stanu wyjątkowego na tym obszarze – oraz, potencjalnie, na całość pracy stoczni.

⁽¹⁵⁾ Por. sprawę N 99/02 (Dz.U. C 262 z 29.10.2002), stocznia Odense – Wydłużenie trzyletniego terminu na dostawę dwóch statków (Dania).

⁽¹⁶⁾ „Review of Tanker/Chemical/Small LPG Markets & Newbuilding Investment over 2001 and onwards”, Clarkson Research, listopad 2003, str. 19-20.

Jednak, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego, przedłużenie trzyletniego terminu na dostawę statku stanowi odstępstwo od normalnych przepisów, które dopuszczają przyznanie pomocy operacyjnej związanej z umową, i tym samym stanowią odstępstwo od prawa wspólnotowego w dziedzinie pomocy państwa. Dlatego też druga zasada, według której należy przeprowadzić restrykcyjną interpretację przepisów w zakresie odstępstwa, stanowi, że konieczne jest w takim przypadku wykazanie, że istnieje bezpośredni związek przyczynowo-skutkowy między okolicznościami leżącymi rzekomo u źródła opóźnienia a opóźnieniem w budowie statku. Tymczasem informacje przekazane Komisji, w tym także dostarczone przez włoskie władze już po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, mają charakter raczej niejasny i mówią w sposób ogólny o skutkach klęsk żywiołowych, nie przywołując żadnych wskaźników w celu wykazania dokładnego skutku tych zdarzeń na harmonogram pracy stoczni i budowę omawianego statku.

Komisja stwierdza, że pomimo wyraźnych wniosków o informacje i udzielenia dłuższych terminów na dostarczenie odpowiedzi, nie otrzymała szczegółowych informacji na temat wpływu tych klęsk żywiołowych na ogólny harmonogram pracy stoczni ani na temat dokładnego związku przyczynowo-skutkowego między klęskami a harmonogramem budowy konkretnego statku C.180 (dawny C.173). Władze włoskie przekazały kopie pism od części dostawców materiałów i usług, w których rozwiązywali oni umowy ze stoczną. Związek przyczynowo-skutkowy nie został jednak udokumentowany w sposób szczegółowy; nie obliczono też precyzyjnie wynikającego stąd opóźnienia w budowie statku C.180 (dawny C.173) celem uzasadnienia wniosku o przedłużenie terminu dostawy o 10 miesięcy.

(23) W związku z powyższym Komisja uznaje, że wpływ wyżej opisanych wyjątkowych okoliczności na harmonogram pracy związany z budową przedmiotowego statku nie uzasadnia 10-miesięcznego wydłużenia terminu dostawy. Dlatego też powody przedstawione w punktach (i), (ii) i (iii) nie mogą zostać przyjęte.

(24) Zważywszy, że nie dostarczono zasadniczych elementów dowodowych, niemożliwe jest zatwierdzenie przedłużenia terminu na podstawie wyżej przytoczonych powodów.

(iv) *Wstrzymanie prac przy statku C.180 (dawny C.173) w 2004 r.*

Ponadto Komisja zauważa, że włoskie władze zgłosiły, iż budowa statku C.180 (dawny C.173) została wykonana w około 66 %, ale prace zostały

wstrzymane, a statek zwodowany w sierpniu 2004 r.; uznały wobec tego, że 10-miesięczne przedłużenie terminu winno biec od daty decyzji Komisji o zatwierdzeniu przedłużenia tego terminu.

Po pierwsze, wniosku złożonego przez włoskie władze, by początek przedłużonego o 10 miesięcy terminu liczony był od daty decyzji Komisji, nie można uznać za zgodny z rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego, ponieważ pociągnęłoby to za sobą dalsze nieuzasadnione opóźnienia. Zauważa się, że decyzja o wstrzymaniu budowy statku została podjęta przez stocznię na własną odpowiedzialność i spowodowała dalsze opóźnienie, które nie znajduje uzasadnienia w świetle przepisów rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego.

Po drugie, Komisja stwierdza, że z zawiadomienia wynika, iż statek C.180 (dawny C.173) miał być wybudowany i dostarczony do dnia 31 października 2004. Jednak uwzględniając wniosek złożony przez władze włoskie o to, by nowy przedłużony o 10 miesięcy termin liczony był od daty decyzji Komisji, oraz uwzględniając fakt, że stocznia zwodowała nieukończony statek C.180 (dawny C.173) w sierpniu 2004, jasne jest, że nie dałaby ona rady dostarczyć statku nawet, gdyby pierwotnie pierwotny termin został przedłużony o 10 miesięcy.

Dlatego też wniosek władz włoskich powinien zostać odrzucony z uwagi na nieuzasadnione wstrzymanie prac, które nastąpiło w 2004 r.

WNIOSKI

- (25) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że przedmiotowy środek pomocy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu. Informacje przekazane przez władze włoskie, także w toku prowadzonego postępowania formalnego, potwierdziły wątpliwości Komisji, iż okoliczności, przywołane jako przyczyny opóźnień w tym konkretnym przypadku, nie spełniają wymogów przepisu art. 3 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego i w związku z tym przedmiotowy środek pomocy nie jest zgodny ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. e) traktatu.

W związku z powyższym Komisja

PRZYJMUJE PONIŻSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Trzyletni termin dostawy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1540/98, nie może ulec przedłużeniu dla statku C.180 (dawny C.173), budowanego przez stocznię Cantieri Navali Termoli S.p.A.

W świetle powyższego nie może zostać wdrożona pomoc operacyjna związana z kontraktem na budowę powyższego statku.

Artykuł 2

W terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o niniejszej decyzji Włochy poinformują Komisję o działaniach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2006.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI

z dnia 19 lipca 2006 r.

w sprawie środka pomocy udzielonego przez Królestwo Niderlandów na rzecz VAOP

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 3224)

(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny.)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/949/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust.1 lit. a),

po uprzednim zwróceniu się do zainteresowanych stron o przedstawienie uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem z dnia 12 czerwca 2002 r., zarejestrowanym dnia 17 czerwca 2002 r., do Komisji wpłynęła skarga w sprawie domniemania bezprawnego przyznania czterech środków pomocy na rzecz Vereniging van Aanbieders van Oud Papier (*Stowarzyszenie Dostawców Makulatury*), dalej zwanego „VAOP”, a mianowicie częściowego zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych i podatku od wartości dodanej, udzielenia pożyczki przez Bank Nederlandse Gemeenten, dalej zwany „BNG”, jak również udzielenia przez kilka gmin pożyczki podporządkowanej. Pismem z dnia 30 lipca 2002 r. oraz z 6 grudnia 2002 r. Komisja zwróciła się do władz niderlandzkich o dodatkowe informacje dotyczące tego środka, które zostały udzielone w pismach z dnia 10 października 2002 r. oraz 10 lutego 2003 r. Dnia 29 kwietnia 2003 r. odbyło się spotkanie strony wnoszącej skargę i służb Komisji. Pismem z dnia 5 maja 2003 r. strona wnosząca skargę powiadomiła Komisję o tym, że zamierzała uzyskać od władz niderlandzkich więcej informacji w tej sprawie, aby następnie na ich podstawie skoncentrować się w swojej skardze na określonych środkach.
- (2) Pismem z dnia 13 września 2004 r. strona wnosząca skargę udzieliła dodatkowych informacji oraz powiadomiła, iż pragnie ograniczyć skargę do pożyczki udzielonej VAOP przez bank BNG. W oparciu o te nowe informacje pismem z dnia 21 października 2004 r. Komisja zwróciła się do władz niderlandzkich o udzielenie dodatkowych informacji, co nastąpiło dnia 17 grudnia 2004 r. Dnia 3 maja 2005 r. Komisja powiadomiła Niderlandy o podjęciu decyzji w sprawie wszczęcia procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w związku z pożyczką udzieloną przez bank BNG oraz pożyczką przyznaną przez zainteresowane gminy.

- (3) Po dwukrotnym poproszeniu o przedłużenie terminu przewidzianego na ustosunkowanie się do decyzji o wszczęciu procedury, władze niderlandzkie przedstawiły ostatecznie swoje stanowisko pismem z dnia 29 sierpnia 2005 r. Dnia 9 listopada Komisja wystąpiła o udzielenie dodatkowych informacji, co nastąpiło pismem z dnia 8 grudnia 2005 r. Dnia 4 maja 2006 r. Komisja drogą elektroniczną ponownie zwróciła się z prośbą o udzielenie informacji. Odpowiedź na ten wniosek została udzielona pismami z dnia 2 czerwca 2006 r. i 19 czerwca 2006 r.
- (4) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾ dnia 30 września 2005 r. Dnia 28 października 2005 r. strona wnosząca skargę przekazała swoje uwagi na temat tej decyzji i poprosiła Komisję o włączenie wyżej wspomnianych pism z dnia 12 czerwca 2002 r. i 13 września 2004 r. oraz sprawozdania z rozmowy, która odbyła się w dniu 29 kwietnia 2003 r., do niniejszych uwag oraz o traktowanie tych pism jako integralnej ich części. Nieopatrzona klauzulą poufności wersja obu pism została wysłana do władz Niderlandów dnia 24 listopada 2005 roku; Niderlandy udzieliły odpowiedzi pismem z dnia 16 grudnia 2005 r.
- (5) Pismem z dnia 28 października 2005 r. do Komisji wpłynęły uwagi w sprawie decyzji o wszczęciu procedury dotyczącej domniemanego beneficjenta, VAOP, który poprosił w nim również o spotkanie. Odbyło się ono dnia 31 stycznia 2006 r. Pismem z dnia 27 marca 2006 r. VAOP udzieliło dalszych informacji celem uzupełnienia uwag zgłoszonych podczas tego spotkania.

2. OPIS

2.1. Beneficjent

- (6) VAOP zostało powołane na początku lat dziewięćdziesiątych przez kilka niderlandzkich gmin. Jest to przedsiębiorstwo spółdzielcze z ograniczoną odpowiedzialnością nienastawiona na generowanie zysków, które świadczy swoim członkom określone usługi na możliwie jak najkorzystniejszych warunkach. Celem VAOP jest w szczególności optymalna zbiórka, wstępne przetwarzanie (sortowanie/prasowanie) oraz sprzedaż makulatury pochodzącej z terenów zaangażowanych gmin, będących członkiem stowarzyszenia. Działalność ta została później rozszerzona o pozyskiwanie szkła odpadowego i innych odpadów w celu ich ponownego wykorzystania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 240 z 30.9.2005, str. 36.⁽²⁾ patrz przypis 1.

- (7) VAOP jest przedsiębiorstwem w pełni zintegrowanym pionowo. Zajmuje się jedynie organizacją wspomnianych działań dla swoich członków i zlecaniem innym przedsiębiorstwom wykonania większości prac operacyjnych, takich jak transport makulatury. Dlatego w roku 2002 przedsiębiorstwo to zatrudniało jedynie 20 pracowników przy obrocie 27,5 mln EUR. VAOP obciąża władze lokalne kosztami zbiórki i wstępnego przetworzenia przeznaczanej do ponownego wykorzystania makulatury pochodzącej z ich terenu i przekazuje im dochody osiągnięte ze sprzedaży makulatury do ponownego przetworzenia producentom materiałów pochodzących z recyklingu (na przykład papieru toaletowego).
- (8) VAOP nie jest traktowane przez niderlandzkie organy podatkowe jako instytucja państwowa.
- (9) Pierwszą utworzoną jednostką było przedsiębiorstwo spółdzielcze z ograniczoną odpowiedzialnością *Coöperative Vereniging VAOP B.V.* Z biegiem lat przedsiębiorstwo dominujące utworzyło szereg spółek zależnych, w których umiejscowiło operacyjną część swojej działalności. Te przedsiębiorstwa zależne są spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością. Komisja zbada te przedsiębiorstwa jako grupę stanowiącą jeden podmiot gospodarczy („VAOP”), ponieważ przedsiębiorstwo dominujące ma większość udziałów we wszystkich spółkach zależnych. Spółki zależne są ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstwa dominującego. Ponadto bank BNG, największy kredytodawca VAOP, zawarł umowę pożyczki jedynie z grupą, a nie z każdym przedsiębiorstwem oddzielnie, choć w umowie tej linie kredytowe określone zostały także na poziomie niektórych spółek zależnych. W umowie jest wreszcie mowa o dwustronnej gwarancji pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami należącymi do grupy: każde przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne w stosunku do banku BNG za długi innych przedsiębiorstw należących do grupy.

2.2. Rynek

- (10) W latach dziewięćdziesiątych działalność VAOP znacznie się rozwinęła. Udział stowarzyszenia w rynku w pierwszych latach tego dziesięciolecia wahał się pomiędzy 25 a 30 % niderlandzkiego rynku zbioru makulatury. VAOP jest ponadto ważnym uczestnikiem rynku przetwarzania (sortowania/prasowania) makulatury; rozpoczęło również działalność na niderlandzkim rynku zbioru odpadów szklanych, na którym stało się jednym z liderów. Niektóre przedsiębiorstwa działające na tym rynku są spółkami zależnymi przedsiębiorstw zagranicznych.
- (11) Władze lokalne w Niderlandach są wprawdzie prawnie zobowiązane do prowadzenia oddzielnego zbioru makulatury i oferowania jej na rynku do recyklingu, odnośne przepisy nie regulują jednak kwestii tego, jak dokładnie ma wyglądać organizacja tych zadań. Z tego powodu większość niderlandzkich gmin wybiera wykonawcę tych prac zgodnie z procedurą udzielania zamówień publicznych. VAOP regularnie brało udział w tej procedurze i tym samym musiało bezpośrednio konkurować z przedsiębiorstwami sektora prywatnego, które również oferowały wykonywanie tego samego rodzaju usług⁽³⁾. VAOP starało się też o pozyskiwanie nowych członków, zwracając się do gmin z propozycją przystąpienia do stowarzyszenia. W takich przypadkach można uznać, że VAOP konkuruje też z przedsiębiorstwami z sektora prywatnego⁽⁴⁾, które starają się pozyskać tych samych klientów.

2.3. Dwa środki

- (12) Po pierwsze w marcu 1998 r. bank BNG przyznał VAOP instrument kredytowy w wysokości 16,3 mln NLG (7,4 mln EUR) („pierwszy środek”). W dniu 31 grudnia 1997 r. skonsolidowany bilans VAOP wykazywał, że kapitał własny tego przedsiębiorstwa wynosi 0,8 mln NLG (0,4 mln EUR), zaś suma bilansowa - 17,3 mln NLG (7,9 mln EUR). Rok później, po udzieleniu pożyczki, kapitał własny i suma bilansowa wynosiły odpowiednio 0,09 mln NLG (0,04 mln EUR) oraz 29,1 mln NLG (13,2 mln EUR).
- (13) Po drugie w 2001 roku władze lokalne zgodziły się na przekształcenie części należnych im – jako dostawcom makulatury – zaległych ze strony VAOP płatności w pożyczkę w wysokości 3 mln NLG (1,3 mln EUR) („drugi środek”). Pod koniec 2000 roku, po upadłości jednej ze spółek zależnych, VAOP poniosło znaczące straty. W dniu 31 grudnia 2000 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe VAOP wykazywało ujemny kapitał własny w wysokości 3,4 mln NLG (1,5 mln EUR). W tym samym dniu suma bilansowa wynosiła 32,1 mln NLG (14,5 mln EUR). Zważywszy, iż największy kredytodawca VAOP, bank BNG, zażądał prawa zastawu na niemal wszystkich aktywach, ta niezabezpieczona pożyczka mogła być traktowana jako podporządkowana w stosunku do roszczeń BNG. Dlatego jest ona nazywana „pożyczką podporządkowaną”.

3. UZASADNIENIE WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (14) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, ponieważ miała wątpliwości co do tego, czy normalny inwestor w kontekście gospodarki rynkowej udzieliłby pierwszego środka. Komisja wskazała na to, że w tym czasie VAOP prawie nie posiadało kapitału własnego. Wydawało się ponadto, że wielkość nowej pożyczki była bardzo duża w stosunku do sumy bilansowej pożyczkobiorcy. Krótko mówiąc, w gospodarce rynkowej ryzyko związane z tą pożyczką byłoby dla normalnego inwestora zbyt wysokie.
- (15) Jeśli chodzi o drugi środek, Komisja wyraża wątpliwość, czy kredytodawca działający w normalnych warunkach rynkowych wyraziłby zgodę na przekształcenie swojej należności w taką pożyczkę podporządkowaną. Pożyczka ta wydawała się zresztą zawierać zbyt duże ryzyko, ponieważ przedsiębiorstwo borykało się z problemami finansowymi, a bank BNG ustanowił prawo zastawu na wszystkich aktywach. Komisja wątpiła wreszcie, czy w kontekście gospodarki rynkowej kredytodawca nie zażądałby wyższych odsetek.

⁽³⁾ VAOP tylko jeden raz uczestniczyło z powodzeniem w takiej procedurze przetargowej. W ubiegłych latach podjęło decyzję, że nie będzie już brało udziału w podobnych procedurach przetargowych.

⁽⁴⁾ Te ostatnie są prawdopodobnie w większym stopniu zintegrowane pionowo niż VAOP, nie oznacza to jednak, że nie konkurują z VAOP.

- (16) Komisja wysunęła w związku z tym przypuszczenie, że oba te środki mogły stanowić pomoc państwa na rzecz VAOP i dlatego były niedozwolone zgodnie z postanowieniami art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (17) Do Komisji wpłynęły od strony wnoszącej skargę następujące uwagi. Jeśli chodzi o pierwszy środek, oświadczyła ona, że ogólna polityka i stała praktyka banku BNG polega na oferowaniu produktów finansowych – instytucjom państwowym oraz instytucjom powiązanim z organami państwowymi – na warunkach niezgodnych z zasadami wolnorynkowymi. Następnie dokonała ona analizy wielkości kapitału własnego VAOP i wyciągnęła wniosek, iż struktura bilansu z całą pewnością nie była poprawna. Stwierdzono niedostatek kapitału własnego. Strona wskazała również na bardzo wysoki poziom zadłużenia. W takiej sytuacji udzielona przez bank BNG pożyczka umożliwiała VAOP rozszerzenie jego działalności, pomimo niedostatku kapitału własnego, i to po niskich kosztach. Strona wnosząca skargę wyraziła zdanie, iż tak ryzykowna pożyczka nie zostałaby przyznana przez bank sektora prywatnego i że w związku z tym stanowiła pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (18) Strona wnosząca skargę argumentowała również, iż biorąc pod uwagę, że na przestrzeni lat kondycja finansowa VAOP nie uległa poprawie, bank BNG nie musiał nadal finansować tego przedsiębiorstwa.
- (19) Jeśli chodzi o drugi środek, strona wnosząca skargę wskazała, że pożyczka podporządkowana zawierała ogromne ryzyko zważywszy na znaczną wysokość zadłużenia VAOP, które w przypadku upadłości zostałyby spłacone w pierwszej kolejności. Oprocentowanie nie było wystarczające do zrekompensowania ryzyka. Pożyczka zawierałaby zatem również pomoc państwa.
- (20) Do Komisji wpłynęły następujące uwagi od VAOP, domniemanego beneficjenta. W odniesieniu do pierwszego środka VAOP wyraziło opinię, iż dotyczył on transakcji o czysto komercyjnym charakterze, która była zgodna z zasadami inwestowania w kontekście gospodarki rynkowej. VAOP zauważyło, iż także miało kontakty z szeregiem banków sektora prywatnego, które zaproponowały finansowanie na warunkach nieodbiegających znacznie od warunków zaoferowanych przez bank BNG. VAOP przedłożyło odpis podpisanej oferty finansowania [*banku sektora prywatnego*] (*) z dnia 7 stycznia 1998 r.
- (21) Jeśli chodzi o drugi środek, VAOP oświadczyło, że nie było zobowiązane do zaciągnięcia od gmin tak zwanej pożyczki podporządkowanej. W myśl jego statutu i zawartych z gminami umów dostawy VAOP nie mogło zostać zobowiązane do zapłaty dostawcom makulatury większej sumy niż dopuszczał to jego poziom płynności finansowej. VAOP miało ponadto prawo do obciążenia swoimi zobowiązaniami swoich członków w formie „rocznej składki”, która umożliwiłaby pokrycie kosztów operacyjnych lub która byłaby traktowana jako kapitał podwyższonego ryzyka. Kierownictwo VAOP podjęło decyzję o „stworzeniu” należności zainteresowanych gmin wobec

VAOP, która to możliwość została także uwzględniona w porozumieniu z gminami.

5. UWAGI NIDERLANDÓW

- (22) W odniesieniu do pierwszego środka Niderlandy oświadczyły, że przyznaniem instrumentu kredytowego przez bank BNG nie mogło zostać obciążone państwo. Władze niderlandzkie podkreślają, że bank BNG jest spółką akcyjną. Przyznały one wprawdzie, że udziały banku BNG stanowią w całości własność państwa, prowincji i władz lokalnych, oraz że niektórzy członkowie rady nadzorczej zostali mianowani przez te władze, zauważyły jednak równocześnie, że rada nadzorcza nie zajmuje się tego rodzaju działalnością komercyjną banku, która wchodzi w zakres odpowiedzialności zarządu. Statut nie zawiera żadnego postanowienia, na podstawie którego przy oferowaniu produktów finansowych zarząd musiałby postępować według wytycznych rady nadzorczej. Brak było nawet jakiegokolwiek postanowienia, które zalecałoby zasięgnięcie porady lub otrzymanie zgody rady nadzorczej w odniesieniu do przyznania przedmiotowej pożyczki; należało to wyłącznie do zakresu odpowiedzialności zarządu. Władze niderlandzkie podkreśliły w końcu, że nie istniały żadne inne przesłanki, które mogłyby wskazywać na to, że tą szczególną transakcją miałyby zostać obciążone państwo.
- (23) Niderlandy wysunęły również argument, iż także w przypadku, gdyby pożyczką mogło zostać obciążone państwo, warunki na jakich nastąpiłoby to byłyby możliwe do zaakceptowania dla inwestora w kontekście gospodarki rynkowej. Uznały one wprawdzie, że większy kapitał byłby pożądany, jednak ryzyko start dla banku BNG było ograniczone dzięki szeregowi zabezpieczeń, a zwłaszcza dzięki pierwszemu prawu zastawu na zobowiązaniach handlowych VAOP, które musiały wynosić 100 % wysokości pożyczki. Niderlandy wskazały ponadto na fakt, iż pożyczka została udzielona w chwili, gdy przedsiębiorstwo nie znajdowało się w trudnej sytuacji i miało korzystne perspektywy. Bardzo poważne pogorszenie kondycji finansowej było wówczas nie do przewidzenia.
- (24) Jeśli chodzi o drugi środek, Niderlandy przypomniały o tym, że VAOP jest „podmiotem nienastawionym na generowanie zysków”, które zyski netto pochodzące ze sprzedaży makulatury do recyklingu zebranej na terytorium jego członków przekazuje tymże członkom. Na początku 2001 r. wobec trudnej sytuacji finansowej będącej następstwem upadłości jednej z jego spółek zależnych, która działała na rynku recyklingu odpadów szklanych, VAOP podjęło decyzję o niedokonywaniu wypłaty niewielkiej części uzyskanych w roku 2000 dochodów ze sprzedaży makulatury uczestniczącym gminom⁽²⁾, lecz o przekształceniu tej kwoty w pożyczkę podrzędną o terminie spłaty pięciu lat. W tamtym okresie bank BNG zagroził, że bez dodatkowego kapitału – takiego jak ta pożyczka podrzędna, nie będzie kontynuował finansowania VAOP, co doprowadziłoby do upadłości. Po pierwsze Niderlandy oświadczyły, że VAOP nie było zobowiązane na podstawie statutu oraz porozumień z uczestniczącymi gminami do dokonania na ich rzecz wypłaty tej sumy w wysokości 3 mln NLG (1,3 mln EUR), ponieważ przekraczała ona środki, jakimi przedsiębiorstwo dyspono-

(*) Nazwa objęta jest tajemnicą zawodową.

(2) W roku 2000 VAOP zapłaciło łącznie 40,7 mln NLG (18,5 mln EUR) na rzecz władz lokalnych.

wało. VAOP podjęło jednak decyzję o stworzeniu pożyczki oprocentowanej odpowiadającej sumie należności gmin od przedsiębiorstwa. Po drugie Niderlandy zauważyły, że z punktu widzenia władz lokalnych owo przekształcenie części ich należności w pożyczkę stanowiło bardziej korzystną opcję niż ogłoszenie upadłości. Jednak władze lokalne znajdowały się w tamtym okresie w sytuacji, w której zaległe płatności ze strony VAOP wynosiły 5,7 mln NLG (2,59 mln EUR) i nie pokrywały ich żadne zabezpieczenia. Władze niderlandzkie obliczyły, że w przypadku upadłości gminy odzyskałyby kwotę około 1,2 mln NLG (0,5 mln EUR), a zatem poniosłyby stratę netto rzędu 4,5 mln NLG (2,05 mln EUR). Dlatego działały jak kredytodawcy w kontekście gospodarki rynkowej, zgadzając się na przekształcenie 3 mln NLG (1,3 mln EUR) należnych im zaległych płatności ze strony VAOP w pożyczkę, co umożliwiło VAOP kontynuowanie jej działalności i dało pewność, że bank BNG będzie kontynuował finansowanie.

6. OCENA POMOCY

6.1. Istnienie pomocy

Pierwszy środek

- (25) Artykuł 87 ust. 1 Traktatu WE określa, że „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.”
- (26) Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich ⁽⁶⁾ „(...) z zasady równego traktowania sektora publicznego i prywatnego wynika, że jeżeli w warunkach uzgodnionych na normalnych zasadach kapitał zostaje udostępniony – bezpośrednio lub nie – przez państwo przedsiębiorstwu, nie może być traktowany jako pomoc państwa (...) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem należy zatem ocenić, czy inwestor prywatny, który pod względem wielkości jest porównywalny z organami zarządzającymi sektorem państwowym, w porównywalnych warunkach mógłby zostać nakłoniony do wniesienia równie dużego kapitału (...), z uwzględnieniem również informacji dostępnych w chwili jego wniesienia oraz oczekiwanego rozwoju.”
- (27) W celu ustalenia, czy przyznanie udogodnienia kredytowego przez bank BNG stanowi pomoc, Komisja musi sprawdzić, czy transakcja ta uwzględnia zasadę inwestora prywatnego w kontekście gospodarki rynkowej, jak to stwierdził Trybunał w powyższym orzeczeniu.
- (28) Na wniosek Komisji władze niderlandzkie, obok odpisu porozumienia w sprawie świadczenia usług finansowych z marca 1998 roku, wydały także kopię wewnętrznych dokumentów banku BNG, w których opisane zostały poszczególne etapy procesu decyzyjnego prowadzącego do udzielenia tej pożyczki na rzecz VAOP: propozycji Biura Księgowego (*Accountorganisatie*) z dnia 21 stycznia 1998 r., oświadczenia eksperta ds. ryzyka kredytowego z dnia 22 stycznia 1998 r. oraz pozytywnej decyzji Komisji ds. Kredytów z dnia 26 stycznia 1998 r. Wynika z nich, że bank BNG zidentyfikował i przeanalizował ryzyka towarzyszące odnośnej decyzji, a wśród nich bardzo ograniczony kapitał. W oparciu o wyniki tej analizy VAOP otrzymało od BNG niski rating („C-”). Jako przeciwwagę dla stwierdzonych ryzyk bank BNG podjął decyzję o określeniu surowych warunków i zażądaniu szerokich zabezpieczeń. Bank BNG zażądał między innymi od wszystkich stron (VAOP i jego spółek zależnych) solidarnej odpowiedzialności za długi pozostałych stron w ramach grupy („współodpowiedzialności wszystkich stron umowy o świadczeniu usług finansowych”). Istotne jest to, że bank BNG ustanowił równocześnie pierwsze prawo zastawu na różnych zobowiązaniach handlowych VAOP. Raz w miesiącu VAOP musiało przedkładać bankowi BNG listę praw zastawu na zobowiązaniach handlowych, których wartość musiała wynosić co najmniej 100 % kwoty przyznanej przez bank. Komisja ds. Kredytów podjęła decyzję, że pożyczka będzie mogła zostać przyznana, jeżeli te poszczególne warunki i zabezpieczenia na rzecz banku BNG zostaną ujęte w umowie pożyczki. Nowa umowa pożyczki obejmowała również istniejącą pożyczkę w wysokości 5 mln NLG (2,2 mln EUR). W nowej umowie nastąpiło podwyższenie potencjalnego zobowiązania banku BNG ze strony VAOP z dotychczasowego maksimum wynoszącego 5 mln NLG (2,2 mln EUR) do 16,3 mln NLG (7,4 mln EUR). Wzrost netto wyniósł zatem 11,3 mln NLG (5,1 mln EUR).
- (29) W dokumentach tych wykazano, że bank BNG udziela pożyczek w normalny sposób, zgodnie z obowiązującymi w nim procedurami, i przy udzieleniu pożyczki żąda szerokich zabezpieczeń.
- (30) Komisja stwierdza ponadto, że w styczniu 1998 roku podmiot [...] (*) zaproponował VAOP pożyczkę. Zostałaby ona udzielona z przekroczeniem istniejącego, przyznanego przez bank BNG instrumentu w wysokości 5 mln NLG. Wysokość zaoferowanego przez [...] finansowania – 7,3 mln NLG (3,3 mln EUR) – jest wprawdzie niższa niż finansowanie uzupełniające, które zostało w końcu zaoferowane przez bank BNG (11,3 mln NLG (5,1 mln EUR), jednak reprezentuje znaczną jego część. Stawki oprocentowania (125 i 150 punktów bazowych), które [...] zaoferował w swojej propozycji, były niższe niż stawki oprocentowania, które obowiązywały dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji lub dla pozyskania kapitału własnego. Wynika z tego, że bank sektora prywatnego, wbrew przedstawionym powyżej w decyzji w sprawie wszczęcia formalnej procedury dochodzenia wątpliwościom Komisji, mógłby wyrazić zgodę na przyznanie VAOP dużej pożyczki, mimo bardzo niewielkiego kapitału własnego (7).
- (31) Komisja porównała stopę procentową pożyczki banku BNG ze stawką zaproponowaną przez [...] (8). Wyliczone przez bank BNG oprocentowanie jest nieco niższe niż w przypadku [...]. Po pierwsze Komisja stwierdza jednak, że bank

(*) Informacje poufne

(7) Jak już zostało stwierdzone, można to wytłumaczyć między innymi zabezpieczeniami, którymi dysponuje potencjalny pożyczkobiorca oraz faktem, iż w tamtym okresie przedsiębiorstwo było traktowane jako przedsiębiorstwo rozwijające się o stabilnej, pokrywającej koszty działalności zasadniczej.

(8) Oba instrumenty kredytowe zawierają różne rodzaje pożyczek. Komisja dokonała porównania pożyczek o podobnych terminach spłaty i warunkach.

(6) Orzeczenie z dnia 8 maja 2003 r., w połączonych sprawach C-328/99 i C-399/00, *Włochy i SIM 2 Multimedia SpA przeciwko Komisji*, Zb. Orz. str. I-4035, pkt. 37 i 38.

BNG miał (i nadal ma) bardzo niskie koszty operacyjne, znacznie niższe niż [...] ⁽⁹⁾. Po drugie w umowie pożyczki zawartej pomiędzy BNG i VAOP ujęto szereg prowizji końcowych na wypadek, gdyby VAOP faktycznie miało skorzystać z określonych instrumentów kredytowych. W propozycji wysuniętej przez [...] płatność takiej prowizji końcowej nie była przewidziana. Prawdopodobne jest wreszcie to, że w wyniku propozycji [...] bank BNG został nakłoniony do tego, aby sam (w granicach swych wytycznych dotyczących udzielania kredytów oraz pod warunkiem udzielenia znacznych zabezpieczeń) złożył możliwie jak najlepszą ofertę, aby nie utracić istniejącego klienta, który mógł rozszerzyć swoją działalność, co w tamtym okresie wydawało się rozsądne. W związku z powyższym Komisja wnioskuję, że bank BNG, nawet jeżeli pozyskiwał środki przy niższym oprocentowaniu niż oferowane przez bank sektora prywatnego, udzielając tej pożyczki w 1998 roku postępował jak inwestor w kontekście gospodarki rynkowej. Pożyczka nie stanowi zatem pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

- (32) Strona wnosząca skargę stwierdziła również, że kredytodawca w kontekście gospodarki rynkowej nie kontynuowałby finansowania VAOP w kolejnych latach, biorąc pod uwagę złą sytuację finansową przedsiębiorstwa w tym okresie. Dlatego Komisja zbadała, jak bank BNG postępował wobec pogorszenia się kondycji finansowej VAOP.
- (33) W roku 1999, kiedy sytuacja finansowa VAOP Glas B. V. i REVA uległa pogorszeniu, bank BNG przygotował nową umowę, która została podpisana w dniu 9 lipca 1999 r. Po pierwsze zabezpieczenia zostały rozszerzone o prawo zastawu na armaturze i instalacjach, oraz pozostałych składnikach majątku. Po drugie uzgodniono, że sporządzana raz w miesiącu lista należności, w związku z którymi ustanowione zostało prawo zastawu, zostanie poddana surowej kontroli. Po trzecie, nie mogły zostać przyznane żadne długoterminowe pożyczki pieniężne na inwestycje w aktywa trwałe. Finansowanie powinno się odbywać w drodze pożyczek krótkoterminowych, tak zwanych ciągłych gotówkowych. Po czwarte została podwyższona cena udogodnienia kredytowego.
- (34) Następnie, po ogłoszeniu upadłości REVA w październiku 2000 roku sporządzono nową umowę, która została podpisana 19 stycznia 2001 roku. Instrument kredytowy obniżono do kwoty 13,2 mln NLG (6 mln EUR) (rzeczywista wysokość pożyczki udzielonej VAOP wynosiła w tamtym okresie 15,2 mln NLG (6,9 mln EUR)) i miała zostać dalej zredukowana zgodnie z określonym harmonogramem. Miano zastosować karę w wysokości 3 % sumy, o którą limit kredytowy zostałby przekroczony. Równocześnie nastąpiło dalsze rozszerzenie zabezpieczeń. Bank BNG wyliczył na podstawie wartości likwidacyjnej aktywów VAOP, że jego straty mogłyby wynieść blisko 5,8 mln NLG (2,6 mln EUR) z łącznego roszczenia w wysokości 15,2 mln NLG (6,9 mln EUR). We wrześniu 2002 r. zawarta została nowa umowa, zmieniająca poprzedni

harmonogram dotyczący zmniejszenia wysokości instrumentu kredytowego.

- (35) Z powyższego opisu wynika, że bank BNG nie mógł tak po prostu wstrzymać finansowania VAOP, nie mógł też zażądać natychmiastowego zwrotu pożyczonej sumy. To spowodowałoby bowiem upadłość VAOP i doprowadziło do poniesienia przez BNG poważnych strat. W tamtym okresie BNG analizował, jak potencjalna strata kształtuje się w stosunku do możliwości odbudowy VAOP. Uwzględniając stabilność kluczowych działalności VAOP (makulatura) oraz potencjał przedsiębiorstwa w kontekście generowania przepływów pieniężnych, bank BNG podjął decyzję, iż nie dopuści do upadłości przedsiębiorstwa i będzie kontynuował jego finansowanie. Komisja nie stwierdziła żadnych widocznych błędów w ocenie podjętej w następstwie tej decyzji. Strona wnosząca skargę nie przedstawiła przekonujących argumentów, z których wynikałoby, dlaczego decyzja ta miałaby być nie do zaakceptowania przez bank sektora prywatnego.
- (36) Konkludując, Komisja wyraża opinię, iż w działaniu banku BNG w tej sprawie uwzględniona została zasada kredytodawcy w kontekście gospodarki rynkowej i dlatego nie ma mowy o pomocy państwa na rzecz VAOP.
- (37) Komisja nie zajmie stanowiska w sprawie możliwości obciążenia państwa pożyczką udzieloną przez bank BNG, biorąc pod uwagę, iż środek ten, nawet jeżeli państwo mogłoby nim zostać obciążone, wobec powyższych wniosków nie stanowiłby przecież pomocy państwa. Komisja nie może ponadto zająć stanowiska w związku z kwestią, czy wszystkie pożyczki banku BNG w innych sprawach są zgodne z zasadą inwestora prywatnego w kontekście gospodarki rynkowej i dlatego nie wypowiada się w tej sprawie.

Drugi środek

- (38) Na początku roku 2001 VAOP nie było w stanie zwrócić zainteresowanym gminom sumy 3 mln NLG (1,3 mln EUR), którą było im winne jako dostawcom makulatury. VAOP nie miało wystarczającej płynności finansowej. Bank BNG zażądał ponadto, jako warunku kontynuacji finansowania VAOP, dodatkiego kapitału gwarancyjnego, zdefiniowanego jako kapitał własny, prowizje oraz długoterminowe pożyczki podporządkowane. Spłata tej sumy spowodowałaby zatem upadłość przedsiębiorstwa. Komisja stwierdza, iż trudna sytuacja finansowa została spowodowana przede wszystkim jednorazowym zdarzeniem, mianowicie upadłością REVA w roku 2000. VAOP zainwestowało w to przedsiębiorstwo, ponieważ zajmowało się ono przetwarzaniem odpadów szklanych.
- (39) Komisja wskazuje na to, że należności netto gmin na rzecz VAOP wynosiły 5,7 mln NLG (2,6 mln EUR) ⁽¹⁰⁾, biorąc pod uwagę, iż nie były one zabezpieczone, ponieważ inny ważny kredytodawca (bank BNG) ustanowił pierwsze prawo zastawu na istotnych aktywach. Dlatego władze nie mogłyby sięgnąć znacznej części tych należności, gdyby VAOP upadło i nastąpiłaby likwidacja jego aktywów.

⁽⁹⁾ W sektorze bankowym poziom kosztów operacyjnych mierzy się często na podstawie współczynnika wydajności, koszty operacyjne podzielone przez łączny dochód. W roku 1997 współczynnik ten w przypadku niderlandzkiego oddziału [...] wynosił 64,8 %. W latach 1998 i 1999 wyniósł on odpowiednio 65,2 % i 62,9 % (źródło : [...]). Współczynnik wydajności banku BNG wynosi jedną trzecią tych wartości, co wskazuje na bardzo niski poziom kosztów. Można to wyjaśnić po części faktem, iż bank BNG nie dysponuje dużą siecią biur.

⁽¹⁰⁾ Sytuacja finansowa na koniec 2000 r.

Komisja zbadała przedłożone przez władze niderlandzkie wyliczenie: było ono optymistyczne dla kredytodawców⁽¹¹⁾. Dlatego stoi na stanowisku, iż gminy mogły dochodzić maksymalnie 1,2 mln NLG (0,5 mln EUR) powyższej sumy wynoszącej 5,7 mln NLG (2,6 mln EUR). Kwota ta zostałaby ponadto ściągnięta ze znacznym opóźnieniem, spowodowanym procedurą likwidacyjną. Zamiast zaakceptować tę stratę w wysokości 4,5 mln NLG (2 mln EUR), członkowie opowiedzieli się za przekształceniem sumy 3 mln NLG (1,3 mln EUR) w pożyczkę oprocentowaną i za odzyskaniem różnicy. Ta druga opcja była zatem bardziej korzystna. W swojej decyzji o wszczęciu procedury Komisja wyraziła także wątpliwość, czy inwestor w kontekście gospodarki rynkowej, który wyraziłby zgodę na to przekształcenie, nie zażądałby wyższego oprocentowania. Wątpliwości te zostały rozwiane. Komisja stwierdza bowiem, że pozycja przetargowa w negocjacjach gmin w stosunku do banku BNG nie posiadała takiego charakteru, aby mogły one żądać wyższego oprocentowania. Wyższe oprocentowanie naruszyłoby zresztą na dłuższą metę kapitał VAOP, z uwagi na spłatę jego pożyczki bankowi BNG. Dlatego bank BNG mógł sprzeciwić się tej prośbie gmin, grożąc, iż spowoduje upadłość VAOP, co, jak już zauważono, oznaczałoby dla nich mniej korzystne zakończenie. Ponadto, nawet gdyby gminy dysponowały niezbędną pozycją przetargową, podwyższenie oprocentowania nie byłoby w ich interesie, ponieważ spowodowałoby po prostu podwyższenie obciążenia finansowego VAOP w kolejnych pięciu latach. Biorąc pod uwagę, iż członkowie VAOP zwracają koszty świadczonych usług, wyższe oprocentowanie, które by otrzymali,

zostałoby zniwelowane przez wyższe sumy, które w tym okresie musiałyby zostać zapłacone na rzecz VAOP.

- (40) Można wyciągnąć wniosek, że przekształcenie należności w podporządkowaną pożyczkę nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 87 ust.1 Traktatu WE, która zostałaby udzielona VAOP przez władze lokalne.

7. WNIOSKI

- (41) W świetle powyższego Komisja stwierdza, iż żaden z tych środków nie stanowi pomocy państwa.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc, jaką Królestwo Niderlandów oraz Bank Nederlandse Gemeenten udzieliły na rzecz Vereniging van Aanbieders van Oud Papier, w wysokości odpowiednio 3 mln NLG (1,3 mln EUR) i 16,3 mln NLG (7,4 mln EUR) nie stanowi środka pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19 lipca 2006.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

⁽¹¹⁾ Wyliczenie dokonane przez władze niderlandzkie jest optymistyczne dla gmin, między innymi dlatego, że koszty negocjacji w związku z upadłością nie są potrącane. Komisja zauważa, że, jak już wcześniej zostało podane, bank BNG, który jako instytucja finansowa ma większe doświadczenie z takimi rachunkami, rozpatruje z większą ostrożnością kwestię tego, w jakim stopniu zlikwidowane aktywa pokrywają roszczenia wierzycieli.

DECYZJA KOMISJI

z dnia 26 września 2006 r.

w sprawie pomocy publicznej nr C 49/2005 (ex N 233/2005) na rzecz Chemobudowy Kraków S.A.

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 4214)

(jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny)

(tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/950/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami oraz mając na względzie uwagi zainteresowanych stron ,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Planowana pomoc na rzecz spółki Chemobudowa Kraków S.A. („Chemobudowa Kraków” lub „beneficjent”), przedsiębiorstwa budowlanego będącego własnością państwa, została zgłoszona Komisji pismem z dnia 29 kwietnia 2005 r., zarejestrowanym dnia 2 maja 2005 r. Dnia 20 czerwca 2005 r. Komisja zwróciła się do Polski o dostarczenie brakujących dokumentów. Zostały one dostarczone pismem z dnia 9 sierpnia 2005 r., zarejestrowanym dnia 11 sierpnia 2005 r. Dnia 15 września 2005 r. Komisja przesłała pismo z prośbą o dodatkowe informacje, na które Polska odpowiedziała pismem z dnia 26 października 2005 r., zarejestrowanym dnia 27 października 2005 r.
- (2) Dnia 21 grudnia 2005 r. Komisja zdecydowała o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do dwóch zgłoszonych środków pomocy i dwóch niezgłoszonych środków pomocy przyznanych po przystąpieniu Polski do UE, ze względu na wątpliwości co do ich zgodności z zasadami wspólnego rynku. Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* dnia 28 czerwca 2006 r. ⁽²⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia uwag w sprawie środków pomocy. Żadne uwagi nie wpłynęły.
- (3) Pismem z dnia 25 stycznia 2006 r., zarejestrowanym następnego dnia, Polska poinformowała Komisję o wycofaniu zgłoszenia. Pismem z dnia 7 lutego 2005 r. Komisja zwróciła się do Polski o komentarz na temat dwóch

środków pomocy publicznej, przyznanych po przystąpieniu do UE bez uprzedniego zgłoszenia Komisji. W piśmie z dnia 7 marca 2006 r., zarejestrowanym dnia 9 marca 2006 r., Polska przedstawiła swoje uwagi na temat dwóch środków pomocy i poprosiła o sprostowanie nieprawidłowych danych, jakie pojawiły się w decyzji o wszczęciu postępowania z art. 88 ust. 2 Traktatu WE. Pismem z dnia 12 września 2006, zarejestrowanym dnia następnego, władze polskie udzieliły dodatkowych wyjaśnień odnośnie dwóch środków pomocy opisanych powyżej.

II. FAKTY**1. Beneficjent pomocy**

- (4) Chemobudowa Kraków jest dużym przedsiębiorstwem utworzonym w 1949 r., które w 2004 r. zatrudniało 919 osób, w tym 343 pracowników w zagranicznych oddziałach spółki (w Republice Czeskiej i Niemczech).
- (5) Chemobudowa Kraków jest spółką matką Towarzystwa Budownictwa Społecznego Krak-System S.A. („TBS”), w którym posiada 78 % akcji. Przedsiębiorstwo prowadzi działalność w zakresie budowy domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. Według polskich władz jego obroty są nieznaczne.
- (6) Beneficjent posiada 0,13 % udziałów w całym rynku budowlanym w Polsce. Ma on oddziały w Niemczech i w Republice Czeskiej, skąd pochodzi 42 % jego obrotów.

2. Środki pomocy

- (7) Polskie władze zgłosiły zamiar przyznania dwóch środków pomocy na restrukturyzację Chemobudowy Kraków. Po pierwsze, beneficjent miał otrzymać pożyczkę w wysokości 10 mln PLN (2,57 mln EUR). Pożyczka miała być poręczona hipoteką na nieruchomości, które wyceniono na 17,35 mln PLN (około 4,46 mln EUR). Po drugie, Chemobudowa Kraków miała skorzystać z odroczenia płatności na rzecz „Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” („PFRON”) i rozłożenia spłaty na raty. Odroczone kwota miała wynosić 693 000 PLN (około 178 000 EUR).

⁽¹⁾ Dz.U. C 150 z 28.6.2006, str. 51.

⁽²⁾ Patrz: przypis nr 1.

- (8) Oprócz środków zgłoszonych powyżej, polskie władze poinformowały Komisję o osiemnastu środkach pomocy na rzecz Chemobudowy Kraków, przyznanych w okresie od grudnia 2001 r. do maja 2004 r. Według polskich władz, wartość nominalna tych środków wynosi 8,511 mln PLN (2,19 mln EUR). Polska wnioskowała, aby nie traktować tych środków jako pomoc publiczną, twierdząc, że część z nich stanowi pomoc *de minimis*, a reszta spełnia test prywatnego wierzyciela. W stosunku do dwóch z osiemnastu środków Komisja stwierdziła, że ponieważ zostały one przyznane po przystąpieniu Polski do UE bez zgody Komisji, należy je traktować jako potencjalną nową, bezprawnie przyznaną pomoc.
- (9) Pierwszy środek przyznany po przystąpieniu Polski do UE, tj. w dniu 12 maja 2004 r. dotyczy zgody na ratalną spłatę należności w wysokości 3,164 mln PLN (0,81 mln EUR) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zwanego dalej „ZUS”). Kwota pomocy wynosi według polskich władz 147 322 PLN (37 874 EUR). Jeszcze przed decyzją wszczynającą procedurę przewidzianą w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, polskie władze poinformowały Komisję, że umowa ta została anulowana, gdyż Chemobudowa Kraków nie wypełniła nałożonych na nią warunków. Komisja wyraziła wątpliwości, czy beneficjent respektował powyższe zobowiązanie oraz czy ewentualny brak egzekucji należności nie stanowi dodatkowej pomocy publicznej.
- (10) Drugi środek pomocy przyznany po przystąpieniu do UE został przyznany w dniu 20 maja 2004 r. przez Naczelnika Małopolskiego Urzędu Skarbowego i polegał na rozłożeniu na raty należności w wysokości 280 000 PLN (71 979 EUR).

3. Podstawy wszczęcia postępowania

- (11) Komisja pragnęła wyjaśnić, czy osiemnaście wyżej wymienionych środków stanowi pomoc publiczną, ponieważ aby ocenić zgodność środków przyznanych po przystąpieniu do UE, musi ona uwzględnić wszystkie środki pomocy przyznane w kontekście restrukturyzacji, zwłaszcza w celu określenia, czy pomoc jest ograniczona do niezbędnego minimum. Co więcej, dwa z osiemnastu środków zostały przyznane po przystąpieniu Polski do UE. Komisja przeanalizowała omawianą pomoc w świetle wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r.
- (12) Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE, ponieważ miała wątpliwości, czy spełnione zostały wszystkie warunki pozwalające na zatwierdzenie pomocy na restrukturyzację, a zwłaszcza czy:
- program restrukturyzacji prowadził do przywrócenia beneficjentowi długoterminowej rentowności, zważywszy, że restrukturyzacja dotyczyła przede wszystkim restrukturyzacji finansowej;

- udział własny beneficjenta w kosztach restrukturyzacji był znaczny, gdyż Komisja nie posiadała wystarczających informacji na temat jego pochodzenia;
- spółka kwalifikowała się do pomocy na restrukturyzację, skoro w 2004 r. beneficjentowi udało się wypracować zysk na działalności operacyjnej w wysokości 5,4 mln PLN (1,388 mln EUR).

III. UWAGI WŁADZ POLSKICH

- (13) Polskie władze poinformowały Komisję pismem z dnia 25 stycznia 2006 r. o wycofaniu zgłoszenia środków pomocy wspomnianych w pkt 7 powyżej.
- (14) Jeśli chodzi o dwa środki pomocy przyznane po przystąpieniu Polski do UE bez uprzedniego zgłoszenia do Komisji, Polska stwierdziła, co następuje.
- (15) W związku z pierwszym środkiem pomocy przyznanym po przystąpieniu do UE, tj. w dniu 12 maja 2004 r., opisanym w pkt 9 powyżej, Polska poinformowała, że umowa została anulowana, ponieważ Chemobudowa Kraków nie wypełniła warunków umowy. Ponadto spółka zapłaciła wszelkie należności wraz z odsetkami.
- (16) Jeśli chodzi o drugi środek pomocy przyznany po przystąpieniu do UE, tj. w dniu 20 maja 2004 r., opisany w pkt 10 powyżej, Polska stwierdziła, że spełniał on test prywatnego wierzyciela kierującego się zasadami gospodarki rynkowej i dodaje, że w przypadku gdyby Komisja nie zgodziła się z tą oceną, ów środek pomocy stanowi pomoc *de minimis*. Władze polskie zaznaczają, iż wielkość pomocy otrzymana przez beneficjenta w odpowiednim okresie trzech lat włączając w to środek pomocy opisany w pkt. 10 powyżej nie przekracza pułapu 100,000 EUR a zatem stanowi pomoc *de minimis*.

IV. OCENA POMOCY

- (17) Polska wycofała zgłoszenia dwóch środków pomocy publicznej opisanych w pkt 7 powyżej. Jednakże w celu zakończenia postępowania z art. 88 ust. 2 Traktatu WE Komisja musi ocenić dwa niezgłoszone środki opisane w pkt 9 i 10 powyżej.
- (18) W odniesieniu do środka opisanego w pkt 9 Polska potwierdziła, że ZUS nie przyznał żadnej pomocy publicznej po przystąpieniu Polski do UE. Komisja stwierdza, że w związku z anulowaniem tego środka, który nigdy nie wszedł w życie, oraz w związku z faktem, że wszystkie należności na rzecz ZUS zostały spłacone wraz z odsetkami, środek ten nie stanowi pomocy publicznej.
- (19) Jeśli chodzi o środek opisany w pkt 10 powyżej, na podstawie dostępnych informacji, Komisja stwierdza, że środek ten nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE jako że władze polskie potwierdzają iż pułap pomocy *de minimis* nie został przekroczony.

V. **WNIOSEK**

- (20) Komisja zauważa, że zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady nr 659/99 ⁽³⁾ zainteresowane Państwa Członkowskie mogą w odpowiednim czasie wycofać zgłoszenie, zanim Komisja podejmie decyzję w sprawie pomocy. W przypadku, gdy Komisja wszczęła już formalne postępowanie wyjaśniające, Komisja zamyka to postępowanie.
- (21) W związku z powyższym Komisja podjęła decyzję o zamknięciu formalnego postępowania wyjaśniającego na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do zgłoszonej pomocy, ponieważ Polska wycofała swoje zgłoszenie.
- (22) W odniesieniu do dwóch niezgłoszonych środków Komisja uznała, że nie stanowią one pomocy publicznej.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środki pomocy, jakie Polska zamierzała przyznać na rzecz Chemobudowy Kraków, wynoszące 10 693 000 PLN, zostały

wycofane po otwarciu przez Komisję formalnego postępowania wyjaśniającego. W odniesieniu do tych środków formalne postępowanie wyjaśniające stało się zatem bezprzedmiotowe.

Artykuł 2

Środek przyznany dnia 12 maja 2004 r. został później anulowany przez organ przyznający pomoc. W odniesieniu do tego środka formalne postępowanie wyjaśniające stało się tym samym bezprzedmiotowe. W odniesieniu do środka przyznanego dnia 20 maja 2004 r. Komisja uznaje, że nie stanowi on pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Polski.

Sporządzono w Brukseli, dnia 26 września 2006.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji

⁽³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

DECYZJA KOMISJI

z dnia 12 października 2006 r.

dotycząca naliczania przez Zjednoczone Królestwo podatku od nieruchomości niemieszkalnych od infrastruktury telekomunikacyjnej w Zjednoczonym Królestwie (C 4/2005 (ex NN 57/2004, ex CP 26/2004)

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 4378)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/951/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przepisami wymienionymi powyżej ⁽¹⁾ oraz uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 17 lutego 2004 r. Komisja otrzymała skargę firmy Vtesse Networks Ltd („firma Vtesse”), operatora telekomunikacyjnego działającego w Zjednoczonym Królestwie, dotyczącą rzekomego preferencyjnego opodatkowania firmy BT plc („firma BT”), głównego operatora telekomunikacyjnego w Zjednoczonym Królestwie.
- (2) Pismem z dnia 19 stycznia 2005 r. Komisja poinformowała władze Zjednoczonego Królestwa, że podjęła względem odnośnego środka decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE („decyzja o wszczęciu postępowania”). Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* dnia 12 marca 2005 r. ⁽²⁾ Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag dotyczących rozpatrywanego środka.
- (3) Po przedłużeniu terminu władze Zjednoczonego Królestwa odpowiedziały na wezwanie do przedstawienia uwag, zawarte w decyzji o wszczęciu postępowania, pismem z dnia 4 kwietnia 2005 r.
- (4) Komisja otrzymała uwagi od następujących zainteresowanych stron:
 - firmy AboveNet Communications UK Ltd („firma AboveNet”), zawarte w piśmie z dnia 29 kwietnia 2005 r.
 - zespołu zadaniowego Altnet, zawarte w piśmie z dnia 2 maja 2005 r.

- brytyjskiego ośrodka analitycznego Broadband Stakeholders Group, zawarte w piśmie z dnia 13 maja 2005 r.
- firmy BT, zawarte w piśmie z dnia 18 maja 2005 r.
- firmy Cable and Wireless Group plc („firma Cable and Wireless”), zawarte w piśmie z dnia 29 czerwca 2005 r.
- Communications Management Association (Stowarzyszenie Zarządzania Łącznością), zawarte w piśmie z dnia 30 marca 2005 r.
- firmy Easynet Group Plc („firma Easynet”), zawarte w piśmie z dnia 3 maja 2005 r.
- firmy Gamma Telecom Ltd, zawarte w piśmie z dnia 1 grudnia 2005 r.
- firmy Hutchinson Network Services UK Ltd („firma Geo”), zawarte w piśmie z dnia 6 maja 2005 r.
- firmy Global Crossing Ltd, zawarte w piśmie z dnia 6 maja 2005 r.
- firmy GVA Grimley, zawarte w piśmie z dnia 27 kwietnia 2005 r.
- firmy Kingston Communications Plc, zawarte w piśmie z dnia 29 kwietnia 2005 r.
- firmy NTL Group Ltd, zawarte w piśmie z dnia 29 kwietnia 2005 r.
- firmy Telewest Broadband Ltd, zawarte w piśmie z dnia 28 kwietnia 2005 r.
- firmy Thus Plc, zawarte w piśmie z dnia 4 maja 2005 r.
- UK Competitive Telecommunications Association („stowarzyszenie UKCTA”, Stowarzyszenie Konkurencyjnej Telekomunikacji w Zjednoczonym Królestwie), zawarte w piśmie z dnia 25 kwietnia 2005 r.
- firmy Vanco Ltd, zawarte w piśmie z dnia 19 kwietnia 2005 r.
- firmy Viatel (UK) Ltd, zawarte w piśmie z dnia 6 lipca 2005 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 12.3.2005, str. 10.⁽²⁾ Patrz przypis 1.

- firmy Vtesse, która przedstawiła uwagi i dodatkowe informacje w pismach oraz wiadomościach e-mail z: 28 stycznia 2005 r., 4 lutego 2005 r., 16 lutego 2005 r., 22 lutego 2005 r., 15 marca 2005 r., 29 marca 2005 r., 28 kwietnia 2005 r., 28 lipca 2005 r., 17 sierpnia 2005 r., 2 września 2005 r., 4 listopada 2005 r., 23 listopada 2005 r., 30 listopada 2005 r., 1 grudnia 2005 r., 11 stycznia 2006 r., 19 stycznia 2006 r., 16 marca 2006 r., 20 marca 2006 r. i 8 lipca 2006 r.
- anonimowe, zawarte w piśmie z dnia 1 lutego 2005 r.
- (5) Komisja przekazała te uwagi władzom Zjednoczonego Królestwa w pismach z: 20 czerwca 2005 r., 4 sierpnia 2005 r. i 9 sierpnia 2005 r., aby zapewnić im możliwość ustosunkowania się. Władze brytyjskie zawarły swoje uwagi w pismach z 10 października 2005 r. i 22 listopada 2005 r.
- (6) W piśmie z dnia 26 lipca 2005 r. Komisja poprosiła brytyjski Urząd ds. Łączności (OFCOM), niezależnego regulatora rynku telekomunikacyjnego w Zjednoczonym Królestwie, o przedstawienie uwag dotyczących decyzji o wszczęciu postępowania. Urząd OFCOM odpowiedział pismem z dnia 21 września 2005 r. Dodatkowe informacje zostały przekazane przez OFCOM w dniach 7 grudnia 2005 r., 6 stycznia 2006 r. i 21 marca 2006 r.
- (7) W dniach 14 lipca 2005 r. i 4 października 2005 r. odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami firmy BT, która udzieliła dodatkowych informacji dnia 23 listopada 2005 r. oraz dnia 23 marca 2006 r.
- (8) W dniach 16 marca 2005 r., 9 września 2005 r. oraz 4 lipca 2006 r. odbyły się trzy spotkania z władzami Zjednoczonego Królestwa.
- (9) Komisja wezwała władze Zjednoczonego Królestwa do udzielenia dodatkowych informacji pismem z dnia 26 września 2005 r., na które władze te odpowiedziały pismem z dnia 18 listopada 2005 r. Udzieliły one dodatkowych informacji dnia 23 listopada 2005 r., 23 stycznia 2006 r., 21 lutego 2006 r., 13 marca 2006 r., 21 marca 2006 r., 27 marca 2006 r., 20 kwietnia 2006 r., 2 maja 2006 r., 4 lipca 2006 r. oraz 20 lipca 2006 r.
- (10) Dnia 23 listopada 2005 r. odbyło się spotkanie z firmą Vtesse (stroną skarżącą).
- (12) Nieruchomość wycenianą do celów opodatkowania podatkiem komunalnym nazywa się „mieniem podlegającym opodatkowaniu” (ang. *rateable hereditament*). Termin ten obejmuje grunty, budynki oraz podlegające opodatkowaniu podatkiem komunalnym wyposażenie techniczne i maszyny. Do zapłaty tego podatku zobowiązana jest osoba użytkująca mienie podlegające opodatkowaniu, tzn. osoba mająca „nadrzędną kontrolę” nad majątkiem, zdefiniowaną w orzecznictwie jako rzeczywiste, wyłączne i trwałe użytkowanie mienia, przynoszące użytkownikowi korzyści komercyjne.
- (13) Stawka podatkowa, mająca zastosowanie w równym stopniu do wszystkich nieruchomości wykorzystywanych do celów działalności gospodarczej, ustalana jest corocznie przez sekretarza stanu i stosowana jest w równym stopniu wobec wszystkich podmiotów. Na rok obrotowy 2004–05 ustalono ją w Anglii na poziomie 45,6 %, a w Walii 45,2 %. Podstawę tego podatku, tzn. wartość podlegającą opodatkowaniu, stanowi wysokość hipotetycznego rocznego czynszu, za który, zgodnie z zasadnymi oczekiwaniami, mienie mogłoby być dzierżawione z roku na rok na podstawie transakcji zawartej na otwartym rynku w określonym dniu wyceny. Pełna ustawowa definicja znajduje się w załączniku 6 do ustawy LGFA z 1988 r. ⁽³⁾
- (14) Wyceny takiego hipotetycznego czynszu rocznego dokonuje Agencja Urzędu Wyceny (*Valuation Office Agency*, „agencja VOA”), tj. agencja wykonawcza Urzędu Skarbowego, stanowiąca część rządu centralnego. Co pięć lat przeprowadzane są kolejne wyceny. Dla okresu 1995–2000 wartością podlegającą opodatkowaniu była wysokość hipotetycznego rocznego czynszu za dzierżawę nieruchomości na poziomie takim, jak gdyby nieruchomość była dostępna na rynku w dniu 1 kwietnia 1993 r., zwanym „dniem uprzedniej wyceny”. Dla okresu 2000–2005 dniem uprzedniej wyceny był 1 kwietnia 1998 r., a dla bieżącego okresu 2005–2010 – 1 kwietnia 2003 r. Odstęp czasu między dniem uprzedniej wyceny a dniem, w którym wycena wchodzi w życie, ma na celu umożliwienie agencji VOA dokonanie wyceny w oparciu o dane prawdziwe w dniu uprzedniej wyceny.

Wycena

- (15) Agencja VOA może wybrać jedną z czterech metod obliczania „wartości podlegającej opodatkowaniu”, tzn. wysokości hipotetycznego czynszu rocznego za dzierżawę mienia, przy czym zgodnie z decyzją o wszczęciu postępowania hierarchia metod jest następująca:

- a) Jeżeli dostępne są bezpośrednie i rzeczywiste dane o wysokości czynszu za dzierżawę mienia, stosuje się metodę wartości czynszowej.
- b) W razie braku bezpośrednich danych o wysokości czynszu za dzierżawę można dokonać porównania z danymi o wysokości czynszu za dzierżawę innego, porównywalnego mienia. Jest to metoda odniesienia do wykazu. Dla wygody zarówno metoda wartości

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA

A. Opis środka

System naliczania podatku komunalnego

- (11) Podatek komunalny od przedsiębiorstw (ang. *business rates*) to podatek od nieruchomości pobierany w Zjednoczonym Królestwie od nieruchomości niemieszkalnych. Ma on na celu pokrycie części kosztów usług świadczonych przez władze lokalne. Podstawową ustawą dotyczącą opodatkowania podatkiem komunalnym nieruchomości niemieszkalnych w Anglii i Walii jest ustawa o finansowaniu samorządu lokalnego z 1988 r. (*Local Government Finance Act 1988*, „ustawa LGFA z 1988 r.”). Działanie tego systemu regulują ponadto instrumenty prawne oraz orzecznictwo.

⁽³⁾ Ustawa dostępna pod adresem http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1988/Ukpga_19880041_en_1.htm

czynszowej, jak i metoda odniesienia do wykazu określone są w niniejszej decyzji mianem „metody wartości czynszowej”, ponieważ obie opierają się na danych rynkowych dotyczących wysokości czynszu.

- c) Metodę przychodów i wydatków stosuje się w przypadku nieruchomości, które są rzadko dzierżawione lub trudne do odtworzenia, zwykle obiektów użyteczności publicznej. Dąży ona do odtworzenia procesu myślowego hipotetycznego dzierżawcy szacującego rentowność przedsięwzięcia komercyjnego wiążącego się z dzierżawą nieruchomości. Oszacowałby on przyszłe przychody i odliczył przyszłe koszty. Od uzyskanej sumy odliczyłby pożądany zwrot, a pozostała kwota odpowiadałaby maksymalnemu czynszowi, jaki gotów byłby płacić z tytułu dzierżawy.
- d) Metoda perspektywy przedsiębiorcy budowlanego bazuje na kosztach odtworzenia nieruchomości wykorzystywanej do celów działalności gospodarczej – hipotetyczny dzierżawca nie byłby skłonny do płacenia za dzierżawę danego mienia czynszu rocznego większego niż koszt, jaki poniósłby z tytułu rocznego oprocentowania sumy kapitału niezbędnej do wybudowania podobnego mienia. Metodę tę stosuje się zwykle w przypadku mienia, które nie jest dzierżawione lub nie przynosi zysków (np. szpitale).

Opodatkowanie podatkiem komunalnym infrastruktury telekomunikacyjnej

- (16) Podatek komunalny od przedsiębiorstw pobierany jest od infrastruktury telekomunikacyjnej tak samo, jak od innych nieruchomości niemieszkalnych. Regulacje prawne dotyczące wyceny na potrzeby naliczania podatku komunalnego od wyposażenia technicznego i maszyn w Anglii („Valuation for Rating (Plant and Machinery)”) z 2000 r. ⁽⁴⁾ stanowią, że wyposażenie techniczne i maszyny podlegające opodatkowaniu podatkiem komunalnym jako infrastruktura telekomunikacyjna to „kable, światłowody, przewody, przewodniki lub dowolne układy takich elementów (...), które są wykorzystywane lub przeznaczone do wykorzystania w związku z transmisją sygnałów komunikacyjnych”.
- (17) Nieruchomości telekomunikacyjne podlegają podatkowi komunalnemu od 1855 r. Po prywatyzacji firmy BT w 1984 r. podatek ten nałożono także na jej infrastrukturę, a także na infrastrukturę firmy Mercury Communications, jedyne konkurenta firmy BT w okresie duopolu w latach 80. Początkowo, w okresie 1990–1995, kwotę podatku obliczano, stosując ustalony „wzór standardowy”. Kiedy branżę telekomunikacyjną stopniowo, poczynając od 1992 r., otwarto na konkurencję, podatek nałożono na wszelką infrastrukturę telekomunikacyjną.

Zastosowanie podatku od nieruchomości wobec firmy BT

- (18) W okresie 1995–2000 agencja VOA stosowała w stosunku do firmy BT metodę przychodów i wydatków. Wycenę tę skorygowano po wynegocjowaniu ugody z firmą BT, która przygotowała własną wycenę z zastosowaniem metody

perspektywy przedsiębiorcy budowlanego i odwołała się od pierwotnej wyceny do Trybunału ds. Oszacowań dla Londynu Centralnego (*Central London Valuation Tribunal*), a następnie do Trybunału Ziemskiego (*Lands Tribunal*). W 2000 r. firma BT i agencja VOA zawarły ugodę. Wynikiem było porozumienie o ustaleniu podlegającej opodatkowaniu wartości majątku sieciowego firmy BT w roku obrotowym 1995–96 na 445 mln GBP w Anglii i 25 mln GBP w Walii. Przy mnożniku wynoszącym 43,2 % kwota zobowiązań podatkowych firmy BT za ten rok obrotowy wyniosła 203 mln GBP, co stanowiło 2 % odnośnych dochodów rocznych firmy BT.

- (19) Dla okresu 2000–2005 agencja VOA wyceniła majątek firmy BT na poziomie 467 mln GBP w Anglii i 26 mln GBP w Walii. Wycenę tę przeprowadzono z zastosowaniem metody przychodów i wydatków oraz w oparciu o zasady i wartości uzgodnione w czasie ustalania wykazu na 1995 r. Dla okresu 2005–2010 agencja VOA ponownie zastosowała metodę przychodów i wydatków w odniesieniu do sieci firmy BT.
- (20) Z reguły przeglądu wyceny dokonuje się co pięć lat. Niemniej jednak w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zauważyła, że dokonywano kolejnych korekt w dół, odzwierciedlających kurczenie się udziału firmy w rynku telekomunikacji stacjonarnej w Zjednoczonym Królestwie, wynikające z wyraźnego rozszerzenia rynku konkurencyjnych sieci telekomunikacyjnych. W decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzono, że najwyraźniej nie miały miejsca podobne korekty w górę, odzwierciedlające możliwą rozbudowę lub modernizację sieci.

Zastosowanie podatku od nieruchomości wobec firmy Kingston

- (21) Firma Kingston Communications plc („firma Kingston”) jest głównym operatorem telekomunikacyjnym oraz właścicielem jedynej lokalnej sieci dostępowej w regionie Hull. Pod koniec lat 80., podczas prywatyzacji większości publicznych sieci telekomunikacyjnych w Zjednoczonym Królestwie, firma pozostała własnością gminy do czasu, kiedy w 1999 r. jej kapitał zakładowy otwarto dla inwestorów. Rada Miasta Hull pozostaje jedynym liczącym się akcjonariuszem firmy. Firma Kingston była jednym z dwóch operatorów telekomunikacyjnych, wobec których zastosowano wycenę metodą przychodów i wydatków.
- (22) Jednakże firma Kingston jest także właścicielem spółki zależnej, Torch Communications Ltd, która stworzyła światłowodową sieć szkieletową poza obszarem lokalnej sieci dostępowej firmy Kingston (tzn. konurbacją Hull) i eksploatuje tę sieć szkieletową jako odrębna spółka zależna. W związku z tym sieć szkieletową firmy Torch można poddać odrębnej wycenie z zastosowaniem metody wartości czynszowej.

Zastosowanie podatku od nieruchomości wobec firmy Vtesse

- (23) Firma Vtesse jest stroną skarżącą. Jest ona dostawcą usług typu „światłowody dla przedsiębiorstw”, oferującym detalicznie dzierżawione łącza o wysokiej przepustowości,

⁽⁴⁾ S.I. 2000/540.

udostępniane głównie dużym użytkownikom korporacyjnym. Jej oferta bezpośrednio konkuruje z ofertą firmy BT w zakresie łączy dzierżawionych. W celu podłączenia swoich klientów Vtesse dzierżawi tzw. „ciemne włókna” od innych operatorów sieci szkieletowych, do czego dodaje zbudowaną przez siebie infrastrukturę. Dzierżawione od innych podmiotów nieruchomości ujmowane są jako podlegające opodatkowaniu podatkiem komunalnym mienia firmy Vtesse. Agencja VOA postanowiła zastosować wobec tej firmy wycenę metodą odniesienia do wykazu, która jest następnie stosowana za każdym razem, kiedy kolejne włókno zostanie wydzierżawione i uruchomione.

(24) Na podstawie wzorców odniesienia w postaci faktycznie płaconych opłat z tytułu dzierżawy agencja VOA, stosując metodę wartości czynszowej, ustaliła stawkę roczną dla okresu 2000–2005 w wysokości 1 200 GBP za kilometr parę włókien światłowodowych w obszarze metropolitalnym Londynu oraz 1 000 GBP za kilometr w pozostałych częściach Zjednoczonego Królestwa. Ponadto w 2001 r. agencja VOA udzieliła dostawcom usług światłowodowych, w przypadku których wyceny mienia dokonano metodą wartości czynszowej, tzw. „ulgi z tytułu nadpodaży”, która oznaczała obniżenie wartości podlegającej opodatkowaniu o 15 % ze skutkiem od dnia 1 kwietnia 2001 r. oraz o 25 % od 1 kwietnia 2002 r. Ulga ta miała odzwierciedlać nadmierne inwestycje w światłowody w okresie boomu telekomunikacyjnego pod koniec lat 90. oraz późniejszą drastyczną redukcję wartości tych składników majątku ze względu na wyraźną nadpodaż. Dodatkowa zniżka w wysokości 10 % dotyczy sieci o długości ponad 3 000 km. Po tych zniżkach wartość czynszowa pary włókien światłowodowych spadła w latach 2002–2004 do 900 GBP za 1 km w obszarze Londynu oraz 750 GBP za 1 km w pozostałych częściach kraju. Dla okresu 2005–2010 wartość czynszową pary włókien ustalono na 600 GBP za 1 km w obszarze Londynu oraz 500 GBP za 1 km w pozostałych częściach Zjednoczonego Królestwa⁽⁵⁾. Według firmy Vtesse w okresie 2003–2004 jej zobowiązania podatkowe wynosiły ok. 7 % jej stałych dochodów.

(25) Co do korekt, to w stosunku do każdego dzierżawionego i aktywowanego włókna stosuje się wycenę metodą odniesienia do wykazu. Firma Vtesse ma obowiązek regularnego informowania agencji VOA o rozbudowie swojej sieci, co umożliwia korektę wyceny jej mienia. Firma Vtesse twierdzi, że w rezultacie za każdym razem, kiedy pozyskuje włókno, aby świadczyć usługi swoim klientom, nakładane na nią zobowiązania podatkowe wynoszą nawet do 20–30 % dochodu z nowej transakcji.

(26) Wycenę mienia pozostałych operatorów telekomunikacyjnych na rynku przeprowadza się metodą wartości czynszowej, z wyjątkiem operatorów telewizji kablowej, których mienie jest wyceniane na podstawie metody będącej pochodną metody perspektywy przedsiębiorcy budowlanego⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Wartość czynszowa włókna światłowodowego ustalona przez VOA dla okresu 2005–2010 jest przedmiotem odwołania i w razie jego pozytywnego rozpatrzenia może zostać obniżona.

⁽⁶⁾ Ich wyceny dokonuje się *de facto* w odniesieniu do wartości podlegającej opodatkowaniu na każde podłączone gospodarstwo domowe. Metoda ta bazuje na wycenie z perspektywy przedsiębiorcy budowlanego przy zdekapitalizowanych kosztach i z końcowymi odpisami odzwierciedlającymi zasięg.

B. Powody wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

(27) W swojej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uznała, że sposób zastosowania podatku od nieruchomości wobec firm BT i Kingston może przynosić tym dwóm firmom korzyść. Wydaje się, że odnoszą one korzyści, ponieważ w ich wypadku podstawa opodatkowania jest ograniczona w porównaniu z innymi konkurentami. Świadczy o tym fakt, że firma BT płaciła podatki w kwocie równej ok. 2 % odnośnych dochodów, podczas gdy firma Vtesse i inni konkurenci mogli płacić ok. 7 %, a nawet 20–30 % w oparciu o zasadę przyrostu wartości majątku.

(28) W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono pogląd, że takie, najwyraźniej dyskryminacyjne, opodatkowanie może być wynikiem zastosowania określonej metody wyceny majątku w stosunku do firm BT i Kingston, podczas gdy wobec innych operatorów telekomunikacyjnych wyceny dokonuje się metodą wartości czynszowej, z wyjątkiem, jak już wspomniano, operatorów telewizji kablowej, w stosunku do których wyceny dokonuje się metodą będącą pochodną metody perspektywy przedsiębiorcy budowlanego. Niejednorodność systemu oraz swoboda decyzyjna, jaką dysponuje agencja VOA w zakresie stosowania przepisów ogólnych do poszczególnych operatorów i którą wykorzystano w kontekście ugody wynegocjowanej z firmą BT, mogły przynieść firmom BT i Kingston szczególne korzyści.

(29) W decyzji o wszczęciu postępowania zakwestionowano pogląd, że metody wartości czynszowej nie można zastosować do mienia firm BT i Kingston. Zasugerowano natomiast, że opłaty pobierane przez firmę BT z tytułu dzierżawy własnej infrastruktury mogą stanowić wskaźnik dla wyceny sieci. Ponadto działy firmy BT prowadzące działalność detaliczną faktycznie dzierżawią infrastrukturę oraz kupują usługi sieciowe od BT Wholesale Ltd („dział hurtowy firmy BT”), działu firmy BT zajmującego się działalnością hurtową, który zarządza infrastrukturą firmy BT – wewnętrzne ceny transferowe między działami detalicznymi a działem hurtowym firmy BT mogą stanowić podstawę dla oszacowania wartości czynszowej. Co więcej liberalizacja oraz uwolnienie elementów sieci zaowocowały różnorodnością produktów hurtowych mogących stanowić wzorce odniesienia dla wyceny wartości czynszowej różnych elementów infrastruktury sieci firm BT i Kingston. W odniesieniu do argumentu, że nie ma sieci, która byłaby tak rozległa lub zróżnicowana, jak sieć BT, i której wartość czynszowa mogłaby stanowić wzorzec odniesienia, w decyzji o wszczęciu postępowania zaproponowano, że jako wzór odniesienia służyć może opodatkowanie operatorów telewizji kablowej, również działających na rynku telekomunikacyjnym.

(30) Co do samego zastosowania metody przychodów i wydatków, Komisja zauważyła, że metoda ta polega na oszacowaniu wartości czynszowej odnośnych składników majątku na podstawie dochodów uzyskanych z ich wykorzystania. W związku z tym wynik uzależniony jest od poziomu rentowności wykorzystania składników majątku, co może skutkować wynikami dyskryminującymi operato-

rów, których majątek wyceniany jest inną metodą. Komisja wyraziła wątpliwość, czy przy zastosowaniu metody przychodów i wydatków wobec firm BT i Kingston dokonywane są niezbędne korekty w celu uwzględnienia faktu, że ich majątek wykorzystywany jest w pełni i w sposób rentowny. Komisja chciała również wiedzieć, w jaki sposób w wycenie mienia firmy BT uwzględniane są obowiązki dotyczące świadczenia usługi powszechnej.

- (31) Ponadto w decyzji o wszczęciu postępowania poddano w wątpliwość metodę dokonywania korekt wartości podlegającej opodatkowaniu. Zauważono, że firma BT wydaje się korzystać z mechanizmu dokonywania korekt w dół tej wartości, przy czym wydaje się, że nie dokonuje się podobnego systematycznego przeglądu warunków rynkowych działania konkurentów. Widoczne nieuwzględnienie wzrostu wartości infrastruktury firmy BT między dwoma pięcioletnimi okresami przeglądu, przy jednoczesnym stopniowym zwiększaniu obciążeń podatkowych konkurentów w związku ze wzrostem wartości ich sieci, wydaje się przynosić korzyść firmie BT.
- (32) Poza tym w decyzji o wszczęciu postępowania podkreślono fakt, że agencja VOA najwyraźniej dysponowała dużą swobodą decyzyjną, pozwalającą jej negocjować ugody. Podkreślono, że ugoda z firmą BT powinna zostać zawarta z poszanowaniem zasady niedyskryminacji i nie powinna prowadzić do bezzasadnej dyskryminacji pozostałych operatorów.

III. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

A. Uwagi zainteresowanych stron innych niż firmy BT i Kingston

- (33) Uwagi przedstawione przez zainteresowane strony inne niż firmy BT i Kingston zasadniczo potwierdzają opinię, że sposób zastosowania podatku od nieruchomości wobec firm BT i Kingston może przynosić im korzyść.
- (34) Firma Vtesse zwróciła najpierw uwagę, że po wydaniu przez Trybunał ds. Oszacowań w marcu 1998 r. orzeczenia potwierdzającego, że metoda przychodów i wydatków powinna być stosowana w odniesieniu do sieci firmy BT oraz że w jej przypadku wartość podlegająca opodatkowaniu w Anglii i Walii wynosi 553 mln GBP, firma BT odwołała się od tego orzeczenia do Trybunału Ziemskiego. Zanim odwołanie zostało rozpoznane, firma BT i agencja VOA uzgodniły wycenę na kwotę 470 mln GBP, co stanowi redukcję o 15 % w porównaniu do pierwotnej wyceny. Firma Vtesse sugeruje, że firma BT i agencja VOA uzgodniły ostateczną kwotę, a agencja VOA skorygowała dane liczbowe, dopasowując je do uzgodnionego wyniku.
- (35) Firma Vtesse przedstawiła nowe elementy, wydające się świadczyć, że wartość mienia firmy BT szacowana metodą przychodów i wydatków jest zaniżona. Tak więc zakładając, że wartość podlegająca opodatkowaniu całej sieci firmy BT⁽⁷⁾ została przypisana jej sieci światłowodowej (7,3 mln km w 2005 r.), roczna wartość podlegająca opodatkowaniu na 1 km światłowodu wynosiłaby 74 GBP. Według firmy

Vtesse liczbę tę należy porównać z roczną wartością podlegającą opodatkowaniu wyliczoną dla innych operatorów telekomunikacyjnych, których mienie jest wyceniane metodą wartości czynszowej i w przypadku których wartość ta wynosi 1 000 i 1 200 GBP na 1 km pary włókien światłowodowych. Podobnie przy założeniu, że wartość światłowodów firmy BT wynosi zero, oraz że firma BT ma 29 mln połączeń do użytkowników końcowych, roczna opłata z tytułu dzierżawy łącza wynosiłaby 18,57 GBP. Liczbę tę należy porównać z kwotą 122 GBP płaconą corocznie przez operatorów telekomunikacyjnych za dostęp do uwolnionych pętli lokalnych firmy BT⁽⁸⁾.

- (36) Firma Vtesse zauważa również, że w 2001 r. firma BT przekazała za kwotę 2,4 mld GBP większą część swojego portfela nieruchomości, zarówno dzierżawionych, jak i własnościowych, na rzecz firmy Telereal, wspólnego przedsiębiorstwa firm Land Securities i Williams Pears Group. Transakcja dotyczyła łącznie 5,5 mln m². Po zawarciu transakcji w 2001 r. firma BT zapłaciła 190 mln GBP rocznego czynszu za nieruchomości własnościowe oraz 90 mln GBP za dzierżawione. Na podstawie tej transakcji firma Vtesse stwierdza, że firma BT płaci za budynki czynsz wynoszący 35 GBP za 1 m², podczas gdy według firmy Vtesse w przypadku pozostałych operatorów telekomunikacyjnych obciążenia z tytułu podatku komunalnego wynoszą średnio 115 GBP za 1 m² nieruchomości komercyjnej. Firma Vtesse twierdzi, że faktyczny czynsz zapłacony firmie Telereal przez firmę BT w 2001 r. za budynki, tzn. 280 mln GBP, stanowił więcej niż 50 % wartości podlegającej opodatkowaniu na ten rok, mimo że większa część tej wartości powinna przypadać na sieć, a nie na budynki. Firma Vtesse wydaje się sugerować, że fakt ten stanowi dowód na zaniżenie wartości wycenianej metodą przychodów i wydatków sieci firmy BT.
- (37) Z uwag przedstawionych przez firmę Vtesse wynika, że rozbieżność między wartością podlegającą opodatkowaniu poszczególnych składników sieci firmy BT a składników sieci pozostałych operatorów telekomunikacyjnych dowodzi, że zastosowanie metody przychodów i wydatków poskutkowało wyceną mienia firmy BT niższą niż wycena, jaką osiągnięto by w przypadku zastosowania metody wartości czynszowej.
- (38) Firma Vtesse dostarcza dalszych elementów służących porównaniu odnośnych obciążeń z tytułu podatku komunalnego od przedsiębiorstw nakładanych na firmę BT i pozostałych operatorów telekomunikacyjnych. Firma Vtesse opowiada się za wskaźnikiem podatek komunalny/przychód, który najwyraźniej w jej przypadku w 2004 r. wynosił 13,46 %. Twierdzi ona, że wskaźnik ten powinien zostać skorygowany w sposób umożliwiający bezpośrednie porównanie z firmą BT. Według firmy Vtesse, jako że większość operatorów ponosi wysokie opłaty międzyoperatorskie oraz ponieważ takie opłaty za połączenia nie odnoszą się do składników ich majątku podlegających opodatkowaniu podatkiem komunalnym, opłaty te powinny być odliczane od przychodów przy obliczaniu wskaźnika podatek komunalny/przychód. Pogląd ten popiera firma Gamma Telecom, która

⁽⁷⁾ W 2005 r. 554,1 mln GBP w Anglii i Walii.

⁽⁸⁾ Pętla lokalna to ostatnia mila łącza, łącząca klientów końcowych z lokalną centralą telefoniczną. Firma BT musi zapewniać konkurentom dostęp do takich pętli lokalnych, zgodnie z uregulowanymi warunkami.

- z tych samych względów argumentuje, że najważniejszym wskaźnikiem dla porównywania odnośnych obciążeń z tytułu podatku komunalnego jest wskaźnik podatek komunalny/wartość dodana.
- (39) Ponadto firma Vtesse porównała ceny świadczonych przez firmę BT usług typu *Wholesale Extension Services* (usługi sieciowe działu hurtowego, „WES”) z podatkiem komunalnym, jaki musiałby płacić operator, w stosunku do którego wyceny dokonuje się metodą wartości czynszowej, gdyby aktywował włókna światłowodowe w celu świadczenia usług tego samego rodzaju. Firma Vtesse twierdzi, że zależnie od przepustowości oraz odległości, jakich dotyczą usługi WES, taki operator mógłby płacić podatek komunalny w wysokości do 87 % ceny naliczanej przez firmę BT. Firma Vtesse uważa to za kolejny dowód zaniżonej wyceny sieci światłowodowej firmy BT – gdyby wyceny jej sieci dokonywano tą samą metodą, firma BT powinna naliczać większe opłaty z tytułu usług WES, aby pokryć rzeczywisty koszt podatku komunalnego.
- (40) Firma Vtesse stwierdza również, że wskaźnik podatek komunalny/przychód jest szczególnie wysoki dla nowych podmiotów na rynku, takich jak firma Vtesse. Mocniej ugruntowane na rynku firmy mogą zwiększać obciążenie włókien do maksimum w celu rozłożenia kosztów dzierżawy i opodatkowania na możliwie jak największą liczbę klientów, natomiast w przypadku firmy BT nie zachodzi taka konieczność, ponieważ najwyraźniej nie jest ona opodatkowana krańcowo. Oznacza to, że w przypadku firm o ustalonej pozycji wskaźnik podatek komunalny/przychód zmniejszy się w długim horyzoncie czasowym.
- (41) W odniesieniu do kwestii opodatkowania krańcowego firma Vtesse podkreśla, że niekorzystna sytuacja, w której się znajduje, wynika z faktu, że firma BT jest objęta podatkiem komunalnym jako niepodzielna sieć, natomiast w stosunku do firmy Vtesse opodatkowany jest każdy pojedynczy metr aktywnego włókna światłowodowego. Uważa ona, że jednostką poddawaną analizie powinna być pojedyncza transakcja zawierana na rynku, na którym konkurują firmy Vtesse i BT. Firma Vtesse przytacza dokładniejsze dane dotyczące wpływu tych różnic w opodatkowaniu krańcowym transakcji; powołując się na przykład oferty zapewnienia szkieletowych i dostępowych łączy telekomunikacyjnych przedstawionej przez firmę Kent MAN, firma Vtesse twierdzi, że zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku komunalnego nałożonego na tę ofertę wyniosło 16 % jej dochodu. W odniesieniu do tej samej oferty firma Vtesse twierdzi, że firma BT nie została opodatkowana krańcowo lub została opodatkowana na poziomie nie większym niż średnie 2 % dochodu, które najwyraźniej firma BT płaci z tytułu podatku komunalnego. Różnica ta wyjaśniałaby, dlaczego firma Vtesse przegrała w postępowaniu ofertowym z konsorcjum, którego członkiem była firma BT.
- (42) Firma Vtesse zaznacza również, że niedawno firma BT wydzierżawiła ok. 2 000 km magistrali światłowodowej w sieci firmy Geo, jednego z dostawców firmy Vtesse, prawdopodobnie na takich samych warunkach handlowych, jak firma Vtesse. Zdaniem firmy Vtesse należy uznać, że firma BT użytkuje te włókna. Firma Vtesse poddaje w wątpliwość, czy tę rozbudowę sieci firmy BT uwzględniono w wycenie jej mienia, a także zaznacza, że ze względu na dzierżawę włókien od tego samego operatora mienie obu firm powinno zostać wycenione na podobnych zasadach.
- (43) Zespół zadaniowy Altnet, reprezentujący szereg alternatywnych operatorów telekomunikacji stacjonarnej, uważa, że metodę przychodów i wydatków należy stosować jedynie do regulowanych monopolii, w przypadku których nie ma wielu porównywalnych danych o wartości czynszowej. Zespół jest zdania, że agencja VOA dysponowała obszernymi danymi dotyczącymi wartości czynszowej, które umożliwiały wycenę mienia firmy BT metodą wartości czynszowej, takimi jak taryfy za hurtową dzierżawę łączy firmy BT lub jej opublikowane ceny dostępu do pętli lokalnych, które można było wykorzystać do oszacowania wartości czynszowej kabli miedzianych. Zespół zadaniowy uważa także, że zastosowanie metody wartości czynszowej wywołuje efekt narastania obciążeń podatkowych nakładanych na operatorów. Efekt taki nie występuje przy zastosowaniu metody przychodów i wydatków, gdyż wartość infrastruktury ustalana jest z góry, a co za tym idzie decyzja firmy BT o aktywacji dotychczas nieaktywnych włókien pozostaje bez skutków podatkowych. Według zespołu Altnet efekty tych zakłóceń konkurencji pogarsza fakt, że ugoda zawarta przez firmę BT i agencję VOA została przedłużona na dwa okresy wyceny, co zapewniło głównemu operatorowi znaczną przewagę w postaci większego stopnia pewności, podczas gdy firmy, które reprezentuje Altnet, muszą borykać się z kosztownymi i niuregulowanymi odwołaniami i negocjacjami. Zespół zadaniowy Altnet twierdzi, że na firmę BT przypada 74 % łącznych obciążeń podatkowych w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnych, podczas gdy jej udział w rynku to co najmniej 80 %.
- (44) Firma Global Crossing potwierdza, że opodatkowanie w sposób narastający (tzn. od nowo aktywowanych włókien) faworyzuje firmę BT, gdyż kiedy firma Global Crossing aktywuje nowe łącze, jej obciążenia podatkowe wzrastają w odniesieniu do całej długości obwodu, od lokalizacji klienta do głównych węzłów sieci. Firma Global Crossing uważa, że ze względu na niekorzystne opodatkowanie straciła udziały w rynku na rzecz firmy BT.
- (45) Firmy Thus plc i Viatel (UK) Ltd także twierdzą, że stoją w obliczu narastających obciążeń podatkowych wynikających z podłączania nowych lokalizacji klientów do swoich sieci, podczas gdy na ich głównego konkurenta, firmę BT, takie narastające obciążenia podatkowe nie są nakładane. Firma Above Net twierdzi tak samo, zaznaczając, że straciła część udziału w rynku na rzecz firmy BT, być może ze względu na rzekome niższe opodatkowanie firmy BT.
- (46) UKCTA, stowarzyszenie branżowe reprezentujące interesy operatorów komunikacji stacjonarnej konkurujących z firmą BT w zakresie usług transmisji głosu i danych, wyraziło pogląd, że system opodatkowania nieruchomości przejawia poważne braki w zakresie przejrzystości, gdyż cechują go poufne dwustronne umowy zawierane między operatorami sieciowymi a organami podatkowymi. Stowarzyszenie UKCTA uważa, że ugoda zawarta przez firmę BT zapewniła jej dziesięć lat pewności i stabilności, podczas gdy pozostali operatorzy nie mogli korzystać z podobnego stopnia przewidywalności. Stowarzyszenie zauważa, że system opodatkowania nieruchomości ugruntował dominującą pozycję firmy BT, ponieważ została ona opodatkowana w korzystniejszy sposób, co niekorzystnie wpłynęło na zdolność nowych podmiotów na rynku do uczciwej konkurencji, a także ponieważ firma BT, w przeciwieństwie do pozostałych konkurentów, nie musi stawiać czoła narastającym w związku z aktywowaniem kolejnych włókien obciążeniom z tytułu podatku komunalnego. Niemniej jednak w odpowiedzi na

pytanie Komisji stowarzyszenie UKCTA stwierdziło, że nie jest możliwe określenie wysokości podatku komunalnego, jaki musieliby płacić operatorzy reprezentowani przez Altnet, gdyby ich wyceny dokonano zgodnie z tymi samymi zasadami, co w przypadku firmy BT.

- (47) Firma GVA Grimley, świadcząca firmom telekomunikacyjnym usługi konsultacyjne w dziedzinie podatku komunalnego, krytykuje zastosowanie wobec firmy BT mechanizmu korekty, który odzwierciedla zmiany w jej udziale rynkowym i który stosowany jest w sposób nieprzejrzysty. Firma GVA Grimley twierdzi, że w przypadku każdego innego mienia wycenianego metodą przychodów i wydatków normą jest ponowna wycena co pięć lat, bez zastosowania mechanizmu uwzględniającego udział w rynku. Ponadto kwestionuje ona sposób zastosowania mechanizmu korekty uwzględniającej udziały w rynku w stosunku do firmy BT, zaznaczając, że trudno jest stwierdzić, dlaczego podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT miałyby spadać w latach 1995–1999 w kontekście rosnących obrotów i zysków. Ponadto twierdzi ona, że agencja VOA ustaliła podlegającą opodatkowaniu wartość pary uwolnionych kabli miedzianych na ok. 50 GBP, podczas gdy pętle lokalne firmy BT wyceniono na ok. 16 GBP (wartość uzyskana poprzez podzielenie łącznej podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT przez liczbę pętli lokalnych). Rozbieżność ta świadczyłaby o tym, że wartość sieci firmy BT jest zanizowana.
- (48) Niektóre spośród wymienionych już stron, a także inne firmy, takie jak Telewest Broadband, Cable and Wireless czy Easynet, podnoszą inne kwestie związane z podatkiem komunalnym od przedsiębiorstw, które jednakże nie wydają się mieć bezpośredniego związku z faktami opisanymi w decyzji o wszczęciu postępowania. Niektóre z tych firm, przykładowo, niepokoi ewentualne zastosowanie opodatkowania od nieruchomości w kontekście uwolnienia pętli lokalnej. Skarżą się one również, że podatek komunalny ustalony został na zbyt wysokim poziomie⁽⁹⁾, co stanowi przeszkodę dla inwestycji, oraz że okres pięciu lat nie współgra ze strukturą i tempem zmian technologicznych w branży telekomunikacyjnej⁽¹⁰⁾. Jedna z firm utrzymuje także, że niektórzy konkurenci nie podlegają opodatkowaniu podatkiem komunalnym⁽¹¹⁾.

B. Uwagi firm BT i Kingston

Uwagi firmy BT

- (49) Firma BT wyjaśniła po pierwsze, że wbrew twierdzeniom zawartym w decyzji o wszczęciu postępowania nie ma przyjętej hierarchii metod wyceny, ani nie obowiązuje zasada, że jeżeli dostępne są dane o wartości czynszowej, najbardziej właściwą metodą jest metoda wartości czynszowej. Zastosowanie przez agencję VOA takiej, a nie innej metody podyktowane było charakterem wycenianych

nieruchomości oraz dostępnymi danymi. Tak więc agencja VOA nie dysponuje swobodą wyboru metody.

- (50) Pomimo że mienie firmy BT poddawane jest wycenie inną metodą, nie zachodzi dyskryminacja pozostałych podatników – kryterium ustawowe jest takie samo, a wszystkie metody mają na celu ustalenie szacunkowej wysokości hipotetycznego czynszu, za który, zgodnie z zasadnymi oczekiwaniami, nieruchomości wykorzystywana do celów działalności gospodarczej mogłaby być dzierżawiona z roku na rok.
- (51) Firma BT twierdzi, że brakuje dowodów świadczących o tym, jakoby ustalenie wartości podlegającej opodatkowaniu w odniesieniu do mienia firmy BT na takim, a nie innym poziomie przyniosło jej korzyść w postaci podstawy opodatkowania mniejszej w porównaniu z konkurencją. Jedynym przedstawionym przez Komisję dowodem na poparcie tego zarzutu jest porównanie wartości podlegających opodatkowaniu w odniesieniu do obrotów.
- (52) Ponadto firma BT uważa, że agencja VOA słusznie uznała metodę przychodów i wydatków za jedyną właściwą w odniesieniu do wyceny sieci firmy BT, głównie ze względu na brak danych o wartości czynszowej, pozwalających na oszacowanie podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT jako całości. W czasie wycen z 1995 r. i 2000 r. nie były dostępne dane o wartości czynszowej pętli lokalnych⁽¹²⁾ ani w skali hurtowej⁽¹³⁾.
- (53) Firma BT zaprzecza, jakoby system odwoławczy lub jego zastosowanie w stosunku do BT było tendencyjne. Każdy ma prawo do odwołania oraz możliwość ugody. Wycena sieci firmy BT była przedmiotem odwołania w 1995 r. Ugoda zawarta przed Trybunałem ds. Oszacowań nie była nietypowa i nie świadczy o nadmiernej swobodzie decyzyjnej ze strony agencji VOA – możliwość osiągnięcia ugody nie zwalnia agencji z ustawowego obowiązku ustalenia wartości rocznego czynszu z tytułu hipotetycznej dzierżawy mienia. Według firmy BT niesłuszne jest także twierdzenie, że wycena z 1995 r. posłużyła za podstawę dla ustalenia wartości w 2000 r. i zapewniła firmie BT dziesięć lat pewności – ze względu na opóźnienia w postępowaniu sądowym ugoda dotycząca wyceny z 1995 r. została zawarta dopiero w 2000 r. W rezultacie firma BT poddana była pięcioletniemu okresowi niepewności w odniesieniu do wyceny z 1995 r. Wykaz na 2000 r. uzgodniono w tym samym czasie.

- (54) Firma BT wyjaśniła, że w trakcie okresu pięcioletniego korekty wyceny mogą mieć miejsce w przypadkach „istotnych zmian okoliczności”. Mechanizm korekty uwzględniającej udziały w rynku postrzegano jako efektywny środek odzwierciedlający w ujęciu rocznym efekt netto takich istotnych zmian okoliczności⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Pierwsza taryfa opłat z tytułu dzierżawy pętli lokalnej miała zastosowanie od dnia 31 maja 2001 r., długo po odnośnych dniach uprzedniej wyceny: 1 kwietnia 1993 r. i 1 kwietnia 1998 r.

⁽¹³⁾ Pierwszy komplet przepisowych rachunków odzwierciedlających opłaty transferowe w odniesieniu do świadczonych przez firmę BT usług dostępowych stworzono na lata 2001–2002.

⁽¹⁴⁾ Mechanizm uwzględniania udziału w rynku wyjaśniono szczegółowo w opisie uwag przedstawionych przez władze Zjednoczonego Królestwa.

⁽⁹⁾ Uwagi przedstawione przez firmy Cable and Wireless, Telewest i Viatel.

⁽¹⁰⁾ Uwagi przedstawione przez firmę Telewest.

⁽¹¹⁾ Uwagi przedstawione przez firmę Easynet.

- (55) Firma BT wyjaśniła, że w związku z tym w decyzji o wszczęciu postępowania Komisji znalazło się mylne stwierdzenie, że nie uwzględniono żadnych wzrostów wartości infrastruktury firmy BT – w rzeczywistości firma BT podlegała korektom zarówno w górę, jak i w dół, w zależności od tego, czy czynniki zwiększające wartość mienia firmy BT przeważały nad czynnikami pomniejszającymi tę wartość⁽¹⁵⁾.
- (56) Według firmy BT system korekt mający zastosowanie do firmy Vtesse wydaje się być oparty na tych samych zasadach, aczkolwiek w inny sposób – nowo zajmowane włókna stają się dodatkową częścią jej mienia i są wyceniane jako jego część. W przypadku firmy Vtesse udział w rynku nie jest odpowiednim środkiem dla oceny zmian w wartości podlegającej opodatkowaniu, ponieważ wszelkie zmiany prawdopodobnie będą niezauważalne ze względu na małe udziały firmy Vtesse w rynku.
- (57) Poza tym jeżeli Komisja miałaby zdecydować, że firma BT otrzymała pomoc państwa, firma BT podnosi, że Komisja nie może zarządzić zwrotu pomocy ze względu na zasadne oczekiwanie ze strony firmy BT, że pomoc taka była zgodna z prawem lub, ewentualnie, że stanowiła pomoc istniejącą.

Uwagi firmy Kingston

- (58) Firma Kingston twierdzi, że Komisja nie ustaliła zaistnienia korzyści, ani wykazując, że firmy BT i Kingston odniosły korzyści na skutek selektywnej redukcji obciążeń podatkowych, ani wykazując, że pozostali operatorzy mają do czynienia z wyjątkowym ich zwiększeniem. Zaznacza, że w przypadku firmy Kingston Komisja nie zdaje sobie sprawy, w jaki sposób został na nią nałożony podatek komunalny.
- (59) Firma Kingston uważa, że jedynym dowodem na to, że firmie BT przysporzono korzyści, jest różnica we wskaźniku podatek komunalny/dochód między firmami BT i Vtesse. Niemniej jednak wskaźnik ten jest nieistotny w przypadku podatku od nieruchomości, który nie jest podatkiem od dochodów. Aby wskaźnik taki był istotny, firmy Vtesse oraz Kingston lub BT powinny być podmiotami bezpośrednio porównywalnymi, co nie ma miejsca ze względu na różnice pod względem wielkości, obrotów oraz działalności gospodarczej. Ponadto szacuje ona wskaźnik firmy Vtesse na 0,39 %, podczas gdy jej własny wskaźnik podatek komunalny/dochód wynosi, jak twierdzi, 4,5 %⁽¹⁶⁾.
- (60) Zaprzecza ona, jakoby istnienie różnych metod przynosiło selektywną korzyść firmie Kingston. Jej zdaniem agencja VOA dysponuje pewną swobodą w procesie wyceny, nie jest to jednak swoboda nieograniczona – wybór metody uzależniony jest od charakteru mienia oraz charakteru danych, a ponadto ogranicza go obszerne orzecznictwo. Nie jest możliwe wykazanie, że metoda przychodów

i wydatków faworyzuje firmę Kingston lub BT, gdyż metoda wartości czynszowej nie ma do nich zastosowania, natomiast metoda przychodów i wydatków nie ma zastosowania do firmy Vtesse, gdyż jest ona nierentowna.

- (61) Ponadto podnosi ona, że nie wykazano zakłócenia konkurencji ze względu na brak odniesień do pozostałych operatorów konkurujących z firmą Kingston. Tytułem dodatkowej uwagi dotyczącej aspektów prawnych sugeruje ona, że wszelka potencjalna pomoc udzielona poprzez zastosowanie brytyjskiego systemu naliczania podatku komunalnego byłaby pomocą istniejącą.

IV. UWAGI ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA

- (62) Władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że system opodatkowania podatkiem komunalnym jest jednolitym, mającym zastosowanie do wszelkiego mienia niemieszkalnego w Anglii i Walii systemem ustawowym, którego założeniem jest ustalenie wspólnej miary dla oszacowania wartości nieruchomości. Miara ta jest szacunkowa wysokość czynszu, za który, zgodnie z oczekiwaniami, mienie mogłoby być dzierżawione z roku na rok, przy pewnych ustawowych założeniach dotyczących stanu technicznego mienia oraz warunków takiej hipotetycznej dzierżawy.
- (63) Wartość ta ustalana jest przez agencję VOA, zatrudniającą posiadających kwalifikacje zawodowe rzeczoznawców od wyceny nieruchomości i mającą prawny obowiązek przygotowania swoich ekspertyz w sposób niezależny. Jej decyzje podlegają niezależnej kontroli ze strony Trybunału ds. Oszacowań, a w dalszych instancjach Trybunału Ziemińskiego oraz Sądu Apelacyjnego.
- (64) Władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniają ponadto, że w celu ustalenia wysokości takiego hipotetycznego czynszu agencja VOA może użyć kilku różnych metod. Te metody wyceny mają wspólny cel, mianowicie ustalenie wartości hipotetycznej dzierżawy, i powinny wszystkie, jeśli stosuje się je w sposób prawidłowy, dawać te same wyniki. Istnienie różnych metod ma na celu uwzględnienie szerokiego zakresu okoliczności, w jakich stosowany jest podatek. Wybór właściwej metody wyceny nie jest arbitralną decyzją – zależy on od charakteru mienia oraz charakteru dostępnych danych. Tak więc przykładowo, jeżeli w grę nie wchodzi motyw zarobkowy (szpitale, szkoły) użytkowania nieruchomości, metoda przychodów i wydatków nie ma zastosowania i agencja VOA prawdopodobnie uzna, że najważniejszą metodą jest metoda perspektywy przedsiębiorcy budowlanego.

4.1 Wybór metody zastosowanej wobec firm BT i Kingston

- (65) Władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniają, że metoda przychodów i wydatków była jedyną metodą dostępną do oszacowania wartości mienia firm BT i Kingston. Twierdzą

⁽¹⁵⁾ Tak więc w 2003 r. podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT w Anglii została zwiększona z 443,5 mln GBP do 447,5 mln GBP. W 2004 r. w Anglii została zwiększona do 450,6 mln GBP.

⁽¹⁶⁾ W wykazie na 2000 r. mienie firmy Kingston w obszarze konurbacji Hull wyceniono metodą przychodów i wydatków na 5,1 mln GBP. Firma Kingston utrzymuje, że jej obrót w tym obszarze wynosił ok. 50 mln GBP. Zastosowanie odpowiedniego mnożnika 44 % dałoby wskaźnik dochód/podatek komunalny wynoszący ok. 4,5 %.

- one, że zespół niezależnych ekspertów agencji VOA⁽¹⁷⁾, który pracował nad oszacowaniem wartości ich mienia, uznał w odniesieniu do wszystkich okresów wyceny, w tym lat 2005–2010, że nie było wystarczających danych, aby można było oszacować podlegającą opodatkowaniu wartość sieci firm BT i Kingston metodą wartości czynszowej. Ustalenie to zostało zaakceptowane przez Trybunał ds. Oszacowań rozpatrujący przedmiotową sprawę⁽¹⁸⁾. Ponadto utrzymują one, że metoda przychodów i wydatków jest jedyną metodą umożliwiającą odzwierciedlenie niepowtarzalnej przewagi wszechobecności, którą posiada firma BT.
- (66) Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że metoda wartości czynszowej nie miała zastosowania do firm BT i Kingston. Podkreślają w związku z tym po pierwsze, że kwestia dostępności danych o wartości czynszowej musi być oceniona z perspektywy czasowej przeprowadzenia wyceny. Tak więc, przykładowo, możliwość zastosowania metody wartości czynszowej w okresie 1995–2000 rozpatrywana może być tylko na podstawie informacji dostępnych w „dniu uprzedniej wyceny”, tzn. 1 kwietnia 1993 r. Dlatego też zdaniem władz Zjednoczonego Królestwa strony trzecie oraz Komisja mylnie zakładają, że dostępne obecnie dane rynkowe są istotne dla kwestii, czy wykazy z 1995 r. i 2000 r. mogły zostać przygotowane na podstawie metody wartości czynszowej.
- (67) Dlatego też w odniesieniu do wykazu z 1995 r. pod uwagę mogą być brane jedynie informacje dostępne w 1993 r. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zaproponowała dwa możliwe źródła danych o wartości czynszowej: czynsz pobierany przez firmę BT z tytułu dzierżawy własnej infrastruktury lub ceny transferowe między działem detalicznym a hurtowym firmy BT. Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że w 1993 r. żadne z tych rozwiązań nie było dostępne dla agencji VOA. W 1993 r. firma BT nie wydierżawiała żadnych znaczących części swojej infrastruktury i nie była zorganizowana w sposób oddzielający działalność detaliczną od hurtowej.
- (68) W odniesieniu do wykazu z 2000 r., opartego na informacjach dostępnych w 1998 r., władze Zjednoczonego Królestwa przyznają, że do tego czasu istniały ograniczone dane o wartości czynszowej sieci światłowodowych, które zaczęto udostępniać operatorom na podstawie tzw. umów o nienaruszalnych prawach korzystania (*Indefeasible Rights of Use – IRU*). Niemniej jednak dane te były ograniczone i dotyczyły jedynie sieci światłowodowych służących do realizacji usług generujących duży przesył, a zatem były istotne jedynie w stosunku do bardzo ograniczonej części mienia firmy BT. Przyznają także, że w 1998 r. istniały oddzielne działy detaliczny i hurtowy, jednak działalność dostępowa, stanowiąca podstawę działalności firmy BT, prowadzona była na zasadzie kompleksowej, bez transferów do innych działów. Dlatego też do oceny wartości całej sieci firmy BT nie można było wykorzystać płatności transferowych.
- (69) Powyższe uwagi dotyczą też wykazu z 2005 r. Władze Zjednoczonego Królestwa utrzymują także, że wbrew sugestii poczynionej przez zespół zadaniowy Altnet, taryfy za uwolnienie pętli lokalnej nie stanowią danych o wartości czynszowej, na podstawie których można by oszacować wartość mienia firmy BT. Przykładowo, taryfa za hurtową dzierżawę łącza (*Wholesale Line Rental – WLR*) dostępna była od sierpnia 2002 r. Jest to produkt, który firma BT ma obowiązek udostępniać pozostałym operatorom telekomunikacyjnym i który pozwala im oferować zarówno dzierżawę łącza, jak i rozmowy telefoniczne z klientami poprzez sieć lokalną firmy BT. Niemniej jednak płatność dokonana przez operatora telekomunikacyjnego na rzecz firmy BT nie jest równoważna czynszowi za dzierżawę sieci lokalnej. Jest to opłata za usługę, gdyż firma BT musi zapewnić m.in. konserwację łącza, utrzymanie centrali, billingi oraz badania i rozwój, naprawę awarii, urządzenia typu *pair-gain*, a także zasilanie. Dlatego też władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że wbrew założeniom firmy Vtesse i zespołu zadaniowego Altnet płatność ta nie może być traktowana jako czynsz z tytułu dzierżawy łącza w pętlach lokalnych. Do tego samego wniosku dochodzą w odniesieniu do taryfy za rozmowy telefoniczne i usługi dostępne, która, będąc pierwowzorem taryfy przyjętej dla hurtowej dzierżawy łącza, dostępna była od 1998 r. i obejmowała te same usługi, co hurtowa dzierżawa łącza. Co więcej taryfa firmy BT za hurtową dzierżawę łącza oraz opłata za uwolnienie pętli lokalnej regulowane są przez urząd OFCOM. Taryfy te nie są w związku z tym czynszami otwartego rynku, a zatem niewielkie jest ich znaczenie jako danych o wartości czynszowej⁽¹⁹⁾. Dlatego też agencja VOA twierdzi, że nie posiada danych o wartości czynszowej podstawowych części sieci firm BT i Kingston, tzn. ich lokalnych sieci dostępowych.
- (70) Ponadto władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniły, że dane o wartości czynszowej wykorzystywane przy stosowaniu metody wartości czynszowej w odniesieniu do operatorów telekomunikacyjnych innych niż firmy BT i Kingston nie mogą być wykorzystane do oszacowania wartości mienia tych dwóch firm. Firmy BT i Kingston z jednej strony oraz pozostali operatorzy telekomunikacyjni z drugiej nie są choćby w przybliżeniu porównywalni. Sieci firm BT i Kingston to przede wszystkim lokalne sieci dostępne, w przypadku firmy BT obsługujące miliony osób, natomiast sieci większości pozostałych operatorów telekomunikacyjnych to przede wszystkim sieci podstawowe obsługujące niewielką liczbą klientów generujących wysokie zyski i duży przesył. Na wartość mienia wpływa szereg czynników, w tym jego funkcja, rozmieszczenie fizyczne, zasięg oraz środowisko regulacyjne, w którym działa. Tak więc biorąc pod uwagę różnice w mieniu oraz brak porównywalności, dane o wartości czynszowej pochodzące od operatorów telekomunikacyjnych, dotyczące na przykład ich sieci światłowodowej, nie mogą być stosowane bezpośrednio do firm BT/Kingston. Z tych samych powodów władze Zjednoczonego Królestwa twier-

⁽¹⁷⁾ Zespół ten obejmował wyspecjalizowanych konsultantów z firmy National Economic Research Associates (NERA), którym agencja VOA zleciła przygotowanie modelu pozwalającego oszacować przyszłe dochody i koszty operacyjne firmy BT.

⁽¹⁸⁾ *British Telecommunications plc przeciwko głównemu urzędnikowi ds. wyceny (Central Valuation Officer)*, 19 marca 1998 r.

⁽¹⁹⁾ Władze Zjednoczonego Królestwa powołują się na orzeczenie w sprawie *Poplar Union Assessment Committee przeciwko Roberts* [1922] 2 AC 93

dzą, że wbrew sugestii zawartej przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania, dane o wartości czynszowej dotyczące firm zajmujących się telewizją kablową nie mogą być stosowane wobec firmy BT ani Kingston.

- (71) W odniesieniu do sugestii, że wartość części mienia firmy BT mogła zostać oszacowana poprzez odniesienie do danych o wartości czynszowej pozyskanych z innych sieci, a wartość pozostałej części metodą przychodów i wydatków, władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że podejście takie nie było praktyczne. Podejście takie opierałoby się na założeniu, że w sieci firmy BT wydzielone są osobne części dla każdego z rodzajów działalności, w które firma BT jest zaangażowana. Niemniej jednak władze Zjednoczonego Królestwa zauważają, że zgodnie z brytyjskim orzecznictwem w zakresie zastosowania podatku komunalnego od przedsiębiorstw⁽²⁰⁾ stykające się ze sobą nieruchomości znajdujące się w użytkowaniu tego samego podmiotu, takie jak sieci firm BT i Kingston, muszą być wyceniane jako jedno mienie. Rozdzielenie nieruchomości znajdującej się w użytkowaniu jednego podmiotu spowodowałoby zniekształcenie wyceny, ponieważ suma wartości części nieruchomości rzadko równa jest wartości całości.
- (72) Dokładniej rzecz biorąc, próba rozdzielenia głównej wysokoprzepustowej światłowodowej sieci magistralnej łączy międzymiastowych firmy BT, która stanowi konkurencję dla działalności firmy Vtesse, oraz oszacowania jej wartości podlegającej opodatkowaniu poprzez odniesienie do opłat z tytułu dzierżawy ponoszonych przez pozostałych operatorów telekomunikacyjnych jest niewykonalna. Wynika to z faktu, że ta sama infrastruktura wykorzystywana jest do świadczenia generujących mały przesył usług telefonicznych, zapewnianych przez firmę BT 29 mln użytkowników domowych. Fizycznie niemożliwy jest podział sieci firm BT lub Kingston na samodzielne jednostki, które można oddzielnie dzierżawić i użytkować, a spowodowane jest to ich fizyczną i funkcjonalną integracją.
- (73) W każdym razie nawet gdyby możliwa była wycena odrębnych części mienia firm BT i Kingston oraz wycenienie ich metodą inną niż metoda przychodów i wydatków, pozostałby problem wyceny pozostałości, gdyż metodę przychodów i wydatków można zastosować jedynie w odniesieniu do całości sieci tych firm.

4.2 Zastosowanie metody przychodów i wydatków wobec firm BT i Kingston.

- (74) Władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły szczególne wyjaśnienia dotyczące sposobu zastosowania metody przychodów i wydatków do firm BT i Kingston.

Wycena mienia firmy BT

- (75) Wyceny dokonują niezależni eksperci zgodnie z ogólnymi zasadami stosowania metody przychodów i wydatków⁽²¹⁾. Modelowanie i wynikające z niego obliczenia są skomplikowane, jednakże poniższe ustępy przedstawiają krótki opis sposobu, w jaki wyceny tej dokonano dla okresu 1995–2000.
- (76) W ramach metody przychodów i wydatków uwzględnia się oczekiwane przychody, mające znaczenie dla podlegającego opodatkowaniu podatkiem komunalnym użytkowanego mienia firmy BT, i odlicza się od nich odnośne wydatki. Agencja VOA zleciła wyspecjalizowanym konsultantom (*National Economic Research Associates – NERA*) opracowanie modelu pozwalającego oszacować przyszłe dochody i koszty operacyjne w okresie pięciu lat, wynikające z użytkowania przez firmę BT ujętego w centralnym wykazie mienia w Anglii i Walii, wraz z resztą sieci w Szkocji i Irlandii Północnej. Władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły zwięzły opis opracowanego przez firmę NERA modelu oraz leżące u jego podstaw arkusze kalkulacyjne dla wycen z 1995 r., 2000 r. i 2005 r.
- (77) Model firmy NERA miał na celu przewidywanie dochodów i kosztów operacyjnych generowanych przez sieć firmy BT na obszarze Zjednoczonego Królestwa, w kontekście hipotezy dotyczącej wyceny na okres pięciu lat. Hipoteza ta przewiduje wydzierżawienie podlegającej opodatkowaniu podatkiem komunalnym części sieci firmy BT na dzień 1 kwietnia 1993 r., ale z uwzględnieniem jej stanu fizycznego, jak i stanu konkurencyjnych sieci oraz reszty środowiska fizycznego na dzień 1 kwietnia 1995 r. Model firmy NERA bazował na rzeczywistych dochodach i kosztach operacyjnych, powstających w roku poprzedzającym dzień uprzedniej wyceny, gdyż byłyby one znane oferentom ubiegającym się o hipotetyczną dzierżawę. Przejrzano dużą liczbę historycznych statystyk w celu zapewnienia elastyczności, którą zastosowano do prognozowania zmian na całym rynku telekomunikacyjnym oraz w należącym do firmy BT udziale w tym rynku w okresie pięciu lat.
- (78) W przypadku firmy BT agencja VOA postanowiła wykonać prognozowane koszty i dochody w okresie pięciu lat, zamiast zwykle przyjmowanego okresu rocznego. Władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniły, że w pewnych okolicznościach zastosowanie metody przychodów i wydatków może wiązać się z uwzględnieniem poziomów rentowności w szeregu przyszłych lat, jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że wyniki z jednego roku nie są typowe dla przyszłości. W przypadku firmy BT agencja VOA zakładała, że z perspektywy dnia uprzedniej wyceny na przyszły wzorzec rentowności wpływ będzie mieć perspektywa większej konkurencji, regulacyjnej kontroli cen, znacznej rozbudowy sieci konkurentów oraz zmiany rodzajów oferowanych usług. Z tych względów podejście bazujące na przewidywanej rentowności w okresie pięciu lat było niezbędne do wyceny czynszu, jaki hipotetyczny

⁽²⁰⁾ Patrz np. *Brewin (VO) przeciwko Railway Executive* (1952) 45 R&IT 553

⁽²¹⁾ „The Receipts and Expenditure Method of Valuation for Non-Domestic Rating, A Guidance Note” (Metoda wyceny na podstawie przychodów i wydatków w opodatkowaniu podatkiem komunalnym nieruchomości niemieszkalnych, wytyczne) – lipiec 1997 r. Opublikowane przez Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS – Królewski Instytut Rzeczoznawców od Wyceny Nieruchomości).

- dzierżawca, patrząc z perspektywy dnia uprzedniej wyceny, byłby gotów zapłacić za dzierżawę sieci firmy BT w tamtym okresie ⁽²²⁾.
- (79) Po określeniu przewidywanych przychodów i kosztów operacyjnych na okres pięciu lat, kolejnym etapem w wycenie metodą przychodów i wydatków jest odliczenie szacunkowych nakładów kapitałowych hipotetycznego dzierżawcy w objętym prognozą okresie pięciu lat, poniesionych z tytułu pozycji niestanowiących części mienia, jednakże koniecznych do uzyskania prognozowanych przychodów. Pozycje te dzielą się na dwie kategorie: a) niepodlegające opodatkowaniu podatkiem komunalnym wyposażenie techniczne i maszyny, które muszą być nabyte w okresie pięciu lat w celu wymiany dotychczasowego wyposażenia bądź innym, oraz b) uzupełnienie sieci o elementy, które nie istnieją na dzień 1 kwietnia 1995 r., ale, według prognoz, mają zostać wprowadzone w okresie pięciu lat.
- (80) Kolejnym krokiem jest przewidywana zmiana w kapitale obrotowym w każdym z pięciu lat okresu objętego prognozą. Roczna zmiana odliczana jest od przychodów pomniejszonych o wydatki i nakłady kapitałowe opisane powyżej. Powstaje w ten sposób podzielne saldo przedstawiające całość czynszu za dzierżawę oraz pożądaných przepływów pieniężnych dzierżawcy. Kolejnym krokiem jest oszacowanie pożądaných przepływów pieniężnych dzierżawcy.
- (81) Oznacza to pożądaný zwrot dzierżawcy z jego kapitału na początku roku, skorygowany z uwzględnieniem zmian w kapitale w ciągu roku. Kapitał dzierżawcy w momencie rozpoczęcia hipotetycznej dzierżawy składa się z kapitału obrotowego oraz majątku rzeczowego, czyli niepodlegającego opodatkowaniu podatkiem komunalnym wyposażenia technicznego i maszyn. Zmianę w łącznym kapitale dzierżawcy szacuje się dla każdego roku. Zmiany w wartościach majątku rzeczowego występują każdego roku w rezultacie zmian w kosztach odtworzenia majątku, amortyzacji istniejącego majątku oraz nabywania nowych i wymiany dotychczasowych składników majątku, a zmiany takie prognozuje się na okres pięciu lat.
- (82) Zakłada się, że pożądaný zwrot dzierżawcy wynosi 16,2 % w ujęciu nominalnym ⁽²³⁾. Jest to szacunkowy średni ważony koszt kapitału firmy BT w ujęciu nominalnym przed opodatkowaniem na dzień 1 kwietnia 1993 r. – odnośny dzień uprzedniej wyceny. W ten sposób oblicza się pożądanę przepływy pieniężne dzierżawcy na koniec roku. Ponieważ przychody, wydatki i nakłady kapitałowe ponoszone są przez cały rok, tak samo jak opłaty z tytułu dzierżawy płacone są w ciągu roku, pożądanę przepływy pieniężne na koniec roku wyrażane są w ujęciu śródrocznym poprzez zastosowanie dla sześciu miesięcy czynnika wartości bieżącej wynoszącego 16,2 %.
- (83) Pożądanę przepływy pieniężne dzierżawcy odlicza się od podzielnego salda, po czym pozostają końcowe przepływy pieniężne dla każdego roku, gdyż takie przepływy pieniężne wynikają z transakcji, jakie miały miejsce przez cały rok. Wartość bieżąca przepływów pieniężnych każdego roku (wynosząca 16,2 %) jest podsumowywana i dzielona przez sumę czynników wartości bieżącej (równającą się pięcioletniemu zakupowi przy 16,2 %).
- (84) Wynik, 700 636 855 GBP, stanowi szacunkową ofertę dzierżawy, na jakiej złożenie mógłby sobie pozwolić hipotetyczny dzierżawca, aby utrzymać wynoszący 16,2 % zwrot z inwestycji kapitałowych, których musiałyby z konieczności dokonywać, aby generować przychody, których uzyskanie zakładałaby jego oferta. Przedostatni etap wyceny polega na podziale wynoszącej ponad 700 mln GBP łącznej wartości dla Zjednoczonego Królestwa między Anglię i Walię. Ze względu na brak bezpośrednich danych o ruchu telekomunikacyjnym w każdym z krajów Zjednoczonego Królestwa założono, że podział o największym stopniu prawdopodobieństwa powinien uwzględniać rozkład aktywności gospodarczej w poszczególnych częściach składowych Zjednoczonego Królestwa. Na tej zasadzie 84,4 % łącznej wartości dla Zjednoczonego Królestwa przydzielono Anglii, a 4,2 % Walii.
- (85) Uzyskane dane liczbowe obejmują szereg nieruchomości, których właścicielem lub użytkownikiem jest firma BT, nieujętych jednakże w wykazie centralnym mienia. Możliwa była bezpośrednia wycena tych nieruchomości metodą wartości czynszowej – ich wartość oceniono oddzielnie na 149 167 870 GBP w Anglii i 3 822 485 GBP w Walii. Ostatni etap wyceny polega na odjęciu tych obliczonych oddzielenie wartości podlegających opodatkowaniu w celu uzyskania ostatecznej wartości podlegającej opodatkowaniu dla mienia ujętego w wykazie centralnym, która wynosiła 445 mln GBP w Anglii oraz 25 mln GBP w Walii.
- (86) Tę samą metodę zastosowano dla dwóch kolejnych okresów wyceny, jako podstawę dla okresu 2000–2005 wykorzystując rzeczywiste rachunki firmy BT za rok 1997–98, a dla okresu 2005–2010 – za rok 2002–03. Dla okresu 2000–2005 agencja VOA zastosowała pożądaný zwrot dzierżawcy z inwestycji kapitałowych wynoszący 14,25 %, a dla okresu 2005–2010 – wynoszący 12,25 %, przy czym spadek ten odzwierciedla rozwój inflacji.
- (87) Zastosowanie wobec firmy BT metody przychodów i wydatków zaowocowało od 1995 r. następującymi wartościami podlegającymi opodatkowaniu:

Wykaz	Anglia	Walia
1995–2000	445 mln GBP	25 mln GBP
2000–2005	467 mln GBP	26 mln GBP
2005–2010	530 mln GBP	24 mln GBP

⁽²²⁾ Należy mieć na uwadze, że wprowadzicie hipotetyczna umowa dzierżawy będzie zawierana z roku na rok, nie można jednak zakładać, że potrwa tylko rok. Przeciwnie, należy zakładać, że w sposób zasadny można oczekiwać kontynuacji. Patrz R przeciwko *South Staffordshire Waterworks Co* (1865) 16 QBD 359, str. 370.

⁽²³⁾ 12,27 % w ujęciu realnym.

- (88) W odniesieniu do konkretnej kwestii wyceny na okres 1995–2000 władze brytyjskie przyznają, że zastosowanie w tym okresie wobec firmy BT metody przychodów i wydatków było przedmiotem ugody, zawartej po ponad pięciu latach postępowania sądowego, a następnie negocjacji. Agencja VOA ma prawo do zawierania ugód, co jest powszechną praktyką w zastosowaniu podatku od nieruchomości⁽²⁴⁾. Nie może ona zawrzeć ugody, przyjmując za podstawę wartość niestanowiącą prawidłowej podlegającej opodatkowaniu wartości odnośnego mienia. Władze Zjednoczonego Królestwa podkreślają, że ugoda zawarta z firmą BT potwierdzała, że jej mienie miało być wyceniane metodą przychodów i wydatków raczej niż metodą perspektywy przedsiębiorcy budowlanego, którą firma BT preferowała, i że ustalała wartość podlegającą opodatkowaniu na poziomie znacznie wyższym, niż pożądany przez firmę BT.
- (89) W odniesieniu do przedstawionego przez firmę Vtesse zarzutu, że po wydaniu orzeczenia przez Trybunał ds. Oszacowań⁽²⁵⁾ agencja VOA i firma BT uzgodniły podlegającą opodatkowaniu wartość sieci firmy BT na poziomie o 15 % niższym od pierwotnej wyceny dokonanej przez agencję VOA, władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniły tę różnicę faktem, że wycena dokonana po wydaniu orzeczenia przez Trybunał ds. Oszacowań była owocem dużo bardziej gruntownej analizy. Przygotowując pierwszą wycenę, która została przedstawiona Trybunałowi ds. Oszacowań, agencja VOA i jej konsultant gospodarczy, firma NERA, nie były w stanie uzyskać pełnych danych o historycznych dochodach firmy BT, cenach, przesyłach i kosztach, w szczególności ze względu na to, że nie dysponowały narzędziami mogącymi skłonić firmę BT do ujawnienia takich informacji. Firma BT odwołała się od odnośnego orzeczenia do Trybunału Ziemińskiego. Przesłuchanie przed Trybunałem Ziemińskim jest przesłuchaniem od podstaw⁽²⁶⁾. Ponadto na tym etapie procedury agencja VOA mogła wydawać nakazy ujawnienia informacji i pozyskiwać odnośne informacje od firmy BT. W szczególności w przypadku wyceny z 2000 r. agencja VOA i firma NERA były w stanie pozyskać istotne dane, do których nie miały dostępu w 1997 r., takie jak dane dotyczące pełnej struktury dochodów i kosztów firmy BT w roku 1992–93, jej plan pięcioletni opracowany przed dniem uprzedniej wyceny oraz dane historyczne o wielkości przesyłów, liczbie rozmów telefonicznych i ich cenach oraz cenach i liczbie łączy dzierżawionych. Te nowe informacje wpłynęły na wszystkie główne części wyceny, w tym prognozowane dochody i koszty operacyjne, przyszłe nakłady kapitałowe oraz pożądany zwrot hipotetycznego dzierżawcy.
- (90) Niektóre z tych zmian przyczyniły się do zwiększenia wartości podlegającej opodatkowaniu. Dotyczyło to następujących czynników:
- Agencja VOA ostatecznie ustaliła pożądany zwrot dzierżawcy na poziomie 12,27 % w ujęciu realnym, zamiast 12,5 %, pierwotnie przyjętych przez Trybunał ds. Oszacowań.
 - Dokonano znaczącej korekty w dół nakładów kapitałowych dzierżawcy na niepodlegające opodatkowaniu podatkiem komunalnym składniki majątku, głównie ze względu na informacje zawarte w planie działalności firmy BT z 1993 r., który nie był dostępny w 1997 r.
 - Jednostkowy koszt zwolnienia pracownika w roku 1992–93 zmniejszono z 50 000 GBP do 33 900 GBP.
- (91) Czynnikiem w największym stopniu przyczyniającym się do zmniejszenia wartości podlegającej opodatkowaniu była zmiana prognozy przyszłych przychodów i kosztów. W porównaniu z prognozami wykorzystanymi w wycenie z 1997 r. wersja po korekcie przewidywała wyższe zyski w pierwszym roku, ale niższe w kolejnych latach. Dokładniej rzecz biorąc, zmiany te można przypisać następującym elementom:
- Czynniki X w pułapie cenowym⁽²⁷⁾ w roku 1997–98 zmieniono z - 4,5 % na - 7,5 %, gdyż zmiana na - 4,5 %, która miała miejsce w 1997 r. i została wykorzystana w wycenie z 1997 r., nie mogła być w sposób zasadny przewidziana w dniu uprzedniej wyceny.
 - Prognoza rocznego zmniejszenia dopłaty z tytułu deficytu dostępu na 1 minutę⁽²⁸⁾ została zwiększona z - 3 % do - 12 %, ponieważ prognoza z 1997 r. nie uwzględniała w sposób wystarczający zmniejszenia deficytu dostępu ze względu na wzrost cen łączy abonenckich szybszy niż wzrost kosztów.
 - W wycenie z 1997 r. agencja VOA i firma NERA założyły, że ceny łądowych łączy dzierżawionych będą rosły wraz z inflacją. Założenia tego nie potwierdziły dane o historycznych cenach łączy dzierżawionych, które następnie udostępniła firma BT, i w kontekście wyceny z 2000 r. założono, że ceny te pozostaną na stałym poziomie.
 - W wycenie z 2000 r. uwzględniono dodatkowe koszty outsourcingu.
- (92) Wspólny wpływ tych czynników oznaczał, że ostateczna wycena była niższa od uzyskanej w wyniku pierwotnych wyliczeń przeprowadzonych przez agencję VOA w 1997 r.

⁽²⁴⁾ Na przykład od wycen z wykazów kwot podatku komunalnego na lata 2000–2005 wniesiono ponad 1,17 mln odwołań, z których 845 000 wycofano lub zakończono ugodą.

⁽²⁵⁾ Patrz przypis 18.

⁽²⁶⁾ Odwołanie do Trybunału Ziemińskiego pociąga za sobą pełne przesłuchanie od podstaw, przeprowadzane w okresie 13 tygodni przed spotkaniem panelu, w którego skład wchodzi dwaj rzeczoznawcy i adwokat z tytułem Queen's Counsel. W panelu Trybunału ds. Oszacowań natomiast zasiadały osoby niebędące ekspertami, a postępowanie trwało zaledwie cztery tygodnie.

⁽²⁷⁾ Podstawowe detaliczne usługi telekomunikacyjne świadczone przez firmę BT podlegały regulacyjnej kontroli cen. W danym roku zmiana ceny regulowanych usług detalicznych świadczonych przez firmę BT nie mogła przekraczać poziomu RPI-X, gdzie RPI jest roczną zmianą procentową wskaźnika cen detalicznych w całej gospodarce. Czynniki X określany był przez urząd OFCOM. W 1992 r. urząd OFCOM ustalił wartość czynnika X na 7,5 % dla każdego roku od roku 1993–94 do roku 1996–97.

⁽²⁸⁾ Deficyt dostępu firmy BT to strata poniesiona przez nią w związku z zapewnianiem łączy abonenckich.

(93) Ponadto w odniesieniu do podniesionej przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania kwestii, czy metoda przychodów i wydatków należycie uwzględnia ewentualną nieefektywność i mniejszą rentowność firm, wobec których jest stosowana, władze Zjednoczonego Królestwa odpowiadają, że wycena opiera się na założeniu przeciętnego poziomu efektywności. Jeżeli dostępne dane świadczą o niższym od przeciętnego poziomie efektywności, wyceniający stosujący metodę przychodów i wydatków musi wprowadzić korekty do szacowanych zasadnych przychodów i wydatków. Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że dostępne dane wskazują na przeciętny poziom efektywności firmy BT⁽²⁹⁾ oraz że nie uważano, aby do przygotowania prawidłowej wyceny jej mienia konieczne było dokonywanie jakichkolwiek korekt. W odniesieniu do obowiązku świadczenia usługi powszechnej oraz sposobu jego uwzględnienia w wycenie mienia firmy BT władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniły, że nie dokonano żadnych szczególnych korekt w celu uwzględnienia takiego obowiązku. Koszty obowiązku świadczenia usługi powszechnej zostały włączone w ogólne przewidywane nakłady kapitałowe na rozwój sieci oraz w ogólne koszty operacyjne. Wzrost dochodów wynikający z obsługi klientów w ramach wypełniania takiego obowiązku oraz z popularyzacji marki w związku z jego wypełnianiem, o ile ma miejsce, włączono w przewidywane przychody.

Wycena mienia firmy Kingston

(94) Podobne, ale znacznie prostsze podejście do metody przychodów i wydatków zastosowano wobec firmy Kingston. Nie opracowano żadnego modelu pozwalającego przewidzieć obroty, jakie mogą wynikać z użytkowania odnośnego mienia w okresie pięciu lat. Powodem jest brak w obszarze konurbacji Hull sieci obsługujących gospodarstwa domowe, konkurencyjnych wobec firmy Kingston, brak konkurencji w zakresie telewizji kablowej oraz mała konkurencja w zakresie łączy komercyjnych. Ze względu na stabilniejszą dla firmy Kingston sytuację na rynku Hull zdecydowano, że nie ma konieczności opracowywania prognoz pięcioletnich.

(95) Zamiast tego w odniesieniu do okresu 1995–2000 uwzględniono rzeczywiste obroty i koszty operacyjne w trzech latach poprzedzających dzień uprzedniej wyceny i na tej podstawie założono, że hipotetyczny dzierżawca mógł w sposób zasadny spodziewać się zysku netto wynoszącego około 9,5 mln GBP rocznie przed zapłaceniem czynszu. Przyjęto, że pożądany zwrot dzierżawcy wynosi 12,5 % wartości niepodlegających opodatkowaniu podatkiem komunalnym składników majątku (założono, że ich wartość to 64 mln GBP), co daje dochód w wysokości 8 mln GBP do odliczenia od zysku netto. Pozostała kwota 1,5 mln GBP jest dostępna do celów uiszczenia czynszu i została przyjęta jako podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy Kingston na ten okres. Stosując tę samą metodę i wykorzystując dane liczbowe dostępne

w 1998 r. i 2003 r. uzyskano wartości podlegające opodatkowaniu wynoszące, odpowiednio, 5,1 mln GBP dla okresu 2000–2005 oraz 7 mln GBP dla okresu 2005–2010.

4.3 Mechanizm korekty

(96) Władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły także wyjaśnienia dotyczące mechanizmu korekty zastosowanego wobec firmy BT. Wyjaśniły one, że na mocy załącznika 6 do ustawy LGFA z 1988 r. firmie BT, podobnie jak innym podatnikom, przysługuje prawo do zmiany wartości podlegającej opodatkowaniu, jeżeli w pięcioletnim okresie wyceny nastąpi istotna zmiana okoliczności. Istotną zmianę okoliczności traktuje się jako następującą w dniu uprzedniej wyceny. W przypadku firmy BT istotna zmiana okoliczności zachodzi każdego dnia, ze względu na rozbudowę sieci firmy BT (zwiększenie wartości) lub na rozszerzanie rynku sieci konkurencyjnych (zmniejszenie wartości)⁽³⁰⁾. Teoretycznie rzecz biorąc, wycena z zastosowaniem metody przychodów i wydatków powinna mieć miejsce co roku, z uwzględnieniem zmian, jakie taka istotna zmiana okoliczności mogłaby spowodować w planie pięcioletnim firmy BT w dniu uprzedniej wyceny. Władze Zjednoczonego Królestwa i firma BT uzgodniły, że zamiast stosować tak skomplikowaną metodę wykorzystają zastępczo metodę korekty, opartą na zmianach w udziale rynkowym firmy BT w porównaniu z jej udziałem rynkowym w roku poprzedzającym wejście w życie wykazu kwot podatku komunalnego i wykorzystującą dane opublikowane przez urząd OFCOM.

(97) Udział rynkowy obliczano, dzieląc całość wszystkich kategorii odnośnych dochodów firmy BT przez całość wszystkich odpowiadających im kategorii dochodów rynku telefonii stacjonarnej w Zjednoczonym Królestwie. Odnośne kategorie to: a) połączenia lokalne, b) połączenia międzymiastowe, c) połączenia międzynarodowe, d) połączenia na telefony komórkowe, e) inne połączenia, f) podłączanie linii abonenckich, g) dzierżawa linii abonenckich, h) dzierżawa lądowych łączy prywatnych (kategoria ta obejmuje rynek, na którym konkurują firmy BT i Vtesse), i) podłączanie lądowych dzierżawionych łączy prywatnych, j) międzynarodowe prywatne łącza dzierżawione, k) połączenia międzyoperatorskie oraz l) teleks (tylko w wykazie z 1995 r.).

(98) Udział rynkowy firmy BT w 2000 r. obliczono zatem, wykorzystując w charakterze przykładu wykaz z lat 2000–2005, na 68,47 %. Podlegająca opodatkowaniu wartość jej mienia wynosiła w 2000 r. 467 mln GBP w Anglii oraz 26 mln GBP w Walii. W kolejnym roku udział firmy BT w rynku zmniejszył się do 65,03 %. Wartość podlegającą opodatkowaniu na 2001 r. ustalono zatem na 467 mln GBP \times 65,03 % / 68,47 % = 443 mln GBP w Anglii oraz 26 mln GBP \times 65,03 % / 68,47 % = 24,7 mln GBP w Walii. W kolejnym roku dane urzędu OFCOM sugerowały

⁽²⁹⁾ Władze Zjednoczonego Królestwa mają na uwadze dane z badań świadczące o tym, że firma BT jest efektywna. Na przykład w porównaniu z lokalnymi operatorami telekomunikacyjnymi w USA, których ogólnie uważa się za zasadnie efektywnych oraz w odniesieniu do których dostępne są szczegółowe dane cenowe oraz ilościowe, pod względem efektywności firma BT znajduje się w górnej dziesiątce lub jej okolicach.

⁽³⁰⁾ Sytuacje, które można uznać za istotne zmiany okoliczności, opisano w art. 2 ust. 7 załącznika 6. Sytuacje te obejmują w szczególności „sytuacje wpływające na stan fizyczny lub fizyczne korzystanie z mienia” oraz „sytuacje wpływające na stan fizyczny lokalizacji, w której znajduje się mienie”.

nieznaczną redukcję udziału rynkowego, która jednakże nie doprowadziła do żadnej redukcji podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT. W latach 2003–04 i 2004–05 udział rynkowy firmy BT zwiększył się odpowiednio do 67,6 % i 68,0 %. Po porównaniu ze stanowiącym wzorzec odniesienia udziałem rynkowym z 2000 r. ⁽³¹⁾ poskutkowało to wartościami podlegającymi opodatkowaniu wynoszącymi odpowiednio 447,5 mln GBP i 450,6 mln GBP ⁽³²⁾.

(99) Metoda ta zaowocowała następującymi wynikami dla okresów 1995–2000 oraz 2000–2005:

Firma BT	Wykaz	Anglia	Walia
1.4.1995	1995	445 mln GBP	25 mln GBP
1.4.1996	1995	412 mln GBP	23 mln GBP
1.4.1997	1995	392 mln GBP	22 mln GBP
1.4.1998	1995	366 mln GBP	20 mln GBP
1.4.1999	1995	347 mln GBP	19 mln GBP
1.4.2000	2000	467 mln GBP	26 mln GBP
1.4.2001	2000	443,5 mln GBP	24,7 mln GBP
1.4.2002	2000	443,5 mln GBP	24,7 mln GBP
1.4.2003	2000	447,5 mln GBP	24,9 mln GBP
1.4.2004	2000	450,6 mln GBP	25,1 mln GBP

(100) W odniesieniu do okresu 2005–2010 władze Zjednoczonego Królestwa poinformowały, że ze względu na brak dostępnych danych urzędu OFCOM mechanizm korekty zastosowany w dwóch pierwszych okresach zostanie zarzucony ⁽³³⁾. Władze Zjednoczonego Królestwa zamierzają, w miejsce dotychczasowego systemu, stosować corocznie pełną metodę przychodów i wydatków, co będzie odzwierciedlać wszystkie zmiany fizyczne, w tym nowo aktywowane włókna, lecz w kontekście warunków gospodarczych występujących w dniu uprzedniej wyceny ⁽³⁴⁾. System ten jest nadal w fazie dopracowywania.

(101) W przypadku firmy Kingston nie stosowano żadnego mechanizmu korekty. Według władz Zjednoczonego Królestwa nie dokonano żadnych korekt w stosunku do wykazów kwot podatku komunalnego z 1995 r. i 2000 r., ponieważ konkurenci nie zbudowali żadnych sieci

⁽³¹⁾ Przy wykorzystaniu skorygowanego udziału rynkowego firmy BT w 2000 r., po tym jak urząd OFCOM przedstawił nowe dane. Ten udział w rynku wynosił 70,5 %.

⁽³²⁾ [...] Agencja VOA utrzymuje, że utrata połączeń na rzecz telefonii komórkowej nie stanowi istotnej zmiany w wykazie kwot podatku komunalnego z 2000 r.

⁽³³⁾ Ponieważ pozycja firmy BT na rynku uległa zmianie, w gestii urzędu OFCOM nie leży już gromadzenie istotnych danych rynkowych jak dotychczas.

⁽³⁴⁾ Oznacza to, że tworzona będzie prognoza taka, jaka byłaby oczekiwana z perspektywy 1 kwietnia 2003 r., ale przy założeniu, że środowisko fizyczne (w tym fizyczny zasięg sieci zarówno firmy BT, jak i innych operatorów) było w takim samym stanie, w jakim było rzeczywiście na początku roku, w którym dokonuje się korekty.

w obszarze konurbacji Kingston upon Hull, a zasięg sieci firmy Kingston obejmował już niemal 100 % tego obszaru, więc nie rozbudowywała ona swojej sieci.

4.4 Istnienie korzyści

(102) Władze Zjednoczonego Królestwa podkreślają po pierwsze, że wszystkie metody wyceny powinny dawać ten sam wynik – hipotetyczny czynsz, jaki płacono by za dzierżawę mienia. Dlatego też fakt, że inne metody wyceny zastosowano do firm BT i Kingston z jednej strony, a inne do pozostałych operatorów telekomunikacyjnych z drugiej strony, nie świadczy, że te pierwsze mogły odnieść korzyści.

(103) Są one zdania, że istnieją dwa sposoby udowodnienia istnienia selektywnej korzyści:

a) poprzez wykazanie, że wycena operatorów telekomunikacyjnych innych niż firmy BT i Kingston metodą przychodów i wydatków skutkowałaby wartością podlegającą opodatkowaniu niższą od wartości uzyskanej metodą wartości czynszowej, co oznaczałoby, że metoda przychodów i wydatków jest wadliwa lub systematycznie zaniża wartość;

b) lub poprzez wykazanie, przy zastosowaniu właściwych i istotnych porównań, że pozostali operatorzy telekomunikacyjni mieli w porównaniu z firmami BT i Kingston nieproporcjonalnie wysoką wartość podlegającą opodatkowaniu.

(104) Aby dowieść twierdzenia przedstawionego w lit. a), należałoby przeprowadzić wycenę metodą przychodów i wydatków pozostałych operatorów telekomunikacyjnych, aby sprawdzić, czy zastosowanie metody przychodów i wydatków i metody wartości czynszowej daje porównywalne wyniki. Nie dokonał tego żaden z operatorów telekomunikacyjnych i władze Zjednoczonego Królestwa zakładają, że jeżeli rzeczywiście ich sieci wyceniono by niżej metodą przychodów i wydatków, członkowie zespołu zadaniowego Altnet i firma Vtesse podnieśliby ten argument ⁽³⁵⁾. Co do agencji VOA, nie dysponuje ona planami działalności tych operatorów telekomunikacyjnych. Dlatego też nie ma ona możliwości oszacowania oczekiwanych przychodów i wydatków wynikających z użytkowania przez nich sieci, ani ustalenia metodą przychodów i wydatków wysokości czynszu, jaki byłiby skłonni płacić za jej dzierżawę.

⁽³⁵⁾ Władze Zjednoczonego Królestwa zaznaczają, że w przedstawionych przez siebie uwagach zespół zadaniowy Altnet zasugerował, że wycena ich sieci metodą przychodów i wydatków na potrzeby sporządzenia wykazu z 2000 r. dałaby wartość zerową. Władze Zjednoczonego Królestwa odpowiedziały, że jest to w sprzeczności z rzeczywistością płaconymi czynszami i planami działalności, w odniesieniu do których takie rzeczywiste czynsze musiały być uzasadnione.

- (105) W odniesieniu do lit. b) władze Zjednoczonego Królestwa zauważają, że firma Vtesse i Komisja zaproponowały porównanie odsetka przychodów płaconego przez firmę Vtesse z tytułu podatku komunalnego z odsetkiem przychodów płaconym przez firmy BT i Kingston. Władze Zjednoczonego Królestwa po pierwsze twierdzą, że wskaźnik ten nie jest istotny. Podnoszą one, że podatek komunalny to podatek od wartości nieruchomości, nie od przychodów, zysków czy dochodów kapitałowych. Wartość nieruchomości nie jest funkcją obrotów danego posiadacza – dwa przedsiębiorstwa mogą użytkować identyczne nieruchomości, a ich obroty mogą bardzo się różnić, zależnie od charakteru i powodzenia prowadzonej przez nie działalności. Nawet dzierżawcy w tej samej dziedzinie gospodarki mogą mieć drastycznie różne obroty, zależnie od ich wydajności. W związku z tym dochód nie świadczy o wartości czynszu, jaką ustalono by w trakcie „targowania się na rynku”, i niesłuszne jest przykładanie jakiegokolwiek wagi do rzekomej rozbieżności w odsetkach przychodów, jakie płacone są z tytułu podatku komunalnego.
- (106) W każdym razie władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że prawidłowe wskaźniki podatek komunalny/przychód⁽³⁶⁾ dla firm BT i Kingston w Zjednoczonym Królestwie przedstawiały się następująco:

	1995–96	2000–01	2005–06
Firma BT	3,0 %	2,7 %	3,6 %
Firma Kingston	1,0 %	4,0 %	3,4 %

- (107) Władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniły, że różnicę między wskaźnikiem określonym przez nie dla firmy BT a wskaźnikiem obliczonym dla firmy BT przez firmę Vtesse (2 %) może tłumaczyć fakt, że firma Vtesse porównała przychody firmy BT w Zjednoczonym Królestwie z podlegającą opodatkowaniu wartością jej sieci w Anglii i Walii. Firma Vtesse nie uwzględniła osobno wycenianych nieruchomości oraz podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT w Szkocji i Irlandii Północnej. Różnicę między wskaźnikami przedstawionymi przez firmę Vtesse i przez władze Zjednoczonego Królestwa może ponadto tłumaczyć fakt, że władze Zjednoczonego Królestwa obliczyły wskaźnik podatek komunalny/przychód, wykorzystując skorygowane wartości dochodów firm BT i Kingston, uwzględniające nieistotne dochody i znormalizowane w sposób odzwierciedlający przewidywane przyszłe tendencje.
- (108) Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że w każdym razie gdyby nawet potraktować jako zasadne podejście bazujące na odsetkach przychodów, dane liczbowe przedstawione przez firmę Vtesse i wykorzystane przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania nie dowodzą istnienia korzyści na rzecz firmy BT. Zauważają one, że przeciwnie, po porównaniu wszystkich operatorów telekomunikacyjnych reprezentowanych przez zespół zadaniowy Altnet jako całości z firmą BT odsetek przychodów wskazuje, że firma BT nie płaci mniej niż firmy reprezentowane przez Altnet. W ostatnim roku obowiązywania wykazu z 2000 r. firma BT reprezentowała ok. 70 % łącznej podlegającej opodatkowaniu wartości mienia wszystkich operatorów telekomunikacji stacjonarnej, ok. 71,6 % dochodów z tytułu połączeń i usług dostępowych oraz

mniejszy odsetek dochodów innych rynków stacjonarnych. Według władz Zjednoczonego Królestwa z danych tych wynika, że nie występuje systemowy problem z wyceną na potrzeby sporządzenia wykazów z 1995 r. i 2000 r.

- (109) W odniesieniu do kwestii opodatkowania krańcowego władze Zjednoczonego Królestwa zaprzeczają, jakoby odmienny sposób opodatkowania dodatkowych włókien przynosił jakąkolwiek korzyść firmom BT lub Kingston. O tym, że włókna operatorów telekomunikacyjnych zostają opodatkowane metodą wartości czynszowej, decyduje ich uruchomienie. Nie jest to sposób, w jaki nowe włókna są traktowane w przypadku firm BT i Kingston, w odniesieniu do których stosowana jest metoda przychodów i wydatków.
- (110) Metoda przychodów i wydatków przewiduje przychody i wydatki w ciągu następnego pięciu lat. Włókna niezbędne dla działalności firmy BT przez pięcioletni okres obowiązywania wykazu uwzględniane są przy szacowaniu wartości podlegającej opodatkowaniu, ponieważ przychody z tych włókien ujęte są w wycenie metodą przychodów i wydatków. Podatek komunalny płatny jest zatem z tytułu włókien światłowodowych od daty wejścia w życie wykazu kwot podatku komunalnego, a nie dopiero od dnia ich aktywacji. Fizyczne elementy dodane do mienia firmy BT są ponadto uwzględniane przez mechanizm korekty rocznej, bazujący na zmianach udziałów firmy BT w rynku opisanym w motywach 96–100.
- (111) Władze Zjednoczonego Królestwa przyznają, że metody wyceny z konieczności wymagają różnego podejścia do aktywacji dodatkowych włókien, podkreślają jednak, że ostatecznym wynikiem wyceny w obu przypadkach jest odzwierciedlenie w wartości podlegającej opodatkowaniu wartości, jaką włókna takie mają dla użytkownika.

V. UWAGI URZĘDU OFCOM

- (112) Urząd OFCOM jest niezależnym organem regulacyjnym oraz ds. konkurencji, którego zakres kompetencji obejmuje branżę sektora łączności w Zjednoczonym Królestwie. Uwagi władz Zjednoczonego Królestwa zostały przedstawione przez rząd centralny Zjednoczonego Królestwa i nie odzwierciedlają poglądów urzędu OFCOM. W związku z tym w piśmie z dnia 26 lipca 2005 r. Komisja poprosiła urząd OFCOM o przedstawienie uwag dotyczących decyzji o wszczęciu postępowania. Zostały one przekazane przez OFCOM pismem z dnia 21 września 2005 r.
- (113) Urząd OFCOM rozważył zakres, w jakim różnice w metodologii i praktyce mogą mieć wpływ na warunki konkurencji. Urząd doszedł do ogólnego wniosku, że system naliczania podatku komunalnego od nieruchomości niemieszkalnych nie wywiera obecnie niekorzystnego wpływu na warunki konkurencji na rynku telekomunikacyjnym.
- (114) W odniesieniu do wskaźnika podatek komunalny/dochód urząd OFCOM jest zdania, że wskaźnik ten nie jest istotny dla oceny sprawiedliwości systemu opodatkowania podatkiem komunalnym nieruchomości niemieszkalnych. Zwraca on uwagę, że podatek ten ma związek z oczekiwanymi rynkowymi wartościami czynszu za dzierżawę, które w sposób prawdopodobny odzwierciedlają efektywne wykorzystanie majątku. Jeżeli składnik majątku wykorzysta-

⁽³⁶⁾ Poziom przychodów wykorzystany w tych wycenach to liczba skorygowana pod kątem Zjednoczonego Królestwa, nieuwzględniająca nieistotnych dochodów.

tywany jest przez firmę w sposób nieefektywny, podatek może pochłaniać znaczną część jej dochodów. Na przykład wskaźnik podatek komunalny/dochód dla sieci światłowodowej może być uzależniony od ilości przesyłanych przez nią danych. Różnice we wskaźniku podatek komunalny/dochód między różnymi firmami mogą zatem świadczyć o różnicach w wartości usług świadczonych przez nie klientom przy wykorzystaniu podobnych, podlegających opodatkowaniu podatkiem komunalnym składników majątku.

- (115) Ponadto urząd OFCOM obliczył wskaźnik podatek komunalny/dochód dla pewnej liczby operatorów telekomunikacyjnych w Zjednoczonym Królestwie:

	Zobowiązanie podatkowe za 2005 r. (mln GBP)	Dochody za 2005 r. (mln GBP)	Podatek komunalny/dochód (%)
BT	238,31	18,623	1,28
NTL	24,26	1,930	1,26
Telewest	15,49	1,300	1,19
C&W	16,37	1,602	1,02
Kingston	3,35	364	0,92
Energis	3,27	720	0,45
Global Crossing	3,13	270	1,16
Easynet	1,77	78	2,28
Thus	2,41	341	0,71
Your Communication	1,09	186	0,59
Fibernet	1,08	47	2,32
Gamma Telecom	0,46	72	0,63

- (116) Urząd OFCOM obliczył także wskaźnik dla firmy Vtesse na 2003 r. – jedyny rok, za który dostępne były odnoszące się do niej dane liczbowe. Wskaźnik ten wynosił 2,1%. Z danych tych wynika, że wskaźnik podatek komunalny/dochód jest mocno zróżnicowany i nie odzwierciedla jednoznacznie wielkości dochodów. Urząd OFCOM stwierdził nie tylko, że wskaźnik ten stanowi niewłaściwą metodę oceny sprawiedliwości systemu naliczania podatku komunalnego od nieruchomości niemieszkalnych, ale także że zarzut, jakoby firma BT w porównaniu z jej konkurentami zasadniczo płaciła mniejszą kwotę podatku komunalnego w stosunku do jej dochodów, wydaje się być bezzasadny.

- (117) Urząd OFCOM podkreśla trudność związaną z dokonywaniem właściwych porównań między bardzo różniącymi się między sobą operatorami telekomunikacyjnymi (np. średnia podlegająca opodatkowaniu wartość kilometra magistrali sieci światłowodowej może być bardzo zróżnicowana zależnie od właściwości sieci, której jest częścią, oraz liczby aktywnych włókien na danej linii). Niemniej jednak zaproponował kilka alternatywnych sposobów porównania opodatkowania firmy BT z opodatkowaniem jej konkurentów. Na przykład obliczył wskaźnik wartość podlegająca opodatkowaniu/podłączenie dla firmy BT oraz trzech firm najbardziej do niej podobnych pod względem lokalnej sieci dostępowej, tzn. Kingston, NTL i Telewest. Wszystkie te cztery firmy przede wszystkim zapewniają dostęp lokalny. Mienie firm BT i Kingston wyceniane jest metodą

przychodów i wydatków, a NTL i Telewest – metodą pochodną wobec metody perspektywy przedsiębiorcy budowlanego. Wyniki obliczeń przeprowadzonych przez urząd OFCOM przedstawiono w tabeli poniżej. Zdaniem urzędu OFCOM podane wskaźniki wartość podlegająca opodatkowaniu/podłączenie nie różnią się szczególnie u poszczególnych operatorów.

	Wartość podlegająca opodatkowaniu/podłączenie
BT	21 GBP
NTL	22 GBP
Telewest	21 GBP
Kingston Communication	26 GBP

- (118) Dlatego też urząd OFCOM doszedł do ogólnego wniosku, że mało jest danych na poparcie argumentu, jakoby obciążenia nałożone na firmę BT z tytułu jakichkolwiek środków były znacznie mniejsze w porównaniu z operatorami światłowodowych sieci szkieletowych.

- (119) Urząd OFCOM zbadał także, czy system naliczania podatku komunalnego wprowadza nieuzasadnioną asymetrię pod względem opodatkowania krańcowego. W odniesieniu do tego zagadnienia urząd zauważa, że metoda przychodów i wydatków bazuje na przewidywanych danych liczbowych dotyczących dochodów i kosztów, dlatego też na poziomie konceptualnym ujmuje wszelkie sieci zbudowane w celu realizacji takich planów działalności. Podstawa obliczeń metodą przychodów i wydatków nie jest ograniczona stanem sieci firmy BT na początku okresu pięcioletniego, lecz odzwierciedla niezbędne zmiany, jakie będą w niej wprowadzane w ciągu kolejnych pięciu lat, przy czym corocznie przeprowadzane są ponowne szacunki, mające na celu uwzględnienie i wycenienie istotnych zmian w mieniu firmy BT. Zdaniem urzędu OFCOM, mimo że narastające opłaty są bardziej odczuwalne dla małych operatorów, gdyż każde aktywowane łącze wiąże się z określonymi dodatkowymi opłatami z tytułu podatku komunalnego, nie oznacza to, że podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT nie uwzględnia kwot wynikających z podobnych zmian. Urząd OFCOM uznał, że nie dysponuje danymi sugerującymi, aby firma BT, w przeciwieństwie do operatorów telekomunikacyjnych, w odniesieniu do których stosuje się metodę wartości czynszowej, nie podlegała dodatkowym obciążeniom z tytułu podatku komunalnego z racji aktywacji nowych włókien. W dłuższym horyzoncie czasowym system wydaje się zapewniać zasadniczo symetryczne wyniki w każdym przypadku, aczkolwiek różnymi środkami i przy niskich poziomach przejrzystości.

VI. OCENA PRAWNA

Ocena pomocy państwa na podstawie art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (120) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu WE, „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.”

Dlatego też dany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, jeżeli spełnia następujące cztery kryteria:

- przynosi selektywną korzyść odbiorcom
- jest przyznawany przez państwo przy użyciu zasobów państwowych
- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji
- może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

(121) Aby ustalić, czy zastosowanie podatku od nieruchomości wobec firm BT i Kingston przyniosło korzyści gospodarcze tym dwóm firmom, Komisja musi przeprowadzić dwutorową analizę:

- po pierwsze musi ustalić, czy zasady opodatkowania nieruchomości zostały wobec firm BT i Kingston prawidłowo zastosowane oraz, w szczególności, czy uzasadnione i właściwe było zastosowanie metody przychodów i wydatków;
- musi także rozważyć, czy zastosowanie metody przychodów i wydatków w stosunku do firm BT i Kingston przynosi im korzyść w porównaniu z ich konkurentami wycenianymi metodą wartości czynszowej.

6.1. Właściwe zastosowanie zasad opodatkowania nieruchomości wobec firm BT i Kingston

6.1.1. Wybór metody zastosowanej wobec firm BT i Kingston

(122) W pierwszej kolejności należy rozważyć kwestię, czy władze Zjednoczonego Królestwa słusznie zastosowały wobec firm BT i Kingston metodę przychodów i wydatków zamiast metody wartości czynszowej, która wydaje się być metodą ogólnie stosowaną w sektorze telekomunikacyjnym. Pytanie brzmi: czy dostępne były wystarczające dane o wartości czynszowej pozwalające wycenić sieci firm BT i Kingston z uwzględnieniem danych o wartości czynszowej za okresy 1995–2000, 2000–2005 i 2005–2010.

(123) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zaproponowała, że podstawę dla zastosowania metody wartości czynszowej mogłyby stanowić wewnętrzne ceny transferowe między przedsiębiorstwami detalicznymi firmy BT a jej działem hurtowym, a także czynsze pobierane przez firmę BT z tytułu dzierżawy własnej infrastruktury. Spośród stron trzecich, które przedstawiły swoje uwagi dotyczące decyzji, zespół zadaniowy Altnet zaproponował zapoznanie się z konkretnymi źródłami danych o wartości czynszowej, takimi jak taryfy za hurtową dzierżawę łączy firmy BT lub jej opublikowane ceny uwolnionych pętli lokalnych, które mogłyby zostać wykorzystane do ustalenia wartości czynszowej kabli miedzianych.

(124) W odniesieniu do tych kwestii władze Zjednoczonego Królestwa i firma BT wyjaśniły, że metody wartości czynszowej nie można zastosować do oszacowania mienia firm BT i Kingston. Po pierwsze, dane, których

wykorzystanie zaproponowała Komisja i zespół zadaniowy Altnet, nie były dostępne dla pierwszych dwóch okresów wyceny (tzn. 1995–2000 i 2000–2005). Odnosi się to do taryf za dostęp do pętli lokalnej, które stosowano od 31 maja 2001 r., czy też zbioru przepisowych rachunków odzwierciedlających ceny transferowe za usługi dostępne firmy BT. Ponadto nawet gdy informacje te były dostępne, na przykład w przypadku ostatniego okresu wyceny 2005–2010, nie były one istotne i nie mogły zostać wykorzystane do wyceny szczególnych pod wieloma względami sieci firm BT i Kingston. Na przykład władze Zjednoczonego Królestwa wyjaśniły, że taryfa za hurtową dzierżawę łączy oraz taryfa za dostęp do pętli lokalnej to opłaty za usługi i zgodnie z istniejącym orzecznictwem w zakresie opodatkowania nieruchomości nie mogą być uznane za dane o wartości czynszowej stosowane do wyceny odnośnych części sieci firmy BT. Ponadto taryfy te są regulowane przez urząd OFCOM i jako takie nie są „czynszami otwartego rynku”. W związku z tym nie można przykładać większej wagi do tych opłat jako danych określających wartość podlegającą opodatkowaniu. Z powyższych względów nie ma rzeczywistych danych rynkowych dotyczących dostępnych części sieci firm BT i Kingston, co jest unikatową właściwością ich sieci.

(125) Wydaje się także, że nawet gdy dostępne są dane o wartości czynszowej pozyskane od innych operatorów telekomunikacyjnych, na przykład dotyczące włókien światłowodowych, różnice między wykorzystaniem włókien światłowodowych przez takich operatorów a wykorzystaniem ich przez firmy BT i Kingston oznaczają, że takie dane o wartości czynszowej nie są w pełni istotne dla wyceny mienia tych dwóch ostatnich firm. Czynsz za dzierżawę włókna przytoczony przez firmę Vtesse oparty jest na danych rynkowych dotyczących światłowodowych sieci międzymiastowych obsługujących niewielką liczbę klientów generujących wysokie zyski i duży przesył. Sieci firm BT i Kingston to głównie lokalne sieci dostępne, obsługujące miliony osób w przypadku BT. Ich sieci światłowodowe odgrywają przede wszystkim rolę szkieletu łączącego ze sobą poszczególne pętle lokalne. Z tego względu ich sieci są unikatowe i nie można ich porównywać z żadnymi innymi sieciami w Zjednoczonym Królestwie, w tym tak dużymi, jak sieć firmy Cable & Wireless. Jest prawdą, że część sieci firmy BT może być przez nią wykorzystywana do świadczenia usług konkurencyjnych wobec firmy Vtesse, nie można ich jednak fizycznie i funkcjonalnie oddzielić od całości sieci firmy BT. Dlatego też, ogólnie rzecz biorąc, te dwa typy sieci nie spełniają tej samej funkcji i nie jest prawdopodobne, aby miały tę samą wartość czynszową. Pogląd ten w szczególności potwierdza urząd OFCOM, który zwrócił uwagę, że średnia wartość kilometra magistrali sieci światłowodowej może być bardzo zróżnicowana zależnie od właściwości sieci, do której on należy, a także że topologia sieci podstawowej firmy BT prawdopodobnie jest zupełnie inna niż w przypadku sieci szkieletowej operatora obsługującego rynek korporacyjny.

(126) Co do możliwości zastosowania metody wartości czynszowej do tych części mienia firm BT lub Kingston, dla których dostępne są dane o wartości czynszowej, oraz

metody przychodów i wydatków do reszty, została to wykluczone przez agencję VOA. Powodem jest fakt, że metoda przychodów i wydatków może być stosowana jedynie w stosunku do całości mienia oraz że nie jest możliwe rozdzielanie części mienia tych firm, takich jak ich sieci światłowodowe, gdyż zgodnie z orzecznictwem brytyjskim mienie to musi być poddane wycenie jako całość, ponieważ części te są w pełni zintegrowane z resztą sieci⁽³⁷⁾.

- (127) Niezależni eksperci agencji VOA uznali zatem, że wobec firm BT i Kingston nie można zastosować metody wartości czynszowej. Wniosek, że wybór metody przychodów i wydatków był prawidłowy, został potwierdzony przez Trybunał ds. Oszacowań⁽³⁸⁾. Komisja uważa, że nie istnieją dowody świadczące inaczej. Komisja stwierdza zatem, że w rozpatrywanych okresach nie było wystarczających danych o wartości czynszowej, pozwalających na oszacowanie wartości sieci firm BT i Kingston i że w związku z tym zastosowanie metody przychodów i wydatków do oszacowania podlegającej opodatkowaniu wartości ich sieci było uzasadnione.

5.1.2. Właściwe zastosowanie metody przychodów i wydatków wobec firm BT i Kingston

- (128) Następnie należy rozważyć, czy metoda przychodów i wydatków została wobec firm BT i Kingston prawidłowo zastosowana. Zapoznawszy się z poszerzonymi wyjaśnieniami przedstawionymi przez władze Zjednoczonego Królestwa i opisanymi w motywach 74–93, Komisja odnosi wrażenie, że metoda ta została zastosowana w sposób zgodny z ogólnymi zasadami jej stosowania, określonymi w wytycznych Królewskiego Instytutu Rzeczoznawców od Wyceny Nieruchomości dotyczących metody wyceny na podstawie przychodów i wydatków nieruchomości niemieszkalnych⁽³⁹⁾. Oparcie się na przewidywaniach dotyczących dochodów i kosztów w okresie pięciu lat, jak miało to miejsce w przypadku firmy BT, nie zostało w sposób wyraźny omówione w wytycznych instytutu. Niemniej jednak wytyczne te odnoszą się do szacunkowej przyszłej rentowności w odniesieniu do rozpatrzenia oferty hipotetycznego dzierżawcy w świetle cyklicznych zmian gospodarczych przewidywalnych w dniu uprzedniej wyceny. Ponadto metoda bazująca na spodziewanych przychodach i kosztach w okresie kilku lat wykorzystana została także do oszacowania podlegającej opodatkowaniu wartości mienia operatorów z branży gazowej i energetycznej, dlatego też nie jest właściwa tylko firmie BT. W przypadku firmy BT, ze względu na charakterystyczną dla sektora telekomunikacyjnego perspektywę zwiększonej konkurencji oraz znaczącego rozwoju sieci konkurentów, wykorzystanie prognozowanych dochodów i kosztów za okres pięcioletni stanowi zasadną metodę oszacowania hipotetycznego czynszu, który dzierżawca, mający zasadne perspektywy trwałego użytkowania, byłby gotów płacić za dzierżawę sieci firmy BT. Z drugiej strony stabilność rynku, na którym działa firma Kingston i który cechuje ograniczona konkurencja, stanowiła uzasadnienie dla uznania, że prognoza na pięć lat nie jest konieczna.

- (129) W odniesieniu do szczególnej kwestii ugody dotyczącej okresu 1995–2000 władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły szczegółowe wyjaśnienia dotyczące powodów ustalenia ostatecznej wartości podlegającej opodatkowaniu (445 mln GBP w Anglii, 25 mln GBP w Walii) na poziomie niższym niż wartość podlegająca opodatkowaniu pierwotnie określona przez Trybunał ds. Oszacowań w orzeczeniu z dnia 19 marca 1998 r. (523 mln GBP w Anglii i 30 mln GBP w Walii). Wyjaśnienia te, podsumowane w motywach 88–92, wykazują, że ostateczna obniżona podlegająca opodatkowaniu wartość sieci firmy BT nie została wynegocjowana przez agencję VOA i firmę BT, jak twierdzi firma Vtesse, ale została ustalona poprzez wykorzystanie zrewidowanych i dokładniejszych danych, które zostały ujawnione przez firmę BT w następstwie wydania orzeczenia przez Trybunał ds. Oszacowań i które nie były dostępne w czasie wyceny w 1997 r., a także poprzez wykorzystanie bardziej precyzyjnych metod wyceny w następstwie wydania orzeczenia przez Trybunał ds. Oszacowań.

- (130) W odniesieniu do argumentu podniesionego w decyzji o wszczęciu postępowania należy również zauważyć, że stosując metodę przychodów i wydatków władze Zjednoczonego Królestwa biorą pod uwagę poziom rentowności firmy BT. Jak już wyjaśniono w motywie 93, wycena metodą przychodów i wydatków musi bazować na założeniu średniego poziomu efektywności, a władze Zjednoczonego Królestwa ustaliły, że firma BT spełnia to kryterium. Komisja zauważa także, że odpowiednio uwzględniono obowiązek świadczenia usługi powszechnej, gdyż koszty i dochody wynikające z takich zobowiązań ujęte są w wycenie ogólnej.

- (131) W odniesieniu do mechanizmu korekty bazującego na zmianach w udziałach w rynku, opisanego w motywach 96–99, którego stosowania zaniechano w 2005 r., z otrzymanych informacji wynika, że był to mechanizm korekty *ad hoc*. Z posiadanej przez Komisję wiedzy wynika, że na mocy załącznika 6 ustawy LGFA z 1988 r. agencja VOA jest ustawowo zobowiązana do zmiany podlegającej opodatkowaniu wartości mienia przedsiębiorstwa, jeżeli nastąpi istotna zmiana okoliczności, a także do uwzględnienia takiej istotnej zmiany okoliczności tak, jak gdyby miała ona miejsce w dniu uprzedniej wyceny. Ze względu na wielkość sieci firmy BT oraz uwarunkowania rynku telekomunikacyjnego, a także coraz szerszy rozwój sieci konkurencyjnych, przyjmuje się, że istotne zmiany okoliczności mają miejsce każdego dnia i dlatego trudno jest je uwzględnić, zwłaszcza w kontekście zastosowania metody przychodów i wydatków. Ten oparty na udziałach w rynku mechanizm ma odzwierciedlać fizyczną rozbudowę sieci firmy BT (która powinna skutkować zwiększeniem się jej udziałów w rynku) oraz rozszerzanie rynku sieci konkurentów (które powinno skutkować zmniejszeniem się udziałów firmy BT w rynku). Dlatego też odnośny mechanizm korekty wydaje się być zasadnym sposobem uwzględnienia istotnych zmian okoliczności i mogą go uzasadniać właściwości sieci firmy BT oraz rynków telekomunikacyjnych.

- (132) Zastosowanie mechanizmu korekty doprowadziło do fluktuacji podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT. Na przykład w 1999 r., ostatnim roku okresu wyceny 1995–2000, podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT w Anglii i Walii wynosiła 366 mln GBP. W 2000 r., pierwszym roku okresu 2000–2005, podlegająca opodatkowaniu wartość jej mienia została okreś-

⁽³⁷⁾ Patrz wyjaśnienia przedstawione przez władze Zjednoczonego Królestwa, omówione w motywach 70–72.

⁽³⁸⁾ *British Telecommunications plc przeciwko głównemu urzędnikowi ds. wyceny* (Central Valuation Officer), 19 marca 1998 r.

⁽³⁹⁾ Patrz przypis 21.

lona na poziomie 493 mln GBP. Fluktuacje te można wyjaśnić właściwościami podatku od nieruchomości oraz sytuacją gospodarczą sektora telekomunikacyjnego w Zjednoczonym Królestwie ⁽⁴⁰⁾.

- (133) Należy przede wszystkim przypomnieć, że zgodnie z wymogami ustawowymi w 1995 r. sieć firmy BT została wyceniona odpowiednio do stanu, w jakim istniała fizycznie w dniu 1 kwietnia 1995, jednak przy założeniu, że istniała w takim stanie w warunkach gospodarczych z dnia 1 kwietnia 1993 r. Przyjęto także, że istotne zmiany okoliczności miały miejsce dnia 1 kwietnia 1993 r. W przypadku wyceny z 2000 r. postąpiono w ten sam sposób, uwzględniając jednak założenie, że mienie zostało wydzierżawione w kontekście gospodarczym z dnia 1 kwietnia 1998 r. Dotyczy to także firmy Kingston.
- (134) Oznacza to, że wartość podlegająca opodatkowaniu z 1999 r. to wartość mienia w stanie, w jakim istniało fizycznie w 1999 r., ale w kontekście gospodarczym z 1993 r., tzn. przy poziomach cenowych z 1993 r. oraz na rynku telekomunikacyjnym wielkości, jaką miał on w 1993 r. Jednakże wartość podlegającą opodatkowaniu na kolejny rok, tzn. w 2000 r., obliczono poprzez odniesienie do warunków gospodarczych, poziomów cenowych oraz wielkości rynku telekomunikacyjnego takich, jakimi były one w 1998 r. Podobnie wartość podlegająca opodatkowaniu z 2004 r. ustalona jest poprzez odniesienie do warunków gospodarczych rynku z 1998 r., podczas gdy wycena z 2005 r. ustalona jest poprzez odniesienie do warunków rynkowych z 2003 r. ⁽⁴¹⁾
- (135) Władze Zjednoczonego Królestwa zwróciły uwagę, że warunki gospodarcze w sektorze telekomunikacyjnym w 1993 r., 1998 r. i 2003 r. były zasadniczo inne. Po pierwsze, rynek telekomunikacyjny rozrósł się znacznie między 1993 i 1998 r. oraz między 1998 i 2003 r. Tak więc sieć fizyczną firmy BT w 2000 r. rozpatrywano w warunkach rynku większego niż rynek, w którego warunkach rozpatrywano ją w 1999 r. Oznaczało to oczywiście, że podlegająca opodatkowaniu wartość jej mienia z 2000 r. powinna być prawdopodobnie znacznie wyższa niż w 1999 r. Ponadto w 1993 r. w sektorze telekomunikacyjnym trwał proces otwarcia na bezprecedensową konkurencję, co prawdopodobnie powinno wywrzeć poważny wpływ na pozycję handlową firmy BT. Potwierdza to fakt, że w okresie tym udziały firmy BT w rynku spadły z 87 % do mniej niż 70 %. Przewidywania takie

spowodowały obniżenie podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT w każdym roku tego okresu. Natomiast w 1998 r. oczekiwać można było mniejszej konkurencji, co z kolei potwierdzają względnie stabilne udziały firmy BT w rynku, wynoszące w okresie 2000–2005 ok. 70 %. Przewidywania takie prawdopodobnie powinny doprowadzić do wyższej wyceny mienia firmy BT w tym okresie.

- (136) Ponadto najcenniejszymi częściami sieci firm BT i Kingston są ich lokalne sieci dostępne, których wartość znacząco wzrosła dzięki wykorzystaniu szerokopasmowej technologii DSL. Zmiana ta, której nie można było w pełni przewidzieć w 1993 r., spowodowała zwiększenie wyceny sieci firm BT i Kingston i może wyjaśniać, dlaczego ich wyceny wzrosły znacząco w 2000 r. i 2005 r.
- (137) Komisja zauważa także, że możliwość uwzględniania jedynie fizycznych zmian w kontekście gospodarczym właściwym dla dnia uprzedniej wyceny może wyjaśniać, dlaczego podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT zmniejszyła się w czasie obowiązywania wykazów kwot podatku komunalnego z lat 1995–2000 oraz 2000–2005 pomimo faktu, że jej przychody lub zyski były stabilne lub poprawiały się. Takie czynniki, jak rozwój rynku, wyższe poziomy cenowe, zmiany technologiczne lub zmiany struktury popytu, mogące mieć korzystny wpływ na wyniki firmy BT, nie mogą być uwzględniane przez agencję VOA w corocznych korektach wykazu kwot podatku komunalnego.
- (138) Poza tym Komisja zauważa, że nowy system corocznych korekt, który zostanie zastosowany do okresu 2005–2010, nie opiera się już na ewolucji udziałów w rynku, lecz polega na stosowaniu pełnej corocznej wyceny metodą przychodów i wydatków. Władze Zjednoczonego Królestwa stwierdziły, że system ten będzie w pełni odzwierciedlał wszystkie zmiany fizyczne, w tym nowo aktywowane włókna. Niemniej jednak, ponieważ ten system korekt nie został jeszcze w pełni dopracowany, Komisja nie miała możliwości przeanalizowania go i w związku z tym zakres ostatecznych wniosków przedstawionych w artykułach niniejszej decyzji zostanie ograniczony do okresu 1995–2000.
- (139) Komisja stwierdza, że władze Zjednoczonego Królestwa zastosowały wobec firm BT i Kingston odpowiednią metodę wyceny oraz że stosując metodę przychodów i wydatków wobec firm BT i Kingston władze Zjednoczonego Królestwa przestrzegały ogólnych zasad jej stosowania.
- 6.2. *Czy metoda przychodów i wydatków przynosi korzyść w odniesieniu do metody wartości czynszowej?*
- 6.2.1. *Czy metoda przychodów i wydatków skutkuje ogólnie zaniżoną wyceną sieci firm BT i Kingston?*
- (140) Następnie należy rozważyć, czy zastosowanie metody przychodów i wydatków w stosunku do firm BT i Kingston przynosi im korzyść w porównaniu z ich konkurentami, których mienie zostało wycenione metodą wartości czynszowej. Pytanie brzmi: czy jest prawdopodobne, że zastosowanie różnych metod może skutkować wynikiem innym, niż gdyby wycenę tych firm przeprowadzono

⁽⁴⁰⁾ Podlegające opodatkowaniu wartości mienia operatorów telekomunikacyjnych wycenianych metodą wartości czynszowej nie wykazują takich samych fluktuacji. Należy jednak stwierdzić, że wszelkie porównania byłyby prawdopodobnie mylące, gdyż ich sieci rozwijają się w szybkim tempie, podczas gdy sieci firm BT i Kingston są względnie stabilne. W każdym razie ci operatorzy telekomunikacyjni także odnotowali znaczące spadki wartości podlegającej opodatkowaniu, jak wyjaśniono w motywie 173.

⁽⁴¹⁾ Wyjaśnia to, dlaczego wbrew argumentowi podniesionemu przez firmę BT agencja VOA nie zgadza się z twierdzeniem, że na podlegającą opodatkowaniu wartość mienia firmy BT w 2003 r. i 2004 r. wpływ powinna mieć rosnąca popularność telefonii komórkowej. Agencja VOA uważa, że jest to zmiana gospodarcza, która zaszła w czasie obowiązywania wykazu na lata 2000–2005, i nie może być traktowana jako istotna zmiana okoliczności mająca miejsce w środowisku gospodarczym z 1998 r. Podobnie agencja VOA uważa, że nie byłoby właściwe uwzględnienie przeciwnego, wzrostowego efektu późniejszego zwiększonego zapotrzebowania na dostęp do Internetu, nieprzewidywanego w 1998 r. Oba te zjawiska gospodarcze mogłyby zostać uwzględnione jedynie w kontekście opracowywania wykazu na lata 2005–2010.

z zastosowaniem tej samej metodologii. Zgadzając się z uwagami przedstawionymi przez władze Zjednoczonego Królestwa, Komisja jest zdania, że istnienia korzyści w odniesieniu do firm BT i Kingston można by dowieść następującymi sposobami:

- a) wykazując, że zastosowanie metody wartości czynszowej wobec firm BT i Kingston jest możliwe i skutkowałooby wyższą wartością podlegającą opodatkowaniu, niż wartość uzyskana z zastosowaniem metody przychodów i wydatków, lub
- b) wykazując, że zastosowanie metody przychodów i wydatków wobec innych operatorów telekomunikacyjnych jest możliwe i skutkowałooby systematycznie niższą wartością podlegającą opodatkowaniu, niż wartość uzyskana z zastosowaniem metody wartości czynszowej, lub
- c) wykazując, przy zastosowaniu właściwych i istotnych porównań, że na pozostałych operatorów telekomunikacyjnych, do których zastosowano metodę wartości czynszowej, nałożono w porównaniu z firmami BT i Kingston większe obciążenia podatkowe.

(141) Wykazanie istnienia ewentualnej korzyści odniesionej przez firmy BT i Kingston zgodnie z rozumowaniem przedstawionym w lit. a) zakłada, że metoda wartości czynszowej ma zastosowanie do firm BT i Kingston. Z powodów wyjaśnionych w motywach 124–127 nie ma wystarczających danych o wartości czynszowej, aby możliwe było oszacowanie podlegającej opodatkowaniu wartości ich mienia. W rezultacie Komisja stwierdza, że nie jest możliwe ustalenie, czy podlegające opodatkowaniu wartości mienia firm BT i Kingston byłyby wyższe, gdyby zastosowano wobec nich metodę wartości czynszowej.

(142) Wykazanie odniesienia korzyści przez firmy BT i Kingston zgodnie z rozumowaniem przedstawionym w lit. b) wiązałoby się z zastosowaniem metody przychodów i wydatków do reprezentatywnej grupy operatorów telekomunikacyjnych, których mienie zostało wycenione metodą wartości czynszowej. Komisja sama nie jest w stanie dokonać tych wycen. Agencja VOA wyjaśniła, że niedysponując planami działalności tych firm, nie może dokonać wycen metodą przychodów i wydatków. Zauważono także, że żadna ze stron trzecich nie przedstawiła dowodów na to, że zastosowanie metody przychodów i wydatków poskutkowałoby niższą wyceną jej mienia; w przedstawionych przez siebie uwagach stowarzyszenie UKCTA zaznaczyło, że nie jest w stanie obliczyć, jakie kwoty płaciłoby jego członkowie z tytułu podatku komunalnego obliczonego metodą przychodów i wydatków.

(143) Na podstawie powyższych rozważań Komisja musi zatem stwierdzić, że metody wskazanej w lit. b) nie można użyć do wykazania istnienia potencjalnej korzyści odniesionej przez firmy BT i Kingston.

(144) Metoda wskazana w lit. c) polega na wykorzystaniu istotnych porównań w celu ustalenia, czy obciążenia podatkowe nałożone na firmy BT i Kingston są zaniżone wskutek zastosowania metody przychodów i wydatków. Metodę tę zaproponowała Komisja w decyzji o wszczęciu postępowania – według dostępnych wówczas informacji firma BT płaciła z tytułu podatku od nieruchomości kwotę równą 2 % jej przychodów, podczas gdy firma Vtesse płaciła dwu- lub trzykrotnie więcej.

(145) Tytułem wstępnej uwagi dotyczącej wykorzystania i zastosowania wskaźnika podatek komunalny/przychód Komisja zaznacza, że zgodnie z uwagami przedstawionymi przez firmę Vtesse dochody operatorów telekomunikacyjnych powinny zostać skorygowane w sposób umożliwiający bezpośrednie porównanie wskaźnika podatek komunalny/przychód firmy BT ze wskaźnikami innych operatorów telekomunikacyjnych. Firma Vtesse twierdzi, że większość operatorów ponosi wysokie opłaty międzyoperatorskie na rzecz firmy BT oraz że opłaty te nie mają związku z podlegającym opodatkowaniu podatkiem komunalnym składnikami majątku tych operatorów, a zatem nie powinny być wykorzystywane przy porównywaniu obciążeń z tytułu podatku komunalnego.

(146) Argumentu tego nie można przyjąć. Porównywane wskaźniki powinny odnosić podatek komunalny do przychodów brutto albo do przychodów netto. Podejście „w pół drogi” proponowane przez firmę Vtesse, polegające na odliczeniu niektórych szczególnych kosztów, takich jak opłaty międzyoperatorskie, a innych nie, nie wydaje się właściwe. Po pierwsze, nie jest właściwe twierdzić, tak jak firma Vtesse, że opłaty międzyoperatorskie nie mają związku z podlegającym opodatkowaniu podatkiem komunalnym składnikami majątku danego operatora – przeciwnie, opłaty te są niezbędne dla zainicjowania i zakończenia niektórych połączeń przenoszonych przez jego sieci i dlatego mają bezpośredni związek z eksploatacją takich sieci. Po drugie, opłaty te mają bezpośredni wpływ na hipotetyczny czynsz, jaki ewentualny dzierżawca byłby gotów płacić za dzierżawę danej sieci, gdyż stanowią one część kosztów ponoszonych w związku z korzystaniem z takiej sieci. Ponadto takie opłaty międzyoperatorskie stanowią także ważną część dochodu firmy BT i w rezultacie skutkują podniesieniem podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT. Ponieważ opłaty te wpływają na wartość hipotetycznego czynszu za dzierżawę oraz podlegającą opodatkowaniu wartość mienia wszystkich odnosnych operatorów telekomunikacyjnych, nie można uzasadnić odliczenia ich od dochodów osiągniętych przez operatorów telekomunikacyjnych przy dokonywaniu właściwych porównań ich wskaźników podatek komunalny/dochód.

(147) W odniesieniu do kwestii istotności wskaźnika podatek komunalny/przychód Komisja zauważa, że zdaniem agencji VOA i urzędu OFCOM wskaźnik ten nie ma znaczenia dla oceny obciążeń z tytułu podatku komunalnego, nakładanych na poszczególnych operatorów. W świetle ich uwag i zastrzeżeń Komisja może zgodzić się, że wskaźnik ten nie jest właściwym narzędziem oceny sprawiedliwości systemu opodatkowania podatkiem komunalnym, który stanowi podatek od wartości nieruchomości, a nie od przychodów ani wartości dodanej⁽⁴²⁾. W szczególności zgodnie z podniesionym przez urząd OFCOM argumentem wydaje się, że wskaźnik ten będzie różnił się odpowiednio do wartości usług świadczonych przez operatorów klientom za pośrednictwem podobnych podlegających opodatkowaniu podatkiem komunalnym składników majątku oraz do efektywności wykorzystania ich majątku. Dlatego też Komisja stwierdza, że wskaźnik ten w najlepszym przypadku ma wartość orientacyjną i nie można z niego wyciągać definitywnych wniosków.

⁽⁴²⁾ Ustalenie to jest wystarczające do odrzucenia propozycji przedstawionej przez firmę Gamma Telecom w przekazanych przez nią uwagach, że odnośne obciążenia z tytułu podatku komunalnego powinny być oceniane na podstawie porównania wskaźnika podatek komunalny/wartość dodana dla firmy BT i jej konkurentów.

- (148) Ponadto nawet uwzględnienie tego wskaźnika nie pozwala na wyciągnięcie żadnych użytecznych wniosków. Zgodnie z danymi liczbowymi przedstawionymi przez urząd OFCOM, dotyczącymi dwunastu operatorów telekomunikacyjnych, wskaźnik podatek komunalny/przychód waha się od 0,59 % w przypadku firmy Your Communication do 2,32 % w przypadku firmy Fibernet, przy czym firma BT ma wskaźnik wynoszący 1,28 %, a firma Kingston 0,92 %. Wydaje się, że ani firma BT, ani firma Kingston nie płacą z tytułu podatku komunalnego części swoich dochodów znacząco mniejszej, niż większość pozostałych operatorów telekomunikacyjnych. W odniesieniu do tego zagadnienia należy także zauważyć, że panuje pewna różnica zdań co do obliczania wskaźnika podatek komunalny/przychód firmy Vtesse. Firma Vtesse twierdzi, że w 2004 r. wynosił on 13,46 %. Liczba ta oparta była na wartości podlegającej opodatkowaniu wynoszącej 429 000 GBP (implikującej zobowiązanie podatkowe w wysokości 195 624 GBP) oraz „stałych dochodach” na poziomie 1 453 146 GBP. Niemniej jednak według władz Zjednoczonego Królestwa podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy Vtesse w 2004 r. została później obniżona do 145 000 GBP (zobowiązanie podatkowe w wysokości 66 120 GBP), gdyż wydawało się, że w rzeczywistości nie użytkowała ona mienia w Hounslow, wycenionego na 284 000 GBP. Co więcej, z raportu i sprawozdania finansowego firmy Vtesse za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 r. wynika, że jej łączny obrót w 2004 r. wyniósł 4 744 228 GBP. Na podstawie jej łącznego obrotu, stanowiącego liczbę wykorzystaną przez urząd OFCOM do przeprowadzenia porównań w przypadku innych operatorów telekomunikacyjnych, wskaźnik podatek komunalny/obróć firmy Vtesse w 2004 r. spadł do 1,4 % lub 2,2 %, jeżeli doliczyć podatek komunalny zapłacony przez firmę Vtesse od jej lokali biurowych, które wyceniane są osobno. Dane te są bardziej zgodne z wnioskami urzędu OFCOM, który uznał, że w 2003 r. firma Vtesse zapłaciła tytułem podatku komunalnego 2,1 % swoich dochodów. Na podstawie tych danych liczbowych nie można wskazać żadnej wyraźnej różnicy między obciążeniami podatkowymi nałożonymi na firmę BT i na firmę Vtesse.
- (149) Urząd OFCOM i władze Zjednoczonego Królestwa zaproponowali inne sposoby porównania obciążeń podatkowych nakładanych na poszczególnych operatorów telekomunikacyjnych. Urząd OFCOM zaproponował porównanie wskaźnika wartości podlegającej opodatkowaniu/podłączenie firm BT, Kingston, NTL i Telewest. Wskaźnik ten jest bardzo podobny w przypadku tych czterech firm. W rzeczywistości firma Kingston została wyceniona na nieco wyższym poziomie niż pozostali operatorzy, co można wyjaśnić tym, że jako znacznie mniejsza od pozostałych może nie mieć takich samych korzyści skali. Porównanie zaproponowane przez urząd OFCOM staje się jeszcze bardziej znaczące, jeśli weźmie się pod uwagę podobieństwa między tymi czterema firmami, gdyż świadczone lokalnie usługi dostępu do sieci stanowią ważną część ich ogólnej działalności. Jest jednak faktem, że firmy NTL i Telewest wyceniane są na podstawie metody pochodnej wobec metody perspektywy przedsiębiorcy budowlanego. Dlatego też wskaźnik taki nie jest bezpośrednio istotny dla oceny domniemanej rozbieżności między wycenami przeprowadzanymi metodą wartości czynszowej oraz metodą przychodów i wydatków. Niemniej jednak świadczy on o tym, że zastosowanie różnych metod oraz porównanie firm BT i Kingston z firmami bardziej bezpośrednio porównywalnymi z firmą Vtesse prowadzi do podobnych wyników, co wydaje się potwierdzać przedstawione przez agencję VOA twierdzenie, że wszystkie metody wyceny powinny zasadniczo dawać taki sam wynik.
- (150) Władze Zjednoczonego Królestwa poinformowały natomiast, że w ostatnim roku obowiązywania wykazu z 2000 r. firma BT reprezentowała ok. 70 % łącznej wartości podlegającej opodatkowaniu podatkiem komunalnym w sektorze telekomunikacji stacjonarnej oraz ok. 71,6 % dochodów z połączeń stacjonarnych i usług dostępowych, według danych liczbowych przedstawionych przez urząd OFCOM⁽⁴³⁾. Komisja może zgodzić się, że porównanie firmy BT z wszystkimi reprezentowanymi przez zespół zadaniowy Altnet firmami razem wziętymi może pozwolić na wyciągnięcie bardziej istotnych wniosków niż porównywanie firmy BT indywidualnie z mniejszymi operatorami, takimi jak Vtesse. Na tej podstawie można uznać, że firma BT płaci odsetek łącznej wartości podlegającej opodatkowaniu w sektorze telekomunikacji stacjonarnej bardzo podobny do jej udziału w rynku telekomunikacji stacjonarnej. Należy jednak przypomnieć, że to także jest porównanie podatku komunalnego z dochodami, którego istotność jest ograniczona i w najlepszym przypadku jedynie orientacyjna.
- (151) Nadależy zauważyć, że zamiast udziału firmy BT w rynku pod względem łącznych dochodów z tytułu połączeń i usług dostępowych firma Vtesse zaleca uwzględnienie udziału firmy BT w rynku jedynie pod względem dochodów z tytułu usług dostępowych. W tym rynku firma BT kontroluje udział wynoszący ponad 80 %. Zdaniem firmy Vtesse to także dowodzi, że wycena mienia firmy BT jest zaniżona, gdyż firmie BT przypisano jedynie 70 % łącznej wartości podlegającej opodatkowaniu w sektorze telekomunikacji stacjonarnej. Komisja nie może zgodzić się z tym argumentem. Po pierwsze, udział firmy BT w łącznych dochodach z tytułu usług dostępowych i połączeń wydaje się być wzorcem odniesienia bardziej odpowiednim w kontekście oszacowania obciążeń z tytułu podatku komunalnego – dochody z połączeń stanowią większy odsetek łącznych dochodów firmy BT niż dochody z usług dostępowych⁽⁴⁴⁾. Dlatego też dochody z połączeń mają bardzo duży wpływ na wartość hipotetycznego czynszu za dzierżawę oraz podlegającą opodatkowaniu wartość sieci firmy BT i powinny być uwzględniane w każdym porównaniu dochodów z wartościami podlegającymi opodatkowaniu. Po drugie, nawet gdyby wykorzystano jedynie udział firmy BT w dochodach z usług dostępowych, różnica między takim udziałem (80 %) a udziałem firmy BT w łącznej wartości podlegającej opodatkowaniu dla sektora telekomunikacji stacjonarnej (70 %) w określonym punkcie czasowym nie jest na tyle duża, aby nasuwać wątpliwości co do wysokości podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT, zwłaszcza z uwagi na ograniczoną wartość wszelkich porównań poziomu opodatkowania podatkiem komunalnym i dochodów.
- (152) Firma Vtesse proponuje inną metodę udowodnienia istnienia korzyści na rzecz firmy BT. Polega ona na wskazaniu rzekomej rozbieżności między wartościami podlegającymi opodatkowaniu na jednostkę różnych składników (np. włókien światłowodowych, podłączeń, budynków) sieci firmy BT a takimi wartościami w przypadku pozostałych operatorów telekomunikacyjnych. Na tej podstawie firma Vtesse stwierdza, że metoda przychodów i wydatków skutkuje wyceną mienia firmy BT niższą niż wycena, jaką osiągnięto by metodą wartości czynszowej. Firma Vtesse wskazuje na przykład, że na firmę BT nałożono obciążenie z tytułu podatku komunalnego wynoszące 34 GBP za 1 m² budynku, podczas gdy inni operatorzy telekomunikacyjni płacą 115 GBP za 1 m², 74 GBP za kilometr włókna światłowodowego, podczas gdy pozostali operatorzy płacą 1 000/1 200 GBP za parę włókien światłowodowych, oraz 19 GBP za podłączenie rocznie, podczas gdy pozostali operatorzy płacą w rzeczywistości corocznie 122 GBP za uwolnione pętle lokalne.

⁽⁴³⁾ Dostępne pod adresem: <http://www.ofcom.org.uk/research/cm/nov05/>

⁽⁴⁴⁾ W 2004 r. dochody z połączeń stanowiły 59,5 % dochodów firmy BT z połączeń i usług dostępowych.

- (153) Podejście to nie jest satysfakcjonujące z szeregu powodów. Po pierwsze, władze Zjednoczonego Królestwa w sposób przekonujący wykazały, że te dane liczbowe, jeśli są prawidłowe, nie są bezpośrednio porównywalne. Z powodów już przedstawionych w motywie 125 sieci światłowodowe firm BT i Kingston różnią się od sieci pozostałych operatorów i nie można tych sieci ze sobą porównywać. W związku z tym nie jest możliwe zastosowanie danych o wartości czynszowej uzyskanych z sieci światłowodowych pozostałych operatorów do firm BT i Kingston. W każdym wypadku obliczenia i porównania przedstawione przez firmę Vtesse są wadliwe.
- (154) Po pierwsze, do celów odpowiedniego porównania konieczne byłoby uwzględnienie jedynie aktywnych włókien firmy BT, gdyż tylko aktywne włókna podlegają opodatkowaniu podatkiem komunalnym. Co ważniejsze, firma Vtesse porównała średnią podlegającą opodatkowaniu wartość kilometra włókna światłowodowego firmy BT z wartością czynszową pary włókien na magistralę. W rzeczywistości wartość czynszowa włókna światłowodowego stosowana przez agencję VOA zróżnicowana jest zależnie od liczby włókien światłowodowych na magistralę. Im więcej włókien na magistralę, tym niższa jest ich wartość czynszowa⁽⁴⁵⁾. Tak więc jeśli przyjąć średnią wartość czynszową aktywowanego włókna za 2005 r., wydaje się, że wartość czynszowa dwóch włókien światłowodowych (tzn. jednej pary włókien) na kilometr magistrali sieci powyżej 3 000 km⁽⁴⁶⁾ wyniesie 450 GBP⁽⁴⁷⁾. Wartość czynszowa trzech włókien światłowodowych na kilometr magistrali wyniesie 540 GBP, tzn. 180 GBP na jedno włókno światłowodowe⁽⁴⁸⁾. Na dolnym końcu tabeli wartość czynszowa 48 włókien światłowodowych na kilometr magistrali wyniesie 1 728 GBP, tzn. 36 GBP za każde włókno światłowodowe⁽⁴⁹⁾. Agencja VOA twierdzi, że te wartości wynikają z danych rynkowych⁽⁵⁰⁾.
- (155) Oczywiście jest, że sieć podstawowa firmy BT ma średnio dziesiątki aktywnych włókien na magistralę. Oznacza to, że podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT na kilometr włókna światłowodowego powinna być porównywana z dolną częścią wykazu kwot podatku komunalnego stosowanego przez agencję VOA. Na tej podstawie można wyciągnąć wniosek, że wbrew twierdzeniom firmy Vtesse porównanie podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT na kilometr włókna światłowodowego z wartościami czynszowymi stosowanymi przez agencję VOA nie wykazuje żadnych znaczących rozbieżności ani nie wskazuje na zaniżoną wycenę sieci firmy BT.
- (156) W odniesieniu do porównania taryf dostępu do pętli lokalnej z podlegającą opodatkowaniu wartością mienia firmy BT na

⁽⁴⁵⁾ Odzwierciedla to ogólną zasadę, że czynsz za metr kwadratowy dużego budynku oddanego w dzierżawę jako całość będzie niższy niż w przypadku małego budynku. Urząd OFCOM potwierdził w swoich uwagach, że zgodnie z dostępnymi informacjami ceny dzierżawy włókien są niższe, kiedy dzierżawiona jest większa ich liczba.

⁽⁴⁶⁾ Jak wyjaśniono powyżej, sieci powyżej 3 000 km korzystają z 10 %-owej zniżki, co wynika z danych rynkowych. Jest to właściwy wzorzec odniesienia do dokonywania porównań z siecią BT ze względu na jej wielkość.

⁽⁴⁷⁾ 500 GBP w obszarze Londynu.

⁽⁴⁸⁾ Odpowiednio 720 GBP i 240 GBP w obszarze Londynu.

⁽⁴⁹⁾ Odpowiednio 2 256 GBP i 47 GBP w obszarze Londynu.

⁽⁵⁰⁾ Z posiadanej przez Komisję wiedzy wynika, że agencja VOA nie dysponuje bezpośrednimi danymi dla powyżej 12 włókien i dlatego górna część skali oparta jest na zdekaptalizowanych kosztach, tzn. na założeniu, że operator określiłby swoją maksymalną ofertę dzierżawy sieci z 13 i więcej włóknami na poziomie nie wyższym niż zdekaptalizowane koszty budowy samej sieci.

podłączenie, po pierwsze zasługuje na uwagę fakt, że według władz Zjednoczonego Królestwa taryfa dostępu do pętli lokalnej nie jest równoważna z wysokością czynszu za dzierżawę podlegającą opodatkowaniu podatkiem komunalnym składnika majątku, gdyż znaczna część tej taryfy odnosi się do kosztów systemu i utrzymania, billingów oraz kosztów korzystania z niepodlegającego opodatkowaniu wyposażenia technicznego i maszyn firmy BT. Dlatego też nie jest ona bezpośrednio porównywalna z definicją prawną wartości podlegającej opodatkowaniu. Po drugie, władze Zjednoczonego Królestwa poinformowały, że w rzeczywistości niektóre pętle lokalne mają wysoką wartość, niektóre niską, a niektóre mogą mieć wręcz wartość ujemną. Z drugiej strony, według urzędu OFCOM, świadczenie usług dostępu do pętli lokalnej ma na celu stymulację konkurencji w zakresie usług szerokopasmowych⁽⁵¹⁾. Na uwolnienie pętli lokalnej wpływ ma zatem także zapotrzebowanie na usługi szerokopasmowe, które nie występuje w przypadku dużej liczby pętli lokalnych firmy BT, które potrzebne są jedynie do celów telefonii. Dlatego też taryfa dostępu do pętli lokalnej nie odzwierciedla średniej wartości wszystkich połączeń firmy BT i nie można wyciągać żadnych wniosków z porównania podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT przypadającej na każde połączenie z taryfą dostępu do sieci lokalnej. Jak wykazał urząd OFCOM w swoich uwagach dotyczących decyzji o wszczęciu postępowania, wskaźnik ten jest niemal identyczny w przypadku firm BT, NTL i Telewest pomimo faktu, że do dwóch ostatnich zastosowano inną metodę wyceny. Z powodów wyjaśnionych powyżej wskaźnik dla firm NTL i Telewest wydaje się być bardziej odpowiednim wzorcem odniesienia niż taryfy dostępu do pętli lokalnej przytaczane przez firmę Vtesse, a porównanie tych wskaźników nie wykazuje żadnych rozbieżności między poszczególnymi operatorami. Należy ponadto zauważyć, że w ramach swoich szacunków agencja VOA rozważa zastosowanie wartości podlegającej opodatkowaniu w zakresie 15–20 GBP na uwolnioną pętlę lokalną⁽⁵²⁾, co także pozostaje w zgodzie z wyceną podlegającą opodatkowaniu wartości mienia firmy BT na połączenie.

- (157) W odniesieniu do rzekomej różnicy w wartości podlegającej opodatkowaniu na 1 m² budynków, Komisja zauważa przede wszystkim, że właściwa stawka uzyskana z transakcji z firmą Telereal⁽⁵³⁾ nie wynosi 35 GBP na metr kwadratowy, jak twierdzi firma Vtesse, lecz, po zastosowaniu obliczenia podobnego do zastosowanego przez firmę Vtesse, 51 GBP na metr kwadratowy. Ponadto stawka ta została porównana przez Vtesse z rzekomą stawką 115 GBP na metr kwadratowy dla innych operatorów telekomunikacyjnych. Podstawa i porównywalność tej liczby nie są jasne, nie odzwierciedla też ona zróżnicowania mogącego występować szczególnie w zależności od odnośnych lokalizacji geograficznych operatorów telekomunikacyjnych. Władze Zjednoczonego Królestwa zwróciły uwagę, że portfel nieruchomości firmy BT obejmuje całe terytorium Zjednoczonego Królestwa, w tym jego najuboższe i najbardziej odizolowane obszary, co powoduje zmniejszenie średniej wartości czynszowej jej nieruchomości.

⁽⁵¹⁾ Dokument konsultacyjny urzędu OFCOM, „Local loop unbundling: setting the fully unbundled rental charge ceiling and minor amendment to SMP conditions” (Uwolnienie pętli lokalnej: ustalenie pułapu opłaty za w pełni uwolnioną dzierżawę oraz drobna poprawka do warunków dotyczących MSP), 7 września 2005 r.

⁽⁵²⁾ W przedstawionych przez siebie uwagach firma GVA Grimley poinformowała, że według agencji VOA podlegająca opodatkowaniu wartość uwolnionych kabli miedzianych wynosiła ok. 50 GBP. W rzeczywistości w tym czasie, na zdecydowanie przygotowawczym etapie analizy, agencja VOA sugerowała, że taka wartość mogłaby wynosić od 12 GBP do 50 GBP.

⁽⁵³⁾ Patrz motyw 36.

- (158) Co ważniejsze, należy przypomnieć, że budynki ogólnego przeznaczenia firmy BT, takie jak biura lub magazyny, które nie są związane ani powiązane z siecią, wyceniane są lokalnie i oddzielnie, metodą wartości czynszowej. W 2000 r. ich wartość podlegająca opodatkowaniu wynosiła 180 mln GBP. Budynki związane z działalnością firmy i specjalistyczne, takie jak centrale telefoniczne, uważane są za część sieci BT i wyceniane są centralnie przez agencję VOA metodą przychodów i wydatków. Czynsz płacony przez firmę BT na rzecz firmy Telereal po transakcji wynosił 280 mln GBP. Łączna podlegająca opodatkowaniu wartość budynków firmy BT obejmuje zarówno podlegającą opodatkowaniu wartość oddzielnie wycenianych budynków firmy BT, która w 2000 r. wynosiła ok. 180 mln GBP, jak i podlegającą opodatkowaniu wartość budynków ujętych w ogólnej wycenie sieci, której wyodrębnienie nie jest możliwe, a która jednakże stanowi poważną część wynoszącej 560 mln GBP podlegającej opodatkowaniu wartości sieci firmy BT w Zjednoczonym Królestwie. Te dane liczbowe nie wskazują na istnienie znacznej rozbieżności między rzeczywistą wartością rynkową budynków firmy BT, odzwierciedloną w transakcji z firmą Telereal⁽⁵⁴⁾, a ich wartością podlegającą opodatkowaniu obliczoną przez agencję VOA⁽⁵⁵⁾. Dlatego też te dane liczbowe nie stanowią żadnego dowodu na zaniżenie odnośnej wartości podlegającej opodatkowaniu.
- (159) Firma Vtesse podniosła jeszcze jeden argument wtórny wobec argumentu dotyczącego transakcji z firmą Telereal. Firma Vtesse sugeruje, że czynsz płacony przez firmę BT na rzecz firmy Telereal z tytułu dzierżawy budynków stanowi ok. 50 % wartości jej mienia podlegającej opodatkowaniu w 2001 r., mimo że większa część tej wartości powinna przypadać na sieć, nie na budynki. Firma Vtesse wydaje się wyciągać z tego wnioski, że wycena sieci firmy BT jest w sposób oczywisty zaniżona. Argument ten jednakże oparty jest na niewłaściwych założeniach, gdyż część nieruchomości objętych transakcją z firmą Telereal to nieruchomości wycenione oddzielnie na 180 mln GBP. Ogólna podlegająca opodatkowaniu wartość mienia firmy BT w całym Zjednoczonym Królestwie w czasie transakcji wynosiła zatem 560 mln GBP za sieć i powiązane nieruchomości plus 180 mln GBP za osobno wycenione budynki, co daje razem 740 mln GBP. Czynsz w wysokości 280 mln GBP płacony przez firmę BT firmie Telereal odpowiada 38 % jej ogólnej wartości podlegającej opodatkowaniu. Na podstawie tej kwoty nie można wyciągnąć żadnych użytecznych wniosków.
- (160) W każdym wypadku metoda polegająca na podziale mienia firmy BT na części i wycenianiu ich oddzielnie wydaje się wątpliwa. Jak potwierdza brytyjskie orzecznictwo, agencja VOA musi wyceniać mienie operatorów telekomunikacyjnych jako całość. Zasada ta stosowana jest do wszystkich operatorów bez wyjątku. Integralnym elementem każdego typu wyceny nieruchomości jest zwykle różnica między rynkową wartością czynszu za całą nieruchomość a sumą rynkowych kwot czynszu za poszczególne części takiej nieruchomości – wartość ta często jest niższa⁽⁵⁶⁾, choć w niektórych okolicznościach może być też wyższa. Dlatego

też prawdopodobne jest, że wartość rynkowa czynszu za portfel oddzielnie wycenianych nieruchomości firmy BT będzie różna od wartości takich nieruchomości ujętych jako wchodzących w skład mienia firmy BT.

- (161) W związku z tym brakuje jasnych dowodów na to, że zastosowanie metody przychodów i wydatków skutkowałoby zasadniczo niższą wartością podlegającą opodatkowaniu niż zastosowanie metody wartości czynszowej, ani na to, że stosując wobec firm BT i Kingston metodę przychodów i wydatków agencja VOA popełniła błąd i zbyt nisko wyceniła podlegającą opodatkowaniu wartość ich mienia.

5.2.2 Czy metoda przychodów i wydatków przynosi korzyść pod względem opodatkowania krańcowego?

- (162) Na wstępie należy zauważyć, że kwestia opodatkowania krańcowego, tzn. opodatkowania nowo aktywowanych włókien, ma znaczenie jedynie w odniesieniu do naliczenia podatku komunalnego od mienia firmy BT, ale nie firmy Kingston. Jak stwierdzono w motywie 22, firma Kingston jest także właścicielem spółki zależnej, Torch Communications Ltd, która eksploatuje światłowodową sieć szkieletową poza lokalną siecią dostępową firmy Kingston i która wyceniana jest metodą wartości czynszowej. W rezultacie na firmę Torch Communications Ltd nakładane są pełne obciążenia podatkowe z tytułu nowo aktywowanych włókien. Metoda przychodów i wydatków stosowana jest tylko w stosunku do tej części sieci firmy Kingston, która zasadniczo jest lokalną siecią dostępową. Jak już wyjaśniono⁽⁵⁷⁾, jej mienie nie podlega mechanizmowi korekty. Wiąże się to z faktem, że według władz Zjednoczonego Królestwa żaden konkurent nie zbudował sieci w obszarze konurbacji Kingston upon Hull oraz że zasięg sieci firmy Kingston obejmował już niemal 100 % tego obszaru, więc nie rozbudowywała ona swojej sieci. Dlatego też nie dowodzą istnienia istotnych zmian okoliczności mogących znacząco zmienić podlegającą opodatkowaniu wartość sieci firmy Kingston. Komisja przyjmuje ten argument i zaznacza, że żadna strona trzecia nie twierdzi, jakoby firma Kingston odnosiła jakiegokolwiek korzyści na poziomie opodatkowania krańcowego.
- (163) Jednakże w przypadku firmy BT fakt, że nie ma dowodów istnienia korzyści na poziomie ogólnej wyceny jej mienia nie musi wykluczać możliwości, że sposób opodatkowania krańcowego, tzn. od nowo aktywowanych włókien, przynosi tej firmie korzyść. W rzeczywistości z uwag przedstawionych przez kilka stron trzecich wynika, że różne sposoby opodatkowania podatkiem komunalnym firmy BT i innych operatorów telekomunikacyjnych w związku z aktywacją nowego włókna mogą skutkować zakłóceniami konkurencji, gdy firmy takie ubiegają się o to samo zamówienie. Problem ten prowadzi do bardziej ogólnej kwestii dotyczącej korekt wartości podlegających opodatkowaniu, jakich corocznie dokonuje agencja VOA.

- (164) Jak wyjaśniono powyżej, kiedy operator telekomunikacyjny, wobec którego stosowana jest metoda wartości czynszowej, podłącza i aktywuje nowe włókno, podlegające opodatkowaniu wartość jego mienia zwiększana jest o podlegającą opodatkowaniu wartość takiego włókna. Działanie odwrotne ma miejsce, gdy wyłącza on i odłącza włókno – podlegająca

⁽⁵⁴⁾ Transakcja z firmą Telereal obejmowała niemal cały portfel firmy BT: tylko 220 z 6 700 nieruchomości pozostało własnością firmy BT.

⁽⁵⁵⁾ Należy także uwzględnić fakt, że rzeczywista wartość czynszowa nieruchomości nie musi być koniecznie równa jej hipotetycznej wartości podlegającej opodatkowaniu.

⁽⁵⁶⁾ Dane rynkowe zwykle odzwierciedlają regułę, że im większa nieruchomość, tym mniejsza cena jednostkowa. Zasadę tę uwzględnia agencja VOA, gdyż na podstawie danych rynkowych udziela 10 %-owej zniżki sieciom o długości większej niż 3 000 km włókien.

⁽⁵⁷⁾ Patrz motyw 98.

opodatkowaniu wartość takich włókien jest wówczas odliczana. Operatorzy telekomunikacyjni wyceniani metodą przychodów i wydatków nie podlegają tego typu precyzyjnej korekcie. W przypadku firmy BT coroczne korekty opierają się na mechanizmie korekty rynkowej – zmiany wielkości udziałów firmy BT w rynku mają odzwierciedlać zmiany w wartości jej sieci. Dlatego też należy rozważyć, czy inny sposób uwzględniania zmian w sieciach, takich jak aktywacja nowych włókien, może przynosić korzyści firmie BT.

(165) Z posiadanych przez Komisję informacji wynika, że na podstawie planów działalności przedstawionych przez firmę BT agencja VOA dokonuje oszacowania hipotetycznego czynszu, jakiego można oczekiwać z tytułu dzierżawy mienia firmy BT, na podstawie przewidywanych przychodów i wydatków wynikających z użytkowania takiego mienia. Wycena będzie zatem obejmować każdą rozbudowę sieci, w tym aktywację nowych włókien światłowodowych, jaka będzie wymagana do zaspokojenia przewidywanego zapotrzebowania. Agencja VOA przewiduje zatem i uwzględni aktywację nowych włókien światłowodowych, dzierżawionych lub stanowiących rzeczyswistą własność firmy BT⁽⁵⁸⁾. W rzeczywistości z racji takiej metody wyceny i w przeciwieństwie do operatorów telekomunikacyjnych ocenianych metodą wartości czynszowej, na firmę BT nakładany jest podatek komunalny także z tytułu włókien nieaktywnych, przy założeniu, że niektóre z tych nieaktywnych włókien zostaną aktywowane w nadchodzącym pięcioletnim okresie wyceny. Ponadto coroczna ponowna ocena oparta na zmianach w udziałach firmy BT w rynku ma na celu ujęcie istotnych zmian w sieci firmy BT⁽⁵⁹⁾.

(166) Dlatego też nie jest właściwe stwierdzenie, że firma BT nie musi stawić czoła narastającym obciążeniom podatkowym, jak sugeruje strona skarżąca lub strony trzecie, takie jak zespół zadaniowy Altnet. Z pewnością przy mieniu sieciowym w Anglii, którego wartość podlegająca opodatkowaniu wynosi obecnie 530 000 000 GBP, wycenianym jako całość, niewielki wzrost obciążeń, taki jak przy aktywacji dodatkowego włókna, prawdopodobnie będzie mieć mniej widoczne efekty w przypadku firmy BT niż w przypadku małego operatora, takiego jak firma Vtesse. Ponadto każdorazowy wzrost wartości sieci firmy BT równoważony jest czynnikami skutkującymi zmniejszeniem tej wartości, takimi jak zwiększenie przepustowości sieci konkurencji. W ten sposób wpływ aktywacji nowego włókna przez firmę BT staje się jeszcze mniej widoczny. Nie oznacza to jednak, że jest ona wolna od obciążeń komunalnych z tytułu takich nowo aktywowanych włókien.

⁽⁵⁸⁾ Firma Vtesse podniosła argument, że firma BT prawdopodobnie wydzierżawiła ok. 2 000 km włókien światłowodowych od firmy GEO, jednego z dostawców firmy Vtesse, i wystąpiła z zapytaniem, czy ta rozbudowa sieci została poddana właściwej wycenie. Agencja VOA uzyskała od firmy GEO potwierdzenie, że wydzierżawiła ona 1 717 km włókien magistrali firmie BT. Na tym etapie nie jest jasne, czy włókna dzierżawione przez firmę BT zostały aktywowane, czy są włóknami zastępującymi przestarzałe włókna firmy BT, czy też stanowią nową magistralę. W odniesieniu do sposobu uwzględnienia tych włókien w przeglądzie podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT agencja VOA wyjaśniła, że obowiązująca wycena metodą przychodów i wydatków bazuje na modelu przewidującym przyszłe dochody oraz że w ramach przeglądu uwzględni dochody oczekiwane z tytułu włókien, które firma BT wydzierżawiła od firmy GEO. Przegląd ten zostanie przeprowadzony na podstawie nowego mechanizmu korekty, który nadal jest w fazie dopracowywania.

⁽⁵⁹⁾ Władze Zjednoczonego Królestwa potwierdziły, że dochody z usług szerokopasmowych zostały uwzględnione w metodzie corocznej korekty stosowanej wobec firmy BT i opartej na udziałach w rynku.

(167) Firma Vtesse twierdzi także, że w typowej ofercie, na przykład dotyczącej zapewnienia telekomunikacyjnych łączy szkieletowych i dostępowych firmie Kent MAN⁽⁶⁰⁾, nałożone na nią obciążenie podatkowe stanowiło 16 % oczekiwanych stałych dochodów. W odniesieniu do tej samej oferty twierdzi ona, że firma BT została opodatkowana na poziomie nie wyższym niż 2 %, co odpowiada rzekomemu wskaźnikowi podatek komunalny/przychód firmy BT. Firma Vtesse konkluduje, że firma BT jest w znacznie mniejszym stopniu opodatkowana w związku z porównywalną i, w tym wypadku, identyczną transakcją, a zatem odnosi wyraźną korzyść.

(168) Podejścia tego nie można obronić. Po pierwsze, nie jest właściwe założenie, że skoro wskaźnik podatek komunalny/przychód firmy BT wynosi 2 %⁽⁶¹⁾, w związku z tą ofertą opodatkowano ją na poziomie 2 %. Wskaźnik ten jest obliczany na podstawie ogólnej podlegającej opodatkowaniu wartości mienia firmy BT, do której dodano wartość włókien aktywowanych przez firmę BT po zawarciu transakcji z firmą Kent MAN, w przewidywaniu lub na podstawie mechanizmu korekty w oparciu o udziały w rynku. W celu dokonania właściwego i prawidłowego porównania obciążenia podatkowego firmy Vtesse w związku z tą ofertą należałoby ustalić, o ile odnośna transakcja zwiększyła podlegającą opodatkowaniu wartość sieci firmy BT, w przewidywaniu zastosowania mechanizmu corocznej korekty lub poprzez ten mechanizm. W przewidywanej wycenie dokonuje się ogólnej oceny, w której nie można wyróżnić poszczególnych transakcji. Dlatego też nie jest możliwe ustalenie, o ile transakcja z firmą Kent MAN zwiększyła podlegającą opodatkowaniu wartość sieci firmy BT. W żadnym wypadku nie prowadziłyby to jednak do żadnych definitywnych wniosków dotyczących ewentualnego istnienia korzyści, a co za tym idzie istnienia pomocy państwa. Obciążenie firmy Vtesse z tytułu podatku komunalnego w związku z tą ofertą nie może być postrzegane jako wzorzec odniesienia, na podstawie którego możliwa jest ocena istnienia korzyści na rzecz firmy BT w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. To obciążenie podatkowe w rzeczywistości prawdopodobnie się zmieni zależnie od wybranego rozwiązania technicznego, struktury kosztów firm występujących z ofertą oraz długości sieci światłowodowej, której operatorzy będą używać do świadczenia usług, a także, co najważniejsze, będzie zależeć od zakresu, w jakim będą oni musieli aktywować nowe włókna⁽⁶²⁾. Tak więc w przypadku zastosowania metody wartości czynszowej operator telekomunikacyjny świadczący usługę przy użyciu już aktywowanego włókna nie ponosiłby zwiększonych obciążeń z tytułu podatku komunalnego⁽⁶³⁾.

⁽⁶⁰⁾ Patrz motyw 41.

⁽⁶¹⁾ Jak już wyjaśniono, dokładny wskaźnik dla firmy BT różni się zależnie od szacunków i waha się od 1,28 % (OFCOM) do 2 % (Vtesse) i 3 % (władze Zjednoczonego Królestwa). Rozbieżność między danymi liczbowymi przedstawionymi przez firmę Vtesse i władze Zjednoczonego Królestwa została wyjaśniona w motywie 107. Niższą wartość uzyskaną przez urząd OFCOM można wyjaśnić faktem, że wykorzystał on łączny obrót grupy BT, w tym obrót z działalności poza Zjednoczonym Królestwem.

⁽⁶²⁾ Technicznie wykonalne jest wykorzystanie aktywowanych już włókien do świadczenia usług szerokopasmowych klientom korporacyjnym. W takim przypadku, przy wycenie metodą wartości czynszowej, nie nastąpi wzrost podlegającej opodatkowaniu wartości sieci operatora telekomunikacyjnego.

⁽⁶³⁾ Być może operator będzie musiał płacić podatek komunalny jedynie od przyłączy łączących włókno z lokalem klienta.

(169) Takie samo rozumowanie można zastosować do argumentu, który firm Vtesse oparła na porównaniu cen świadczonych przez firmę BT usług typu *Wholesale Extension Services* (usługi sieciowe działu hurtowego, „WES”) z podatkiem komunalnym, jaki musiałyby płacić operator, w stosunku do którego wyceny dokonuje się metodą wartości czynszowej, gdyby aktywował włókna światłowodowe w celu świadczenia takiej samej usługi. Firma Vtesse twierdzi, że zależnie od przepustowości oraz odległości, jakich dotyczą usługi WES, taki operator mógłby płacić podatek komunalny w wysokości do 87 % ceny naliczanej przez firmę BT i uważa to za kolejny dowód zaniżenia wyceny sieci światłowodowej firmy BT lub jej niewłaściwego opodatkowania krańcowego. Niemniej jednak argument ten oparty jest na założeniu, że hipotetyczny operator dysponowałby jedną parą aktywnych włókien na tej samej magistrali, którą wybrała firma BT. Jeżeli jednakże taki operator używa aktywowanego już włókna w celu świadczenia usług WES, dodatkowe koszty z tytułu podatku komunalnego przy zastosowaniu metody wartości czynszowej będą zerowe. Ponadto jeżeli aktywuje on nowe włókna na magistrali, na której aktywował już kilka włókien światłowodowych, to krańcowy koszt eksploatacji będzie dużo niższy, gdyż im więcej włókien światłowodowych na magistralę, tym mniejszy podatek komunalny za każde włókno. A zatem z tego argumentu także nie można wyciągnąć żadnych wniosków.

(170) W świetle tych faktów zarzut, że na firmę BT nie są nakładane krańcowe obciążenia podatkiem komunalnym, nie jest właściwy. Nawet gdyby zgodnie z sugestią firmy Vtesse jednostką analizy było opodatkowanie transakcji, w zakresie których firmy Vtesse i BT konkurują, wydaje się, że nie istnieje oczywista korzyść na rzecz firmy BT – jest ona opodatkowana z tytułu nowo aktywowanych łączy, aczkolwiek inaczej i w sposób mniej przejrzysty. Komisja zauważa także, że ponieważ metoda przychodów i wydatków bazuje na oczekiwanych dochodach, firma BT płaci podatek komunalny z tytułu nieaktywowanych włókien przy założeniu, że włókna takie będą musiały być aktywowane, aby zaspokoić oczekiwane zapotrzebowanie. Dlatego też, w przeciwieństwie do innych operatorów telekomunikacyjnych, którzy podlegają opodatkowaniu podatkiem komunalnym tylko wówczas, gdy aktywują włókno, firma BT podlega także opodatkowaniu z tytułu nieaktywnych włókien.

(171) Komisja może zatem zgodzić się z urzędem OFCOM, kiedy stwierdza on, że „w dłuższym horyzoncie czasowym system [korekt] wydaje się zapewniać zasadniczo symetryczne wyniki w każdym przypadku, aczkolwiek różnymi środkami i przy niskich poziomach przejrzystości”.

(172) Brak jakichkolwiek oczywistych problemów z zakresu konkurencji zostaje dodatkowo potwierdzony, kiedy weźmie się pod uwagę udziały w rynku usług szerokopasmowych dla klientów korporacyjnych, na którym firma BT bezpośrednio konkuruje z firmą Vtesse⁽⁶⁴⁾. Zgodnie z danymi liczbowymi przedstawionymi przez firmę BT, jej udział w tym rynku wynosi 12 % i jest ona dopiero czwartym jego uczestnikiem pod względem wielkości. Zgodnie z danymi liczbowymi przedstawionymi przez urząd OFCOM, firma BT kontroluje [10-15] (*) % rynku tradycyjnych łączy dzierżawionych

o przepustowości 622 Mb/s i większej⁽⁶⁵⁾. Pomimo że jest to główny podmiot w sektorze telekomunikacyjnym, wydaje się, że firma BT kontrolowała względnie niewielki udział w tym konkretnym rynku. Można by zakładać, że gdyby firma BT rzeczywiście odnosiła tak znaczną korzyść w postaci zwolnienia z opodatkowania krańcowego od nowych włókien, to jej udział w rynku byłby znacznie większy. Dlatego też dostępne Komisji dane nie potwierdzają zarzutu, że firma BT odnosi jakąkolwiek korzyść konkurencyjną, która bardzo utrudniałaby pozostałym operatorom telekomunikacyjnym konkurowanie z nią na tym szczególnym rynku⁽⁶⁶⁾.

(173) Zamykając temat korekt, Komisja w decyzji o wszczęciu postępowania dała wyraz obawom związanym z faktem, że „firma BT korzysta z mechanizmu korekt w dół, przy czym wydaje się, że nie dokonuje się podobnego systematycznego przeglądu warunków rynkowych działania konkurentów”. W świetle wyjaśnień przedstawionych przez władze Zjednoczonego Królestwa i firmę BT Komisja uznaje, że obawy te były bezpodstawne. Firma BT nie podlega jedynie mechanizmowi korekt w dół – jak już wyjaśniono, mechanizm korekty stosowany wobec firmy BT bazuje na zmianach w udziałach w rynku. Jest prawdą, że przez szereg lat jej udziały w rynku, a co za tym idzie wartość podlegająca opodatkowaniu, malały, co odzwierciedlało utratę wartości ze względu na wzrost konkurencji. W latach 2003 i 2004 jednakże podlegająca opodatkowaniu wartość jej mienia zwiększyła się odpowiednio o 4 mln GBP oraz 7,1 mln GBP. W odniesieniu do konkurentów, mogą oni korzystać i rzeczywiście korzystali z korekt zmniejszających wartość – na przykład uzyskali zniżkę o 15 % w stosunku do podlegającej opodatkowaniu wartości swoich sieci światłowodowych od dnia 1 kwietnia 2001 r. oraz o 25 % od dnia 1 kwietnia 2002 r., mającą odzwierciedlać nadmierną podaż w sektorze. W rezultacie podlegająca opodatkowaniu wartość pary włókien spadła z 1 000 GBP/km poza obszarem Londynu w 2000 r. do 850 GBP/km w 2001 r. oraz 750 GBP między 2002 a 2004 r. Zgodnie z wykazem na lata 2005–2010, podlegająca opodatkowaniu wartość kilometra pary włókien spadła dalej do 500 GBP. Oznacza to, że operator, którego sieć światłowodowa pozostawała w tym okresie tej samej wielkości, skorzystałby z obniżki jej wartości podlegającej opodatkowaniu o 50 %.

WNIOSKI

(174) Podsumowując, należy przypomnieć, że podatek komunalny od przedsiębiorstw to podatek od wartości danej nieruchomości. Nie jest to podatek od zysków ani dochodów. Jest zwykle stosowany wobec nieruchomości niemieszkalnych, a w rezultacie do wszystkich sieci telekomunikacyjnych. Zgodnie z brytyjskim orzecznictwem, wszystkie sieci telekomunikacyjne wyceniane są jako całość. Istnieje kilka metod wyceny takich nieruchomości. W przypadku gdy możliwe jest zastosowanie wszystkich metod, powinny one skutkować taką samą wyceną. Zastosowanie określonej metody wyceny zależy od okoliczności danego przypadku.

(175) Wydaje się obecnie, że agencja VOA zastosowała wobec firm BT i Kingston ogólne zasady dotyczące podatku komunalnego

⁽⁶⁵⁾ W odniesieniu do segmentu mniejszej szerokości pasma na miejscu jest uwaga, że według urzędu OFCOM firma BT nie dysponuje znaczącą siłą rynkową na rynku detalicznym łączy dzierżawionych o przepustowości 8 Mb/s i większej. Patrz: <http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/llmr/>

⁽⁶⁶⁾ W rzeczywistości w 2004 r. firma Vtesse wygrała kosztem firmy BT duże zamówienie na świadczenie usług szerokopasmowych firmie Lloyds TSB.

⁽⁶⁴⁾ Firma Vtesse opisuje się jako operatora zapewniającego innowacyjne usługi o bardzo wysokiej przepustowości (do 66 Gb/s).

(*) Informacje poufne

określone ustawodawstwem i orzecznictwem. Jest oczywiste, że wycena mienia firm BT i Kingston, a także korekty podlegających opodatkowaniu wartości ich mienia dokonywane są metodą inną niż w przypadku ich konkurentów. Niemniej jednak Komisja stwierdza, że brak jest dowodów na potwierdzenie zarzutu, jakoby zastosowanie takiej odmiennej metody nie było uzasadnione obiektywnymi różnicami między tymi firmami a ich konkurentami oraz zakresem danych dostępnych agencji VOA.

- (176) Nie ma dowodów na to, że zastosowanie wobec firm BT i Kingston odmiennej metody wyceny przyniosło tym firmom korzyść w porównaniu z ich konkurentami. Ponieważ nie ma dowodów na istnienie korzyści, Komisja stwierdza, że w okresie rozpatrywanym przez Komisję, tzn. w latach 1995–2005, system opodatkowania podatkiem komunalnym nieruchomości niemieszkalnych nie stanowił pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE na rzecz firm BT i/lub Kingston,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zastosowanie przez Zjednoczone Królestwo podatku od nieruchomości niemieszkalnych wobec firm BT plc oraz Kingston Communications plc od 1995 r. do końca 2005 r. nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, 12 października 2006.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji